

ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

1 Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, υἱοῦ Δαυΐδ, υἱοῦ Ἀβραάμ.

2 Ἀβραάμ ἐγέννησε τὸν Ἰσαάκ, Ἰσαάκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ, Ἰακώβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ, 3 Ἰούδας δὲ ἐγέννησε τὸν Φαρὲς καὶ τὸν Ζαρὰ ἐκ τῆς Θάμαρ, Φαρὲς δὲ ἐγέννησε τὸν Ἑσρῶμ, Ἑσρῶμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀράμ, 4 Ἀράμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀμιναδάβ, Ἀμιναδάβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ναασσών, Ναασσών δὲ ἐγέννησε τὸν Σαλμών, 5 Σαλμών δὲ ἐγέννησε τὸν Βοὺζ ἐκ τῆς Ῥαχάβ, Βοὺζ δὲ ἐγέννησε τὸν Ὠβὴδ ἐκ τῆς Ῥούθ, Ὠβὴδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰεσσαί, 6 Ἰεσσαί δὲ ἐγέννησε τὸν Δαυΐδ τὸν βασιλέα. Δαυΐδ δὲ ὁ βασιλεὺς ἐγέννησε τὸν Σολομῶντα ἐκ τῆς τοῦ Οὐρίου, 7 Σολομῶν δὲ ἐγέννησε τὸν Ῥοβοάμ, Ῥοβοάμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀβιά, Ἀβιά δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀσά, 8 Ἀσά δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσαφάτ, Ἰωσαφάτ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωράμ, Ἰωράμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ὀζίαν, 9 Ὀζίας δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωάθαμ, Ἰωάθαμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀχαζ, Ἀχαζ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐζεκίαν, 10 Ἐζεκίας δὲ ἐγέννησε τὸν Μανασσῆ, Μανασσῆ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀμών, Ἀμών δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσίαν, 11 Ἰωσίας δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰεχονίαν καὶ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος. 12 Μετὰ δὲ τὴν μετοικεσίαν Βαβυλῶνος Ἰεχονίας ἐγέννησε τὸν Σαλαθιήλ, Σαλαθιήλ δὲ ἐγέννησε τὸν Ζοροβάβελ, 13 Ζοροβάβελ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀβιούδ, Ἀβιούδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλιακείμ, Ἐλιακείμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀζώρ, 14 Ἀζώρ δὲ ἐγέννησε τὸν Σαδώκ, Σαδώκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀχείμ, Ἀχείμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλιούδ, 15 Ἐλιούδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλεάζαρ, Ἐλεάζαρ δὲ ἐγέννησε τὸν Ματθάν, Ματθάν δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ, 16 Ἰακώβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσήφ τὸν ἄνδρα Μαρίας, ἐξ ἧς ἐγεννήθη Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Χριστός.

ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Ἐπιγραφή τοῦ Εὐαγγελίου

1 Βιβλίον τῆς ἱστορίας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀπογόνου τοῦ Δαβίδ, ποὺ ἦταν ἀπόγονος τοῦ Ἀβραάμ.

Φυσικὴ γενεαλογία τοῦ Ἰησοῦ¹

2 Ὁ Ἀβραάμ γέννησε τὸν Ἰσαάκ, ὁ δὲ Ἰσαάκ γέννησε τὸν Ἰακώβ, ὁ δὲ Ἰακώβ γέννησε τὸν Ἰούδα καὶ τοὺς ἀδελφούς του, 3 ὁ δὲ Ἰούδας γέννησε τὸν Φαρὲς καὶ τὸν Ζαρὰ ἀπὸ τῆς Θάμαρ, ὁ δὲ Φαρὲς γέννησε τὸν Ἑσρῶμ, ὁ δὲ Ἑσρῶμ γέννησε τὸν Ἀράμ, 4 ὁ δὲ Ἀράμ γέννησε τὸν Ἀμιναδάβ, ὁ δὲ Ἀμιναδάβ γέννησε τὸν Ναασσών, ὁ δὲ Ναασσών γέννησε τὸν Σαλμών, 5 ὁ δὲ Σαλμών γέννησε τὸν Βοὺζ ἀπὸ τῆς Ῥαχάβ, ὁ δὲ Βοὺζ γέννησε τὸν Ὠβὴδ ἀπὸ τῆς Ῥούθ, ὁ δὲ Ὠβὴδ γέννησε τὸν Ἰεσσαί, 6 ὁ δὲ Ἰεσσαί γέννησε τὸν Δαβίδ τὸν βασιλέα. Ὁ δὲ Δαβίδ ὁ βασιλεὺς γέννησε τὸ Σολομῶντα ἀπὸ τῆς γυναῖκα τοῦ Οὐρία, 7 ὁ δὲ Σολομῶν γέννησε τὸν Ῥοβοάμ, ὁ δὲ Ῥοβοάμ γέννησε τὸν Ἀβιά, ὁ δὲ Ἀβιά γέννησε τὸν Ἀσά, 8 ὁ δὲ Ἀσά γέννησε τὸν Ἰωσαφάτ, ὁ δὲ Ἰωσαφάτ γέννησε τὸν Ἰωράμ, ὁ δὲ Ἰωράμ γέννησε τὸν Ὀζία, 9 ὁ δὲ Ὀζίας γέννησε τὸν Ἰωάθαμ, ὁ δὲ Ἰωάθαμ γέννησε τὸν Ἀχαζ, ὁ δὲ Ἀχαζ γέννησε τὸν Ἐζεκία, 10 ὁ δὲ Ἐζεκίας γέννησε τὸ Μανασσῆ, ὁ δὲ Μανασσῆ γέννησε τὸν Ἀμών, ὁ δὲ Ἀμών γέννησε τὸν Ἰωσία, 11 ὁ δὲ Ἰωσίας γέννησε τὸν Ἰεχονία καὶ τοὺς ἀδελφούς του κατὰ τὸν καιρὸ τῆς ἐξορίας (τῶν Ἰουδαίων) στὴ Βαβυλῶνα. 12 Μετὰ δὲ τὴν ἐξορία (τῶν Ἰουδαίων) στὴ Βαβυλῶνα ὁ Ἰεχονίας γέννησε τὸ Σαλαθιήλ, ὁ δὲ Σαλαθιήλ γέννησε τὸ Ζοροβάβελ, 13 ὁ δὲ Ζοροβάβελ γέννησε τὸν Ἀβιούδ, ὁ δὲ Ἀβιούδ γέννησε τὸν Ἐλιακείμ, ὁ δὲ Ἐλιακείμ γέννησε τὸν Ἀζώρ, 14 ὁ δὲ Ἀζώρ γέννησε τὸ Σαδώκ, ὁ δὲ Σαδώκ γέννησε τὸν Ἀχείμ, ὁ δὲ Ἀχείμ γέννησε τὸν Ἐλιούδ, 15 ὁ δὲ Ἐλιούδ γέννησε τὸν Ἐλεάζαρ, ὁ δὲ Ἐλεάζαρ γέννησε τὸ Ματθάν, ὁ δὲ Ματθάν γέννησε τὸν Ἰακώβ, 16 ὁ δὲ Ἰακώβ γέννησε τὸν Ἰωσήφ τὸν ἄνδρα τῆς Μαρίας, ἀπὸ τὴν ὁποία γεννήθηκε ὁ Ἰησοῦς, ὁ ὁποῖος λέγεται Χριστός.

1. Ὁμιλοῦμε γιὰ φυσικὴ γενεαλογία τοῦ Ἰησοῦ ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴ νομικὴ γενεαλογία τοῦ Ἰησοῦ κατὰ τὸν εὐαγγελιστὴ Λουκᾶ, γ' 23-38.

17 Πᾶσαι οὖν αἱ γενεαὶ ἀπὸ Ἀβραάμ ἕως Δαυὶδ γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ Δαυὶδ ἕως τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος ἕως τοῦ Χριστοῦ γενεαὶ δεκατέσσαρες.

18 Τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γέννησις οὕτως ἦν· Μνηστευθείσης γὰρ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας τῷ Ἰωσήφ, πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐτοὺς εὐρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἐκ Πνεύματος Ἁγίου. 19 Ἰωσήφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, δίκαιος ὢν καὶ μὴ θέλων αὐτὴν παραδειγματίσαι, ἐβουλήθη λάθρα ἀπολῦσαι αὐτήν. 20 Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἐνθυμηθέντος ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου κατ' ὄναρ ἐφάνη αὐτῷ λέγων· Ἰωσήφ υἱὸς Δαυὶδ, μὴ φοβηθῆς παραλαβεῖν Μαριάμ τὴν γυναῖκά σου· τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν ἐκ Πνεύματός ἐστιν Ἁγίου· 21 τέξεται δὲ υἱὸν καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν· αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῶν. 22 Τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν ἵνα πληρωθῆ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ Κυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος· 23 Ἴδου ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει καὶ τέξεται υἱόν, καὶ καλέσουσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ, ὃ ἐστι μεθερμηνευόμενον μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός. 24 Διεγερθεὶς δὲ ὁ Ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ ὕπνου ἐποίησεν ὡς προσέταξεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος Κυρίου καὶ παρέλαβε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, 25 καὶ οὐκ ἐγίνωσκεν αὐτὴν ἕως οὗ ἔτεκε τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν.

2 Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας ἐν ἡμέραις Ἡρώδου τοῦ βασιλέως ἰδοὺ μάγοι ἀπὸ ἀνατολῶν παρεγένοντο εἰς Ἱεροσόλυμα 2 λέγοντες· Ποῦ ἐστὶν ὁ τεχθεὶς βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Εἶδομεν γὰρ αὐτοῦ τὸν ἀστέρα ἐν τῇ ἀνατολῇ καὶ ἦλθομεν προσκυνῆσαι αὐτῷ. 3 Ἀκούσας δὲ

17 Ὅλες δὲ οἱ γενεές ἀπὸ τὸν Ἀβραάμ μέχρι τὸ Δαβὶδ εἶναι γενεές δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ τὸ Δαβὶδ μέχρι τὴν ἔξορίαν ἐν Βαβυλῶνα γενεές δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ τὴν ἔξορίαν ἐν Βαβυλῶνα μέχρι τὸ Χριστὸ γενεές δεκατέσσαρες.

Ἡ γέννησις τοῦ Ἰησοῦ

18 Ἡ δὲ γέννησις τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔγινε ὡς ἐξῆς. Ἀποῦ δηλαδὴ ἡ μητέρα του Μαρία μνηστεύθηκε τὸν Ἰωσήφ, προτοῦ συγκατοικήσουν βρέθηκε ἔγκυος ἀπὸ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο. 19 Ὁ δὲ Ἰωσήφ ὁ ἀνδρας της, ἐπειδὴ ἦταν σπλαγχνικὸς καὶ δὲν ἤθελε νὰ τὴν διαπομπεύσει, σκέφθηκε νὰ τῆς δώσει κρυφὰ διαζύγιο¹. 20 Ἀλλ' ἐνῶ σκεπτόταν αὐτά, ἰδοὺ ἕνας ἄγγελος τοῦ Κυρίου ἐφανίσθηκε σ' αὐτὸν σὲ ὄνειρο καὶ εἶπε· «Ἰωσήφ, ἀπόγονε τοῦ Δαβὶδ, μὴ διστάσης νὰ παραλάβῃς (στὸ σπῆτι σου) τὴ Μαριάμ τὴ γυναῖκα σου· διότι τὸ παιδί, ποὺ συνελήφθη μέσα της, εἶναι ἀπὸ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο. 21 Καὶ θὰ γεννήσῃ υἱό, καὶ θὰ τὸν ὀνομάσῃς Ἰησοῦ (ποὺ σημαίνει, ὁ Γιαχβὲ σώζει)· διότι αὐτὸς (ὁ Ἰησοῦς, ὁ Γιαχβὲ σωτὴρ) θὰ σώσῃ τὸ λαὸ του ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας τους. 22 Μὲ ὅλο δὲ αὐτό, ποὺ ἔγινε, ἄρχισε νὰ ἐκπληρώνεται ὁ λόγος τοῦ Κυρίου διὰ τοῦ προφήτου, 23 Ἴδου ἡ παρθένος θὰ συλλάβῃ στὴν κοιλία της, καὶ θὰ γεννήσῃ υἱό, καὶ θὰ τὸν ὀνομάσουν Ἐμμανουήλ». Αὐτὸ (τὸ ὄνομα Ἐμμανουήλ) μεταφραζόμενο σημαίνει, ὁ Θεὸς εἶναι μαζί μας. 24 Ἀποῦ δὲ ὁ Ἰωσήφ σηκώθηκε ἀπὸ τὸν ὕπνο, ἔκανε ὅπως τὸν διέταξε ὁ ἄγγελος τοῦ Κυρίου, καὶ παρέλαβε (στὸ σπῆτι του) τὴ γυναῖκα του, 25 καὶ δὲν εἶχε σαρκικὴ σχέσι μαζί της ἕως ὅτου γέννησε τὸν υἱό της τὸν πρωτογέννητο καὶ ἐκλεκτό² καὶ τὸν ὠνόμασε Ἰησοῦ.

Ἡ προσκύνησι τῶν μάγων

2 Ὅταν δὲ ὁ Ἰησοῦς γεννήθηκε ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας κατὰ τῆς ἡμέρας τοῦ Ἡρώδου τοῦ βασιλέως, ἰδοὺ μάγοι ἀπὸ τὴν Ἀνατολή ἐφθασαν εἰς Ἱεροσόλυμα 2 καὶ ρωτοῦσαν· «Ποῦ εἶναι ὁ νεογέννητος βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Διότι εἶδαμε τὸ ἄστρο του νὰ ἀνατέλλῃ καὶ ἦλθαμε νὰ τὸν προσκυνήσωμε». 3 Ὅταν δὲ ὁ Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς

1. Ὁμιλοῦμε γιὰ διαζύγιο, διότι ἡ μνηστεία κατὰ τὸ ἰσραηλιτικὸ δίκαιο ἰσοδυναμοῦσε μὲ γάμο.

2. Τὸ κείμενον λέγει «τὸν πρωτότοκον». Λέγεται δὲ πρωτότοκος ὁ υἱὸς μητέρας ποὺ γεννᾷ γιὰ πρώτη φορὰ ἀσχέτως ἂν ἀκολουθοῦν ἢ ὄχι ἄλλα τέκνα. Πρωτότοκος ἐπίσης σημαίνει ἐκλεκτός (Ἐξῆδ. δ' 22· Ψαλμ. πη' 28· Ἐβρ. ββ' 23). Ὁ Χριστὸς εἶναι μονογενὴς ἐν τῇ μητέρα

Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς ἐταράχθη καὶ πᾶσα Ἱεροσόλυμα μετ' αὐτοῦ. **4** Καὶ συναγαγὼν πάντας τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς τοῦ λαοῦ ἐπυνθάνετο παρ' αὐτῶν ποῦ ὁ Χριστὸς γεννᾶται. **5** Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας· οὕτω γὰρ γέγραπται διὰ τοῦ προφήτου· **6** Καὶ σύ, Βηθλεὲμ, γῆ Ἰούδα, οὐδαμῶς ἐλαχίστη εἶ ἐν τοῖς ἡγεμόσιν Ἰούδα· ἐκ σοῦ γὰρ ἐξελεύσεται ἡγούμενος, ὅστις ποιμανεῖ τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραήλ. **7** Τότε Ἡρώδης λάθρα καλέσας τοὺς μάγους ἠκρίβωσε παρ' αὐτῶν τὸν χρόνον τοῦ φαινομένου ἀστέρος, **8** καὶ πέμψας αὐτοὺς εἰς Βηθλεὲμ εἶπε· Πορευθέντες ἀκριβῶς ἐξετάσατε περὶ τοῦ παιδίου, ἐπὶ δὲ εὔρητε, ἀπαγγείλατέ μοι, ὅπως κἀγὼ ἐλθὼν προσκυνήσω αὐτῷ. **9** Οἱ δὲ ἀκούσαντες τοῦ βασιλέως ἐπορεύθησαν. Καὶ ἰδοὺ ὁ ἀστήρ ὃν εἶδον ἐν τῇ ἀνατολῇ προῆγεν αὐτούς, ἕως ἐλθὼν ἔστη ἐπάνω οὗ ἦν τὸ παιδίον. **10** Ἰδόντες δὲ τὸν ἀστέρα ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην σφόδρα. **11** Καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν οἰκίαν εἶδον τὸ παιδίον μετὰ Μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ πεσόντες προσεκύνησαν αὐτῷ, καὶ ἀνοίξαντες τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν προσήνεγκαν αὐτῷ δῶρα, χρυσὸν καὶ λίβανον καὶ σμύρναν. **12** Καὶ χρηματισθέντες κατ' ὄναρ μὴ ἀνακάμψαι πρὸς Ἡρώδη, δι' ἄλλης ὁδοῦ ἀνεχώρησαν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν.

13 Ἀναχωρησάντων δὲ αὐτῶν ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ τῷ Ἰωσήφ λέγων· Ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ φεῦγε εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἴσθι ἐκεῖ ἕως ἂν εἶπω σοι· μέλλει γὰρ Ἡρώδης ζητεῖν τὸ παιδίον τοῦ ἀπολέσαι αὐτό. **14** Ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ νυκτὸς καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Αἴγυπτον. **15** Καὶ ἦν ἐκεῖ ἕως τῆς τελευτῆς Ἡρώδου, ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ Κυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος· **Ἐξ Αἰνύπτου ἐκάλεσα τὸν υἱόν μου.**

ἄκουσε αὐτά, ταράχθηκε, καὶ μαζί του ὄλη ἡ πόλι τῶν Ἱεροσολύμων. **4** Καὶ ἀφοῦ συγκέντρωσε ὅλους τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς γραμματεῖς τοῦ λαοῦ, ρωτοῦσε νὰ μάθῃ ἀπ' αὐτούς, ποῦ ὁ Χριστὸς γεννᾶται (σύμφωνα μὲ τὴ Γραφή). **5** Αὐτοὶ δὲ τοῦ εἶπαν, «Στὴ Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας», διότι ἔτσι ἔχει γραφῆ ἀπὸ τὸν προφήτη· **6** Καὶ σύ, Βηθλεὲμ, στὴν περιοχὴ τῆς φυλῆς τοῦ Ἰούδα, καθόλου δὲν εἶσαι μικρὴ ὡς πρὸς τοὺς ἡγεμόνες τοῦ Ἰούδα. Διότι ἀπὸ σένα θὰ προέλθῃ ἡγεμών, ὁ ὁποῖος θὰ κυβερνήσῃ τὸ λαό μου τὸν Ἰσραήλ. **7** Τότε ὁ Ἡρώδης κάλεσε κρυφὰ τοὺς μάγους καὶ ἐξακρίβωσε ἀπ' αὐτούς τὸ χρόνο, ποῦ φαινόταν τὸ ἄστρο. **8** Καὶ τοὺς ἔστειλε στὴ Βηθλεὲμ λέγοντας· «Πηγαίνετε καὶ ἐξετάσετε ἀκριβῶς γιὰ τὸ παιδί. Καὶ ὅταν τὸ βρῆτε, νὰ μὲ πληροφορήσετε, γιὰ νὰ πάω νὰ τὸ προσκυνήσω καὶ ἐγώ». **9** Αὐτοὶ δὲ, ἀφοῦ ἄκουσαν τὸν βασιλέα, συνέχισαν τὴν πορεία τους. Καὶ ἰδοὺ τὸ ἄστρο, ποῦ εἶδαν κατὰ τὴν ἀνατολή του, προπορευόταν ἀπ' αὐτούς, ἕως ὅτου ἤλθε καὶ στάθηκε ἐπάνω ἀπὸ τὸν τόπο, ὅπου ἦταν τὸ παιδί. **10** Μόλις δὲ εἶδαν τὸ ἄστρο, χάρηκαν μὲ πολὺ μεγάλη χαρὰ. **11** Καὶ ὅταν ἤλθαν στὸ σπίτι, εἶδαν τὸ παιδί μαζί μὲ τὴ Μαρία τὴ μητέρα του καὶ ἔπεσαν καὶ τὸ προσκύνησαν. Καὶ ἀφοῦ ἀνοίξαν τὰ θησαυροφυλάκιά τους, τοῦ πρόσφεραν δῶρα, χρυσάφι καὶ λίβανι καὶ σμύρνα. **12** Καὶ ἀφοῦ μὲ θεία ἀποκάλυψι σὲ ὄνειρο ἔλαβαν ὁδηγία νὰ μὴν ἐπιστρέφουν στὸν Ἡρώδη, ἀναχώρησαν γιὰ τὴ χώρα τους ἀπὸ ἄλλο δρόμο.

Ἡ φυγὴ στὴν Αἴγυπτο

13 Ἀφοῦ δὲ ἀναχώρησαν, ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου ἐμφανίζεται σὲ ὄνειρο στὸν Ἰωσήφ καὶ λέγει· «Σήκω καὶ πάρε τὸ παιδί καὶ τὴ μητέρα του καὶ φύγε γιὰ τὴν Αἴγυπτο, καὶ νὰ μένης ἐκεῖ, μέχρι νὰ σοῦ εἶπῶ. Διότι ὁ Ἡρώδης πρόκειται ν' ἀναζητήσῃ τὸ παιδί γιὰ νὰ τὸ θανατώσῃ». **14** Αὐτὸς δὲ σηκώθηκε καὶ πῆρε νύχτα τὸ παιδί καὶ τὴ μητέρα του καὶ ἀναχώρησε γιὰ τὴν Αἴγυπτο. **15** Καὶ ἦταν ἐκεῖ, ἕως ὅτου πέθανε ὁ Ἡρώδης, καὶ ἔτσι ἐκπληρώθηκε ὁ λόγος τοῦ Κυρίου διὰ τοῦ προφήτου, ὁ ὁποῖος εἶπε· **Ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο κάλεσα τὸν υἱό μου.**

16 Τότε Ἡρώδης, ἰδὼν ὅτι ἐνεπαίχθη ὑπὸ τῶν μάγων, ἐθυμώθη λίαν, καὶ ἀποστείλας ἀνεΐλε πάντας τοὺς παῖδας τοὺς ἐν Βηθλεέμ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ὀρίοις αὐτῆς ἀπὸ διημέρων καὶ κατωτέρω, κατὰ τὸν χρόνον ὃν ἠκρίβωσε παρὰ τῶν μάγων. 17 Τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν ὑπὸ Ἱερεμίου τοῦ προφήτου λέγοντος: 18 Φωνὴ ἐν Ῥαμᾶ ἠκούσθη, θρῆνος καὶ κλαυθμὸς καὶ ὄδυρμος πολὺς· Ῥαχήλ κλαίουσα τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ οὐκ ἤθελε παρακληθῆναι, ὅτι οὐκ εἰσιν.

19 Τελευτήσαντος δὲ τοῦ Ἡρώδου ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου κατ' ὄναρ φαίνεται τῷ Ἰωσήφ ἐν Αἰγύπτῳ 20 λέγων· Ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ πορεύου εἰς γῆν Ἰσραὴλ· τεθνήκασι γὰρ οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου. 21 Ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ ἦλθεν εἰς γῆν Ἰσραὴλ. 22 Ἀκούσας δὲ ὅτι Ἀρχέλαος βασιλεύει ἐπὶ τῆς Ἰουδαίας ἀντὶ Ἡρώδου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἐφοβήθη ἐκεῖ ἀπελθεῖν. Χρηματισθεὶς δὲ κατ' ὄναρ ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη τῆς Γαλιλαίας, 23 καὶ ἐλθὼν κατώκησεν εἰς πόλιν λεγομένην Ναζαρέτ, ὅπως πληρωθῆ τὸ ῥηθὲν διὰ τῶν προφητῶν ὅτι Ναζωραῖος κληθήσεται.

3 Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις παραγίνεται Ἰωάννης ὁ Βαπτιστῆς κηρύσσων ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαίας 2 καὶ λέγων· Μετανοεῖτε· ἤγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. 3 Οὗτος γὰρ ἐστὶν ὁ ῥηθεὶς ὑπὸ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος· Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ. 4 Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶχε τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ ἀπὸ τριχῶν καμήλου καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφύν αὐτοῦ, ἢ δὲ τροφή αὐτοῦ ἦν ἀκρίδες καὶ μέλι ἄγριον. 5 Τότε ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν Ἱεροσόλυμα καὶ πᾶσα ἡ Ἰουδαία καὶ πᾶσα ἡ περιχώρος τοῦ Ἰορδάνου, 6 καὶ ἐβαπτίζοντο ἐν τῷ Ἰορδάνῳ ὑπ' αὐτοῦ ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. 7 Ἰδὼν δὲ πολλοὺς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων

Ἡ σφαγὴ τῶν νηπίων

16 Τότε ὁ Ἡρώδης, ἐπειδὴ εἶδε, ὅτι τὸν κοροΐδεψαν οἱ μάγοι, ἐξωργίσθη καὶ ἔστειλε (στρατιῶτες) καὶ θανάτωσε ὅλα τὰ ἀρσενικὰ παιδιὰ ἐν τῇ Βηθλεέμ καὶ ἐν ὅλοις τοῖς περὶ τὴν πόλιν τοῖς ἔξω καὶ ἐντὸς τῆς πόλεως, σύμφωνα μὲν τῷ χρόνῳ, πού ἐξακρίβωσε ἀπὸ τοὺς μάγους. 17 Τότε ἐκπληρώθη ὁ λόγος τοῦ Ἱερεμίου τοῦ προφήτου, ὁ ὁποῖος εἶπε: 18 Σπαρακτικὴ φωνὴ ἀκούσθη ἐν τῇ Ῥαμᾶ, θρῆνος καὶ κλαυθμὸς καὶ ὄδυρμος μέγας. Ἡ Ῥαχήλ ἔκλαιε τὰ τέκνα τῆς, καὶ δὲν ἤθελε νὰ παρηγορηθῆ, διότι δὲν ὑπάρχουν (πλέον ἐν τῇ ζωῇ αὐτῇ).

Ἡ ἐπιστροφή ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο

19 Ὅταν δὲ πέθανε ὁ Ἡρώδης, ἰδοὺ ἄγγελος τοῦ Κυρίου ἐμφανίζεται σὲ ὄνειρο στὸν Ἰωσήφ ἐν τῇ Αἴγυπτο 20 καὶ λέγει: «Σήκω καὶ πάρε τὸ παιδί καὶ τὴν μητέρα του καὶ πήγαινε ἐν τῇ γῇ τοῦ Ἰσραὴλ. Διότι ἐκεῖνοι, πού ζητοῦσαν τὴν ζωὴν τοῦ παιδιοῦ, πέθαναν». 21 Αὐτὸς δὲ σηκώθηκε καὶ πήρε τὸ παιδί καὶ τὴν μητέρα του καὶ ἦλθε ἐν τῇ γῇ τοῦ Ἰσραὴλ. 22 Ὅταν δὲ ἄκουσε, ὅτι ὁ Ἀρχέλαος βασιλεύει ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ὡς διάδοχος τοῦ Ἡρώδη τοῦ πατέρα του, φοβήθηκε νὰ μεταβῆ ἐκεῖ. Καὶ ἀφοῦ ἔλαβε ὁδηγία μὲν θεία ἀποκάλυψι σὲ ὄνειρο, ἀναχώρησε γὰρ τὰ μέρη τῆς Γαλιλαίας. 23 Καὶ ἦλθε καὶ ἐγκαταστάθηκε ἐν πόλει ὀνομαζομένῃ Ναζαρέτ, καὶ ἔτσι ἐκπληρώθηκε ἐκεῖνο, πού εἶπαν οἱ προφῆτες, ὅτι θὰ ὀνομασθῆ Ἡ Ναζωραῖος.

Τὸ προδρομικὸ ἔργο τοῦ Ἰωάννου

3 Ἐκεῖνες δὲ τὶς ἡμέρες ἔρχεται ὁ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστῆς καὶ κηρύττει ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαίας, 2 καὶ λέγει: «Μετανοεῖτε, διότι πλησίασε ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν». 3 Αὐτὸς δὲ εἶναι ἐκεῖνος, γὰρ τὸν ὁποῖο μίλησε ὁ προφήτης Ἡσαΐας λέγοντας: Φωνὴ ἐνός, πού φωνάζει δυνατὰ ἐν τῇ ἐρήμῳ, Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν γὰρ νὰ διαβῆ ὁ Κύριος, ἰσιάζετε τοὺς δρόμους του γὰρ νὰ περάσῃ. 4 Φοροῦσε δὲ ὁ Ἰωάννης ἔνδυμα ἀπὸ τρίχες καμήλας καὶ ζώνην δερματίνην γύρω ἀπὸ τὴν μέσην του, ἢ δὲ τροφή του ἦταν ἀκρίδες καὶ μέλι ἀπὸ ἄγρια μελίτσια. 5 Τότε ἔβγαιναν καὶ πήγαιναν πρὸς αὐτὸν οἱ κάτοικοι τῶν Ἱεροσολύμων καὶ ὅλης τῆς Ἰουδαίας καὶ ὅλων τῶν περιχώρων τοῦ Ἰορδάνου, 6 καὶ βαπτίζονταν ἀπ' αὐτὸν στὸν Ἰορδάνῳ, ἐξομολογούμενοι (συγχρότως) τὶς ἁμαρτίαις τους. 7 Ὅταν δὲ εἶδε πολλοὺς ἀπὸ τοὺς Φαρισαίους

έρχομένους ἐπὶ τὸ βάπτισμα αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς· Γεννήματα ἐχιδνῶν, τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς; **8** Ποιήσατε οὖν καρπὸν ἄξιον τῆς μετανοίας, **9** καὶ μὴ δόξητε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς, Πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ. Λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται ὁ Θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ. **10** Ἦδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ρίζαν τῶν δένδρων κείται· πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. **11** Ἐγὼ μὲν βαπτίζω ὑμᾶς ἐν ὕδατι εἰς μετάνοιαν· ὁ δὲ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἰσχυρότερός μου ἐστίν, οὗ οὐκ εἰμι ἰκανὸς τὰ ὑποδήματα βαστάσαι· αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ καὶ πυρὶ. **12** οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ καὶ διακαθαριεῖ τὴν ἄλωνα αὐτοῦ, καὶ συναῖξει τὸν σῖτον αὐτοῦ εἰς τὴν ἀποθήκην, τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστω.

13 Τότε παραγίνεται ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην πρὸς τὸν Ἰωάννην τοῦ βαπτισθῆναι ὑπ' αὐτοῦ. **14** Ὁ δὲ Ἰωάννης διεκώλυεν αὐτὸν λέγων· Ἐγὼ χρεῖαν ἔχω ὑπὸ σοῦ βαπτισθῆναι, καὶ σὺ ἔρχῃ πρὸς με; **15** Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν· Ἄφες ἄρτι· οὕτω γὰρ πρέπον ἐστὶν ἡμῖν πληρῶσαι πᾶσαν δικαιοσύνην. Τότε ἀφίησιν αὐτόν. **16** Καὶ βαπτισθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἀνέβη εὐθὺς ἀπὸ τοῦ ὕδατος. Καὶ ἰδοὺ ἀνεώχθησαν αὐτῷ οἱ οὐρανοί, καὶ εἶδε τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ καταβαῖνον ὡσεὶ περιστερὰν καὶ ἐρχόμενον ἐπ' αὐτόν. **17** Καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν λέγουσα· Οὗτός ἐστιν ὁ Υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα.

4 Τότε ὁ Ἰησοῦς ἀνήχθη εἰς τὴν ἔρημον ὑπὸ τοῦ Πνεύματος πειρασθῆναι ὑπὸ τοῦ Διαβόλου. **2** Καὶ νηστεύσας ἡμέρας τεσσαράκοντα καὶ νύκτας τεσσαράκοντα ὕστερον ἐπεινάσε. **3** Καὶ προσελθὼν αὐτῷ ὁ πειράζων εἶπεν· Εἰ Υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, εἰπέ ἵνα οἱ λίθοι οὗτοι ἄρτοι γένωνται. **4** Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε·

καὶ τοὺς Σαδδουκαίους νὰ ἔρχωνται γιὰ τὸ βάπτισμά του, εἶπε σ' αὐτούς· «Τέκνα γεννημένα ἀπὸ ὀχιές, ποιὸς σᾶς εἶπε, ὅτι θὰ ξεφυγετε ἀπὸ τὴ μέλλουσα ὀργή; **8** Κάνετε λοιπὸν ἔργα, πού εἶναι καρπὸς μετανοίας, **9** καὶ μὴ σᾶς ἀρέσῃ νὰ λέτε γιὰ τοὺς ἑαυτοὺς σας, Π α τ έ ρ α ἔ χ ο υ μ ε τ ὸ ν Ἀ β ρ α ά μ . Διότι σᾶς λέγω, ὅτι ὁ Θεὸς δύναται ἀπ' αὐτοὺς τοὺς λίθους ν' ἀναστήσῃ τέκνα στὸν Ἀβραάμ. **10** Ἦδη δὲ καὶ τὸ τσεκούρι εἶναι κοντὰ στὴ ρίζα τῶν δένδρων· καὶ κάθε δένδρο, πού δὲν κάνει καρπὸ καλὸ, κόβεται σύρριζα καὶ ρίχνεται στὴ φωτιά. **11** Ἐγὼ μὲν σᾶς βαπτίζω μὲ νερό, γιὰ νὰ σᾶς δημιουργηθῇ αἴσθημα μετανοίας· ἀλλ' ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἔρχεται μετὰ ἀπὸ μένα, εἶναι ἰσχυρότερός μου. Αὐτοῦ δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ βαστάξω τὰ ὑποδήματα. Αὐτὸς θὰ σᾶς βαπτίσῃ μὲ Πνεῦμα Ἁγίο καὶ μὲ φωτιά. **12** Τὸ φτυάρι του εἶναι στὸ χέρι του, καὶ θὰ καθάρισῃ τελείως τὸ ἄλῳνι του, καὶ θὰ συνάξῃ τὸ σιτάρι του στὴν ἀποθήκη, τὸ δὲ ἄχυρο θὰ κατακαίῃ μὲ φωτιά, πού δὲν θὰ σβήνῃ».

Ἡ βάπτισι τοῦ Ἰησοῦ

13 Τότε ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆ Γαλιλαία στὸν Ἰορδάνη πρὸς τὸν Ἰωάννη γιὰ νὰ βαπτισθῇ ἀπ' αὐτόν. **14** Ἄλλ' ὁ Ἰωάννης τὸν ἐμπόδιζε ἐπιμόνως λέγοντας· «Ἐγὼ ἔχω ἀνάγκη νὰ βαπτισθῶ ἀπὸ σένα, καὶ σὺ ἔρχεσαι πρὸς ἐμένα;». **15** Ἄλλ' ὁ Ἰησοῦς ἀποκρίθηκε καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· «Ἄφησε τώρα (τίς ἀντιρρήσεις)· διότι ἔτσι εἶναι πρέπον σ' ἐμᾶς, γιὰ νὰ ἐκπληρώσωμε κάθε τι, πού ὁ Θεὸς ἀπαιτεῖ ὡς δίκαιο». Τότε (ἔπαυσε νὰ τὸν ἐμποδίζῃ καὶ) τὸν ἄφησε (νὰ βαπτισθῇ). **16** Καὶ ὅταν ὁ Ἰησοῦς βαπτίσθηκε, ἀνέβηκε καὶ βγήκε ἀπὸ τὸ νερὸ ἀμέσως. Καὶ ἰδοὺ ἄνοιξαν σ' αὐτόν οἱ οὐρανοὶ καὶ εἶδε τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ νὰ καταβαῖναι σὰν περιστέρι καὶ νὰ ἔρχεται ἐπάνω του. **17** Καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἤλθε ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς, πού ἔλεγε· «Αὐτὸς εἶναι ὁ Υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, τὸν ὁποῖον ἐξέλεξα¹ (καὶ κατέστησα Μεσσία, Χριστό)».

Ὁ Διάβολος πειράζει τὸν Ἰησοῦ

4 Τότε ὁ Ἰησοῦς ὠδηγήθηκε στὴν ἔρημο ἀπὸ τὸ Πνεῦμα, γιὰ νὰ δεχθῇ πειρασμοὺς ἀπὸ τὸν Διάβολο. **2** Καὶ, ἀφοῦ νήστευσε σαράντα ἡμέρες καὶ σαράντα νύχτες, ὕστερα πείνασε. **3** Τότε τὸν πλησίασε ὁ πειράζων (ὁ Διάβολος) καὶ εἶπε· «Ἐὰν εἶσαι Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, δῶσε δια-

1. Βλέπε τὸ Ἠσ. μβ' 1 ὅπως παρατίθεται στὸ Ματθ. ιβ' 18.

Γέγραπται, **Οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ῥήματι ἐκπορευομένῳ διὰ στόματος Θεοῦ.** 5 Τότε παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ Διάβολος εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν, καὶ ἵστησιν αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ 6 καὶ λέγει αὐτῷ· Εἰ Υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, βάλε σεαυτὸν κάτω· γέγραπται γὰρ ὅτι τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ, καὶ ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσί σε, μήποτε προσκόψης πρὸς λίθον τὸν πόδα σου. 7 Ἐφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Πάλιν γέγραπται, **Οὐκ ἐκπειράσεις Κύριον τὸν Θεόν σου.** 8 Πάλιν παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ Διάβολος εἰς ὄρος ὑψηλὸν λίαν, καὶ δείκνυσιν αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας τοῦ κόσμου καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν 9 καὶ λέγει αὐτῷ· Ταῦτα πάντα σοι δώσω, ἐὰν πεσῶν προσκυνήσῃς μοι. 10 Τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὑπάγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ! Γέγραπται γάρ, **Κύριον τὸν Θεόν σου προσκυνήσεις καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις.** 11 Τότε ἀφίησιν αὐτὸν ὁ Διάβολος, καὶ ἰδοὺ ἄγγελοι προσῆλθον καὶ διηκόνουν αὐτῷ.

12 Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι Ἰωάννης παρεδόθη, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, 13 καὶ καταλιπὼν τὴν Ναζαρέτ ἐλθὼν κατώκησεν εἰς Καπερναοὺμ τὴν παραθαλασσίαν ἐν ὁρίοις Ζαβουλῶν καὶ Νεφθαλείμ, 14 ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος· 15 **Γῆ Ζαβουλῶν καὶ γῆ Νεφθαλείμ, ὁδὸν θαλάσσης, πέραν τοῦ Ἰορδάνου, Γαλιλαία τῶν ἐθνῶν,** 16 **ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκότει εἶδε φῶς μέγα, καὶ τοῖς καθημένοις ἐν χώρᾳ καὶ σκιᾷ θανάτου φῶς ἀνέτειλεν αὐτοῖς.** 17 Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς κηρῦσσειν καὶ λέγειν· Μετανοεῖτε· ἤγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

18 Περιπατῶν δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας εἶδε δύο ἀδελφούς, Σίμωνα τὸν λεγόμενον Πέτρον καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, βάλλοντας ἀμφίβληστρον εἰς τὴν θάλασσαν· ἦσαν γὰρ ἀλιεῖς. 19 καὶ λέγει αὐτοῖς· Δεῦτε ὀπίσω μου καὶ ποιήσω ὑμᾶς ἀλιεῖς ἀνθρώπων. 20 Οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὰ δί-

ταγῇ νὰ γίνουν αὐτοὶ οἱ λίθοι ἄρτοι». 4 Αὐτὸς δὲ ἀποκρίθηκε καὶ εἶπε· «Εἶναι γραμμένο, ὅτι ὁ ἄνθρωπος δὲν ζῆ μὲ ἄρτο μόνο, ἀλλὰ μὲ κάθε λόγο, ποὺ βγαίνει ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Θεοῦ». 5 Τότε ὁ Διάβολος τὸν παίρνει καὶ τὸν φέρνει στὴν ἁγία πόλι, καὶ τὸν στήνει στὸ ἄκρο τῆς στέγης τοῦ ναοῦ 6 καὶ τοῦ λέγει· «Ἐὰν εἶσαι Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ρίξε τὸν ἑαυτό σου κάτω, διότι εἶναι γραμμένο, ὅτι θὰ δώσῃ ἐντολὴ στοὺς ἀγγέλους του γιὰ σένα καὶ θὰ σὲ πιάσουν στὰ χέρια, γιὰ νὰ μὴ κτυπήσῃς τὸ πόδι σου σὲ πέτρα». 7 Τοῦ εἶπε ὁ Ἰησοῦς· «Πάλι εἶναι γραμμένο, **Νὰ μὴ προκαλέσῃς τὸν Κύριο τὸν Θεό σου**». 8 Πάλι ὁ Διάβολος τὸν παίρνει καὶ τὸν φέρνει σ' ἓνα πολὺ ψηλὸ βουνό, καὶ τοῦ δείχνει ὅλα τὰ βασίλεια τοῦ κόσμου καὶ τὰ μεγαλεῖα τους 9 καὶ τοῦ λέγει· «Ὅλα αὐτὰ θὰ σοῦ τὰ δώσω, ἐὰν πέσῃς καὶ μὲ προσκυνήσῃς». 10 Τότε τοῦ λέγει ὁ Ἰησοῦς· «Ἐξαφανίσου ἀπὸ μπροστά μου, Σατανᾶ! Διότι εἶναι γραμμένο, **Τὸν Κύριο τὸν Θεό σου νὰ προσκυνῆς καὶ αὐτὸν μόνον νὰ λατρεύῃς**». 11 Τότε ὁ Διάβολος τὸν ἄφησε, καὶ ἰδοὺ ἄγγελοι προσῆλθον καὶ τὸν διακονοῦσαν.

Ὁ Ἰησοῦς ἀρχίζει τὸ κήρυγμα ἀπὸ τὴν Καπερναοὺμ

12 Ὅταν δὲ ἄκουσε ὁ Ἰησοῦς, ὅτι ὁ Ἰωάννης φυλακίσθηκε, ἀναχώρησε γιὰ τὴ Γαλιλαία. 13 Καὶ ἀφοῦ ἄφησε τὴ Ναζαρέτ, πῆγε καὶ κατοίκησε στὴν Καπερναοὺμ, ποὺ ἦταν κοντὰ στὴ λίμνη, στὰ σύνορα τῶν φυλῶν Ζαβουλῶν καὶ Νεφθαλείμ, 14 καὶ ἔτσι ἐκπληρώθηκε ὁ λόγος τοῦ Ἡσαΐα τοῦ προφήτου, ὁ ὁποῖος λέγει· 15 **Ἡ χώρα τῆς φυλῆς Ζαβουλῶν καὶ ἡ χώρα τῆς φυλῆς Νεφθαλείμ, ποὺ ἐκτείνεται κοντὰ στὴ λίμνη, πέρα ἀπὸ τὸν Ἰορδάνη, ἢ Γαλιλαία τῶν ἐθνικῶν (τῶν εἰδωλολατρῶν),** 16 **ὁ λαὸς ὁ καθηλωμένος στὸ σκοτάδι εἶδε ἥλιο μεγάλο, ναί, στοὺς καθηλωμένους στὴ χώρα μὲ τὸ βαθὺ σκοτάδι τοῦ θανάτου, σ' αὐτοὺς ἥλιος ἀνέτειλε.** 17 Ἀπὸ τότε ἄρχισε ὁ Ἰησοῦς νὰ κηρύττῃ καὶ νὰ λέγῃ· «Μετανοεῖτε, διότι ἔφθασε ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν».

Ἡ κλῆσι τῶν πρώτων μαθητῶν

18 Καὶ περιπατῶντας κοντὰ στὴ λίμνη τῆς Γαλιλαίας εἶδε δύο ἀδελφούς, τὸ Σίμωνα ποὺ λέγεται Πέτρος καὶ τὸν Ἀνδρέα τὸν ἀδελφὸ του, νὰ ρίχνουν δίχτυα στὴ λίμνη, διότι ἦταν ἀλιεῖς (φαρᾶδες). 19 Καὶ λέγει σ' αὐτούς· «Ἀκολουθήστε με καὶ θὰ σᾶς κάνω ἀλιεῖς ἀνθρώπων».

κτυα ἠκολούθησαν αὐτῷ. **21** Καὶ προβάς ἐκεῖθεν εἶδεν ἄλλους δύο ἀδελφούς, Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ Ζεβεδαίου τοῦ πατρὸς αὐτῶν καταρτίζοντας τὰ δίκτυα αὐτῶν, καὶ ἐκάλεσεν αὐτούς. **22** Οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέρα αὐτῶν ἠκολούθησαν αὐτῷ.

23 Καὶ περιῆγεν ὅλην τὴν Γαλιλαίαν ὁ Ἰησοῦς διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας καὶ θεραπέων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ. **24** Καὶ ἀπῆλθεν ἡ ἀκοή αὐτοῦ εἰς ὅλην τὴν Συρίαν, καὶ προσῆνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας, ποικίλαις νόσοις καὶ βασάνοις συνεχομένους, καὶ δαιμονιζομένους καὶ σεληνιαζομένους καὶ παραλυτικούς, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. **25** Καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ Δεκαπόλεως καὶ Ἱεροσολύμων καὶ Ἰουδαίας καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου.

5 Ἴδὼν δὲ τοὺς ὄχλους ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος, καὶ καθίσαντος αὐτοῦ προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, **2** καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ ἐδίδασκεν αὐτούς λέγων·

3 Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

4 Μακάριοι οἱ πενθοῦντες, ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται.

5 Μακάριοι οἱ πραεῖς, ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσι τὴν γῆν.

6 Μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην, ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσονται.

7 Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται.

8 Μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, ὅτι αὐτοὶ τὸν Θεὸν ὄψονται.

9 Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί, ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ Θεοῦ κληθήσονται.

10 Μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἕνεκεν δικαιοσύνης, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

20 Αὐτοὶ δὲ ἀμέσως ἄφησαν τὰ δίκτυα καὶ τὸν ἀκολούθησαν. **21** Καὶ ὅταν προχώρησε ἀπ' ἐκεῖ, εἶδε ἄλλους δύο ἀδελφούς, τὸν Ἰάκωβο τὸν υἱὸ τοῦ Ζεβεδαίου καὶ τὸν Ἰωάννη τὸν ἀδελφὸ τοῦ, μέσα στὸ πλοῖο, μαζὶ μὲ τὸ Ζεβεδαῖο τὸν πατέρα τους, νὰ τακτοποιοῦν τὰ δίκτυά τους, καὶ τοὺς κάλεσε. **22** Καὶ αὐτοὶ ἀμέσως ἄφησαν τὸ πλοῖο καὶ τὸν πατέρα τους καὶ τὸν ἀκολούθησαν.

Περιοδεῖα καὶ δρᾶσι στὴ Γαλιλαία

23 Καὶ περιώδευε σ' ὅλη τὴ Γαλιλαία ὁ Ἰησοῦς διδάσκοντας στὶς συναγωγές τους καὶ κηρύττοντας τὸ εὐαγγέλιο τῆς βασιλείας καὶ θεραπεύοντας κάθε ἀσθένεια καὶ κάθε ἀρρώστεια στὸ λαό. **24** Καὶ ἔφθασε ἡ φήμη του σ' ὅλη τὴ Συρία. Καὶ ἔφεραν σ' αὐτὸν ὄλους τοὺς ἀσθενεῖς, πὺ ἐπασχαν ἀπὸ διάφορα νοσήματα καὶ κατέχονταν ἀπὸ βάσανα, καὶ δαιμονιζομένους καὶ σεληνιαζομένους καὶ παραλυτικούς, καὶ τοὺς θεράπευσε. **25** Καὶ τὸν ἀκολούθησαν πλήθη πολλὰ ἀπὸ τὴ Γαλιλαία καὶ τὴ Δεκάπολι καὶ τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ τὴν Ἰουδαία καὶ πέρα ἀπὸ τὸν Ἰορδάνη.

Οἱ μακαρισμοὶ

5 Ὄταν δὲ εἶδε τὰ πλήθη, ἀνέβηκε στὸ ὄρος. Καὶ ἀφοῦ κάθησε, ἦλθαν κοντά του οἱ μαθηταὶ του (οἱ ἀκροαταὶ του). **2** Καὶ ἄρχισε νὰ τοὺς διδάσκη λέγοντας:

3 «Εὐτυχεῖς οἱ ταπεινοὶ στὸ φρόνημα (οἱ ταπεινόφρονες), διότι σ' αὐτούς ἀνήκει ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

4 Εὐτυχεῖς οἱ δοκιμαζόμενοι καὶ θλιβόμενοι, διότι αὐτοὶ θὰ ἔχουν ἀπόλαυσι.

5 Εὐτυχεῖς οἱ πτωχοὶ καὶ ἄσημοι, διότι αὐτοὶ θὰ κληρονομήσουν τὴ γῆ (τὴν ἄνω γῆ τῆς ἐπαγγελίας, τὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν).

6 Εὐτυχεῖς ὅσοι (ἀδικούμενοι καὶ στερούμενοι) πεινοῦν καὶ διψοῦν τὸ δίκαιό τους, διότι αὐτοὶ θὰ χορτάσουν.

7 Εὐτυχεῖς οἱ εὐσπλαγχνοὶ, διότι αὐτοὶ θὰ τύχουν εὐσπλαγχνίας.

8 Εὐτυχεῖς οἱ καθαροὶ στὴν ψυχὴ, διότι αὐτοὶ θὰ ἴδουν τὸ Θεό.

9 Εὐτυχεῖς ὅσοι κάνουν τὸ καλό, διότι αὐτοὶ θὰ ὀνομασθοῦν παιδιὰ τοῦ Θεοῦ.

10 Εὐτυχεῖς ὅσοι διώκονται γιὰ τὸ καλό, διότι σ' αὐτούς ἀνήκει ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

11 Μακάριοι έστε όταν όνειδίσωσιν ύμᾶς και διώξωσι και εἴπωσι πᾶν πονηρόν ῥήμα καθ' ύμῶν ψευδόμενοι ἔνεκεν έμοῦ.

12 Χαίρετε και ἀγαλλιᾶσθε, ὅτι ὁ μισθός ύμῶν πολλός έν τοῖς οὐρανοῖς· οὕτω γάρ ἐδίωξαν τοὺς προφήτας τοὺς πρό ύμῶν.

13 Ὑμεῖς έστε τὸ ἅλας τῆς γῆς· ἐάν δέ τὸ ἅλας μωρανθῆ, έν τίνι ἀλισθήσεται; Εἰς οὐδέν ισχύει ἔτι εἰ μῆ βληθῆναι ἔξω και καταπατεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. **14** Ὑμεῖς έστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου. Οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὄρους κειμένη. **15** Οὐδέ καιούσι λύχνον και τιθέασιν αὐτόν ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, και λάμπει πᾶσι τοῖς έν τῇ οἰκίᾳ. **16** Οὕτω λαμψάτω τὸ φῶς ύμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ύμῶν τὰ καλὰ ἔργα και δοξάσωσι τὸν πατέρα ύμῶν τὸν έν τοῖς οὐρανοῖς.

17 Μῆ νομίσητε ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον ἢ τοὺς προφήτας· οὐκ ἦλθον καταλῦσαι, ἀλλὰ πληρῶσαι. **18** Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανός και ἡ γῆ, ἰῶτα έν ἡ μία κεραία οὐ μῆ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου ἕως ἂν πάντα γένηται. **19** Ὃς ἐάν οὖν λύσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων και διδάξῃ οὕτω τοὺς ἀνθρώπους, ἐλάχιστος κληθήσεται έν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. Ὃς δ' ἂν ποιήσῃ και διδάξῃ, οὗτος μέγας κληθήσεται έν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. **20** Λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι, ἐάν μῆ περισσεύσῃ ἡ δικαιοσύνη ύμῶν πλεῖον τῶν γραμματέων και Φαρισαίων, οὐ μῆ εισέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.

21 Ἦκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις, **Οὐ φονεύσεις**· ὁς δ' ἂν φονεύσῃ, ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει. **22** Ἐνὼ δέ

11 Εὐτυχεῖς εἶσθε, ὅταν σᾶς ὑβρίσουν και ἐγείρουν ἔναντίον σας διωγμὸ και σᾶς συκοφαντήσουν μὲ κάθε συκοφαντία ἐξ αἰτίας μου.

12 Νὰ αισθάνεσθε χαρὰ και ἀγαλλίασι, διότι ὁ μισθός σας εἶναι πολλός στοὺς οὐρανοὺς. Ἔτσι, ὡς γνωστόν, δίωξαν τοὺς προφῆτες, ποὺ ἦταν πρὶν ἀπὸ σᾶς».

Οἱ πιστοὶ ἀλάτι, φῶς και πόλι στὴν κορυφὴ ὄρους

13 «Σεῖς εἶσθε τὸ ἀλάτι τῆς γῆς. Ἐάν δέ τὸ ἀλάτι χάσῃ τὴν ἀλμύρα του, μὲ τί θὰ ἀποκτήσῃ πάλι τὴν ἀλμύρα του; Δὲν εἶναι πλέον γιὰ τίποτε, παρὰ νὰ πεταχθῆ ἔξω και νὰ καταπατηθῆ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους.

14 Σεῖς εἶσθε τὸ φῶς τοῦ κόσμου. Δὲν δύναται νὰ κρυβῆ πόλι, ποὺ εἶναι πάνω σὲ βουνό. **15** Οὔτε ἀνάβουν λύχνο και τὸν θέτουν κάτω ἀπὸ τὸ μόδι¹, ἀλλ' ἐπάνω στὸ λυχνοστάτη, και σκορπίζει τὴ λάμψη του σὲ ὄλους, ὅσοι βρίσκονται στὸ σπίτι. **16** Ἔτσι νὰ λάμψῃ τὸ φῶς σας μπροστὰ στοὺς ἀνθρώπους, γιὰ νὰ ἴδουν τὰ καλὰ ἔργα σας και νὰ δοξάσουν τὸν πατέρα σας τὸν οὐράνιο».

Ὁ Ἰησοῦς και ὁ παλαιὸς νόμος

17 «Μῆ νομίσετε, ὅτι ἦλθα νὰ καταργήσω τὸ νόμο ἢ τοὺς προφῆτες. Δὲν ἦλθα νὰ καταργήσω, ἀλλὰ νὰ ἐκπληρώσω. **18** Διότι ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ἕως ὅτου παρέλθῃ ὁ οὐρανός και ἡ γῆ, ἕνα γιῶτα ἢ μία γραμμὴ δὲν θὰ ἀκυρωθῆ ἀπὸ τὸ νόμο, ἀλλὰ ὅλα θὰ γίνουν. **19** Ἐκεῖνος δέ, ὁ ὅποιος θὰ καταργήσῃ μίαν ἀπὸ τῆς ἐντολῆς αὐτῆς τῆς πολὺ μικρῆς και θὰ διδάξῃ ἔτσι τοὺς ἀνθρώπους, θὰ εἶναι πολὺ μικρὸς γιὰ τὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν (δηλαδὴ θ' ἀποκλεισθῆ ἀπὸ τὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν). Ἀντιθέτως, ὅποιος θὰ ἐφαρμόσῃ και θὰ διδάξῃ, αὐτὸς θὰ εἶναι μέγας (δηλαδὴ ἄξιος) γιὰ τὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. **20** Λέγω δέ σὲ σᾶς, ὅτι, ἐάν ἡ ἀρετὴ σας δὲν ὑπερτερῆσῃ κατὰ πολὺ τῆς ἀρετῆς τῶν γραμματέων και τῶν Φαρισαίων, δὲν θὰ μπῆτε στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν».

Περὶ φόνου και ὀργῆς

21 «Ἀκούσατε, ὅτι ἐλέχθη στοὺς ἀρχαίους (διὰ τοῦ μωσαϊκοῦ νόμου), **Μῆ φονεύσης**, ἐκεῖνος δέ, ποὺ θὰ φονεύσῃ, νὰ παραπεμφθῆ ὡς ἔνοχος στὴν κρίσι (τοπικὸ δικαστήριο).

1. Μέτρο ξερῶν καρπῶν, ἰδίως σιτηρῶν.

λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ὀργιζόμενος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ εἰκῆ ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει· ὃς δ' ἂν εἶπη τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ῥακά, ἔνοχος ἔσται τῷ συνεδρίῳ· ὃς δ' ἂν εἶπη μωρέ, ἔνοχος ἔσται εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός. **23** Ἐὰν οὖν προσφέρῃς τὸ δῶρόν σου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κάκει μνησθῆς ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἔχει τι κατὰ σοῦ, **24** ἄφες ἐκεῖ τὸ δῶρόν σου ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ὑπάγε πρῶτον διαλλάγηθι τῷ ἀδελφῷ σου, καὶ τότε ἐλθὼν πρόσφερε τὸ δῶρόν σου. **25** Ἴσθι εὐνοῶν τῷ ἀντιδίκῳ σου ταχὺ ἕως ὅτου εἶ ἐν τῇ ὁδῷ μετ' αὐτοῦ, μήποτε σε παραδῶ ὁ ἀντίδικος τῷ κριτῇ, καὶ ὁ κριτής σε παραδῶ τῷ ὑπηρέτῃ, καὶ εἰς φυλακὴν βληθῆσῃ· **26** ἀμὴν λέγω σοι, οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν ἕως οὗ ἀποδῶς τὸν ἔσχατον κοδράντην.

27 Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις, **Οὐ μοιχεύσεις.** **28** Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτήν ἤδη ἐμοίχευσεν αὐτήν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. **29** Εἰ δὲ ὁ ὀφθαλμός σου ὁ δεξιὸς σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἐν τῶν μελῶν σου καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου βληθῆ εἰς γέενναν. **30** Καὶ εἰ ἡ δεξιὰ σου χεὶρ σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον αὐτήν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἐν τῶν μελῶν σου καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου βληθῆ εἰς γέενναν.

31 Ἐρρέθη δέ· Ὅς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, δότω αὐτῇ ἀποστάσιον. **32** Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ παρεκτὸς λόγου πορνείας, ποιεῖ αὐτὴν μοιχᾶσθαι. καὶ ὃς ἂν ἀπολελυμένην ναμῆσῃ, μοιχᾶται.

22 Ἄλλ' ἐγὼ σᾶς λέγω, καθέννας, ποὺ ὀργίζεται ἐναντίον τοῦ ἀδελφοῦ του χωρὶς λόγου, νὰ παραπεμφθῆ ὡς ἔνοχος στὴν κρίσι. Ὅποιος ἐπίσης θὰ εἶπη στὸν ἀδελφό του, «Ἀνόητε», νὰ παραπεμφθῆ ὡς ἔνοχος στὸ συνέδριο (στὸ μεγάλο δικαστήριον). Ὅποιος πάλι θὰ εἶπη, «Ἠλίθιε», νὰ παραπεμφθῆ ὡς ἔνοχος στὴ γέεννα τοῦ πυρός (στὴν Κόλασι). **23** Ἐὰν δὲ προσφέρῃς τὸ δῶρο σου στὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐκεῖ θυμηθῆς, ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἔχει κάτι ἐναντίον σου, **24** ἄφησε ἐκεῖ τὸ δῶρο σου μπροστά στὸ θυσιαστήριον, καὶ πήγαινε πρῶτα καὶ συμφιλίωσου μετὸν ἀδελφό σου, καὶ τότε ἔλα καὶ πρόσφερε τὸ δῶρο σου. **25** Δεῖξε εὐνοϊκὴ διάθεσι πρὸς τὸν ἀντίδικό σου γρήγορα, ἕως ὅτου βρῖσκεσαι στὸ δρόμο (πρὸς τὸ δικαστήριον) μαζί του, γιὰ νὰ μὴ σὲ παραδώσῃ ὁ ἀντίδικος στὸ δικαστῆ καὶ ὁ δικαστῆς στὸν ἐκτελεστῆ τῶν ποινῶν καὶ ριφθῆς στὴ φυλακὴ. **26** Ἀληθινὰ σοῦ λέγω, δὲν θὰ βγῆς ἀπ' ἐκεῖ, μέχρι νὰ πληρώσῃς καὶ τὸ τελευταῖο δίλεπτο».

Περὶ μοιχείας καὶ αἰσχροῦς ἐπιθυμίας

27 «Ἀκούσατε, ὅτι ἐλέχθη στοὺς ἀρχαίους, **Μὴ μοιχεύσης.** **28** Ἄλλ' ἐγὼ σᾶς λέγω, ὅτι καθέννας, ποὺ βλέπει γυναῖκα μετὰ διαθέσι νὰ τὴν ἀπολύσῃ, ἤδη τὴ μοίχευσε μέσα στὴν καρδιά του. **29** Ἐὰν δὲ ὁ δεξιὸς σου ὀφθαλμός σε σκανδαλίζῃ, νὰ τὸν βγάλῃς καὶ νὰ τὸν πετάξῃς, διότι σὲ συμφέρει νὰ χαθῆ ἓνα ἀπὸ τὰ μέλη σου καὶ νὰ μὴ ριφθῆ ὅλο τὸ σῶμα σου στὴ γέεννα (στὴν Κόλασι). **30** Ἐπίσης, ἐὰν τὸ δεξί σου χεῖρ σε σκανδαλίζῃ, νὰ τὸ κόψῃς τελείως καὶ νὰ τὸ πετάξῃς. Διότι σὲ συμφέρει νὰ χαθῆ ἓνα ἀπὸ τὰ μέλη σου καὶ νὰ μὴ ριφθῆ ὅλο τὸ σῶμα σου στὴ γέεννα (στὴν Κόλασι)».

Περὶ διαζυγίου

31 «Ἐλέχθη ἐπίσης: Ὅποιος θὰ χωρίσῃ τὴ γυναῖκα του, νὰ δώσῃ σ' αὐτὴ διαζύγιο. **32** Ἄλλ' ἐγὼ σᾶς λέγω, ὅτι, ὅποιος θὰ χωρίσῃ τὴ γυναῖκα του χωρὶς αἰτία ἀνηθικότητος (συγκεκριμένως ἐννοεῖ μοιχείας), τὴν ἐξωθεῖ σὲ μοιχεῖα. Ἐπίσης, ὅποιος θὰ νυμφευθῆ χωρισμένη, διαπραττεῖ μοιχεῖα».

33 Πάλιν ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις, **Οὐκ ἐπιορκήσεις, ἀποδώσεις δὲ τῷ Κυρίῳ τοὺς ὄρκους σου.** **34** Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ὁμόσαι ὅλως· μήτε ἐν τῷ οὐρανῷ, ὅτι θρόνος ἐστὶ τοῦ Θεοῦ· **35** μήτε ἐν τῇ γῇ, ὅτι ὑποπόδιόν ἐστι τῶν ποδῶν αὐτοῦ· μήτε εἰς Ἱεροσόλυμα, ὅτι πόλις ἐστὶ τοῦ μεγάλου βασιλέως· **36** μήτε ἐν τῇ κεφαλῇ σου ὁμόσης, ὅτι οὐ δύνασαι μίαν τρίχα λευκὴν ἢ μέλαιναν ποιῆσαι. **37** Ἔστω δὲ ὁ λόγος ὑμῶν ναὶ ναί, οὐ οὐ· τὸ δὲ περισσὸν τούτων ἐκ τοῦ πονηροῦ ἐστίν.

38 Ἦκούσατε ὅτι ἐρρέθη, **Ὁφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος.** **39** Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ἀντιστῆναι τῷ πονηρῷ· ἀλλ' ὅστις σε ραπίσει ἐπὶ τὴν δεξιὰν σιαγόνα, στρέψον αὐτῷ καὶ τὴν ἄλλην· **40** καὶ τῷ θέλοντί σοι κριθῆναι καὶ τὸν χιτῶνά σου λαβεῖν, ἄφες αὐτῷ καὶ τὸ ἱμάτιον· **41** καὶ ὅστις σε ἀγγαρεύσει μίλιον ἕν, ὕπαγε μετ' αὐτοῦ δύο· **42** τῷ αἰτοῦντί σε δίδου καὶ τὸν θέλοντα ἀπὸ σοῦ δανείσασθαι μὴ ἀποστραφῆς.

43 Ἦκούσατε ὅτι ἐρρέθη, **Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου καὶ μισήσεις τὸν ἐχθρόν σου.** **44** Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς, καλῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς καὶ διωκόντων ὑμᾶς, **45** ὅπως γένησθε υἱοὶ τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς, ὅτι τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους. **46** Ἐὰν γὰρ ἀγαπήσητε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, τίνα μισθὸν ἔχετε; Οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι τὸ αὐτὸ ποιοῦσι; **47** Καὶ ἐὰν ἀσπάσησθε τοὺς φίλους ὑμῶν μόνον, τί περισσὸν ποιεῖτε; Οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι οὕτω ποιοῦσιν; **48** Ἔσεσθε οὖν ὑμεῖς τέλειοι, ὥσπερ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς τέλειός ἐστιν.

Περὶ ὄρκου ὑποσχέσεως

33 «Πάλι ἀκούσατε, ὅτι ἐλέχθη στοὺς ἀρχαίους: **Δὲν θὰ ὀρκισθῆς ψευδῶς**¹, ἀλλὰ σεβόμενος τὸν Κύριο θὰ ἐκπληρώσης τὶς ἔνορκες ὑποσχέσεις σου. **34** Ἀλλ' ἐγὼ σᾶς λέγω νὰ μὴν ὀρκισθῆτε καθόλου· οὔτε στὸν οὐρανό, διότι εἶναι θρόνος τοῦ Θεοῦ· **35** οὔτε στὴ γῆ, διότι εἶναι ὑποπόδιο τῶν ποδιῶν του· οὔτε στὰ Ἱεροσόλυμα, διότι εἶναι πόλις τοῦ μεγάλου βασιλέως (τοῦ Θεοῦ)· **36** οὔτε στὴν κεφαλὴ σου νὰ ὀρκισθῆς, διότι μία τρίχα δὲν δύνασαι νὰ μεταβάλης σὲ λευκὴ ἢ μαύρη. **37** Ὁ δὲ λόγος σας «ναί» νὰ εἶναι ναί, «ὄχι» νὰ εἶναι ὄχι (ὁ λόγος δηλαδὴ ν' ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν ἀλήθεια)· κάθε τι πέρα ἀπ' αὐτὰ προέρχεται ἐκ τοῦ πονηροῦ».

Περὶ ταυτοπαθείας

38 «Ἀκούσατε, ὅτι ἐλέχθη: **Μάτι γιὰ μάτι καὶ δόντι γιὰ δόντι** (νόμος ταυτοπαθείας). **39** Ἀλλ' ἐγὼ σᾶς λέγω νὰ μὴν ἀντισταθῆτε στὸν κακό. Ἀλλ' ἐὰν κάποιος σὲ ραπίση στὴ δεξιὰ σιαγόνα (στὸ δεξιὸ μάγουλο), νὰ στρέψης σ' αὐτὸν καὶ τὴν ἄλλη. **40** Καὶ σ' ἐκεῖνον, ποὺ θέλει νὰ σὲ σύρῃ σὲ δικαστήριο καὶ νὰ πάρῃ τὸ πουκάμισό σου, ἄφησέ του καὶ τὸ πανωφόρι. **41** Καὶ ἂν κάποιος σὲ ἀγγαρεύσῃ ἕνα μίλι, πήγαινε μαζί του δύο. **42** Σ' αὐτόν, ποὺ σοῦ ζητεῖ, νὰ δίνης. Καὶ σ' αὐτόν, ποὺ θέλει νὰ δανεισθῆ ἀπὸ σένα, μὴν ἀρνηθῆς».

Περὶ ἀγάπης καὶ μίσους

43 «Ἀκούσατε ὅτι ἐλέχθη: **Ν' ἀγαπᾶς τὸν πλησίον σου καὶ νὰ μισῆς τὸν ἐχθρόν σου.** **44** Ἀλλ' ἐγὼ σᾶς λέγω, ν' ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθρούς σας, νὰ δίνετε εὐχὲς σ' ὅσους σᾶς καταρῶνται, νὰ εὐεργετῆτε ὅσους σᾶς μισοῦν, καὶ νὰ προσεύχεσθε γιὰ ὅσους σᾶς συμπεριφέρονται κακῶς καὶ σᾶς διώκουν, **45** γιὰ νὰ γίνετε παιδιὰ τοῦ πατέρα σας τοῦ οὐρανοῦ, διότι ἀνατέλλει τὸν ἥλιο του γιὰ κακοὺς καὶ καλοὺς, καὶ βρέχει γιὰ εὐσεβεῖς καὶ ἀσεβεῖς. **46** Ἐὰν δὲ ἀγαπήσετε ὅσους σᾶς ἀγαποῦν, ποῖό μισθὸ θὰ ἔχετε; Δὲν κάνουν τὸ αὐτὸ καὶ οἱ τελῶνες; **47** Καὶ ἐὰν δεῖξετε στοργὴ στοὺς φίλους σας μόνον, τί τὸ ἐξαιρετικὸ κάνετε; Δὲν κάνουν ἔτσι καὶ οἱ τελῶνες; **48** Σεῖς λοιπὸν νὰ εἰσθε τέλειοι, ὅπως ὁ πατέρας σας ὁ οὐράνιος εἶναι τέλειος».

1. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἔννοια τῆς ἐντολῆς στὸ Ἐξὸδ. κ' 7, Λευϊτ. ιθ' 12 καὶ Δευτ. ε' 11.

6 Προσέχετε τὴν ἐλεημοσύνην ὑμῶν μὴ ποιεῖν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὸ θεαθῆναι αὐτοῖς· εἰ δὲ μήγε, μισθὸν οὐκ ἔχετε παρὰ τῷ πατρὶ ὑμῶν τῷ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. **2** Ὅταν οὖν ποιῆς ἐλεημοσύνην, μὴ σαλπίσσης ἔμπροσθέν σου, ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ ποιοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς ρύμαις, ὅπως δοξασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν. **3** Σοῦ δὲ ποιοῦντος ἐλεημοσύνην μὴ γνώτω ἡ ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἡ δεξιὰ σου, **4** ὅπως ἦ σου ἡ ἐλεημοσύνη ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ.

5 Καὶ ὅταν προσεύχη, οὐκ ἔση ὥσπερ οἱ ὑποκριταί, ὅτι φιλοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς γωνίαις τῶν πλατειῶν ἐστῶτες προσεύχεσθαι, ὅπως ἂν φανῶσι τοῖς ἀνθρώποις· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν. **6** Σὺ δέ, ὅταν προσεύχη, εἰσελθε εἰς τὸ ταμιεῖόν σου, καὶ κλείσας τὴν θύραν σου πρόσευξαι τῷ πατρὶ σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ. **7** Προσευχόμενοι δὲ μὴ βαττολογήσητε ὥσπερ οἱ ἐθνικοί· δοκοῦσι γὰρ ὅτι ἐν τῇ πολυλογίᾳ αὐτῶν εἰσακουσθήσονται. **8** Μὴ οὖν ὁμοιωθῆτε αὐτοῖς· οἶδε γὰρ ὁ πατήρ ὑμῶν ὧν χρεῖαν ἔχετε πρὸ τοῦ ὑμᾶς αἰτῆσαι αὐτόν.

9 Οὕτως οὖν προσεύχεσθε ὑμεῖς·

Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς,
ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά σου·

10 ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου·

γενηθήτω τὸ θέλημά σου ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς·

11 τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον·

12 καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφιέμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν·

13 καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ Πονηροῦ,

ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Περὶ ἐλεημοσύνης

6 «Προσέχετε νὰ μὴ κάνετε τὴν ἐλεημοσύνη σας μπροστὰ στοὺς ἀνθρώπους γιὰ νὰ σᾶς δοῦν. Ἀλλιῶς, δὲν θὰ ἔχετε μισθὸ ἀπὸ τὸν οὐράνιο πατέρα σας. **2** Ὅταν λοιπὸν κάνῃς ἐλεημοσύνη, μὴ τὴν διαλαλήσης, ὅπως κάνουν οἱ ὑποκριταὶ στὶς συναγωγές καὶ στοὺς δρόμους, γιὰ νὰ θαυμαστοῦν καὶ νὰ ἐπαινεθοῦν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους. Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ἔχουν λάβει πλήρως τὸ μισθὸ τους (ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους· ἀπὸ τὸ Θεὸ δὲν θὰ λάβουν τίποτε). **3** Ὅταν δὲ σὺ κάνῃς ἐλεημοσύνη, νὰ μὴ γνωρίζῃ τὸ ἀριστερό σου χέρι τί κάνει τὸ δεξί σου, **4** γιὰ νὰ εἶναι ἡ ἐλεημοσύνη σου στὰ κρυφά, καὶ ὁ πατέρας σου, πὺ βλέπει στὰ κρυφά, θὰ σοῦ ἀποδώσῃ στὰ φανερά».

Περὶ προσευχῆς - Κυριακὴ προσευχή

5 «Ἐπίσης, ὅταν προσεύχεσαι, νὰ μὴν εἶσαι ὅπως οἱ ὑποκριταί, διότι ἀρέσκονται νὰ στέκωνται ὄρθιοι καὶ νὰ προσεύχωνται στὶς συναγωγές καὶ στὶς γωνίες τῶν ὁδῶν (στὰ σταυροδρόμια), γιὰ νὰ φανοῦν στοὺς ἀνθρώπους. Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅτι ἔχουν λάβει πλήρως τὸ μισθὸ τους. **6** Ἀλλὰ σὺ, ὅταν πρόκειται νὰ προσευχηθῆς, ἔμπα στὸ ἰδιαιτέρο δωμάτιό σου καὶ κλείσε τὴν πόρτα καὶ προσευχήσου στὸν πατέρα σου, ὁ ὁποῖος εἶναι παρὼν στὰ κρυφά, καὶ ὁ πατέρας σου, πὺ βλέπει στὰ κρυφά, θὰ σοῦ ἀποδώσῃ στὰ φανερά. **7** Ὅταν δὲ προσεύχεσθε, νὰ μὴ φλυαρῆτε, ὅπως οἱ εἰδωλολάτρες, διότι νομίζουν, ὅτι μὲ τὴν πολυλογία τους θὰ εἰσακουσθοῦν. **8** Νὰ μὴ γίνετε λοιπὸν ὅμοιοι μ' αὐτούς. Ἄλλωστε ὁ πατέρας σας γνωρίζει ποιὰ πράγματα χρειάζεσθε, προτοῦ σεῖς ζητήσετε ἀπ' αὐτόν.

9 Ἔτσι δὲ νὰ προσεύχεσθε ἐσεῖς:

Οὐράνιε πατέρα μας,
νὰ δοξάζεται τὸ ὄνομά σου·

10 νὰ ἔρχεται ἡ βασιλεία σου (νὰ βασιλεύῃς σὲ μᾶς, νὰ κυβερνᾷς τὴ ζωὴ μας)·

νὰ γίνεται τὸ θέλημά σου, ὅπως στὸν οὐρανὸ, ἔτσι καὶ στὴ γῆ·

11 τὸ φωμί μας τὸ ἀναγκαῖο γιὰ τὴ ζωὴ δῶσε μας σήμερα·

12 καὶ χάρισέ μας τὰ χρέη μας (τὰ ἀμαρτήματά μας), ὅπως καὶ ἐμεῖς χαρίζουμε στοὺς χρεῶστες μας (σ' ὅσους ἀμάρτησαν σὲ μᾶς).

13 Καὶ νὰ μὴν ἐπιτρέψῃς νὰ ὑποκύψωμε σὲ πειρασμό, ἀλλὰ γλύτωσέ μας ἀπὸ τὸν Πονηρό.

Διότι δικὴ σου (καὶ ὄχι τοῦ Πονηροῦ) εἶναι ἡ βασιλικὴ ἐξουσία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ ἰσχὺς στοὺς αἰῶνες. Ἀμήν».

14 Ἐὰν γὰρ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ πατήρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος· 15 ἐὰν δὲ μὴ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, οὐδὲ ὁ πατήρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν.

16 Ὅταν δὲ νηστεύητε, μὴ γίνεσθε ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ σκυθρωποί· ἀφανίζουσι γὰρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν, ὅπως φανῶσι τοῖς ἀνθρώποις νηστεύοντες· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν. 17 Σὺ δὲ νηστεύων ἄλειψαί σου τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπόν σου νίψαι, 18 ὅπως μὴ φανῆς τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων, ἀλλὰ τῷ πατρί σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ.

19 Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σῆς καὶ βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται διορύσσουσι καὶ κλέπτουσι· 20 θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὔτε σῆς οὔτε βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται οὐ διορύσσουσιν οὐδὲ κλέπτουσιν. 21 Ὅπου γὰρ ἐστὶν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ ἔσται καὶ ἡ καρδιά ὑμῶν.

22 Ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός. Ἐὰν οὖν ὁ ὀφθαλμός σου ἀπλοῦς ᾖ, ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινὸν ἔσται· 23 ἐὰν δὲ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρὸς ᾖ, ὅλον τὸ σῶμά σου σκοτεινὸν ἔσται. Εἰ οὖν τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστί, τὸ σκότος πόσον;

24 Οὐδεὶς δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν ἓνα μισήσει καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει, ἢ ἐνὸς ἀνθέξεται καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει. Οὐ δύνασθε Θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾷ.

Προϋπόθεσι τῆς θείας συγγνώμης

14 «Ἐὰν συγχωρήσετε δὲ στοὺς ἀνθρώπους τὰ ἁμαρτήματά τους (πρὸς ἐσᾶς), θὰ συγχωρήσῃ καὶ σ' ἐσᾶς ὁ πατέρας σας ὁ οὐράνιος. 15 Ἄλλ' ἐὰν δὲν συγχωρήσετε στοὺς ἀνθρώπους τὰ ἁμαρτήματά τους, οὔτε ὁ πατέρας σας θὰ συγχωρήσῃ τὰ ἁμαρτήματά σας».

Περὶ νηστείας

16 «Ὅταν δὲ νηστεύετε, μὴ γίνεσθε ὅπως οἱ ὑποκριταὶ σκυθρωποί, διότι ἀφήνουν ἄπλυτα καὶ ἀτημέλητα τὰ πρόσωπά τους, γιὰ νὰ φανοῦν στοὺς ἀνθρώπους ὅτι νηστεύουν. Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅτι ἔχουν λάβει πλήρως τὸ μισθὸ τους. 17 Σὺ δὲ, ὅταν νηστεύῃς, ἄλειψε τὸ κεφάλι σου (περιποιήσου τὰ μαλλιά σου) καὶ νίψε τὸ πρόσωπό σου, 18 γιὰ νὰ μὴ φανῆς στοὺς ἀνθρώπους ὅτι νηστεύεις, ἀλλὰ στὸν πατέρα σου, ποὺ εἶναι παρῶν στὰ κρυφά (καὶ τὰ βλέπει). Ὁ δὲ πατέρας σου, ποὺ βλέπει στὰ κρυφά, θὰ σοῦ ἀποδώσῃ στὰ φανερά».

Περὶ θησαυρισμοῦ

19 «Μὴ θησαυρίζετε γιὰ τοὺς ἑαυτοὺς σας θησαυροὺς πάνω στὴ γῆ, ὅπου σκόρος καὶ σκουλήκι τοὺς ἀφανίζουν, καὶ ὅπου κλέπτες κάνουν διάρρηξι καὶ τοὺς κλέβουν. 20 Ἀλλὰ νὰ θησαυρίζετε γιὰ τοὺς ἑαυτοὺς σας θησαυροὺς στὸν οὐρανό, ὅπου οὔτε σκόρος οὔτε σκουλήκι ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπτες δὲν κάνουν διάρρηξι καὶ δὲν κλέβουν. 21 Ὅπου δὲ εἶναι ὁ θησαυρὸς σας, ἐκεῖ θὰ εἶναι καὶ ἡ καρδιά σας».

Ὁ λύχνος τοῦ σώματος καὶ τὸ ἐσωτερικὸ φῶς

22 «Ὁ λύχνος τοῦ σώματος εἶναι ὁ ὀφθαλμός. Ἐὰν δὲ ὁ ὀφθαλμός σου εἶναι ὑγιής, ὅλο τὸ σῶμα σου θὰ εἶναι φωτεινό. 23 Ἐὰν δὲ ὁ ὀφθαλμός σου εἶναι βλαμμένος καὶ τυφλωμένος, ὅλο τὸ σῶμα σου θὰ εἶναι σκοτεινό. Ἐὰν δὲ τὸ ἐσωτερικὸ σου φῶς (ὁ νοῦς, ἢ συνείδησι) εἶναι σκοτάδι, τὸ σκοτάδι πόσο θὰ εἶναι;».

Θεὸς καὶ μαμωνᾶς

24 «Κανεὶς δὲν δύναται νὰ εἶναι δοῦλος σὲ δύο κυρίους (συγχρόνως), διότι ἢ τὸν ἓνα θὰ μισήσει καὶ τὸν ἄλλο θ' ἀγαπήσῃ, ἢ στὸν ἓνα θὰ προσκολληθῆ καὶ τὸν ἄλλο θὰ καταφρονήσει. Δὲν δύνασθε νὰ εἴσθε δοῦλοι καὶ τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ μαμωνᾶ (τοῦ γρήματος)».

25 Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν τί φάγητε καὶ τί πίνητε, μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν τί ἐνδύσησθε. Οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλεῖόν ἐστι τῆς τροφῆς καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος; **26** Ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι οὐ σπεύρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν οὐδὲ συνάγουσιν εἰς ἀποθήκας, καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά· οὐχ ὑμεῖς μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν; **27** Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἓνα; **28** Καὶ περὶ ἐνδύματος τί μεριμνᾶτε; Καταμάθετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ πῶς αὐξάνει· οὐ κοπιᾷ οὐδὲ νήθει· **29** λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι οὐδὲ Σολομῶν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἐν τούτων. **30** Εἰ δὲ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ, σήμερον ὄντα καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον, ὁ Θεὸς οὕτως ἀμφιένυσιν, οὐ πολλῶ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι; **31** Μὴ οὖν μεριμνήσητε λέγοντες, τί φάγωμεν ἢ τί πίωμεν ἢ τί περιβαλώμεθα; **32** Πάντα γὰρ ταῦτα τὰ ἔθνη ἐπιζητεῖ. Οἶδε γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος ὅτι χρήζετε τούτων ἀπάντων. **33** Ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν. **34** Μὴ οὖν μεριμνήσητε εἰς τὴν αὔριον· ἡ γὰρ αὔριον μεριμνήσει τὰ ἑαυτῆς· ἀρκετὸν τῇ ἡμέρᾳ ἡ κακία αὐτῆς.

7 Μὴ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθῆτε· **2** ἐν ᾧ γὰρ κρίματι κρίνετε κριθήσεσθε, καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε μετρηθήσεται ὑμῖν. **3** Τί δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ ἐν τῷ σῷ ὀφθαλμῷ δοκὸν οὐ κατανοεῖς; **4** Ἡ πῶς ἐρεῖς τῷ ἀδελφῷ σου, ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ ἰδοὺ ἡ δοκὸς ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου; **5** Ὑποκριτά, ἐκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου.

Τὸ ἄγχος γιὰ τὴ ζωὴ

25 «Γι' αὐτὸ σᾶς λέγω, μὴν ἀγωνιάτε γιὰ τὴ ζωὴ σας τί θὰ φᾶτε καὶ τί θὰ πιήτε, οὔτε γιὰ τὸ σῶμα σας τί θὰ ντυθῆτε. Ἡ ζωὴ δὲν εἶναι ἀνώτερη ἀπὸ τὴν τροφή, καὶ τὸ σῶμα ἀπὸ τὸ ἔνδυμα; **26** Κοιτάξετε στὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι δὲν σπεύρουν οὔτε θερίζουν οὔτε ἀποθηκεύουν, ἀλλ' ὁ πατέρας σας ὁ οὐράνιος τὰ τρέφει. Σεῖς δὲν ὑπερέχετε πολὺ ἀπ' αὐτά; **27** Ποιὸς δὲ ἀπὸ σᾶς, ὅσο καὶ ἂν φροντίση, δύναται νὰ προσθέσῃ στὸ ἀνάστημά του ἓνα πῆχyu; **28** Καὶ γιὰ ἔνδυμα τί ἀγωνιάτε; Παρατηρήσετε τὰ ἄνθη τοῦ ἀγροῦ πόσο ὠραῖα εἶναι. Δὲν κοπιᾶζουν οὔτε γνέθουν. **29** Σᾶς λέγω δέ, ὅτι οὔτε ὁ Σολομῶν παρ' ὅλη τὴ δόξα του ντύθηκε σὰν ἓνα ἀπ' αὐτά. **30** Καὶ ἐὰν τὸ χορτάρι τοῦ ἀγροῦ, ποὺ σήμερα ὑπάρχει καὶ αὔριο ρίχνεται στὸ φοῦρνο (καὶ καίεται), ὁ Θεὸς τόσο ὠραῖα ντύνει, δὲν θὰ δώσῃ ἔνδυμα πολὺ περισσότερο σ' ἐσᾶς, ὀλιγόπιστοι; **31** Μὴ ἀγχώνεσθε λοιπὸν λέγοντας, τί θὰ φᾶμε ἢ τί θὰ πιοῦμε ἢ τί θὰ ντυθοῦμε; **32** Ὅλα δὲ αὐτὰ ἐπιδιώκουν (σὰν νὰ εἶναι μέγιστα ἀγαθὰ) οἱ ἐθνικοὶ (οἱ εἰδωλολάτρες). Γνωρίζει δὲ ὁ πατέρας σας ὁ οὐράνιος, ὅτι ἔχετε ἀνάγκη ἀπὸ ὅλα αὐτά. **33** Γι' αὐτὸ πρῶτα νὰ ζητῆτε (γιὰ νὰ λάβετε) τὴ βασιλεία καὶ τὴ δόξα ποὺ δίνει ὁ Θεός, καὶ ὅλα αὐτὰ θὰ σᾶς δοθοῦν ἐπιπροσθέτως. **34** Ἐπίσης νὰ μὴ μεριμνήσετε γιὰ τὴν αὔριανὴ ἡμέρα, διότι ἡ αὔριανὴ ἡμέρα θὰ μεριμνήσῃ ἢ ἴδια γιὰ τὰ δικά της πράγματα. Ἀρκεῖ στὴν (κάθε) ἡμέρα ἡ δικὴ της ταλαιπωρία».

Περὶ κατακρίσεως

7 «Μὴ κατακρίνετε, γιὰ νὰ μὴ κατακριθῆτε. **2** Διότι, μὲ ὅποια κρίσι κρίνετε θὰ κριθῆτε, καὶ μὲ ὅποιο μέτρο μετρεῖτε θὰ μετρηθῆτε. **3** Γιατί δὲ τὴν ἀγκίδα, ποὺ εἶναι στὸ μάτι τοῦ ἀδελφοῦ σου, βλέπεις, τὸ δὲ δοκάρη, ποὺ εἶναι στὸ δικό σου μάτι, δὲν βλέπεις; **4** Ἡ πῶς θὰ εἰπῆς στὸν ἀδελφό σου, “Ἄφησε νὰ βγάλω τὴν ἀγκίδα ἀπὸ τὸ μάτι σου”, ἐνῶ τὸ δοκάρη εἶναι στὸ δικό σου μάτι; **5** Ὑποκριτά, βγάλε πρῶτα τὸ δοκάρη ἀπὸ τὸ δικό σου μάτι, καὶ τότε θὰ ἰδῆς καθαρά, γιὰ νὰ βγάλῃς τὴν ἀγκίδα ἀπὸ τὸ μάτι τοῦ ἀδελφοῦ σου».

6 Μὴ δώτε τὸ ἅγιον τοῖς κυσί μηδὲ βάλητε τοὺς μαργαρίτας ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν χοίρων, μήποτε καταπατήσωσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν καὶ στραφέντες ῥήξωσιν ὑμᾶς.

7 Αἰτεῖτε καὶ δοθήσεται ὑμῖν, ζητεῖτε καὶ εὐρήσετε, κρούετε καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν. 8 Πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει καὶ ὁ ζητῶν εὐρίσκει καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται. 9 Ἡ τίς ἐστὶν ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος, ὃν ἐὰν αἰτήσῃ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἄρτον, μὴ λίθον ἐπιδώσει αὐτῷ; 10 Καὶ ἐὰν ἰχθὺν αἰτήσῃ, μὴ ὄφιν ἐπιδώσει αὐτῷ; 11 Εἰ οὖν ὑμεῖς, πονηροὶ ὄντες, οἴδατε δόματα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ μᾶλλον ὁ πατήρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς δώσει ἀγαθὰ τοῖς αἰτουῦσιν αὐτόν;

12 Πάντα οὖν ὅσα ἂν θέλητε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτω καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς· οὗτος γὰρ ἐστὶν ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται.

13 Εἰσέλθετε διὰ τῆς στενῆς πύλης· ὅτι πλατεῖα ἡ πύλη καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς ἢ ἀπάγουσα εἰς τὴν ἀπώλειαν, καὶ πολλοὶ εἰσὶν οἱ εἰσερχόμενοι δι' αὐτῆς. 14 Τί στενὴ ἡ πύλη καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἢ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωὴν, καὶ ὀλίγοι εἰσὶν οἱ εὐρίσκοντες αὐτήν!

Ἦχι τὸ ἅγιον στὰ σκυλιὰ καὶ τὰ μαργαριτάρια στοὺς χοίρους

6 «Ὅ,τι εἶναι ἅγιο, μὴ τὸ δώσετε στὰ σκυλιὰ, καὶ τὰ μαργαριτάρια σας μὴ ρίξετε στοὺς χοίρους, γιὰ νὰ μὴ τὰ καταπατήσουν μὲ τὰ πόδια τους, καὶ γυρίσουν καὶ σᾶς ξεσχίσουν».

«Αἰτεῖτε... ζητεῖτε... κρούετε...»

7 «Ζητεῖτε καὶ θὰ σᾶς δοθῇ, ἀναζητεῖτε καὶ θὰ βρῆτε, κρούετε τὴ θύρα καὶ θὰ σᾶς ἀνοιχθῇ. 8 Ναί, καθένας ποὺ ζητεῖ, λαμβάνει· καὶ ὅποιος ἀναζητεῖ, βρίσκει· καὶ σ' ὅποιον κρούει τὴ θύρα, θὰ τοῦ ἀνοιχθῇ. 9 Ἡ ποιὸς ἄνθρωπος ἀπὸ σᾶς, ποὺ τὸ παιδί του θὰ τοῦ ζητήσῃ ψωμί, θὰ τοῦ δώσῃ πέτρα; 10 Καὶ ἂν τοῦ ζητήσῃ ψάρι, μήπως θὰ τοῦ δώσῃ φίδι; 11 Ἄν λοιπὸν ἐσεῖς, ποὺ εἴσθε κακοί, ξέρετε νὰ δίνετε πράγματα καλὰ στὰ παιδιὰ σας, πόσο μᾶλλον ὁ πατέρας σας ὁ οὐράνιος θὰ δώσῃ πράγματα καλὰ σ' αὐτούς, ποὺ τοῦ ζητοῦν;».

Ἦ χρυσὸς κανῶν τῆς χριστιανικῆς ἠθικῆς

12 «Ὅλα δέ, ὅσα θὰ θέλετε νὰ κάνουν οἱ ἄνθρωποι σὲ σᾶς, ὁμοίως καὶ σεῖς νὰ κάνετε σ' αὐτούς. Αὐτὸς δὲ συνοπτικὰ εἶναι ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆτες».

Ἦ στενὴ καὶ ἡ πλατεῖα πύλη

13 «Περάστε ἀπὸ τῆ στενῆς πύλης. Διότι εἶναι πλατεῖα ἡ πύλη καὶ εὐρύχωρη ἡ ὁδὸς, ποὺ ὀδηγεῖ στὸ θάνατο (τὸν πνευματικὸ θάνατο, τὴν κόλασι), καὶ εἶναι πολλοὶ ἐκεῖνοι, ποὺ περνοῦν ἀπ' αὐτή¹. 14 Πόσο στενὴ εἶναι ἡ πύλη καὶ στενόχωρη ἡ ὁδὸς, ποὺ ὀδηγεῖ στὴ ζωὴ, καὶ εἶναι ὀλίγοι αὐτοί, ποὺ τὴν ἀνακαλύπτουν!»².

1. Ἄν στὸν παρόντα στίχ. 13 στὸ κείμενο τὸ «ὅτι» ἀντιστοιχῇ πρὸς τὸ δεύτερο «καί», ὅπως π.χ. στὸ Λευϊτ. 20, 23β, Ψαλμ. 90 (91), 14α, Ἄποκ. 3,10, τότε πρέπει νὰ μεταφράσωμε: Περάστε ἀπὸ τῆ στενῆς πύλης. Διότι εἶναι πλατεῖα ἡ πύλη καὶ εὐρύχωρη ἡ ὁδὸς, ποὺ ὀδηγεῖ στὸ θάνατο (τὸν πνευματικὸ θάνατο, τὴν κόλασι), γι' αὐτὸ εἶναι πολλοὶ ἐκεῖνοι, ποὺ περνοῦν ἀπ' αὐτή.

2. Ἄν στὸν παρόντα στίχ. 14 στὸ κείμενο ἡ ὀρθὴ γραφὴ δὲν εἶναι τὸ «τί», ἀλλὰ τὸ «ὅτι», καὶ τοῦτο ἀντιστοιχῇ πρὸς τὸ δεύτερο «καί», τότε πρέπει νὰ μεταφράσωμε: Διότι εἶναι στενὴ ἡ πύλη καὶ στενόχωρη ἡ ὁδὸς, ποὺ ὀδηγεῖ στὴ ζωὴ, γι' αὐτὸ εἶναι ὀλίγοι αὐτοί, ποὺ τὴν ἀνακαλύπτουν.

15 Προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ψευδοπροφητῶν, οἵτινες ἔρχονται πρὸς ὑμᾶς ἐν ἐνδύμασι προβάτων, ἔσωθεν δὲ εἰσι λύκοι ἄρπαγες. **16** Ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς. Μήτι συλλέγουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν σταφυλὴν ἢ ἀπὸ τριβόλων σῦκα; **17** Οὕτω πᾶν δένδρον ἀγαθὸν καρπούς καλοὺς ποιεῖ, τὸ δὲ σαπρὸν δένδρον καρπούς πονηροὺς ποιεῖ. **18** Οὐ δύναται δένδρον ἀγαθὸν καρπούς πονηροὺς ποιεῖν, οὐδὲ δένδρον σαπρὸν καρπούς καλοὺς ποιεῖν. **19** Πᾶν δένδρον μὴ ποιῶν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. **20** Ἄραγε ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς.

21 Οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι, Κύριε, Κύριε, εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ Πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. **22** Πολλοὶ ἐροῦσί μοι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ· Κύριε, Κύριε, οὐ τῷ σῷ ὀνόματι προεφητεύσαμεν, καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δαιμόνια ἐξεβάλομεν, καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δυνάμεις πολλὰς ἐποιήσαμεν; **23** Καὶ τότε ὁμολογήσω αὐτοῖς ὅτι οὐδέποτε ἔγνων ὑμᾶς· ἀποχωρεῖτε ἀπ' ἐμοῦ, οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν.

24 Πᾶς οὖν ὅστις ἀκούει μου τοὺς λόγους τούτους καὶ ποιεῖ αὐτούς, ὁμοιώσω αὐτὸν ἀνδρὶ φρονίμῳ, ὅστις ὠκοδόμησε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν πέτραν· **25** καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι καὶ προσέπεσον τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἔπεσε· τεθεμελίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν. **26** Καὶ πᾶς ὁ ἀκούων μου τοὺς λόγους τούτους καὶ μὴ ποιῶν αὐτούς ὁμοιωθήσεται ἀνδρὶ μωρῷ, ὅστις ὠκοδόμησε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν ἄμμον· **27** καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι καὶ προσέκοψαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἔπεσε, καὶ ἦν ἡ πτώσις αὐτῆς μεγάλη.

28 Καὶ ἐγένετο ὅτε συνετέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, ἐξεπλήσθησαν οἱ ὄχλοι ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· **29** ἦν γὰρ διδάσκων αὐτούς ὡς ἐξουσίαν ἔχων, καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς.

Οἱ ψευδοπροφῆτες

15 «Νὰ προσέχετε δὲ ἀπὸ τοὺς ψευδοπροφῆτες (ψευδοδιδασκάλους), οἱ ὅποιοι ἔρχονται πρὸς ἐσᾶς μὲ ἐμφάνισι προβάτων, ἐνῶ ἐσωτερικῶς εἶναι λύκοι ἀρπακτικοί. **16** Θὰ τοὺς καταλάβετε ἀπὸ τοὺς καρπούς τους. Μήπως μαζεύουν ἀπὸ ἀγκάθια σταφύλια ἢ ἀπὸ τριβόλια σῦκα; **17** Ἐπίσης κάθε δένδρο καλὸ κάνει καρπούς καλοὺς, τὸ δὲ κακὸ δένδρο κάνει καρπούς κακοὺς (ἀνωφελεῖς ἢ ἐπιβλαβεῖς). **18** Δένδρο καλὸ δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ κάνῃ καρπούς κακοὺς, οὔτε δένδρο κακὸ νὰ κάνῃ καρπούς καλοὺς. **19** Κάθε δένδρο, ποὺ δὲν κάνει καρπὸ καλὸ, κόβεται καὶ ρίχνεται στὴ φωτιά. **20** Ἀσφαλῶς λοιπὸν θὰ τοὺς καταλάβετε ἀπὸ τοὺς καρπούς τους».

Ὁ ἀληθινὸς δοῦλος τοῦ Κυρίου

21 «Δὲν θὰ μπῆ στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν καθένας ποὺ μοῦ λέγει, “Κύριε, Κύριε”, ἀλλ' ὅποιος κάνει τὸ θέλημα τοῦ Πατέρα μου τοῦ ἐπουρανοῦ. **22** Πολλοὶ ἐκείνῃ τὴν ἡμέρα θὰ μοῦ εἰποῦν: “Κύριε, Κύριε, μὲ τὸ ὄνομά σου δὲν προφητεύσαμε, καὶ μὲ τὸ ὄνομά σου δὲν βγάλαμε δαιμόνια, καὶ μὲ τὸ ὄνομά σου δὲν κάναμε θαύματα πολλὰ;”. **23** Ἀλλὰ τότε θὰ εἰπῶ σ' αὐτούς: “Ποτὲ δὲν σᾶς γνώρισα. Φύγετε ἀπὸ μένα, ἐργάτες τῆς ἀνομίας”».

Ὁ φρόνιμος καὶ ὁ μωρὸς οἰκοδόμος

24 «Καθένα δέ, ποὺ ἀκούει αὐτούς τοὺς λόγους μου καὶ τοὺς ἐφαρμόζει, θὰ τὸν θεωρήσω ὅμοιο μὲ ἄνθρωπο συνετό, ποὺ ἔκτισε τὸ σπίτι του πάνω στὸ βράχο. **25** Καὶ ἔπεσε ἡ βροχὴ, καὶ ἦλθαν τὰ ρεύματα τῶν ὑδάτων, καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι, καὶ ἔπεσαν μὲ ὄρμη στὸ σπίτι ἐκεῖνο, καὶ ἐν τούτοις δὲν ἔπεσε, διότι εἶχε θεμελιωθῆ πάνω στὸ βράχο. **26** Ἀντιθέτως καθένας, ποὺ ἀκούει αὐτούς τοὺς λόγους μου, ἀλλὰ δὲν τοὺς ἐφαρμόζει, θὰ θεωρηθῆ ὅμοιος μὲ ἄνθρωπο ἀνόητο, ποὺ ἔκτισε τὸ σπίτι του πάνω στὴν ἄμμο. **27** Καὶ ἔπεσε ἡ βροχὴ, καὶ ἦλθαν τὰ ρεύματα τῶν ὑδάτων, καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι, καὶ ἔπεσαν μὲ ὄρμη στὸ σπίτι ἐκεῖνο, καὶ ἔπεσε, καὶ ἦταν ἡ πτώσις του μεγάλη».

Ὁ Ἰησοῦς ὁ αὐθεντικὸς διδάσκαλος

28 Ὅταν δὲ ὁ Ἰησοῦς τελείωσε αὐτούς τοὺς λόγους, τὰ πλήθη ἐκδήλωναν τὸ θαυμασμό τους γιὰ τὴ διδασκαλία του, **29** διότι τοὺς δίδασκε ὡς πρόσωπο ποὺ ἔχει ἐξουσία, καὶ ὄχι ὅπως οἱ γραμματεῖς.

8 Καταβάντι δὲ αὐτῷ ἀπὸ τοῦ ὄρους ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί. **2** Καὶ ἰδοὺ λεπρὸς ἐλθὼν προσεκύνει αὐτῷ λέγων· Κύριε, ἐὰν θέλῃς, δύνασαι με καθαρῖσαι. **3** Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἤψατο αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς λέγων· Θέλω, καθαρῖσθητι. Καὶ εὐθέως ἐκαθαρίσθη αὐτοῦ ἡ λέπρα. **4** Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὅρα μηδενὶ εἴπῃς, ἀλλὰ ὕπαγε σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ καὶ προσένεγκε τὸ δῶρον ὃ προσέταξε Μωσῆς εἰς μαρτύριον αὐτοῖς.

5 Εἰσελθόντι δὲ αὐτῷ εἰς Καπερναοὺμ προσῆλθεν αὐτῷ ἑκατόνταρχος παρακαλῶν αὐτὸν **6** καὶ λέγων· Κύριε, ὁ παῖς μου βέβληται ἐν τῇ οἰκίᾳ παραλυτικός, δεινῶς βασανιζόμενος. **7** Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ ἐλθὼν θεραπεύσω αὐτόν. **8** Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἑκατόνταρχος ἔφη· Κύριε, οὐκ εἰμι ἰκανὸς ἵνα μου ὑπὸ τὴν στέγην εἰσέλθῃς· ἀλλὰ μόνον εἶπέ λόγῳ, καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς μου. **9** Καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν, ἔχων ὑπὲρ ἐμαυτὸν στρατιώτας, καὶ λέγω τούτῳ, πορεύθητι, καὶ πορεύεται, καὶ ἄλλῳ, ἔρχου, καὶ ἔρχεται, καὶ τῷ δούλῳ μου, ποιήσον τοῦτο, καὶ ποιεῖ. **10** Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασε καὶ εἶπε τοῖς ἀκολουθοῦσιν· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εὔρον. **11** Λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι πολλοὶ ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν ἤξουσιν καὶ ἀνακλιθήσονται μετὰ Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν, **12** οἱ δὲ υἱοὶ τῆς βασιλείας ἐκβληθήσονται εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. **13** Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τῷ ἑκατοντάρχῳ· Ὑπαγε, καὶ ὡς ἐπίστευσας γενηθήτω σοι. Καὶ ἰάθη ὁ παῖς αὐτοῦ ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ.

14 Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν Πέτρου εἶδε τὴν πενθερὰν αὐτοῦ βεβλημένην καὶ πυρεσσουσαν. **15** Καὶ ἤψατο τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ ἀφήκεν αὐτὴν ὁ πυρετός, καὶ ἠγέρθη καὶ διηκόνει αὐτῷ. **16** Ὁψίας δὲ γενομένης προσήνεγκαν αὐτῷ δαιμονιζομένους πολλούς, καὶ ἐξέβαλε τὰ πνεύματα λόγῳ, καὶ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας ἔθεράπευσεν. **17** ὅπως πληρωθῆ τὸ

Θεραπεία λεπροῦ

8 Ὅταν δὲ κατέβηκε ἀπὸ τὸ ὄρος, τὸν ἀκολούθησαν πλήθη πολλὰ. **2** Καὶ ἰδοὺ ἓνας λεπρὸς ἦλθε καὶ τὸν προσκυνούσε λέγοντας· «Κύριε, ἐὰν θέλῃς, δύνασαι νὰ με καθαρῖσης (ἀπὸ τῆ λέπρα)». **3** Τότε ὁ Ἰησοῦς ἀπλωσε τὸ χέρι του, τὸν ἄγγιξε καὶ εἶπε· «Θέλω, καθαρῖσου». Καὶ ἀμέσως θεραπεύθηκε ἡ λέπρα του. **4** Τότε τοῦ λέγει ὁ Ἰησοῦς· «Πρόσεχε νὰ μὴ τὸ εἰπῆς σὲ κανένα, ἀλλὰ πήγαινε καὶ δεῖξε τὸν ἑαυτό σου στὸν ἱερέα, καὶ πρόσφερε τὸ δῶρο, πὸν διέταξε ὁ Μωυσῆς, γιὰ νὰ σοῦ δώσουν βεβαίωσι (ὅτι θεραπεύτηκες)».

Ἡ πίστις ἑκατοντάρχου καὶ ἡ θεραπεία τοῦ δούλου του

5 Ὅταν δὲ μπῆκε στὴν Καπερναοῦμ, ἦλθε σ' αὐτὸν ἓνας ἑκατόνταρχος, παρακαλῶντας αὐτὸν **6** καὶ λέγοντας· «Κύριε, ὁ δούλος μου εἶναι κατάκοιτος στὸ σπίτι ὡς παραλυτικός, καὶ βασανίζεται φρικτὰ». **7** Τοῦ λέγει δὲ ὁ Ἰησοῦς· «Ἐγὼ θὰ ἔλθω καὶ θὰ τὸν θεραπεύσω». **8** Ἄλλ' ὁ ἑκατόνταρχος εἶπε τότε· «Κύριε, δὲν εἶμαι ἄξιος γιὰ νὰ μπῆς κάτω ἀπὸ τὴ στέγη μου. Ἀλλὰ μόνον δῶσε διαταγὴ μὲ λόγῳ, καὶ θὰ θεραπευθῆ ὁ δούλος μου. **9** Διότι ἐγὼ εἶμαι ἄνθρωπος κάτω ἀπὸ ἐξουσία, ἔχοντας ὅμως στίς διαταγές μου στρατιῶτες, καὶ λέγω σὲ τοῦτον, “Πήγαινε”, καὶ πηγαίνει, καὶ σ' ἄλλον, “Ἐλα”, καὶ ἔρχεται, καὶ στὸ δούλο μου, “Κάνε τοῦτο”, καὶ τὸ κάνει». **10** Ὅταν δὲ ἄκουσε ὁ Ἰησοῦς, θαύμασε, καὶ εἶπε σ' αὐτούς, πὸν τὸν ἀκολουθοῦσαν· «Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, οὔτε στὸν Ἰσραὴλ δὲν βρῆκα τόσο μεγάλη πίστι. **11** Καὶ σᾶς βεβαιώνω, ὅτι πολλοὶ ἀπὸ Ἀνατολὴ καὶ Δύσι θὰ ἔλθουν, καὶ θὰ καθήσουν στὸ τραπέζι στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μαζί μὲ τὸν Ἀβραάμ καὶ τὸν Ἰσαὰκ καὶ τὸν Ἰακώβ, **12** ἐνῶ οἱ ἄνθρωποι τῆς βασιλείας θὰ πεταχθοῦν ἔξω στὸ βαθύτερο σκοτάδι. Ἐκεῖ θὰ κλαῖνε καὶ θὰ τρίζουν τὰ δόντια (ἀπὸ τὸν πόνο)». **13** Εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς στὸν ἑκατόνταρχο· «Πήγαινε καὶ νὰ σοῦ γίνῃ ὅπως πίστευσες». Καὶ θεραπεύθηκε ὁ δούλος του ἐκείνη τὴ στιγμή.

Θεραπεία τῆς πεθερᾶς τοῦ Πέτρου καὶ ἄλλων

14 Ἦλθε δὲ ὁ Ἰησοῦς στὸ σπίτι τοῦ Πέτρου, καὶ εἶδε τὴν πεθερὰ του κατάκοιτη καὶ μὲ πυρετό. **15** Καὶ ἔπιασε τὸ χέρι τῆς, καὶ τὴν ἄφησε ὁ πυρετός, καὶ σηκώθηκε καὶ τὸν διακονούσε. **16** Ὅταν δὲ βράδυνασε, ἔφεραν σ' αὐτὸν πολλοὺς δαιμονισμένους καὶ ἔβγαλε τὰ (πονηρὰ) πνεύ-

ρήθην διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος· **Αὐτὸς τὰς ἀσθενείας ἡμῶν ἔλαβε καὶ τὰς νόσους ἐβάστασεν.**

18 Ἴδων δὲ ὁ Ἰησοῦς πολλοὺς ὄχλους περὶ αὐτὸν ἐκέλευσεν ἀπελθεῖν εἰς τὸ πέραν. **19** Καὶ προσελθὼν εἰς γραμματεὺς εἶπεν αὐτῷ· Διδάσκαλε, ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἐὰν ἀπέρχῃ. **20** Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσι καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις, ὁ δὲ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνει. **21** Ἄλλος δὲ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ· Κύριε, ἐπίτρεψόν μοι πρῶτον ἀπελθεῖν καὶ θάψαι τὸν πατέρα μου. **22** Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ἀκολούθει μοι, καὶ ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς.

23 Καὶ ἐμβάντι αὐτῷ εἰς τὸ πλοῖον ἠκολούθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. **24** Καὶ ἰδοὺ σεισμὸς μέγας ἐγένετο ἐν τῇ θαλάσῃ, ὥστε τὸ πλοῖον καλύπτεσθαι ὑπὸ τῶν κυμάτων· αὐτὸς δὲ ἐκάθευδε. **25** Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἠγείραν αὐτὸν λέγοντες· Κύριε, σῶσον ἡμᾶς, ἀπολλύμεθα. **26** Καὶ λέγει αὐτοῖς· Τί δειλοὶ ἐστε, ὀλιγόπιστοι; Τότε ἐγερθεὶς ἐπετίμησε τοῖς ἀνέμοις καὶ τῇ θαλάσῃ, καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη. **27** Οἱ δὲ ἄνθρωποι ἐθαύμασαν λέγοντες· Ποταπὸς ἐστὶν οὗτος, ὅτι καὶ οἱ ἄνεμοι καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν αὐτῷ;

28 Καὶ ἐλθόντι αὐτῷ εἰς τὸ πέραν εἰς τὴν χώραν τῶν Γεργεσηνῶν ὑπήντησαν αὐτῷ δύο δαιμονιζόμενοι ἐκ τῶν μνημείων ἐξερχόμενοι, χαλεποὶ λίαν, ὥστε μὴ ἰσχύειν τινα παρελθεῖν διὰ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης. **29** Καὶ ἰδοὺ ἔκραξαν λέγοντες· Τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ Υἱὲ τοῦ Θεοῦ; Ἦλθες ὧδε πρὸ καιροῦ βασανίσαι ἡμᾶς; **30** Ἦν δὲ μακρὰν ἀπ' αὐτῶν ἀγέλη χοίρων πολλῶν βοσκομένη. **31** Οἱ δὲ δαίμονες παρεκάλουν αὐτὸν λέγοντες· Εἰ ἐκβάλλεις ἡμᾶς, ἐπίτρεψον ἡμῖν ἀπελθεῖν εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. **32** Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὑπάνατε. Οἱ δὲ ἐξεληθόντες

ματα ἀπλῶς μὲ λόγῳ, καὶ ὅλους τοὺς ἀσθενεῖς θεράπευσε, **17** καὶ ἔτσι ἐκπληρώθηκε ὁ λόγος διὰ μέσου τοῦ προφήτου Ἡσαΐα, ὁ ὁποῖος εἶπε· **Αὐτὸς πῆρε τὶς ἀσθενεῖές μας καὶ σήκωσε τὶς ἀρρώστειες.**

Προϋποθέσεις μαθητείας

18 Ὄταν δὲ εἶδε ὁ Ἰησοῦς πολλὰ πλήθη γύρω του, διέταξε ἀναχώρησι γιὰ τὸ ἀπέναντι μέρος. **19** Πλησίασε δὲ κάποιος γραμματεὺς καὶ τοῦ εἶπε· «Διδάσκαλε, θὰ σὲ ἀκολουθήσω, ὅπου καὶ ἂν πηγαίνης». **20** Τοῦ λέγει δὲ ὁ Ἰησοῦς· «Οἱ ἀλεπουδες ἔχουν φωλιές, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ ἔχουν μέρη ποὺ κουρνιάζουν, ἐνῶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἔχει ποῦ ν' ἀκουμπήσει τὸ κεφάλι του». **21** Ἄλλος δὲ ἀπὸ τοὺς μαθητὰς του τοῦ εἶπε· «Κύριε, ἐπίτρεφέ μου πρῶτα νὰ πάω καὶ νὰ θάψω τὸν πατέρα μου». **22** Ἄλλ' ὁ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε· «Ἀκολούθα με, καὶ ἄφησε τοὺς (πνευματικὰ) νεκροὺς νὰ θάψουν τοὺς (σωματικὰ) νεκροὺς των».

Ὁ Ἰησοῦς καταπαύει τὴν τρικυμία

23 Ὄταν δὲ μπῆκε στὸ πλοῖο, τὸν ἀκολούθησαν οἱ μαθηταὶ του. **24** Καὶ ἰδοὺ μεγάλη τρικυμία ἐγένετο ἐν τῇ λίμνῃ, ὥστε τὸ πλοῖο νὰ σκεπάζεται ἀπὸ τὰ κύματα, αὐτὸς δὲ κοιμόταν. **25** Τότε τὸν πλησίασαν οἱ μαθηταὶ του καὶ τὸν ξύπνησαν λέγοντας· «Κύριε, σῶσε μας, χανόμεστε». **26** Λέγει δὲ σ' αὐτούς· «Γιατί εἰσθε δειλοὶ, ὀλιγόπιστοι;». Τότε σηκώθηκε καὶ ἐπέπληξε τοὺς ἀνέμους καὶ τὴν λίμνην, καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη. **27** Ἐμείναν δὲ κατάπληκτοι οἱ ἄνθρωποι καὶ ἔλεγον· «Τί ἄνθρωπος εἶναι αὐτός, ὥστε καὶ οἱ ἄνεμοι καὶ ἡ λίμνη νὰ ὑπακούουν σ' αὐτόν;».

Ὁ Ἰησοῦς θεραπεύει δαιμονισμένους Γεργεσηνοὺς

28 Ὄταν δὲ ἔφθασε στὸ ἀπέναντι μέρος, ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Γεργεσηνῶν, τὸν συνάντησαν δύο δαιμονισμένοι, ποὺ ἔβγαιναν ἀπὸ τοὺς τάφους, φοβεροὶ πολὺ, ὥστε νὰ μὴ μπορῇ κανεὶς νὰ περάσῃ ἀπὸ τὸ δρόμο ἐκεῖνο. **29** Καὶ ἰδοὺ ἔκραξαν λέγοντας· «Τί σχέσι ἔχουμε ἐμεῖς μ' ἐσένα, Ἰησοῦ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ; Ἦλθες ἐδῶ γιὰ νὰ μᾶς βασανίσῃς προτοῦ ἔλθῃ ὁ καιρὸς μας;». **30** Μακριὰ δὲ ἀπ' αὐτούς ἦταν μία μεγάλη ἀγέλη ἀπὸ χοίρους, ποὺ ἔβοσκε. **31** Οἱ δὲ δαίμονες τὸν παρακαλοῦσαν λέγοντας· «Ἐὰν πρόκειται νὰ μᾶς βγάλῃς, ἄφησέ μας νὰ πάμε εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων». **32** Καὶ τοὺς εἶπε· «Πηγαίνετε». Καὶ βγῆκαν καὶ πῆγαν εἰς τὴν ἀγέλην.

ἀπῆλθον εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. Καὶ ἰδοὺ ὥρμησε πᾶσα ἡ ἀγέλη τῶν χοίρων κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἀπέθανον ἐν τοῖς ὕδασι. **33** Οἱ δὲ βόσκοντες ἔφυγον, καὶ ἀπελλθόντες εἰς τὴν πόλιν ἀπήγγειλαν πάντα καὶ τὰ τῶν δαιμονιζομένων. **34** Καὶ ἰδοὺ πᾶσα ἡ πόλις ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν τῷ Ἰησοῦ, καὶ ἰδόντες αὐτὸν παρεκάλεσαν ὅπως μεταβῆ ἀπὸ τῶν ὀρίων αὐτῶν.

9 Καὶ ἐμβὰς εἰς πλοῖον διεπέρασε καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν. **2** Καὶ ἰδοὺ προσέφερον αὐτῷ παραλυτικὸν ἐπὶ κλίνης βεβλημένον. Καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν εἶπε τῷ παραλυτικῷ· Θάρσει, τέκνον· ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου. **3** Καὶ ἰδοὺ τινες τῶν γραμματέων εἶπον ἐν ἑαυτοῖς· Οὗτος βλασφημεῖ. **4** Καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν εἶπεν· Ἰνατί ὑμεῖς ἐνθυμεῖσθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; **5** Τί γάρ ἐστιν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν, ἔγειρε καὶ περιπάτει; **6** Ἰνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας – τότε λέγει τῷ παραλυτικῷ· Ἐγερθεὶς ἄρον σου τὴν κλίνην καὶ ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου. **7** Καὶ ἐγερθεὶς ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. **8** Ἰδόντες δὲ οἱ ὄχλοι ἐθαύμασαν καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεὸν τὸν δόντα ἐξουσίαν τοιαύτην τοῖς ἀνθρώποις.

9 Καὶ παράγων ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖθεν εἶδεν ἄνθρωπον καθήμενον ἐπὶ τὸ τελῶνιον, Ματθαῖον λεγόμενον, καὶ λέγει αὐτῷ· Ἀκολούθει μοι. Καὶ ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ. **10** Καὶ ἐγένετο αὐτοῦ ἀνακειμένου ἐν τῇ οἰκίᾳ, καὶ ἰδοὺ πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ ἐλθόντες συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. **11** Καὶ ἰδόντες οἱ Φαρισαῖοι εἶπον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Διατί μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίει ὁ διδάσκαλος ὑμῶν; **12** Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας εἶπεν αὐτοῖς· Οὐ χρεῖαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ, ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες. **13** Πορευθέντες δὲ μάθετε τί ἐστιν Ἐλεον θέλω καὶ οὐ θυσίαν. Οὐ γὰρ ἦλθον καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν.

ἀγέλη τῶν χοίρων. Καὶ ἰδοὺ ὥρμησε ὅλη ἡ ἀγέλη τῶν χοίρων καὶ γκρεμίστηκε στὴ λίμνη καὶ πνίγηκε στὰ νερά. **33** Οἱ δὲ βοσκοὶ ἔφυγαν, καὶ πῆγαν στὴν πόλι, καὶ ἀνήγγειλαν ὅλα τὰ συμβάντα, καὶ ἰδίως τὰ σχετικά μὲ τοὺς δαιμονισμένους. **34** Καὶ ἰδοὺ ὄλοι οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως βγήκαν νὰ συναντήσουν τὸν Ἰησοῦ, καί, ὅταν τὸν εἶδαν, τὸν παρακάλεσαν νὰ φύγη ἀπὸ τὴν περιοχὴ τους.

Ἄφρσι ἁμαρτιῶν καὶ θεραπεία παραλυτικοῦ

9 Τότε ἐπιβιβάσθηκε σὲ πλοῖο καὶ πέρασε ἀπέναντι καὶ ἦλθε στὴν πόλι του (τὴν Καρπεναοῦμ). **2** Καὶ ἰδοὺ ἔφερναν σ' αὐτὸν ἕνα παραλυτικὸ πάνω σὲ κρεβάτι. Καὶ ὅταν εἶδε ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστι τους, εἶπε στὸν παραλυτικὸ· «Ἐχε θάρρος, παιδί μου! Σοῦ ἔχουν συγχωρηθῆ οἱ ἁμαρτίες σου». **3** Καὶ ἰδοὺ μερικοὶ ἀπὸ τοὺς γραμματεῖς εἶπαν μέσα τους· «Αὐτὸς βλασφημεῖ». **4** Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶδε τίς σκέψεις τους καὶ εἶπε· «Γιατί σεῖς σκέπτεσθε μέσα στὶς διανοίεσ σας πονηρὰ; **5** Τί δὲ εἶναι εὐκολώτερο, νὰ εἰπῶ, “Ἐχουν συγχωρηθῆ οἱ ἁμαρτίες σου”, ἢ νὰ εἰπῶ, “Σήκω καὶ περπάτα”; **6** Για νὰ μάθετε δέ, ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔχει ἐξουσία νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίες ἐπάνω στὴ γῆ», – τότε λέγει στὸν παραλυτικὸ· «Σήκω καὶ πάρε τὸ κρεβάτι σου καὶ πήγαινε στὸ σπίτι σου». **7** Καὶ σηκώθηκε καὶ πῆγε στὸ σπίτι του. **8** Βλέποντας δὲ τὰ πλήθη, θαύμασαν καὶ δόξασαν τὸ Θεό, πὺ ἔδωσε τέτοια ἐξουσία στοὺς ἀνθρώπους.

Ἡ κλῆσι τοῦ Ματθαίου

9 Προχωρώντας δὲ ἀπ' ἐκεῖ ὁ Ἰησοῦς εἶδε ἕνα ἄνθρωπο, Ματθαῖο ὀνομαζόμενον, νὰ κάθεται στὸ τελωνεῖο γιὰ τὴν εἴσπραξι τῶν φόρων, καὶ τοῦ λέγει· «Ἀκολούθη με». Καὶ σηκώθηκε καὶ τὸν ἀκολούθησε. **10** Καὶ ὅταν καθόταν στὸ τραπέζι στὸ σπίτι, ἰδοὺ καὶ πολλοὶ τελῶνες καὶ ἁμαρτωλοὶ ἦλθαν καὶ κάθονταν στὸ τραπέζι μαζί μὲ τὸν Ἰησοῦ καὶ τοὺς μαθητάς του. **11** Καὶ ὅταν εἶδαν οἱ Φαρισαῖοι, εἶπαν στοὺς μαθητάς του· «Γιατί ὁ διδάσκαλός σας τρώγει μαζί μὲ τοὺς τελῶνες καὶ ἁμαρτωλοὺς;». **12** Ὅταν δὲ ἄκουσε ὁ Ἰησοῦς, εἶπε σ' αὐτούς· «Δὲν χρειάζονται οἱ ὑγιεῖς ἰατροῦ, ἀλλ' οἱ ἀσθενεῖς. **13** Πηγαίνετε δὲ καὶ μάθετε τί σημαίνει, Εὐσπλαγχνία θέλω καὶ ὄχι θυσία. Ἄλλωστε δὲν ἦλθα νὰ καλέσω ἀγίους, ἀλλ' ἁμαρτωλοὺς σὲ μετάνοια».

14 Τότε προσέρχονται αὐτῷ οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου λέγοντες· Διατί ἡμεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύομεν πολλά, οἱ δὲ μαθηταὶ σου οὐ νηστεύουσι; 15 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος πενθεῖν ἐφ' ὅσον χρόνον μετ' αὐτῶν ἐστιν ὁ Νυμφίος; Ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ Νυμφίος, καὶ τότε νηστεύσουσιν. 16 Οὐδεὶς δὲ ἐπιβάλλει ἐπίβλημα ῥάκους ἀγνάφου ἐπὶ ἱματίῳ παλαιῷ· αἶρει γὰρ τὸ πλήρωμα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἱματίου, καὶ χειρόν σχίσμα γίνεται. 17 Οὐδὲ βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκούς παλαιούς· εἰ δὲ μήγε, ῥήγνυνται οἱ ἀσκοί, καὶ ὁ οἶνος ἐκχεῖται καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται· ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκούς βάλλουσι καινοὺς, καὶ ἀμφότεροι συντηροῦνται.

18 Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῖς ἰδοὺ ἄρχων εἷς προσελθὼν προσεκύνει αὐτῷ λέγων ὅτι ἡ θυγάτηρ μου ἄρτι ἐτελεύτησεν· ἀλλὰ ἐλθὼν ἐπίθες τὴν χειρά σου ἐπ' αὐτήν καὶ ζήσεται. 19 Καὶ ἐγερθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἠκολούθησεν αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

20 Καὶ ἰδοὺ γυνή, αἰμορροῦσα δώδεκα ἔτη, προσελθοῦσα ὀπισθεν ἤψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· 21 ἔλεγε γὰρ ἐν ἑαυτῇ, ἐὰν μόνον ἄψωμαι τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, σωθήσομαι. 22 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπιστραφεὶς καὶ ἰδὼν αὐτήν εἶπε· Θάρσει, θύγατερ· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε. Καὶ ἐσώθη ἡ γυνή ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

23 Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἄρχοντος καὶ ἰδὼν τοὺς αὐλητὰς καὶ τὸν ὄχλον θορυβούμενον, 24 λέγει αὐτοῖς· Ἀναχωρεῖτε· οὐ γὰρ ἀπέθανε τὸ κοράσιον, ἀλλὰ καθεύδει. Καὶ κατεγέλων αὐτοῦ. 25 Ὅτε δὲ ἐξεβλήθη ὁ ὄχλος, εἰσελθὼν ἐκράτησε τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ ἠγέρθη τὸ κοράσιον. 26 Καὶ ἐξῆλθεν ἡ φήμη αὕτη εἰς ὅλην τὴν γῆν ἐκείνην.

Ἐξ ἀφορμῆς ἐρωτήματος γιὰ τὴ νηστεία

14 Τότε ἔρχονται πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰωάννου καὶ λέγουν· «Γιατί ἡμεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύουμε πολύ, ἐνῶ οἱ μαθηταὶ σου δὲν νηστεύουν;». 15 Εἶπε δὲ σ' αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς· «Μήπως εἶναι δυνατὸν οἱ ἄνθρωποι τοῦ γάμου νὰ νηστεύουν, ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ Νυμφίος εἶναι μαζί τους; Ἢ ἔλθουν ὅμως ἡμέρες, πού θ' ἀποσπασθῇ ἀπ' αὐτοὺς ὁ Νυμφίος καὶ θὰ θανατωθῇ, καὶ τότε θὰ νηστεύσουν. 16 Κανεὶς δὲ καινούργιο τεμάχιο ὑφάσματος δὲν βάζει εἰς μπάλωμα σὲ παλαιὸ ἔνδυμα, διότι τὸ συμπλήρωμά του (τὸ μπάλωμα δηλαδὴ) τραβάει καὶ ἀποσπᾷ ἀπὸ τὸ ἔνδυμα, καὶ ἔτσι γίνεται χειρότερο σχίσμα (Ὁ Ἰουδαϊσμός καὶ ὁ Χριστιανισμός δὲν συμπίπτουν καὶ δὲν συμβιβάζονται, διότι ὁ πρῶτος πάλιν, ὅπως ἓνα ἔνδυμα, καὶ ὁ δεύτερος εἶναι καινούργιος). 17 Οὔτε καινούργιο κρασί (μοῦστο) βάζουν σὲ παλαιὰ ἀσκιά. Ἄλλιως τὰ ἀσκιά σχίζονται, ἔτσι δὲ καὶ τὸ κρασί χύνεται ἔξω, καὶ τὰ ἀσκιά καταστρέφονται. Ἀλλὰ τὸ καινούργιο κρασί βάζουν σὲ καινούργια ἀσκιά, καὶ ἔτσι καὶ τὰ δύο διατηροῦνται (Ὅσοι παραμένουν προσκολλημένοι στὸν Ἰουδαϊσμό εἶναι παλαιὰ ἀσκιά, πού δὲν δύνανται νὰ βαστάσουν τὸ νέο κρασί, τὸ Χριστιανισμό. Ὁ Χριστιανισμός ἀπαιτεῖ νέα ἀσκιά, ἀνθρώπους ἐλευθερωμένους ἀπὸ τὸν Ἰουδαϊσμό)».

Θεραπεία αἰμορροῦσης καὶ ἀνάστασι κόρης ἄρχοντος

18 Ἐνῶ τοὺς ἔλεγε αὐτά, ἰδοὺ κάποιος ἄρχων πλησίασε καὶ τὸν προσκυνοῦσε λέγοντας· «Ἡ θυγατέρα μου πρὸ ὀλίγου πέθανε. Ἀλλὰ ἔλα καὶ βάλε τὸ χέρι σου ἐπάνω της καὶ θ' ἀναστηθῇ». 19 Τότε ὁ Ἰησοῦς σηκώθηκε καὶ τὸν ἀκολούθησε, καθὼς καὶ οἱ μαθηταὶ του.

20 Καὶ ἰδοὺ μία γυναῖκα, πού ἔπασχε ἀπὸ αἰμορραγία δώδεκα ἔτη, πλησίασε ἀπὸ πίσω καὶ ἄγγιξε τὴν ἄκρη τοῦ ἐνδύματός του, 21 διότι ἔλεγε μέσα της· «Ἐὰν μόνον ἄγγιξω τὸ ἔνδυμά του, θὰ σωθῶ (θὰ θεραπευθῶ)». 22 Ὁ δὲ Ἰησοῦς, ἀφοῦ στράφηκε καὶ τὴν εἶδε, εἶπε· «Ἔχε θάρρος, κόρη μου! Ἡ πίστις σου σὲ ἔσωσε (σὲ θεράπευσε)». Καὶ πράγματι ἡ γυναῖκα ἔγινε καλὰ ἀπὸ τὴ στιγμή ἐκείνη.

23 Καὶ ὅταν ὁ Ἰησοῦς ἦλθε στὸ σπίτι τοῦ ἄρχοντος καὶ εἶδε τοὺς αὐλητὰς (μουσικοὺς) νὰ παίζουν θλιβερὰ μοιρολόγια, καὶ τὸ πλῆθος ταραγμένο, 24 λέγει σ' αὐτοὺς· «Ἀποχωρεῖτε. Δὲν πέθανε δὲ τὸ κορίτσι, ἀλλὰ κοιμᾶται». Τότε ἄρχισαν νὰ γελοῦν εἰς βάρος του. 25 Ὅταν δὲ τὸ πλῆθος βγήκε ἔξω, μπῆκε μέσα καὶ τὴν ἔπιασε ἀπὸ τὸ χέρι της, καὶ τὸ κορίτσι σηκώθηκε ἐπάνω. 26 Καὶ ἡ φήμη γι' αὐτὸ τὸ θαῦμα διαδόθηκε σ' ὅλη τὴν περιοχὴ ἐκείνη.

27 Καὶ παράγοντι ἐκεῖθεν τῷ Ἰησοῦ ἠκολούθησαν αὐτῷ δύο τυφλοὶ κράζοντες καὶ λέγοντες· Ἐλέησον ἡμᾶς, Υἱὲ Δαυΐδ. 28 Ἐλθόντι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν προσῆλθον αὐτῷ οἱ τυφλοὶ, καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Πιστεύετε ὅτι δύναμαι τοῦτο ποιῆσαι; Λέγουσιν αὐτῷ· Ναί, Κύριε. 29 Τότε ἤψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν λέγων· Κατὰ τὴν πίστιν ὑμῶν γενηθήτω ὑμῖν. 30 Καὶ ἀνεψῆθησαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί. Καὶ ἐνεβριμήσατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων· Ὁρᾶτε μηδεὶς γινωσκέτω. 31 Οἱ δὲ ἐξελλθόντες διεφήμισαν αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ γῆ ἐκεῖνη.

32 Αὐτῶν δὲ ἐξερχομένων ἰδοὺ προσήνεγκαν αὐτῷ ἄνθρωπον κωφὸν δαιμονιζόμενον. 33 Καὶ ἐκβληθέντος τοῦ δαιμονίου ἐλάλησεν ὁ κωφός, καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι λέγοντες ὅτι οὐδέποτε ἐφάνη οὕτως ἐν τῷ Ἰσραήλ. 34 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἔλεγον· Ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.

35 Καὶ περιῆγεν ὁ Ἰησοῦς τὰς πόλεις πάσας καὶ τὰς κώμας διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ.

36 Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους ἐσπλαγχνίσθη περὶ αὐτῶν, ὅτι ἦσαν ἐκλελυμένοι καὶ ἐρριμμένοι ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα. 37 Τότε λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Ὁ μὲν θερισμὸς πολὺς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι. 38 δεήθητε οὖν τοῦ κυρίου τοῦ θερισμοῦ ὅπως ἐκβάλλῃ ἐρνάτας εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ.

Θεραπεία δύο τυφλῶν

27 Ἐνῷ δὲ προχωροῦσε ἀπ' ἐκεῖ ὁ Ἰησοῦς, τὸν ἀκολούθησαν δύο τυφλοὶ, κράζοντας καὶ λέγοντας· «Σπλαγχνίσου μας καὶ σῶσε μας (θεράπευσέ μας), Υἱὲ Δαβίδ». 28 Ὄταν δὲ ἦλθε στὸ σπίτι, ἦλθαν κοντὰ του οἱ τυφλοὶ καὶ τοὺς λέγει ὁ Ἰησοῦς· «Πιστεύετε, ὅτι δύναμαι νὰ κάνω τοῦτο;». Τοῦ λέγουν· «Ναί, Κύριε». 29 Τότε ἄγγιξε τὰ μάτια τους λέγοντας· «Ἄς γίνῃ σὲ σᾶς σύμφωνα μὲ τὴν πίστι σας». 30 Καὶ ἀνοιξαν τὰ μάτια τους. Ὁ δὲ Ἰησοῦς μὲ αὐστηρὸ ὕφος τοὺς πρόσταξε λέγοντας· «Κοιτάξετε νὰ μὴ τὸ μάθη κανεὶς». 31 Ἄλλ' αὐτοὶ βγῆκαν καὶ τὸν διαφήμισαν σ' ὅλη τὴν περιοχὴ ἐκεῖνη.

Θεραπεία βωβοῦ δαιμονισμένου

32 Καὶ ἐνῷ αὐτοὶ ἔβγαιναν, ἰδοὺ ἔφεραν πρὸς αὐτὸν ἓνα ἄνθρωπο βωβὸ δαιμονισμένο. 33 Καὶ ὅταν βγῆκε τὸ δαιμόνιο, ὁ βωβὸς μίλησε, καὶ τὰ πλήθη θαύμασαν καὶ ἔλεγον· «Ποτὲ δὲν παρουσιάσθηκε τέτοιο φαινόμενο στὸν Ἰσραήλ». 34 Ἄλλ' οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον· «Μὲ τὴ δύναμι τοῦ ἄρχοντος τῶν δαιμονίων βγάζει τὰ δαιμόνια».

Ὁ Ἰησοῦς περιοδεύει, κηρύττει καὶ θεραπεύει

35 Καὶ περιώδευε ὁ Ἰησοῦς ὅλες τὶς πόλεις καὶ τὰ χωριά, καὶ δίδασκε στὶς συναγωγὰς τους καὶ κήρυττε τὸ χαρμόσυνο κήρυγμα τῆς βασιλείας (τοῦ Θεοῦ), καὶ θεράπευε κάθε ἀσθένεια καὶ κάθε ἀρρώστεια στὸ λαό.

Ἡ συμπόνια τοῦ Ἰησοῦ γιὰ τὸ λαό

36 Ὄταν δὲ εἶδε τὰ πλήθη τοῦ λαοῦ, ἔνοιωσε γι' αὐτοὺς συμπόνια, διότι ἦταν ἀποκαμωμένοι καὶ ἐγκαταλειμμένοι σὰν πρόβατα χωρὶς ποιμένα. 37 Τότε λέγει στοὺς μαθητάς του· «Ὁ μὲν καρπὸς γιὰ θερισμὸ εἶναι πολὺς, οἱ δὲ ἐργάτες εἶναι ὀλίγοι. 38 Γι' αὐτὸ παρακαλέσετε τὸν κύριο τοῦ πρὸς θερισμὸν καρποῦ, γιὰ ν' ἀποστείλῃ ἐργάτες γιὰ νὰ θερίσουν τὸν καρπὸ του».

10 Καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν πνευμάτων ἀκαθάρτων ὥστε ἐκβάλλειν αὐτὰ καὶ θεραπεύειν πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν.

2 Τῶν δὲ δώδεκα ἀποστόλων τὰ ὀνόματά εἰσι ταῦτα· Πρῶτος Σίμων ὁ λεγόμενος Πέτρος καὶ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, **3** Φίλιππος καὶ Βαρθολομαῖος, Θωμᾶς καὶ Ματθαῖος ὁ τελώνης, Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ἀλφαίου καὶ Λεββαῖος ὁ ἐπικληθεὶς Θαδδαῖος, **4** Σίμων ὁ Κανανίτης καὶ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης ὁ καὶ παραδούς αὐτόν.

5 Τούτους τοὺς δώδεκα ἀπέστειλεν ὁ Ἰησοῦς παραγγείλας αὐτοῖς λέγων· Εἰς ὁδὸν ἐθνῶν μὴ ἀπέλθητε καὶ εἰς πόλιν Σαμαρειτῶν μὴ εἰσέλθητε, **6** πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραὴλ. **7** Πορευόμενοι δὲ κηρύσσετε λέγοντες ὅτι ἤγγικεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. **8** Ἀσθενοῦντας θεραπεύετε, λεπροὺς καθαρίζετε, νεκροὺς ἐγείρετε, δαιμόνια ἐκβάλλετε. Δωρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν δότε. **9** Μὴ κτήσησθε χρυσὸν μηδὲ ἄργυρον μηδὲ χαλκὸν εἰς τὰς ζώνας ὑμῶν, **10** μὴ πήραν εἰς ὁδὸν μηδὲ δύο χιτῶνας μηδὲ ὑποδήματα μηδὲ ῥάβδον· ἄξιός γάρ ἐστιν ὁ ἐργάτης τῆς τροφῆς αὐτοῦ. **11** Εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν ἢ κώμην εἰσέλθητε, ἐξετάσατε τίς ἐν αὐτῇ ἄξιός ἐστι, κακεῖ μείνατε ἕως ἂν ἐξέλθητε. **12** Εἰσερχόμενοι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν ἀσπάσασθε αὐτὴν λέγοντες· Εἰρήνη τῷ οἴκῳ τούτῳ. **13** Καὶ ἐὰν μὲν ἦ ἡ οἰκία ἀξία, ἐλθέτω ἡ εἰρήνη ὑμῶν ἐπ' αὐτήν· ἐὰν δὲ μὴ ἦ ἀξία, ἡ εἰρήνη ὑμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐπιστραφήτω. **14** Καὶ ὅς ἐὰν μὴ δέξηται ὑμᾶς μηδὲ ἀκούσῃ τοὺς λόγους ὑμῶν, ἐξερχόμενοι ἔξω τῆς οἰκίας ἢ τῆς πόλεως ἐκείνης ἐκτινάξατε τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν ὑμῶν. **15** Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀνεκτότερον ἔσται γῆ Σοδόμων καὶ Γομόρρας ἐν ἡμέρᾳ Κρίσεως ἢ τῆ πόλει ἐκείνῃ.

Ἐξουσία καὶ ὀνόματα τῶν δώδεκα ἀποστόλων

10 Ἀφοῦ δὲ προσκάλεσε τοὺς δώδεκα μαθητὰς του, τοὺς ἔδωσε ἐξουσία πάνω στὰ ἀκάθαρτα πνεύματα, ὥστε νὰ τὰ βγάξουν, καὶ νὰ θεραπεύουν κάθε ἀσθένεια καὶ κάθε ἀρρώστεια.

2 Τὰ δὲ ὀνόματα τῶν δώδεκα ἀποστόλων εἶναι αὐτά: Πρῶτος ὁ Σίμων, ποὺ ὀνομάζεται (καὶ) Πέτρος, καὶ ὁ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς του, ὁ Ἰάκωβος ὁ υἱὸς τοῦ Ζεβεδαίου καὶ ὁ Ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς του, **3** ὁ Φίλιππος καὶ ὁ Βαρθολομαῖος, ὁ Θωμᾶς καὶ ὁ Ματθαῖος ὁ τελώνης, ὁ Ἰάκωβος ὁ υἱὸς τοῦ Ἀλφαίου καὶ ὁ Λεββαῖος, ποὺ ἐπωνομάσθηκε Θαδδαῖος, **4** ὁ Σίμων ὁ Κανανίτης καὶ ὁ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, ὁ ὁποῖος καὶ τὸν πρόδωσε.

Ὁδηγίες πρὸς τοὺς ἀποστόλους

5 Αὐτοὺς τοὺς δώδεκα ἀπέστειλεν ὁ Ἰησοῦς μ' αὐτὲς τὶς παραγγελίες: «Σὲ δρόμο, ποὺ ὀδηγεῖ πρὸς τοὺς ἐθνικούς (τοὺς εἰδωλολάτρεις), νὰ μὴ πᾶτε. Καὶ σὲ πόλι Σαμαρειτῶν νὰ μὴ μπῆτε, **6** ἀλλὰ μᾶλλον νὰ πηγαίνετε πρὸς τὰ χαμένα πρόβατα τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ ἔθνους. **7** Ὅταν δὲ πηγαίνετε, νὰ κηρύττετε λέγοντας, ὅτι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἔφθασε. **8** Ἀσθενεῖς νὰ θεραπεύετε, λεπροὺς νὰ καθαρίζετε (ἀπὸ τῆ λεπρά), νεκροὺς νὰ ἀνασταίνετε, δαιμόνια νὰ βγάξετε. Δωρεὰν λάβατε, δωρεὰν νὰ δίνετε. **9** Νὰ μὴν ἔχετε χρυσὰ οὔτε ἀσημένια οὔτε χάλκινα νομίσματα στὶς ζώνες σας, **10** οὔτε ὁδοιπορικὸ σάκκο, οὔτε διπλὰ ἐνδύματα, οὔτε ὑποδήματα, οὔτε ραβδί. Ὁ ἐργάτης βεβαίως δικαιούται τὰ ἀπαραίτητα γιὰ τὴ συντήρησί του (ἀπ' αὐτούς, γιὰ τοὺς ὁποίους ἐργάζεται). **11** Στὴν πόλι δὲ ἢ στὸ χωριό, ποὺ θὰ μπῆτε, νὰ ἐξετάσετε ποιὸς εἶναι ἄξιός ἐκεῖ, καὶ ἐκεῖ νὰ μείνετε, ἕως ὅτου ἀναχωρήσετε. **12** Μπαίνοντας δὲ στὸ σπίτι νὰ τὸ χαιρετίσετε λέγοντας: “Εὐλογία σ' αὐτὸ τὸ σπίτι”. **13** Καὶ ἂν μὲν εἶναι τὸ σπίτι ἄξιο, νὰ ἔλθῃ ἡ εὐλογία σας σ' αὐτό. Ἐὰν ὅμως δὲν εἶναι ἄξιο, ἡ εὐλογία σας νὰ ἐπιστρέφῃ σ' ἐσᾶς. **14** Καὶ ἂν κάποιος δὲν σᾶς δεχθῇ καὶ δὲν ἀκούσῃ τοὺς λόγους σας, βγαίνοντας ἔξω ἀπ' τὸ σπίτι ἢ τὴν πόλι ἐκείνη, τινάζετε καλὰ τὴ σκόνη τῶν ποδιῶν σας. **15** Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς Κρίσεως οἱ κάτοικοι τῆς χώρας τῶν Σοδόμων καὶ τῶν Γομόρρων θὰ κοιθοῦν ἐπιεικέστερα ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῆς πόλεως ἐκείνης».

16 Ἴδου ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων· γίνεσθε οὖν φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις καὶ ἀκέραιοι ὡς αἱ περιστέραι. 17 Προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων· παραδώσουσι γὰρ ὑμᾶς εἰς συνέδρια καὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν μαστιγώσουσιν ὑμᾶς. 18 Καὶ ἐπὶ ἡγεμόνας δὲ καὶ βασιλεῖς ἀχθήσεσθε ἕνεκεν ἑμοῦ εἰς μαρτύριον αὐτοῖς καὶ τοῖς ἔθνεσιν. 19 Ὅταν δὲ παραδώσωσιν ὑμᾶς, μὴ μεριμνήσητε πῶς ἢ τί λαλήσετε· δοθήσεται γὰρ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τί λαλήσετε· 20 οὐ γὰρ ὑμεῖς ἐστε οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα τοῦ πατρὸς ὑμῶν τὸ λαλοῦν ἐν ὑμῖν. 21 Παραδώσει δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον καὶ πατὴρ τέκνον, καὶ ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς καὶ θανατώσουσιν αὐτούς. 22 Καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου. Ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται. 23 Ὅταν δὲ διώκωσιν ὑμᾶς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, φεύγετε εἰς τὴν ἄλλην. Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ τελέσητε τὰς πόλεις τοῦ Ἰσραὴλ ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.

24 Οὐκ ἔστι μαθητῆς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον οὐδὲ δοῦλος ὑπὲρ τὸν κύριον αὐτοῦ. 25 Ἀρκετὸν τῷ μαθητῇ ἵνα γένηται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ, καὶ τῷ δούλῳ ὡς ὁ κύριος αὐτοῦ. Εἰ τὸν οἰκοδεσπότην Βεελζεβούλ ἐκάλεσαν, πόσῳ μᾶλλον τοὺς οἰκιακοὺς αὐτοῦ; 26 Μὴ οὖν φοβηθῆτε αὐτούς· οὐδὲν γὰρ ἔστι κεκαλυμμένον ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται, καὶ κρυπτὸν ὃ οὐ γνωσθήσεται.

27 Ὅ λέγω ὑμῖν ἐν τῇ σκοτίᾳ, εἶπατε ἐν τῷ φωτί, καὶ ὃ εἰς τὸ οὖς ἀκούετε, κηρύξατε ἐπὶ τῶν δωματίων. 28 Καὶ μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτεννόντων τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ἀποκτεῖναι. Φοβήθητε δὲ μᾶλλον τὸν δυνάμενον καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα ἀπολέσαι ἐν γεέννῃ. 29 Οὐχὶ δύο στρουθία ἀσσαρίου πωλεῖται; Καὶ ἐν ἑξ αὐτῶν οὐ πεσεῖται ἐπὶ τὴν γῆν ἄνευ τοῦ πατρὸς ὑμῶν. 30 Ὑμῶν δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς πᾶσαι ἠριθμημέναι εἰσὶ. 31 Μὴ οὖν φοβηθῆτε· πολλῶν στρουθίων διαφέρετε ὑμεῖς.

Πρόρρησι διωγμῶν, λόγοι συμβουλευτικοὶ καὶ ἐνθαρρυντικοί

16 «Ἴδου ἐγὼ σᾶς ἀποστέλλω σὰν πρόβατα ἀνάμεσα σὲ λύκους. Γι' αὐτὸ νὰ εἴσθε ἔξυπνοι σὰν τὰ φίδια, ἀλλὰ καὶ ἄδολοι καὶ τέλειοι σὰν τὰ περιστέρια. 17 Καὶ νὰ προφυλάσσεσθε ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, διότι θὰ σᾶς παραδώσουν σὲ συνέδρια, καὶ στὶς συναγωγές τους θὰ σᾶς μαστιγώσουν. 18 Καὶ σὲ ἡγεμόνες δὲ καὶ βασιλεῖς θὰ ὀδηγηθῆτε ἐξ αἰτίας μου, γιὰ νὰ δώσετε μαρτυρία σ' αὐτούς καὶ στοὺς ἐθνικούς (εἰδωλολάτρες). 19 Ὅταν δὲ σᾶς παραδώσουν, μὴ καταληφθῆτε ἀπὸ ἀγωνία καὶ μὴ φροντίσετε γιὰ τὸ πῶς θὰ ὁμιλήσετε ἢ τὸ τί θὰ εἰπῆτε. Διότι θὰ σᾶς δοθῇ ἐκείνη τὴν ὥρα τί θὰ εἰπῆτε. 20 Διότι δὲν εἴσθε σεῖς ποὺ ὁμιλεῖτε, ἀλλ' εἶναι τὸ Πνεῦμα τοῦ (οὐρανίου) πατέρα σας ποὺ ὁμιλεῖ, χρησιμοποιοῦντας ἐσᾶς ὡς ὄργανά του. 21 Θὰ παραδώσῃ δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν σὲ θάνατο, καὶ πατέρας παιδί, καὶ θὰ ἐπαναστατήσουν παιδιὰ ἐναντίον γονέων, καὶ θὰ τοὺς θανατώσουν. 22 Καὶ θὰ μισῆσθε ἀπ' ὅλους γιὰ τὸ ὄνομά μου. Ὅποιος δὲ ὑπομείνῃ μέχρι τέλος, αὐτὸς θὰ σωθῇ. 23 Ὅταν δὲ σᾶς διώκουν ἀπὸ τῆς μίας πόλι, νὰ φεύγετε γιὰ τὴν ἄλλη. Ἀληθινὰ δὲ σᾶς λέγω, δὲν θὰ προφθάσετε νὰ τελειώσετε τὶς πόλεις τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θὰ ἔλθῃ.

24 Δὲν εἶναι μαθητῆς παραπάνω ἀπὸ τὸ διδάσκαλο, οὔτε δοῦλος παραπάνω ἀπὸ τὸν κύριό του. 25 Εἶναι ἀρκετὸ στὸ μαθητῆ νὰ γίνῃ ὅπως ὁ διδάσκαλός του, καὶ στὸ δοῦλο ὅπως ὁ κύριός του. Ἄν τὸν οἰκοδεσπότη ὠνόμασαν Βεελζεβούλ, πόσο μᾶλλον τοὺς οἰκιακοὺς του; 26 Ἀλλὰ μὴ τοὺς φοβηθῆτε (τοὺς συκοφάντες). Διότι δὲν ὑπάρχει τίποτε σκεπασμένο, ποὺ δὲν θὰ ξεσκεπασθῇ, καὶ κρυφό, ποὺ δὲν θὰ γίνῃ γνωστό (Ἡ ἀλήθεια δηλαδή θὰ διαλάμψῃ καὶ ἡ συκοφαντία θὰ διαλυθῇ).

27 Αὐτὸ ποὺ σᾶς λέγω ἰδιαιτέρως, νὰ τὸ εἰπῆτε δημοσίως, καὶ αὐτὸ ποὺ ἀκούετε στὸ αὐτί, νὰ τὸ κηρύξετε ἀπ' τὶς ταράτσες. 28 Ἐπίσης νὰ μὴ φοβηθῆτε ἀπ' αὐτούς ποὺ σκοτώνουν τὸ σῶμα, ἀλλὰ δὲν μποροῦν νὰ σκοτώσουν τὴν ψυχὴ. Νὰ φοβηθῆτε δὲ μᾶλλον ἐκεῖνον, ποὺ μπορεῖ καὶ ψυχὴ καὶ σῶμα νὰ καταδικάσῃ σὲ ὄλεθρο μέσα στὴ γέεννα (στὴν Κόλασι). 29 Δύο σπουργίτια δὲν πωλοῦνται γιὰ μία δεκάρα; Καὶ ὅμως ἓνα ἀπ' αὐτὰ δὲν πέφτει στὴ γῆ (δὲν πεθαίνει) χωρὶς νὰ τὸ ἐπιτρέψῃ ὁ (οὐράνιος) πατέρας σας. 30 Ὅσο δὲ γιὰ σᾶς, ἀκόμη καὶ οἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς σας εἶναι ἀριθμημέναι. 31 Μὴ φοβηθῆτε λοιπόν. Ἀπὸ πολλὰ σπουργίτια εἴσθε ἀνώτεροι ἐσεῖς».

32 Πᾶς οὖν ὅστις ὁμολογήσει ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. **33** Ὅστις δ' ἂν ἀρνήσηται με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ἀρνήσομαι αὐτὸν καὶ ἐγὼ ἔμπροσθεν τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.

34 Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην ἐπὶ τὴν γῆν· οὐκ ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην, ἀλλὰ μάχαιραν. **35** Ἦλθον γὰρ διχάσαι ἄνθρωπον κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ θυγατέρα κατὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς καὶ νύμφην κατὰ τῆς πενθερᾶς αὐτῆς. **36** Καὶ ἐχθροὶ τοῦ ἀνθρώπου οἱ οἰκιακοὶ αὐτοῦ.

37 Ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμέ οὐκ ἔστι μου ἄξιος· καὶ ὁ φιλῶν υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμέ οὐκ ἔστι μου ἄξιος. **38** Καὶ ὃς οὐ λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου, οὐκ ἔστι μου ἄξιος. **39** Ὁ εὐρὼν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολέσει αὐτήν, καὶ ὁ ἀπολέσας τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔνεκεν ἐμοῦ εὐρήσει αὐτήν.

40 Ὁ δεχόμενος ὑμᾶς ἐμέ δέχεται, καὶ ὁ ἐμέ δεχόμενος δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με. **41** Ὁ δεχόμενος προφήτην εἰς ὄνομα προφήτου μισθὸν προφήτου λήψεται, καὶ ὁ δεχόμενος δίκαιον εἰς ὄνομα δικαίου μισθὸν δικαίου λήψεται. **42** Καὶ ὃς ἐὰν ποτίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τούτων ποτήριον ψυχροῦ μόνον εἰς ὄνομα μαθητοῦ, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

Ἀνάγκη ὁμολογίας

32 «Γιὰ καθένα δέ, ποὺ θὰ κάνῃ ὁμολογία γιὰ μένα μπροστὰ στοὺς ἀνθρώπους, θὰ κάνω καὶ ἐγὼ ὁμολογία γι' αὐτὸν μπροστὰ στὸν Πατέρα μου τὸν οὐράνιο. **33** Ἐκεῖνον δέ, ποὺ θὰ μὲ ἀρνηθῆῖ μπροστὰ στοὺς ἀνθρώπους, θὰ τὸν ἀρνηθῶ καὶ ἐγὼ μπροστὰ στὸν Πατέρα μου τὸν οὐράνιο».

Ὁ Χριστὸς διχάζει τοὺς ἀνθρώπους!

34 «Μὴ νομίσητε, ὅτι ἦλθα γιὰ νὰ βάλω εἰρήνην στὴ γῆ. Δὲν ἦλθα γιὰ νὰ βάλω εἰρήνη, ἀλλὰ μαχαίρι (σύμβολο πολέμου). **35** Ἦλθα δηλαδὴ νὰ φέρω σὲ διάστασι ἀκόμη καὶ υἱὸ πρὸς τὸν πατέρα του, καὶ θυγατέρα πρὸς τὴ μητέρα της, καὶ νύμφη πρὸς τὴν πεθερά της. **36** Ἐχθροὶ τοῦ ἀνθρώπου καὶ οἱ οἰκιακοὶ του!».

Ὁ Χριστὸς ζητεῖ τὸ πρωτεῖο τῆς ἀγάπης μας καὶ αὐταπάρνησι

37 «Ὅποιος ἀγαπάει πατέρα ἢ μητέρα παραπάνω ἀπὸ μένα, δὲν μοῦ εἶναι ἄξιος. Καὶ ὅποιος ἀγαπάει υἱὸ ἢ θυγατέρα παραπάνω ἀπὸ μένα, δὲν μοῦ εἶναι ἄξιος. **38** Καὶ αὐτός, ποὺ δὲν παίρνει τὸ σταυρὸ του καὶ δὲν μὲ ἀκολουθεῖ, δὲν μοῦ εἶναι ἄξιος. **39** Ὅποιος θὰ σώσῃ τὸν ἑαυτό του (ἀποφεύγοντας τὸ μαρτύριο), θὰ τὸν χάσῃ. Καὶ ὅποιος θὰ θυσιάσῃ τὸν ἑαυτό του γιὰ χάρι μου, θὰ τὸν σώσῃ».

Ἡ σημασία τῆς φιλοξενίας τῶν κηρύκων τοῦ εὐαγγελίου

40 «Ὅποιος φιλοξενεῖ ἑσᾶς, φιλοξενεῖ ἐμένα, καὶ ὅποιος φιλοξενεῖ ἐμένα, φιλοξενεῖ ἐκεῖνον, ποὺ μὲ ἔστειλε. Ὅποιος φιλοξενεῖ προφήτην λόγῳ τῆς ιδιότητος τοῦ προφήτου, θὰ λάβῃ μισθὸν προφήτου. **41** Καὶ ὅποιος φιλοξενεῖ εὐσεβῆ λόγῳ τῆς ιδιότητος τοῦ εὐσεβοῦς, θὰ λάβῃ μισθὸν εὐσεβοῦς. **42** Καὶ ὅποιος θὰ προσφέρῃ ἀπλῶς ἓνα ποτήρι νερὸ σὲ φυσικὴ κατάστασι (πρᾶγμα ἀδάπανο) σ' ἓνα ἀπ' αὐτοὺς τοὺς ταπεινοὺς λόγῳ τῆς ιδιότητος τοῦ μαθητοῦ (μου), ἀληθινὰ σᾶς λέγω, δὲν θὰ χάσῃ τὸ μισθὸν του».

11 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς διατάσων τοῖς δώδεκα μαθηταῖς αὐτοῦ μετέβη ἐκεῖθεν τοῦ διδάσκειν καὶ κηρύσσειν ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν.

2 Ὁ δὲ Ἰωάννης ἀκούσας ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ τὰ ἔργα τοῦ Χριστοῦ, πέμψας δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ **3** εἶπεν αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ Ἐρχόμενος ἢ ἕτερον προσδοκῶμεν; **4** Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Πορευθέντες ἀπαγγείλατε Ἰωάννη ἃ ἀκούετε καὶ βλέπετε· **5** Τυφλοὶ ἀναβλέπουσι καὶ χωλοὶ περιπατοῦσι, λεπροὶ καθαρίζονται καὶ κωφοὶ ἀκούουσι, νεκροὶ ἐγείρονται καὶ πτωχοὶ εὐαγγελίζονται. **6** Καὶ μακάριός ἐστιν ὃς ἐὰν μὴ σκανδαλισθῆ ἐν ἐμοί.

7 Τούτων δὲ πορευομένων ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς λέγειν τοῖς ὄχλοις περὶ Ἰωάννου· Τί ἐξήλθετε εἰς τὴν ἔρημον θεάσασθαι; Κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον; **8** Ἀλλὰ τί ἐξήλθετε ἰδεῖν; Ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἱματίοις ἠμφιεσμένον; Ἴδου οἱ τὰ μαλακὰ φοροῦντες ἐν τοῖς οἴκοις τῶν βασιλέων εἰσὶν. **9** Ἀλλὰ τί ἐξήλθετε ἰδεῖν; Προφήτην; Ναὶ λέγω ὑμῖν, καὶ περισσότερον προφήτου. **10** Οὗτος γὰρ ἐστι περὶ οὗ γέγραπται· Ἴδου ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου ἔμπροσθέν σου. **11** Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ ἐγήγερται ἐν γεννητοῖς γυναικῶν μείζων Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ. Ὁ δὲ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν μείζων αὐτοῦ ἐστιν. **12** Ἀπὸ δὲ τῶν ἡμερῶν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ ἕως ἄρτι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν βιάζεται, καὶ βιασταὶ ἀρπάζουσιν αὐτήν. **13** Πάντες γὰρ οἱ προφῆται καὶ ὁ νόμος ἕως Ἰωάννου προεφήτευσαν. **14** Καὶ εἰ θέλετε δέξασθαι, αὐτός ἐστιν Ἡλίας ὁ μέλλων ἔρχεσθαι. **15** Ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω.

Ἐρώτημα γιὰ τὸν Ἐρχόμενο καὶ ἀπάντησι τοῦ Ἰησοῦ

11 Ὄταν δὲ ὁ Ἰησοῦς τελείωσε νὰ δίνη ἐντολὲς καὶ ὁδηγίες στοὺς δώδεκα μαθητὰς του, ἀναχώρησε ἀπ' ἐκεῖ, γιὰ νὰ διδάξῃ καὶ νὰ κηρύξῃ στὶς πόλεις τους (στὶς πόλεις δηλαδὴ τῶν Ἰουδαίων).

2 Ὁ δὲ Ἰωάννης, ὅταν ἄκουσε στὴ φυλακὴ τὰ ἔργα τοῦ Χριστοῦ, ἔστειλε δύο ἀπὸ τοὺς μαθητὰς του **3** καὶ τὸν ρώτησε: «Σὺ εἶσαι ὁ Ἐρχόμενος (ὁ Μεσσίας) ἢ πρέπει νὰ περιμένωμε ἄλλον;». **4** Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκρίθηκε καὶ τοὺς εἶπε: «Πηγαίνετε καὶ ἀναφέρετε στὸν Ἰωάννη ὅσα ἀκούετε καὶ βλέπετε: **5** Τυφλοὶ ἀποκτοῦν τὸ φῶς καὶ κουτσοὶ περιπατοῦν, λεπροὶ καθαρίζονται (ἀπὸ τῆ λέπρα) καὶ κωφοὶ ἀκούουν, νεκροὶ ἀνασταίνονται καὶ πτωχοὶ ἀκούουν χαρμόσυνα μηνύματα. **6** Καὶ εὐτυχὴς εἶναι ἐκεῖνος, ποὺ δὲν θὰ κλονισθῆ ἀπέναντί μου».

Ὁ Ἰησοῦς πλέκει τὸ ἐγκώμιο τοῦ Ἰωάννου

7 Ὄταν δὲ αὐτοὶ ἀναχωροῦσαν, ὁ Ἰησοῦς ἄρχισε νὰ λέγῃ στὰ πλήθη γιὰ τὸν Ἰωάννη: «Τί βγήκατε στὴν ἔρημο νὰ ἰδῆτε; Κανένα καλάμι, ποὺ σαλεύεται ἀπὸ τὸν ἄνεμο; (Ὅχι βεβαίως). **8** Ἀλλὰ τί βγήκατε νὰ ἰδῆτε; Κανένα ἄνθρωπο ντυμένο μὲ πολυτελῆ ἐνδύματα; Ἴδου, αὐτοὶ ποὺ φοροῦν τὰ πολυτελῆ ἐνδύματα βρίσκονται στ' ἀνάκτορα. **9** Ἀλλὰ τί βγήκατε νὰ ἰδῆτε; Προφήτη; Ναί, σᾶς λέγω, καὶ περισσότερο ἀπὸ προφήτη. **10** Διότι αὐτὸς εἶναι ἐκεῖνος, γιὰ τὸν ὁποῖο ἔχει γραφῆ: Ἴδου ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἀγγελιαφόρο μου πρωτύτερα ἀπὸ σένα, καὶ θὰ προετοιμάσῃ τὸ δρόμο σου. **11** Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, γυναικὰ δὲν γέννησε ἄνδρα μεγαλύτερο ἀπὸ τὸν Ἰωάννη τὸ Βαπτιστή. Ἐν τούτοις ὁ μικρότερος στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν (στὴν Ἐκκλησία) εἶναι μεγαλύτερος ἀπ' αὐτόν (ἐξ ἐπόψεως πνευματικῶν προνομίων). **12** Ἀπὸ τίς ἡμέρες δὲ τοῦ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ μέχρι τώρα ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν τρέχει μὲ βιασύνη, καὶ ὅσοι βιάζονται τοὺς ἑαυτούς τους (προφθάνουν καὶ) τὴν ἀρπάζουν. **13** Ὅλοι δὲ οἱ προφῆτες καὶ ὁ νόμος προφήτευσαν μέχρι τὸν Ἰωάννη. **14** Καὶ ἂν θέλετε νὰ παραδεχθῆτε, αὐτὸς εἶναι ὁ Ἡλίας, ὁ ὁποῖος (κατὰ τὴ Γραφὴ καὶ τοὺς γραμματεῖς) μέλλει νὰ ἔλθῃ (ὁ Ἰωάννης δηλαδὴ εἶναι ὅμοιος μὲ τὸ θαυμαστὸ Ἡλία, εἶναι ἕνας ἄλλος Ἡλίας). **15** Ὅποιος ἔχει αὐτιά γιὰ νὰ ἀκούῃ, ἄς ἀκούῃ».

16 Τίτι δὲ ὁμοιώσω τὴν γενεὰν ταύτην; Ὅμοία ἐστὶ παιδίοις καθημένοις ἐν ἀγοραῖς, ἃ προσφωνοῦντα τοῖς ἐταίροις αὐτῶν
17 λέγουσιν·

— Ἡὐλήσαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ὤρχήσασθε.

— Ἐθρηνήσαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ἐκόψασθε.

18 Ἦλθε γὰρ Ἰωάννης μήτε ἐσθίων μήτε πίνων, καὶ λέγουσιν· Δαιμόνιον ἔχει. 19 Ἦλθεν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ πίνων, καὶ λέγουσιν· Ἰδοὺ ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, τελωνῶν φίλος καὶ ἀμαρτωλῶν. Καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς.

20 Τότε ἤρξατο ὀνειδίζειν τὰς πόλεις ἐν αἷς ἐγένοντο αἰ πλεῖσται δυνάμεις αὐτοῦ, ὅτι οὐ μετενόησαν· 21 Οὐαὶ σοι, Χοραζὶν, οὐαὶ σοι, Βηθσαιδᾶ· ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἐγενήθησαν αἰ δυνάμεις αἰ γενόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῶ καθήμεναι μετενόησαν. 22 Πλὴν λέγω ὑμῖν, Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνεκτότερον ἔσται ἐν ἡμέρᾳ Κρίσεως ἢ ὑμῖν. 23 Καὶ σύ, Καπερναοὺμ, ἡ ἕως οὐρανοῦ ὑψωθείσα, ἕως ἄδου καταβιβασθήσῃ· ὅτι εἰ ἐν Σοδόμοις ἐγενήθησαν αἰ δυνάμεις αἰ γενόμεναι ἐν σοί, ἔμειναν ἂν μέχρι τῆς σήμερον. 24 Πλὴν λέγω ὑμῖν ὅτι γῆ Σοδόμων ἀνεκτότερον ἔσται ἐν ἡμέρᾳ Κρίσεως ἢ σοί.

25 Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἐξομολογοῦμαί σοι, Πάτερ, κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις. 26 Ναί, ὁ Πατήρ, ὅτι οὕτως ἐγένετο εὐδοκία ἔμπροσθέν σου.

Ἀπόρριψι καὶ δικαίωσι τῆς σοφίας τοῦ Θεοῦ

16 «Μὲ τί δὲ νὰ παρομοιάσω αὐτὴ τὴ γενεά; Ὅμοιάζει μὲ παιδιὰ, ποὺ κάθονται σὲ ὁμάδες, καὶ προσφωνοῦν οἱ παῖκτες τῆς μιᾶς ὁμάδος τοὺς συμπαῖκτες τῆς ἄλλης ὁμάδος 17 καὶ λέγουν μεταξύ τους:

— Σᾶς παίξαμε χαρούμενα τραγούδια, ἀλλὰ δὲν χορέψατε.

— Σᾶς τραγουδήσαμε μοιρολόγια, ἀλλὰ δὲν κλάψατε.

18 Ἦλθε δηλαδή ὁ Ἰωάννης χωρὶς νὰ τρώγῃ καὶ χωρὶς νὰ πίνῃ, καὶ λέγουν: “Δαιμόνιο ἔχει”. 19 Ἦλθε ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ποὺ τρώγει καὶ πίνει, καὶ λέγουν: “Ἰδοὺ ἄνθρωπος φαγᾶς καὶ οἰνοπότης, φίλος τελωνῶν καὶ ἀμαρτωλῶν”. Ἀλλ’ ἡ σοφία δικαιώθηκε ἀπὸ τὰ τέκνα τῆς (οἱ συνετοὶ ἄνθρωποι ἀναγνώρισαν, ὅτι καὶ διὰ μέσου τοῦ Ἰωάννου καὶ διὰ μέσου τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐνήργησε ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ. Καὶ τῶν δύο ἀνδρῶν ὁ τρόπος τῆς ζωῆς εἶναι ὀρθός)».

Ταλανισμὸς ἀμετανοήτων πόλεων

20 Τότε (ὁ Ἰησοῦς) ἄρχισε νὰ ταλανίζει τὶς πόλεις, στὶς ὁποῖες ἔγιναν τὰ περισσότερα θαύματά του, διότι δὲν μετανόησαν: 21 «Ἀλλοίμονο σὲ σένα, Χοραζὶν, ἀλλοίμονο σὲ σένα, Βηθσαιδᾶ! Διότι, ἐὰν τὰ θαύματα, ποὺ ἔγιναν σὲ σᾶς, γίνονταν στὴν Τύρο καὶ στὴ Σιδῶνα, πρὸ πολλοῦ θὰ μετανουῶσαν καὶ θὰ κάθονταν μὲ σάκκο (σὰν ἔνδυμα) καὶ μὲ στάχτη (στὸ κεφάλι). 22 Γι’ αὐτὸ σᾶς βεβαιώνω, ὅτι ἡ Τύρος καὶ ἡ Σιδῶν θὰ κριθοῦν ἐπιεικέστερα ἀπὸ σᾶς κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς Κρίσεως. 23 Καὶ σύ, Καπερναοὺμ, ποὺ ὑψώθηκες μέχρι τὸν οὐρανό, θὰ κατεβασθῆς μέχρι τὸν ἄδη! Διότι, ἐὰν στὰ Σόδομα γίνονταν τὰ θαύματα, ποὺ ἔγιναν σὲ σένα, θὰ ἔμειναν μέχρι σήμερα (δὲν θὰ καταστρέφονταν). 24 Γι’ αὐτὸ σᾶς βεβαιώνω, ὅτι οἱ κάτοικοι τῆς γῆς τῶν Σοδόμων θὰ κριθοῦν ἐπιεικέστερα ἀπὸ σένα κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς Κρίσεως».

Ὁ Ἰησοῦς δοξολογεῖ τὸν Πατέρα

25 Τότε ὁ Ἰησοῦς μίλησε καὶ εἶπε: «Σὲ δοξολογῶ, Πατέρα, κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, διότι ἀπέκρυψες αὐτὰ (τὰ οὐράνια μυστήρια) ἀπὸ σοφοῦς καὶ εὐφυεῖς, καὶ τὰ φανέρωσες σὲ νήπια. 26 Ναί, Πατέρα, διότι ἔτσι θέλησες».

27 Πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ Πατρός μου. Καὶ οὐδεὶς ἐπιγινώσκει τὸν Υἱὸν εἰ μὴ ὁ Πατήρ, οὐδὲ τὸν Πατέρα τις ἐπιγινώσκει εἰ μὴ ὁ Υἱὸς καὶ ὃ ἐὰν βούληται ὁ Υἱὸς ἀποκαλύψαι.

28 Δεῦτε πρὸς με, πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, καὶ γὰρ ἀναπαύσω ὑμᾶς. 29 Ἄρατε τὸν ζυγὸν μου ἐφ' ὑμᾶς καὶ μάθετε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι πρᾶγὸς εἰμι καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ. Καὶ εὐρήσετε ἀνάπαυσιν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν. 30 ὁ γὰρ ζυγὸς μου χρηστὸς καὶ τὸ φορτίον μου ἐλαφρόν ἐστιν.

12 Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἐπορεύθη ὁ Ἰησοῦς τοῖς σάββασιν διὰ τῶν σπορίμων· οἱ δὲ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπέινασαν, καὶ ἤρξαντο τίλλειν στάχνας καὶ ἐσθίειν. 2 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἰδόντες εἶπον αὐτῷ· Ἴδου οἱ μαθηταὶ σου ποιοῦσιν ὃ οὐκ ἔξεστι ποιεῖν ἐν Σαββάτῳ. 3 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Οὐκ ἀνέγνωτε τί ἐποίησε Δαυὶδ ὅτε ἐπέινασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ; 4 Πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔφαγεν, οὓς οὐκ ἔξδον ἦν αὐτῷ φαγεῖν οὐδὲ τοῖς μετ' αὐτοῦ, εἰ μὴ μόνοις τοῖς ἱερεῦσι; 5 Ἡ οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῷ νόμῳ ὅτι τοῖς σάββασιν οἱ ἱερεῖς ἐν τῷ ἱερῷ τὸ Σάββατον βεβηλοῦσι, καὶ ἀναίτιοί εἰσι; 6 Λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι τοῦ ἱεροῦ μεῖζόν ἐστιν ὧδε. 7 Εἰ δὲ ἐγνώκετε τί ἐστὶν Ἔλεον θέλω καὶ οὐ θυσίαν, οὐκ ἂν καταδικάσατε τοὺς ἀναιτίους. 8 Κύριος γάρ ἐστιν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ Σαββάτου.

9 Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν ἦλθεν εἰς τὴν συναγωγὴν αὐτῶν. 10 Καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπος ἦν ἐκεῖ τὴν χεῖρα ἔχων ξηράν. Καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν λέγοντες· Εἰ ἔξεστι τοῖς σάββασιν θεραπεύειν; ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ. 11 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Τίς ἔσται ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος ὃς ἔξει πρόβατον ἓν, καὶ ἐὰν ἐμπέσῃ τοῦτο

Ποιὸς γνωρίζει τὸν Πατέρα καὶ τὸν Υἱό

27 «Ὅλα μοῦ παραδόθηκαν ἀπὸ τὸν Πατέρα μου. Καὶ κανεὶς δὲν γνωρίζει τὸν Υἱό, παρὰ μόνον ὁ Πατέρας, οὔτε τὸν Πατέρα γνωρίζει κανεὶς, παρὰ μόνον ὁ Υἱός, καὶ ἐκεῖνος, στὸν ὁποῖο θὰ θελήσῃ ὁ Υἱὸς ν' ἀποκαλύψῃ».

Ὁ ἀναπαυτικὸς ζυγὸς τοῦ Χριστοῦ

28 «Ἐλᾶτε πρὸς ἐμένα, ὅλοι οἱ κουρασμένοι καὶ καταπονημένοι, καὶ ἐγὼ θὰ σᾶς ἀναπαύσω. 29 Πάρετε τὸ ζυγὸ μου ἐπάνω σας, καὶ διὰ τῆς πείρας μάθετε γιὰ μένα, ὅτι εἶμαι συγκαταβατικὸς καὶ ταπεινὸς στὸ πνεῦμα. Naί, οἱ ψυχές σας θὰ βροῦν ἀνάπαυσι. 30 Διότι ὁ ζυγὸς μου εἶναι ἀπαλός, καὶ τὸ φορτίο μου ἐλαφρό».

Ὅχι ἀπόλυτη καὶ σχολαστικὴ τήρησι τοῦ Σαββάτου

12 Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ πέρασε ὁ Ἰησοῦς τὸ Σάββατο μέσα ἀπὸ σπαρχυα καὶ νὰ τρώγουν. 2 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι, ὅταν εἶδαν αὐτό, εἶπαν σ' αὐτόν: «Ἴδου οἱ μαθηταὶ σου κάνουν ὅ,τι δὲν ἐπιτρέπεται νὰ κάνουν τὸ Σάββατο». 3 Αὐτὸς δὲ εἶπε σ' αὐτούς: «Δὲν διαβάσατε τί ἔκανε ὁ Δαβὶδ, ὅταν πείνασε αὐτὸς καὶ οἱ σύντροφοί του; 4 Ὅτι μπῆκε δηλαδὴ στὸν οἶκο τοῦ Θεοῦ καὶ ἔφαγε τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως, τοὺς ὁποῖους δὲν ἐπιτρεπόταν σ' αὐτόν νὰ φάγῃ οὔτε στοὺς συντρόφους του, παρὰ μόνο στοὺς ἱερεῖς; 5 Ἡ δὲν διαβάσατε στὸ νόμο, ὅτι τὸ Σάββατο οἱ ἱερεῖς μέσα στὸ ναὸ παραβαίνουν τὴν ἀργία τοῦ Σαββάτου, καὶ ὅμως εἶναι ἀθῶοι; 6 Σᾶς βεβαιώνω δέ, ὅτι ἐδῶ εἶναι ἀνώτερο ἀπὸ τὸ ναό. 7 Ἄν ἐπίσης εἴχατε καταλάβει τί σημαίνει, Εὐσπλαγχνία θέλω καὶ ὄχι θυσία, δὲν θὰ καταδικάζατε τοὺς ἀθῶους. 8 Ὁ δὲ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἶναι κύριος καὶ τοῦ Σαββάτου».

Θεραπεία κατὰ τὸ Σάββατο

9 Ἀφοῦ δὲ ἔφυγε ἀπ' ἐκεῖ, ἦλθε στὴ συναγωγὴ τους. 10 Καὶ ἰδοὺ ἦταν ἐκεῖ ἓνας ἄνθρωπος, ποὺ εἶχε τὸ χεῖρι του παράλυτο. Καὶ γιὰ νὰ τὸν κατηγορήσουν, τοῦ ὑπέβαλαν αὐτὸ τὸ ἐρώτημα: «Ἐπιτρέπεται τὸ Σάββατο νὰ ἐνεργῇ κανεὶς θεραπεῖες;». 11 Αὐτὸς δὲ τοὺς εἶπε: «Ποιὸς ἄνθρωπος ἀπὸ σᾶς θὰ βρεθῆ, ποὺ θὰ ἔγῃ ἓνα πρόβατο, καί, ἐὰν αὐτὸ

τοῖς σάββασιν εἰς βόθυνον, οὐχὶ κρατήσῃ αὐτὸ καὶ ἐγερεῖ; **12** Πόσω οὖν διαφέρει ἄνθρωπος προβάτου; Ὡστε ἕξεστι τοῖς σάββασι καλῶς ποιεῖν. **13** Τότε λέγει τῷ ἀνθρώπῳ· Ἐκτεινὸν σου τὴν χεῖρα. Καὶ ἐξέτεινε, καὶ ἀποκατεστάθη ὑγιής ὡς ἡ ἄλλη. **14** Ἐξεληθόντες δὲ οἱ Φαρισαῖοι συμβούλιον ἔλαβον κατ' αὐτοῦ, ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσιν. **15** Ὁ δὲ Ἰησοῦς γνοὺς ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν.

Καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς πάντας, **16** καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα μὴ φανερὸν ποιήσωσιν αὐτόν, **17** ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος· **18** Ἰδοὺ ὁ παῖς μου, ὃν ἠρέτισα, ὁ ἀγαπητός μου, εἰς ὃν εὐδόκησεν ἡ ψυχὴ μου. Θήσω τὸ Πνεῦμά μου ἐπ' αὐτόν, καὶ κρίσιν τοῖς ἔθνεσιν ἀπαγγελεῖ. **19** Οὐκ ἐρίσει οὐδὲ κραυγᾶσει, οὐδὲ ἀκούσει τις ἐν ταῖς πλατείαις τὴν φωνὴν αὐτοῦ. **20** Κάλαμον συντετριμμένον οὐ κατεάξει καὶ λίνον τυφόμενον οὐ σβέσει, ἕως ἂν ἐκβάλλῃ εἰς νῆκος τὴν κρίσιν. **21** Καὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἔθνη ἐλπιοῦσι.

22 Τότε προσηνέχθη αὐτῷ δαιμονιζόμενος τυφλὸς καὶ κωφός, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτόν, ὥστε τὸν τυφλὸν καὶ κωφὸν καὶ λαλεῖν καὶ βλέπειν. **23** Καὶ ἐξίσταντο πάντες οἱ ὄχλοι καὶ ἔλεγον· Μήτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός, ὁ Υἱὸς Δαυὶδ; **24** Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες εἶπον· Οὗτος οὐκ ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια εἰμὴ ἐν τῷ Βεελζεβούλ, ἄρχοντι τῶν δαιμονίων. **25** Εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν εἶπεν αὐτοῖς· Πᾶσα βασιλεία μερισθεῖσα καθ' ἑαυτὴν ἐρημοῦται, καὶ πᾶσα πόλις ἢ οἰκία μερισθεῖσα καθ' ἑαυτὴν οὐ σταθήσεται. **26** Καὶ εἰ ὁ Σατανᾶς τὸν Σατανᾶν ἐκβάλλει, ἐφ' ἑαυτόν ἐμερίσθη· πῶς οὖν σταθήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ; **27** Καὶ εἰ ἐγὼ ἐν Βεελζεβούλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσιν; Διὰ τοῦτο αὐτοὶ κριταὶ ἔσονται ὑμῶν. **28** Εἰ δὲ ἐγὼ ἐν Πνεύματι Θεοῦ ἐκβάλλω τὰ δαι-

πέση τὸ Σάββατο σὲ λάκκο, δὲν θὰ τὸ πιάσῃ καὶ δὲν θὰ τὸ σηκώσῃ; **12** Ἀλλὰ πόσο ἀνώτερος εἶναι ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τὸ πρόβατο; Ὡστε ἐπιτρέπεται τὸ Σάββατο νὰ κάνῃ κανεὶς τὸ καλό». **13** Τότε λέγει στὸν ἄνθρωπο· «Ἄπλωσε τὸ χέρι σου». Καὶ τὸ ἄπλωσε, καὶ ἀποκαταστάθηκε, ὥστε νὰ εἶναι ὑγιὲς ὅπως τὸ ἄλλο. **14** Τότε οἱ Φαρισαῖοι πῆγαν καὶ ἔκαναν συμβούλιο ἐναντίον του, γιὰ νὰ τὸν θανατώσωσιν. **15** Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς γνώρισεν (τὸ σχέδιό τους) καὶ ἀναχώρησε ἀπ' ἐκεῖ.

Προφητεία γιὰ τὴν ταπεινοφροσύνη καὶ εὐσπλαγχνία τοῦ Μεσσία

Καὶ τὸν ἀκολούθησαν πλήθη πολλὰ, καὶ τοὺς θεράπευσε ὅλους (ὅσοι ἦταν ἀσθενεῖς). **16** Καὶ τοὺς διέταξε αὐστηρὰ νὰ μὴ τὸν διαφημίσουν. **17** Καὶ ἔτσι ἐκπληρώθηκε ὁ λόγος, ποὺ ἐλέχθη διὰ τοῦ προφήτου Ἡσαΐα· **18** Ἰδοὺ ὁ δούλος μου, τὸν ὁποῖον ἐξέλεξα, ὁ ἀγαπητὸς Υἱός μου, στὸν ὁποῖον ἔδωσα τὴν ἐκλογὴ μου. Θὰ θέσω τὸ Πνεῦμα μου σ' αὐτόν, καὶ θὰ ἐξαγγεῖλῃ ἔλεος στὰ ἔθνη. **19** Δὲν θὰ φιλονικῇ καὶ δὲν θὰ κραυγάζῃ, οὔτε θὰ ἀκούῃ κανεὶς τὴ φωνὴν του στοὺς δρόμους. **20** Καλάμι ραγισμένο δὲν θὰ σπάσῃ, καὶ λυχνάρι ποὺ τρεμοσβήνει δὲν θὰ σβῆσῃ, ἀλλὰ θὰ κάνῃ τὴν εὐσπλαγχνία νὰ νικήσῃ. **21** Καὶ στὸ ὄνομά του τὰ ἔθνη θὰ ἐλπίζουν.

Πῶς ὁ Ἰησοῦς βγάζει τὰ δαιμόνια

22 Τότε ὠδηγήθηκε σ' αὐτόν ἓνας δαιμονιζόμενος τυφλὸς καὶ ἄλαλος, καὶ τὸν θεράπευσε, ὥστε ὁ τυφλὸς καὶ ἄλαλος καὶ νὰ ὁμιλῇ καὶ νὰ βλέπῃ. **23** Καὶ ἐκπλήσσονταν ὅλα τὰ πλήθη τοῦ λαοῦ καὶ ἔλεγαν· «Μήπως αὐτὸς εἶναι ὁ Μεσσίας, ὁ Υἱὸς Δαβίδ;». **24** Ἀλλ' οἱ Φαρισαῖοι, ὅταν ἄκουσαν αὐτό, εἶπαν· «Αὐτὸς δὲν βγάζει τὰ δαιμόνια, παρὰ μὲ τὴ δύναμι τοῦ Βεελζεβούλ, τοῦ ἄρχοντος τῶν δαιμονίων». **25** Ὁ δὲ Ἰησοῦς, γνωρίζοντας τὶς σκέψεις τους, εἶπε σ' αὐτούς· «Κάθε βασιλεῖο, ποὺ χωρίσθηκε σ' ἀντιμαχόμενα μέρη, καταστρέφεται. Ἐπίσης κάθε πόλις ἢ οἰκογένεια, ποὺ χωρίσθηκε σ' ἀντιμαχόμενα μέρη, δὲν δύναται νὰ σταθῇ (ἀλλὰ διαλύεται). **26** Ἐὰν καὶ ὁ Σατανᾶς βγάξῃ τὸ Σατανᾶ, χωρίσθηκε σ' ἀντιμαχόμενα μέρη. Ἀλλὰ τότε πῶς εἶναι δυνατὸ νὰ σταθῇ τὸ βασίλειό του; (Θὰ εἶχε διαλυθῇ). **27** Ἄν δὲ ἐγὼ βγάξω τὰ δαιμόνια μὲ τὴ δύναμι τοῦ Βεελζεβούλ, οἱ μαθηταί σας μὲ τίνος τὴ δύναμι τὰ βγάζουν; Γι' αὐτὸ αὐτοὶ θὰ σᾶς καταδικάσουν. **28** Ἄν ὅμως ἐγὼ βγάξω τὰ δαιμόνια μὲ τὴ δύναμι τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ, ἄρα

μόνια, ἄρα ἔφθασεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. **29** Ἡ πῶς δύναται τις εἰσελθεῖν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἰσχυροῦ καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ ἀρπάσαι, ἐὰν μὴ πρῶτον δῆσῃ τὸν ἰσχυρόν; Καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει. **30** Ὁ μὴ ὢν μετ' ἐμοῦ κατ' ἐμοῦ ἔστι, καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ σκορπίζει.

31 Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, πᾶσα ἁμαρτία καὶ βλασφημία ἀφεθήσεται τοῖς ἀνθρώποις, ἡ δὲ τοῦ Πνεύματος βλασφημία οὐκ ἀφεθήσεται τοῖς ἀνθρώποις. **32** Καὶ ὃς ἐὰν εἶπῃ λόγον κατὰ τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ἀφεθήσεται αὐτῷ· ὃς δ' ἂν εἶπῃ κατὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, οὐκ ἀφεθήσεται αὐτῷ οὔτε ἐν τῷ νῦν αἰῶνι οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι.

33 Ἡ ποιήσατε τὸ δένδρον καλόν, καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ καλόν, ἢ ποιήσατε τὸ δένδρον σαπρόν, καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ σαπρόν· ἐκ γὰρ τοῦ καρποῦ τὸ δένδρον γινώσκεται. **34** Γεννήματα ἐχιδνῶν, πῶς δύνασθε ἀγαθὰ λαλεῖν πονηροὶ ὄντες; Ἐκ γὰρ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας τὸ στόμα λαλεῖ. **35** Ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ ἐκβάλλει ἀγαθὰ, καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πονηροῦ θησαυροῦ ἐκβάλλει πονηρά. **36** Λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι πᾶν ῥῆμα ἀργὸν ὃ ἐὰν λαλήσωσιν οἱ ἄνθρωποι, ἀποδώσουσι περὶ αὐτοῦ λόγον ἐν ἡμέρᾳ Κρίσεως· **37** ἐκ γὰρ τῶν λόγων σου δικαιοθήσῃ καὶ ἐκ τῶν λόγων σου καταδικασθήσῃ.

38 Τότε ἀπεκρίθησαν τινες τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων λέγοντες· Διδάσκαλε, θέλομεν ἀπὸ σοῦ σημεῖον ἰδεῖν. **39** Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον

ἔφθασε σὲ σᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. **29** Ἡ πῶς δύναται κανεὶς νὰ μπῆ στὸ σπίτι τοῦ ἰσχυροῦ καὶ νὰ ἀρπάξῃ τὰ ὑπάρχοντά του, ἐὰν πρῶτα δὲν δέσῃ τὸν ἰσχυρό; Μόνο τότε δύναται νὰ λεηλατήσῃ τὸ σπίτι του. **30** Ὅποιος δὲν εἶναι μαζί μου, εἶναι ἐναντίον μου. Καὶ ὅποιος δὲν μαζεύει μαζί μου, σκορπίζει».

Ἡ βλασφημία κατὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος

31 «Γι' αὐτὸ σᾶς λέγω, κάθε ἁμαρτία καὶ ἀσέβεια θὰ συγχωρηθῇ στοὺς ἀνθρώπους, ἀλλ' ἡ ἀσέβεια πρὸς τὸ Πνεῦμα δὲν θὰ συγχωρηθῇ στοὺς ἀνθρώπους. **32** Καὶ ὅποιος θὰ εἶπῃ λόγο κατὰ τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου (διότι σκανδαλίζεται ἀπὸ τὴν ταπεινὴ ἀνθρώπινη ἐμφάνισί του καὶ ἀπιστεῖ), θὰ τοῦ συγχωρηθῇ (ἐὰν βεβαίως μετανοήσῃ). Ἄλλ' ὅποιος θὰ εἶπῃ λόγο κατὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, οὐδέποτε θὰ τοῦ συγχωρηθῇ (διότι «βλασφημία», ἧτοι προσβολή, ἀσέβεια, κατὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἶναι τοῦτο· τὸ νὰ βλέπῃ κανεὶς ὀλοφάνερη ἐκδήλωσι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τῆς Θεότητος, διὰ θαύματος, ὅπως εἶναι ἡ ἐκβολὴ δαιμονίου, καὶ ὅμως νὰ μὴ πιστεῦσῃ, ἀλλὰ νὰ διαστρέφῃ τὴν ἔννοια τοῦ θαύματος. Τοῦτο σημαίνει πώρωσι καὶ διαστροφή τῆς συνειδήσεως καὶ ἀμετανοησία, γι' αὐτὸ καὶ οὐδέποτε συγχωρεῖται)».

Τὸ δένδρο γνωρίζεται ἀπὸ τὸν καρπὸν...

33 «Ἡ θεωρήσετε τὸ δένδρο καλὸ καὶ τὸν καρπὸν τοῦ καλοῦ, ἢ θεωρήσετε τὸ δένδρο κακὸ καὶ τὸν καρπὸν τοῦ κακοῦ, διότι ἀπὸ τὸν καρπὸν γνωρίζεται τὸ δένδρο (ἂν εἶναι καλὸ ἢ κακὸ). **34** Τέκνα γεννημένα ἀπὸ ὀχιές, πῶς δύνασθε νὰ λαλήτε ἀγαθὰ, ἀφοῦ εἴσθε κακοί; Διότι τὸ στόμα λαλεῖ ἀπὸ τὸ περιεχόμενον τῆς ψυχῆς, πού ξεχειλίζει. **35** Ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἀπὸ τὸ ἀγαθὸ ἀπόθεμα βγάζει ἀγαθὰ, καὶ ὁ κακὸς ἄνθρωπος ἀπὸ τὸ κακὸ ἀπόθεμα βγάζει κακά. **36** Σᾶς βεβαιώνω δέ, ὅτι γιὰ κάθε συκοφαντικὸν λόγο, πού θὰ εἰποῦν οἱ ἄνθρωποι, θὰ δώσουν λόγο γι' αὐτὸν κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς Κρίσεως. **37** Naί, ἀπὸ τοὺς λόγους σου θὰ δικαιοθῆς καὶ ἀπὸ τοὺς λόγους σου θὰ καταδικασθῆς».

Τὸ σημεῖο τοῦ Ἰωνᾶ

38 Τότε μερικοὶ ἀπὸ τοὺς γραμματεῖς καὶ τοὺς Φαρισαίους ἔλαβαν τὸν λόγο καὶ εἶπαν: «Διδάσκαλε, θέλομε νὰ ἰδοῦμε ἀπὸ σένα σημεῖο (θαῦμα)». **39** Αὐτὸς δὲ τότε τοὺς εἶπε: «Γενεὰ πονηρὴ καὶ μοιχαλὶς ἐπιμόνως ζητεῖ σημεῖο, ἀλλὰ σημεῖο δὲν θὰ δοθῇ σ' αὐτή, παρὰ τὸ ση-

ἐπιζητεῖ, καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ εἰμὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου. **40** Ὡσπερ γὰρ ἐγένετο Ἰωνᾶς ὁ προφήτης ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας, οὕτως ἔσται καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας.

41 Ἄνδρες Νινευῖται ἀναστήσονται ἐν τῇ Κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινοῦσιν αὐτήν, ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα Ἰωνᾶ, καὶ ἰδοὺ πλεῖον Ἰωνᾶ ὧδε. **42** Βασίλισσα νότου ἐγερθήσεται ἐν τῇ Κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινεῖ αὐτήν, ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκούσαι τὴν σοφίαν Σολομῶντος, καὶ ἰδοὺ πλεῖον Σολομῶντος ὧδε.

43 Ὅταν δὲ τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι' ἀνύδρων τόπων ζητοῦν ἀνάπαυσιν, καὶ οὐχ εὕρισκει. **44** Τότε λέγει· Εἰς τὸν οἶκόν μου ἐπιστρέψω ὅθεν ἐξῆλθον. Καὶ ἐλθὼν εὕρισκει σχολάζοντα καὶ σεσαρωμένον καὶ κεκοσμημένον. **45** Τότε πορεύεται καὶ παραλαμβάνει μεθ' ἑαυτοῦ ἑπτὰ ἕτερα πνεύματα πονηρότερα ἑαυτοῦ, καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ, καὶ γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χείρονα τῶν πρώτων. Οὕτως ἔσται καὶ τῇ γενεᾷ τῇ πονηρᾷ ταύτῃ.

46 Ἐτι δὲ αὐτοῦ λαλοῦντος τοῖς ὄχλοις ἰδοὺ ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰστήκεισαν ἔξω, ζητοῦντες λαλῆσαι αὐτῷ. **47** Εἶπε δὲ τις αὐτῷ· Ἴδου ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἐστήκασιν ἔξω ζητοῦντές σε ἰδεῖν. **48** Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε τῷ λέγοντι αὐτῷ· Τίς ἐστὶν ἡ μήτηρ μου καὶ τίνες εἰσὶν οἱ ἀδελφοί μου; **49** Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἔφη· Ἴδου ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου. **50** ὅστις γὰρ ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς, αὐτὸς μου ἀδελφὸς καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ ἐστίν.

μετὰ τοῦ Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου. **40** Ὅπως δηλαδὴ ὁ Ἰωνᾶς ὁ προφήτης ἦταν στὴν κοιλία τοῦ κήτους (μεγάλου φαριουῦ) τρεῖς ἡμέρες¹, ἔτσι θὰ εἶναι καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου στὴν κοιλία τῆς γῆς τρεῖς ἡμέρες¹».

Ἐθνικοὶ θὰ καταδικάσουν τοὺς ἀπίστους Ἰουδαίους

41 «Ἄνθρωποι τῆς Νινευῖ θ' ἀναστηθοῦν κατὰ τὴν Κρίσι μαζί μ' αὐτὴ τὴ γενεὰ καὶ θὰ τὴν καταδικάσουν, διότι μετανόησαν ἐξ αἰτίας τοῦ κηρύγματος τοῦ Ἰωνᾶ, καὶ ἰδοὺ ἐδῶ εἶναι ἀνώτερο ἀπὸ τὸν Ἰωνᾶ. **42** Βασίλισσα τοῦ Νότου θ' ἀναστηθῇ κατὰ τὴν Κρίσι μαζί μ' αὐτὴ τὴ γενεὰ καὶ θὰ τὴν καταδικάσῃ, διότι ἦλθε ἀπὸ τὰ πέρατα τῆς γῆς γιὰ ν' ἀκούσῃ τὴ σοφία τοῦ Σολομῶντος, καὶ ἰδοὺ ἐδῶ εἶναι ἀνώτερο ἀπὸ τὸ Σολομῶντα».

Ὑποτροπὴ δαιμονισμοῦ σὲ χειρότερη μορφὴ

43 «Ὅταν δὲ τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα βγῇ ἀπὸ τὸν ἀνθρώπο, περνάει ἀπὸ ἀνύδρους τόπους καὶ ζητεῖ ἀνάπαυσι, ἀλλὰ δὲν βρίσκει. **44** Τότε λέγει: «Θὰ ἐπιστρέψω στὸ σπίτι μου, ἀπ' ὅπου βγῆκα». Καὶ ὅταν ἔλθῃ, τὸ βρίσκει ἡσυχὸ καὶ σαρωμένο καὶ εὐτρεπισμένο (ἔτοιμο νὰ δεχθῇ ἐπίσκεψι). **45** Τότε πηγαίνει καὶ παραλαμβάνει μαζί του ἄλλα ἑπτὰ πνεύματα, πονηρότερα του, καὶ μπαίνουν καὶ κατοικοῦν ἐκεῖ, καὶ ἔτσι ἡ τελευταία κατάστασι τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου γίνεται χειρότερη ἀπὸ τὴν πρώτη. Ἔτσι θὰ συμβῇ καὶ σ' αὐτὴ τὴ γενεὰ τὴν πονηρῇ».

Ἡ πνευματικὴ συγγένεια ἀνώτερη τῆς σαρκικῆς

46 Ἐνῶ δὲ αὐτὸς μιλοῦσε ἀκόμη στὰ πλήθη, ἰδοὺ ἡ μητέρα καὶ οἱ ἀδελφοὶ του παρουσιάσθησαν ἔξω καὶ ζητοῦσαν νὰ τοῦ μιλήσουν. **47** Τοῦ εἶπε δὲ κάποιος: «Ἴδου ἡ μητέρα σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου εἶναι ἔξω καὶ ζητοῦν νὰ σε ἰδοῦν». **48** Αὐτὸς δὲ ἀποκρίθηκε σ' αὐτὸν ποὺ τοῦ μίλησε: «Ποιά εἶναι ἡ μητέρα μου καὶ ποιοί εἶναι οἱ ἀδελφοί μου;». **49** Καὶ δείχνοντας μὲ τὸ χέρι του τοὺς μαθητὰς του εἶπε: «Ἴδου ἡ μητέρα μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου. **50** Ναί, ὅποιος θὰ κάνῃ τὸ θέλημα τοῦ Πατέρα μου τοῦ οὐρανοῦ, αὐτὸς εἶναι ἀδελφὸς καὶ ἀδελφὴ καὶ μητέρα μου».

1. Τὴ λέξι «ἡμέρα» ἐδῶ στὴ μετάφρασι χρησιμοποιοῦμε ὄχι ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴ νύκτα, ἀλλὰ μὲ τὴν εὐρεία ἔννοια τοῦ ἡμερονυκτίου ὡς ἐνιαίας καὶ ἀδιαίρετης μονάδος.

13 Ἐν δὲ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς τῆς οἰκίας ἐκάθητο παρὰ τὴν θάλασσαν. **2** Καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ὄχλοι πολλοί, ὥστε αὐτὸν εἰς πλοῖον ἐμβάντα καθῆσθαι, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν εἰστήκει. **3** Καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς πολλὰ ἐν παραβολαῖς λέγων· Ἴδού ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπείρειν. **4** Καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν ἃ μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδὸν, καὶ ἐλθόντα τὰ πετεινὰ κατέφαγεν αὐτά· **5** ἄλλα δὲ ἔπεσε ἐπὶ τὰ πετρώδη, ὅπου οὐκ εἶχε γῆν πολλήν, καὶ εὐθέως ἐξανέτειλε διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς, **6** ἡλίου δὲ ἀνατείλαντος ἐκαυματίσθη, καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ρίζαν ἐξηράνθη· **7** ἄλλα δὲ ἔπεσε ἐπὶ τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν αὐτὰς ἀκάνθαι καὶ ἀπέπιξαν αὐτά· **8** ἄλλα δὲ ἔπεσε ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν καὶ ἐδίδου καρπὸν ὃ μὲν ἑκατόν, ὃ δὲ ἐξήκοντα, ὃ δὲ τριάκοντα. **9** Ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω.

10 Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ εἶπον αὐτῷ· Διατί ἐν παραβολαῖς λαλεῖς αὐτοῖς; **11** Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· ὅτι ὑμῖν δέδοται γινῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, ἐκείνοις δὲ οὐ δέδοται. **12** Ὅστις γὰρ ἔχει, δοθήσεται αὐτῷ καὶ περισσευθήσεται· ὅστις δὲ οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. **13** Διὰ τοῦτο ἐν παραβολαῖς αὐτοῖς λαλῶ, ἵνα βλέποντες μὴ βλέπωσι καὶ ἀκούοντες μὴ ἀκούωσι μηδὲ συνῶσι, μήποτε ἐπιστρέψωσι· **14** καὶ τότε πληρωθήσεται αὐτοῖς ἡ προφητεία Ἡσαΐου ἢ λέγουσα· Ἀκοῆ ἀκούσετε καὶ οὐ μὴ συνήτε, καὶ βλέποντες βλέψετε καὶ οὐ μὴ ἴδητε· **15** ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὠσὶ βαρέως ἤκουσαν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν, μήποτε ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ τοῖς ὠσὶν ἀκούσωσι καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσι καὶ ἐπιστρέψωσι, καὶ ἰάσομαι αὐτούς.

Ἡ παραβολὴ τοῦ σπορέως

13 Ἐκείνη δὲ τὴν ἡμέρα ὁ Ἰησοῦς βγήκε ἀπὸ τοῦ σπίτι καὶ καθόταν κοντὰ στὴ λίμνη. **2** Καὶ συγκεντρώθηκαν κοντὰ του πλήθη πολλὰ, ὥστε ἀναγκάσθηκε νὰ μπῆ καὶ νὰ καθῆσθαι σὲ πλοῖο, ἐνῶ ὅλο τὸ πλῆθος στεκόταν στὸ γιαλό. **3** Καὶ τοὺς μίλησε γιὰ πολλὰ πράγματα μὲ παραβολὰς λέγοντας· «Ἴδού, βγήκε ὁ σπορεὺς γιὰ νὰ σπείρῃ. **4** Καὶ ὅταν ἔσπερνε, ἄλλοι μὲν σπόροι ἔπεσαν στὸ δρόμο καὶ ἤλθαν τὰ πετεινὰ καὶ τοὺς κατέφαγαν· **5** ἄλλοι δὲ σπόροι ἔπεσαν στὸ πετρώδες ἔδαφος, ὅπου δὲν ὑπῆρχε χῶμα πολὺ, καὶ ἀμέσως φύτρωσαν, διότι δὲν εἶχαν βάθος χώματος, **6** καί, ὅταν ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος, δέχτηκαν τὶς καυστικὲς ἀκτῖνες καί, ἐπειδὴ δὲν εἶχαν ρίζα (βαθειὰ ρίζα), ξεράθηκαν· **7** ἄλλοι δὲ σπόροι ἔπεσαν σὲ μέρη, ὅπου ὑπῆρχαν σπόροι ἀγκαθιδῶν, καὶ φύτρωσαν καὶ ὑψώθηκαν τὰ ἀγκάθια καὶ τοὺς ἔπνιξαν τελείως· **8** καὶ ἄλλοι σπόροι ἔπεσαν στὸ χῶμα τὸ καλὸ καὶ ἔδωσαν καρπὸ, ἄλλος μὲν σπόρος ἑκατό, ἄλλος δὲ ἐξήντα, καὶ ἄλλος τριάντα. **9** Ὅποιος ἔχει αὐτιά γιὰ νὰ ἀκούῃ, ἄς ἀκούῃ».

Γιατί ὁ Ἰησοῦς ὁμιλεῖ μὲ παραβολὰς

10 Τότε πῆγαν κοντὰ του οἱ μαθηταὶ καὶ τοῦ εἶπαν· «Γιατί τοὺς ὁμιλεῖς μὲ παραβολὰς;». **11** Αὐτὸς δὲ τοὺς ἀπάντησε· «Διότι σ' ἐσᾶς ἔχει δοθῆ (ἢ τιμὴ) νὰ γνωρίσετε τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, ἐνῶ σ' ἐκείνους δὲν ἔχει δοθῆ. **12** Ὅποιος δὲ ἔχει, θὰ δοθῆ σ' αὐτόν, καὶ θὰ περισσεύσῃ. Ἀντιθέτως, ὅποιος δὲν ἔχει, καὶ αὐτό (τὸ λίγο), πού ἔχει, θὰ τοῦ ἀφαιρεθῆ. **13** Γι' αὐτὸ τοὺς ὁμιλῶ μὲ παραβολὰς, ὥστε, ἐνῶ βλέπουν, νὰ μὴ βλέπουν, καὶ ἐνῶ ἀκούουν, νὰ μὴν ἀκούουν, μήτε νὰ καταλάβουν, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ μὴν ἐπιστρέφουν. **14** Καὶ τότε θὰ ἐκπληρωθῆ σ' αὐτούς ἡ προφητεία τοῦ Ἡσαΐα, ἢ ὁποῖα λέγει· Θὰ ἀκούσετε θὰ ἀκούσετε, ἀλλὰ δὲν θὰ καταλάβετε. Καὶ θὰ ἴδητε θὰ ἴδητε, ἀλλὰ δὲν θὰ ἴδητε. **15** Διότι σκοτίσθηκε ὁ νοῦς αὐτοῦ τοῦ λαοῦ, καὶ κώφευσαν, καὶ ἔκλεισαν τὰ μάτια τους, γιὰ νὰ μὴν ἴδωῦν μὲ τὰ μάτια καὶ ἀκούσουν μὲ τὰ αὐτιά καὶ καταλάβουν μὲ τὸ νοῦ καὶ ἐπιστρέψουν, καὶ τοὺς συγχωρήσω».

16 Ὑμῶν δὲ μακάριοι οἱ ὀφθαλμοί, ὅτι βλέπουσι, καὶ τὰ ὦτα ὑμῶν, ὅτι ἀκούουσιν. 17 Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν ὅτι πολλοὶ προφήται καὶ δίκαιοι ἐπεθύμησαν ἰδεῖν ἃ βλέπετε, καὶ οὐκ εἶδον, καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε, καὶ οὐκ ἤκουσαν.

18 Ὑμεῖς οὖν ἀκούσατε τὴν παραβολὴν τοῦ σπείραντος. 19 Παντὸς ἀκούοντος τὸν λόγον τῆς βασιλείας καὶ μὴ συνιέντος, ἔρχεται ὁ Πονηρὸς καὶ αἶρει τὸ ἐσπαρμένον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· οὗτός ἐστιν ὁ παρὰ τὴν ὁδὸν σπαρεῖς. 20 Ὁ δὲ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπαρεῖς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων καὶ εὐθέως μετὰ χαρᾶς δεχόμενος καὶ λαμβάνων αὐτόν· 21 οὐκ ἔχει δὲ ρίζαν ἐν ἑαυτῷ, ἀλλὰ πρόσκαιρός ἐστι, γενομένης δὲ θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον εὐθὺς σκανδαλίζεται. 22 Ὁ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας σπαρεῖς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων, καὶ ἡ μέριμνα τοῦ αἰῶνος τούτου καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου συμπνίγει τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος γίνεται. 23 Ὁ δὲ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρεῖς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων καὶ συνιῶν· ὃς δὴ καρποφορεῖ καὶ ποιεῖ ὁ μὲν ἑκατόν, ὁ δὲ ἐξήκοντα, ὁ δὲ τριάκοντα.

24 Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς λέγων· Ὁμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ σπείραντι καλὸν σπέρμα ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ. 25 Ἐν δὲ τῷ καθεύδειν τοὺς ἀνθρώπους ἦλθεν αὐτοῦ ὁ ἐχθρὸς καὶ ἔσπειρε ζιζάνια ἀνά μέσον τοῦ σίτου καὶ ἀπῆλθεν. 26 Ὅτε δὲ ἐβλάστησεν ὁ χόρτος καὶ καρπὸν ἐποίησε, τότε ἐφάνη καὶ τὰ ζιζάνια. 27 Προσελθόντες δὲ οἱ δούλοι τοῦ οἰκοδεσπότη εἶπον αὐτῷ· Κύριε, οὐχὶ καλὸν σπέρμα ἔσπειρας ἐν τῷ σῷ ἀγρῷ; Πόθεν οὖν ἔχει ζιζάνια; 28 Ὁ δὲ ἔφη αὐτοῖς· Ἐχθρὸς ἀνθρώπου τοῦτο ἐποίησεν. Οἱ δὲ δούλοι εἶπον αὐτῷ· Θέλεις οὖν ἀπελθόντες συλλέξωμεν αὐτά; 29 Ὁ δὲ ἔφη· Οὐ, μήποτε συλλέγοντες τὰ ζιζάνια ἐκριζώσητε ἅμα αὐτοῖς τὸν σῖτον. 30 Ἄφετε συναυξάνεσθαι ἀμφοτέρωθεν μέχρι τοῦ θερισμοῦ, καὶ ἐν καιρῷ τοῦ θερισμοῦ ἐρῶ τοῖς θερισταῖς· Συλλέξατε πρῶτον τὰ

Εὐτυχισμένα μάτια καὶ αὐτιά

16 «Τὰ δικά σας δὲ μάτια εἶναι εὐτυχισμένα, διότι βλέπουν, καὶ τὰ αὐτιά, διότι ἀκούουν. 17 Ἀληθινὰ δὲ σᾶς λέγω, ὅτι πολλοὶ προφῆτες καὶ εὐσεβεῖς ἐπιθύμησαν νὰ ἰδοῦν αὐτά, ποὺ βλέπετε, ἀλλὰ δὲν εἶδαν, καὶ ν' ἀκούσουν αὐτά, ποὺ ἀκούετε, ἀλλὰ δὲν ἄκουσαν».

Ἑρμηνεία τῆς παραβολῆς τοῦ σπορέως

18 «Σεῖς λοιπὸν μάθετε τὴν ἔννοια τῆς παραβολῆς τοῦ σπορέως. 19 Ἀπὸ καθένα, ποὺ ἀκούει τὸ λόγο γιὰ τὴ βασιλεία καὶ δὲν καταλαβαίνει, ἔρχεται ὁ Πονηρὸς καὶ παίρνει τὸ σπαρμένο στὴν ψυχὴ του. Αὐτὸ σημαίνει ὁ σπόρος, ποὺ σπάρθηκε στὸ δρόμο. 20 Ὁ δὲ σπόρος, ποὺ σπάρθηκε στὸ πετρώδες ἔδαφος, ἀναφέρεται σ' ἐκεῖνον, ποὺ ἀκούει τὸ λόγο καὶ ἀμέσως τὸν δέχεται καὶ τὸν λαμβάνει μὲ χαρὰ· 21 ὅμως δὲν ἔχει ρίζα μέσα του, ἀλλ' εἶναι προσωρινός, καὶ ὅταν συμβῆ θλίψη ἢ διωγμὸς ἐξ αἰτίας τοῦ λόγου, ἀμέσως κλονίζεται. 22 Ὁ δὲ σπόρος, ποὺ σπάρθηκε στὰ ἀγκάθια, ἀναφέρεται σ' ἐκεῖνον, ποὺ ἀκούει τὸ λόγο, ἀλλ' ἢ (ὑπερβολικὴ) μέριμνα γιὰ τὴ ζωὴ αὐτῆ καὶ ἢ ἀπόλαυσι τοῦ πλούτου καταπνίγει τὸ λόγο, καὶ ἔτσι ἀποβαίνει ἄκαρπος. 23 Ὁ δὲ σπόρος, ποὺ σπάρθηκε στὸ καλὸ ἔδαφος, ἀναφέρεται σ' ἐκεῖνον, ποὺ ἀκούει τὸν λόγο καὶ ἐννοεῖ, καὶ αὐτὸς βεβαίως καρποφορεῖ καὶ ἀποδίδει ἄλλος μὲν ἑκατό, ἄλλος δὲ ἐξήντα, καὶ ἄλλος τριάντα».

Ἡ παραβολὴ τῶν ζιζανίων

24 Ἄλλη παραβολὴ τοὺς δίδαξε λέγοντας· «Ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἔγινε ὁμοία μὲ ἄνθρωπο, ποὺ ἔσπειρε καλὸ σπόρο στὸν ἀγρὸ του. 25 Ἀλλ' ὅταν οἱ ἄνθρωποι κοιμῶνταν, ἦλθε ὁ ἐχθρὸς του καὶ ἔσπειρε ζιζάνια μέσα στὸ σιτάρι καὶ ἔφυγε. 26 Ὅταν δὲ βλάστησε τὸ χορτάρι καὶ σχημάτισε καρπὸ, τότε (ἀπὸ τὸν καρπὸ) ἔγιναν φανερά καὶ τὰ ζιζάνια. 27 Οἱ δὲ δούλοι τοῦ οἰκοδεσπότη πῆγαν καὶ τοῦ εἶπαν· “Κύριε, δὲν ἔσπειρες καλὸ σπόρο στὸν ἀγρὸ σου; Ἀπὸ ποῦ ἔχει τὰ ζιζάνια;” 28 Αὐτὸς δὲ τοὺς εἶπε· “Ἀνθρώπος ἐχθρὸς ἔκανε τοῦτο”. Τότε οἱ δούλοι τοῦ εἶπαν· “Θέλεις λοιπὸν νὰ πᾶμε νὰ τὰ μαζέψουμε;” 29 Ἀλλ' αὐτὸς εἶπε· “Ὁχι, μήπως μαζεύοντας τὰ ζιζάνια ξεριζώσετε μαζὶ μ' αὐτά καὶ τὸ σιτάρι. 30 Ἀφήσετε ν' αὐξάνωνται καὶ τὰ δύο μαζὶ μέχρι τὸ θερισμό. Καὶ τὸν καιρὸ τοῦ θερισμοῦ θὰ εἰπῶ στοὺς θεριστάς:

ζιζάνια καὶ δῆσατε αὐτὰ εἰς δέσμας πρὸς τὸ κατακαῦσαι αὐτά, τὸν δὲ σῖτον συναγάγετε εἰς τὴν ἀποθήκην μου.

31 Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς λέγων· Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν κόκκῳ σινάπεως, ὃν λαβὼν ἄνθρωπος ἔσπειρεν ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ· **32** ὁ μικρότερον μὲν ἐστὶ πάντων τῶν σπερμάτων, ὅταν δὲ ἀυξηθῆ, μείζον πάντων τῶν λαχάνων ἐστὶ καὶ γίνεται δένδρον, ὥστε ἐλθεῖν τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατασκηνοῦν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ.

33 Ἄλλην παραβολὴν ἐλάλησεν αὐτοῖς· Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ζύμη, ἣν λαβοῦσα γυνὴ ἐνέκρυψεν εἰς ἀλεύρου σάτα τρία, ἕως οὗ ἐζυμώθη ὅλον.

34 Ταῦτα πάντα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν παραβολαῖς τοῖς ὄχλοις, καὶ χωρὶς παραβολῆς οὐδὲν ἐλάλει αὐτοῖς, **35** ὅπως πληρωθῆ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος· Ἀνοίξω ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου, ἐρεύξομαι κεκρυμμένα ἀπὸ καταβολῆς κόσμου.

36 Τότε ἀφείς τοὺς ὄχλους ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ. Καὶ προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· Φράσον ἡμῖν τὴν παραβολὴν τῶν ζιζανίων τοῦ ἀγροῦ. **37** Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Ὁ σπείρων τὸ καλὸν σπέρμα ἐστὶν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου· **38** ὁ δὲ ἀγρὸς ἐστὶν ὁ κόσμος· τὸ δὲ καλὸν σπέρμα, οὗτοί εἰσιν οἱ υἱοὶ τῆς βασιλείας· τὰ δὲ ζιζάνιά εἰσιν οἱ υἱοὶ τοῦ πονηροῦ· **39** ὁ δὲ ἐχθρὸς ὁ σπείρας αὐτὰ ἐστὶν ὁ Διάβολος· ὁ δὲ θερισμὸς συντέλεια τοῦ αἰῶνός ἐστιν· οἱ δὲ θερισταὶ ἄγγελοι εἰσιν. **40** Ὡσπερ οὖν συλλέγεται τὰ ζιζάνια καὶ πυρὶ καίεται, οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος τούτου. **41** Ἀποστελεῖ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ συλλέξουσιν ἐκ

Μαζέψετε πρῶτα τὰ ζιζάνια καὶ δέσετέ τα σὲ δεμάτια, γὰρ νὰ τὰ κατακαύσετε, τὸ δὲ σιτάρι συγκεντρώσετε στὴν ἀποθήκην μου”».

Ἡ παραβολὴ τοῦ κόκκου σινάπεως

31 Ἄλλη παραβολὴ τοὺς δίδαξε λέγοντας· «Ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μοιάζει μὲ κόκκο σιναπιῶ, τὸν ὁποῖο πῆρε ἄνθρωπος καὶ ἔσπειρε στὸν ἀγρὸ του. **32** Αὐτὸς εἶναι μὲν μικρότερος ἀπ’ ὅλους τοὺς σπόρους, ἀλλ’ ὅταν ἀναπτυχθῆ, ξεπερνάει ὅλα τὰ λαχανικά καὶ γίνεται ὀλόκληρο δένδρο, ὥστε νὰ ἔρχωνται τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ νὰ κάθωνται στὰ κλαδιά του».

Ἡ παραβολὴ τῆς ζύμης

33 Ἄλλη παραβολὴ εἶπε σ’ αὐτούς· «Ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μοιάζει μὲ προζύμι, ποὺ πῆρε γυναῖκα καὶ τὸ ἔβαλε μέσα σὲ τρία σάτα ἀλεύρι (ποσότητα μεγάλη), καὶ ζυμώθηκε (δέχθηκε δηλαδὴ τὴν ἐπίδρασι τοῦ προζυμιοῦ) ὅλο τὸ ἀλεύρι».

Προφητεία γιὰ τὴ χρῆσι παραβολῶν ἀπὸ τὸ Μεσσία

34 Ὅλα αὐτὰ ὁ Ἰησοῦς εἶπε στὰ πλήθη μὲ παραβολές, καὶ χωρὶς παραβολῆ δὲν τοὺς εἶπε τίποτε, **35** καὶ ἔτσι ἐκπληρώθηκε τὸ λεχθὲν διὰ τοῦ προφήτου, ὁ ὁποῖος εἶπε· Θὰ ὁμιλήσω μὲ παραβολές, θὰ εἰπῶ ἀλήθειες μυστικὲς ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ κόσμου.

Ἐρμηνεῖα τῆς παραβολῆς τῶν ζιζανίων

36 Τότε ἄφησε τὰ πλήθη καὶ ἦλθε στὸ σπίτι του (τὸ σπίτι ὅπου ἔμενε, ὄχι βεβαίως ἰδιόκτητο). Καὶ προσῆλθον σ’ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ του καὶ εἶπαν· «Ἐξήγησέ μας τὴν παραβολὴ τῶν ζιζανίων τοῦ ἀγροῦ». **37** Αὐτὸς δὲ τότε τοὺς εἶπε· «Ἐκεῖνος, ποὺ σπέρνει τὸν καλὸ σπόρο, εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. **38** Ὁ δὲ ἀγρὸς εἶναι ὁ κόσμος. Ὁ δὲ καλὸς σπόρος εἶναι οἱ ἄνθρωποι τῆς βασιλείας (τοῦ Θεοῦ). Τὰ δὲ ζιζάνια εἶναι οἱ ἄνθρωποι τοῦ κακοῦ. **39** Ὁ δὲ ἐχθρὸς, ποὺ τὰ ἔσπειρε, εἶναι ὁ Διάβολος. Ὁ δὲ θερισμὸς εἶναι ἡ συντέλεια τοῦ κόσμου. Καὶ οἱ θερισταὶ εἶναι ἄγγελοι. **40** Ὡσπερ δὲ μαζεύονται τὰ ζιζάνια καὶ καίονται μὲ φωτιά, ἔτσι θὰ συμβῆ κατὰ τὴ συντέλεια αὐτοῦ τοῦ κόσμου. **41** Θ’ ἀποστείλῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέλους του, καὶ θὰ μαζέψουν ἀπὸ τὸ βασίλειό του ὅλους τοὺς σκανδαλοποιούς καὶ τοὺς παρα-

τῆς βασιλείας αὐτοῦ πάντα τὰ σκάνδαλα καὶ τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνομίαν, **42** καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. **43** Τότε οἱ δίκαιοι ἐκλάμπουσιν ὡς ὁ ἥλιος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς αὐτῶν. Ὁ ἔχων ὄρα ἀκούειν, ἀκουέτω.

44 Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν θησαυρῶ κρυμμένῳ ἐν τῷ ἀγρῷ, ὃν εὐρὼν ἄνθρωπος ἔκρυψε, καὶ ἀπὸ τῆς χαρᾶς αὐτοῦ ὑπάγει καὶ πάντα ὅσα ἔχει πωλεῖ καὶ ἀγοράζει τὸν ἀγρὸν ἐκεῖνον.

45 Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ ἐμπόρῳ ζητοῦντι καλοὺς μαργαρίτας· **46** ὃς εὐρὼν ἓνα πολύτιμον μαργαρίτην ἀπελθὼν πέπρακε πάντα ὅσα εἶχε καὶ ἠγόρασεν αὐτόν.

47 Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν σαγήνη βληθείση εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐκ παντὸς γένους συναγαγούση· **48** ἦν, ὅτε ἐπληρώθη, ἀναβιβάσαντες αὐτὴν ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν καὶ καθίσαντες συνέλεξαν τὰ καλὰ εἰς ἀγγεῖα, τὰ δὲ σαπρὰ ἔξω ἔβαλον. **49** Οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος. Ἐξελεύσονται οἱ ἄγγελοι καὶ ἀφοριοῦσι τοὺς πονηροὺς ἐκ μέσου τῶν δικαίων, **50** καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

51 Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Συνήκατε ταῦτα πάντα; Λέγουσιν αὐτῷ, Ναί, Κύριε. **52** Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Διὰ τοῦτο πᾶς γραμματεὺς μαθητευθεὶς εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ὁμοίος ἐστὶν ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότη, ὅστις ἐκβάλλει ἐκ τοῦ θησαυροῦ αὐτοῦ καινὰ καὶ παλαιά.

βάτες τοῦ νόμου, **42** καὶ θὰ τοὺς ρίξουν στὸ πύρινο καμίνι (στὴν Κόλασι). Ἐκεῖ θὰ κλαῖνε καὶ θὰ τρίζουν τὰ δόντια. **43** Τότε οἱ εὐσεβεῖς θ' ἀκτινοβολοῦν ὅπως ὁ ἥλιος στὴ βασιλεία τοῦ (οὐρανίου) πατέρα τους. Ὅποιος ἔχει αὐτιά γιὰ νὰ ἀκούη, ἄς ἀκούη».

Ἡ παραβολὴ τοῦ κρυμμένου θησαυροῦ

44 «Πάλι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μοιάζει μὲ θησαυρὸ κρυμμένο στὸν ἀγρὸ, τὸν ὁποῖο βρῆκε ἄνθρωπος καὶ ἀπέκρυψε. Καὶ ἀπὸ τῆς χαρᾶς του πηγαίνει καὶ πωλεῖ ὅλα, ὅσα ἔχει, καὶ ἀγοράζει τὸν ἀγρὸ ἐκεῖνο».

Ἡ παραβολὴ τοῦ πολύτιμου μαργαρίτη

45 «Πάλι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μοιάζει μὲ ἄνθρωπο ἔμπορο, ποὺ ζητεῖ πολύτιμα μαργαριτάρια, **46** καὶ ὅταν βρῆκε ἓνα πολύτιμο μαργαριτάρι, πῆγε καὶ πώλησε ὅλα, ὅσα εἶχε, καὶ τὸ ἀγόρασε».

Ἡ παραβολὴ τῆς σαγήνης

47 «Πάλι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μοιάζει μὲ δίχτυ, ποὺ ρίχτηκε στὴ θάλασσα καὶ μάζεψε φάρια ἀπὸ κάθε εἶδος. **48** Καὶ ὅταν γέμισε, τὸ ἀνέβασαν στὴν ἀκτὴ, καὶ κάθησαν καὶ μάζεψαν τὰ καλὰ φάρια σὲ ἀγγεῖα, τὰ δὲ ἄχρηστα καὶ ἐπιβλαβῆ τὰ πέταξαν. **49** Ἔτσι θὰ συμβῆ κατὰ τὴ συντέλεια τοῦ κόσμου. Θὰ βγοῦν οἱ ἄγγελοι καὶ θὰ ξεχωρίσουν τοὺς κακοὺς ἀπὸ τοὺς καλοὺς, **50** καὶ θὰ τοὺς ρίξουν στὸ πύρινο καμίνι (στὴν Κόλασι). Ἐκεῖ θὰ κλαῖνε καὶ θὰ τρίζουν τὰ δόντια».

Ὁ γνώστης τοῦ μωσαϊκοῦ νόμου καὶ τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας

51 Τοὺς ρωτᾷ ὁ Ἰησοῦς· «Καταλάβετε ὅλα αὐτά;». Τοῦ ἀπαντοῦν· «Ναί, Κύριε». **52** Τότε αὐτὸς τοὺς εἶπε· «Γι' αὐτὸ κάθε γραμματεὺς (διδάσκαλος τοῦ μωσαϊκοῦ νόμου), ποὺ διδάχθηκε γιὰ τὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν (τὴ μεσσιακὴ βασιλεία), εἶναι ὁμοίος μὲ ἄνθρωπο οἰκοδεσπότη, ὁ ὁποῖος βγάζει ἀπὸ τὸ θησαυροφυλάκιό του καινούργιους θησαυροὺς καὶ παλαιούς».

53 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τὰς παραβολὰς ταύτας μετῆρεν ἐκεῖθεν, 54 καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν, ὥστε ἐκπλήττεσθαι αὐτοὺς καὶ λέγειν· Πόθεν τούτῳ ἡ σοφία αὕτη καὶ αἱ δυνάμεις; 55 Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τοῦ τέκτονος υἱός; Οὐχὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ λέγεται Μαριάμ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος καὶ Ἰωσῆς καὶ Σίμων καὶ Ἰούδας; 56 Καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ οὐχὶ πᾶσαι πρὸς ἡμᾶς εἰσι; Πόθεν οὖν τούτῳ ταῦτα πάντα; 57 Καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐκ ἔστι προφήτης ἄτιμος εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. 58 Καὶ οὐκ ἐποίησεν ἐκεῖ δυνάμεις πολλὰς διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν.

14 Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἤκουσεν Ἡρώδης ὁ τετράρχης τὴν ἀκοὴν Ἰησοῦ 2 καὶ εἶπε τοῖς παισὶν αὐτοῦ· Οὗτός ἐστιν Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής· αὐτὸς ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ διὰ τοῦτο αἱ δυνάμεις ἐνεργοῦσιν ἐν αὐτῷ. 3 Ὁ γὰρ Ἡρώδης κρατήσας τὸν Ἰωάννην ἔδησεν αὐτὸν καὶ ἔθετο ἐν φυλακῇ διὰ Ἡρωδιάδα τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. 4 Ἐλεγε γὰρ αὐτῷ ὁ Ἰωάννης· Οὐκ ἔξεστὶ σοὶ ἔχειν αὐτήν. 5 Καὶ θέλων αὐτὸν ἀποκτεῖναι ἐφοβήθη τὸν ὄχλον, ὅτι ὡς προφήτην αὐτὸν εἶχον. 6 Γενεσίων δὲ ἀγομένων τοῦ Ἡρώδου ὠρχήσατο ἡ θυγάτηρ τῆς Ἡρωδιάδος ἐν τῷ μέσῳ καὶ ἤρεσε τῷ Ἡρώδῃ· 7 ὅθεν μεθ' ὄρκου ὠμολόγησεν αὐτῇ δοῦναι ὃ ἐὰν αἰτήσῃται. 8 Ἡ δέ, προβιβασθεῖσα ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτῆς, δὸς μοι, φησίν, ὧδε ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ. 9 Καὶ ἐλυπήθη ὁ βασιλεύς, διὰ δὲ τοὺς ὄρκους καὶ τοὺς συνανακειμένους ἐκέλευσε δοθῆναι. 10 Καὶ πέμψας ἀπεκεφάλισε τὸν Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ. 11 Καὶ ἠνέχθη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι καὶ ἐδόθη τῷ κορασίῳ, καὶ ἤνεγκε τῇ μητρὶ αὐτῆς. 12 Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἦραν τὸ σῶμα καὶ ἔθαψαν αὐτό, καὶ ἐλθόντες ἀπήγγειλαν τῷ Ἰησοῦ.

Ὁ Ἰησοῦς περιφρονεῖται στὴν πατρίδα του

53 Ὅταν δὲ ὁ Ἰησοῦς τελείωσε τὶς παραβολὰς αὐτές, ἀναχώρησε ἀπ' ἐκεῖ, 54 καὶ ἦλθε στὴν πατρίδα του, καὶ τοὺς δίδασκε στὴ συναγωγὴ τους, ὥστε νὰ ἐκπλήσσωνται καὶ νὰ λέγουν· «Ἀπὸ ποῦ σ' αὐτὸν αὕτη ἡ σοφία καὶ τὰ θαύματα; 55 Δὲν εἶναι αὐτὸς ὁ υἱὸς τοῦ ξυλουργοῦ; Δὲν ὀνομάζεται ἡ μητέρα του Μαριάμ καὶ οἱ ἀδελφοὶ του Ἰάκωβος καὶ Ἰωσῆς καὶ Σίμων καὶ Ἰούδας; 56 Καὶ οἱ ἀδελφές του δὲν εἶναι ὅλες στὸν τόπο μας καὶ γνωστές; Ἀπὸ ποῦ λοιπὸν σ' αὐτὸν ὅλα αὐτὰ τὰ θαυμαστὰ φαινόμενα;». 57 Καὶ κλονίζονταν καὶ ἀμφέβαλλαν γι' αὐτόν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε· «Δὲν ὑπάρχει προφήτης χωρὶς ἐκτίμησι, παρὰ στὴν πατρίδα του καὶ στὸ σπίτι του». 58 Καὶ δὲν ἔκανε ἐκεῖ πολλὰ θαύματα λόγῳ τῆς ἀπιστίας τους.

Ἡ παρρησία καὶ ἡ ἀποκεφάλισι τοῦ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ

14 Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ ὁ Ἡρώδης ὁ τετράρχης ἄκουσε τὴ φήμην τοῦ Ἰησοῦ 2 καὶ εἶπε στοὺς ἀυλικούς του· «Αὐτὸς εἶναι ὁ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής. Αὐτὸς ἀναστήθηκε ἐκ νεκρῶν, καὶ γι' αὐτὸ οἱ θαυματουργικὲς δυνάμεις ἐνεργοῦν δι' αὐτοῦ». 3 Ὁ Ἡρώδης, ὡς γνωστόν, ἔπιασε τὸν Ἰωάννη καὶ τὸν ἔδεσε καὶ τὸν ἔβαλε στὴ φυλακὴ ἐξ αἰτίας τῆς Ἡρωδιάδος τῆς γυναίκας τοῦ Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ του. 4 Διότι ὁ Ἰωάννης τοῦ ἔλεγε· «Δὲν σοῦ ἐπιτρέπεται νὰ συζῆς μ' αὐτή». 5 Καὶ ἐνῶ ἤθελε νὰ τὸν φονεύσῃ, φοβήθηκε τὸ λαό, διότι τὸν θεωροῦσαν προφήτη. 6 Ἀλλ' ὅταν ἐρωτάζονταν τὰ γενέθλια τοῦ Ἡρώδη, χόρεψε ἡ θυγάτηρ τῆς Ἡρωδιάδος στὴν ἐορταστικὴ αὐτῇ ἐκδήλωσι καὶ ἄρεσε στὸν Ἡρώδη. 7 Γι' αὐτὸ τῆς ὑποσχέθηκε μὲ ὄρκο νὰ τῆς δώσῃ ὅ,τι θὰ τοῦ ζητήσῃ. 8 Καὶ αὐτῇ, κατόπιν συμβουλῆς τῆς μητέρας της, λέγει· «Δός μου ἐδῶ στὸ πιάτο τὸ κεφάλι τοῦ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ». 9 Λυπήθηκε δὲ ὁ βασιλεύς, ἀλλὰ γιὰ τοὺς ὄρκους καὶ τοὺς συνδαιτυμόνες διέταξε νὰ δοθῇ (τὸ κεφάλι τοῦ Ἰωάννου). 10 Καὶ ἔστειλε καὶ ἀποκεφάλισε τὸν Ἰωάννη στὴ φυλακῇ. 11 Καὶ φέρθηκε τὸ κεφάλι του σὲ πιάτο, καὶ δόθηκε στὸ κορίτσι, καὶ τὸ ἔφερε στὴ μητέρα της. 12 Καὶ πῆγαν οἱ μαθηταὶ του καὶ πῆραν τὸ σῶμα καὶ τὸ ἔθαψαν. Ἐπειτα πῆγαν καὶ ἀνήγγειλαν τὸ συμβάν στὸν Ἰησοῦ.

13 Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν ἐν πλοίῳ εἰς ἔρημον τόπον κατ' ἰδίαν. Καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι ἠκολούθησαν αὐτῷ πεζῇ ἀπὸ τῶν πόλεων. 14 Καὶ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς εἶδε πολὺν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτοῖς καὶ ἐθεράπευσε τοὺς ἀρρώστους αὐτῶν.

15 Ὁψίας δὲ γενομένης προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· Ἐρημὸς ἐστὶν ὁ τόπος καὶ ἡ ὥρα ἤδη παρηλθεν· ἀπόλυσον τοὺς ὄχλους, ἵνα ἀπελθόντες εἰς τὰς κώμας ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς βρώματα. 16 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐ χρειαν ἔχουσιν ἀπελθεῖν· δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. 17 Οἱ δὲ λέγουσιν αὐτῷ· Οὐκ ἔχομεν ὧδε εἰ μὴ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰχθύας. 18 Ὁ δὲ εἶπε· Φέρετέ μοι αὐτοὺς ὧδε. 19 Καὶ κελεύσας τοὺς ὄχλους ἀνακλιθῆναι ἐπὶ τοὺς χόρτους, λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησε, καὶ κλάσας ἔδωκε τοῖς μαθηταῖς τοὺς ἄρτους, οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις. 20 Καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν, καὶ ἦσαν τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων δώδεκα κοφίνους πλήρεις. 21 Οἱ δὲ ἐσθίοντες ἦσαν ἄνδρες ὡσεὶ πεντακισχίλιοι χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων.

22 Καὶ εὐθέως ἠνάγκασεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον καὶ προάγειν αὐτὸν εἰς τὸ πέραν, ἕως οὗ ἀπολύσει τοὺς ὄχλους. 23 Καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος κατ' ἰδίαν προσεύξασθαι. Ὁψίας δὲ γενομένης μόνος ἦν ἐκεῖ. 24 Τὸ δὲ πλοῖον ἤδη μέσον τῆς θαλάσσης ἦν, βασανιζόμενον ὑπὸ τῶν κυμάτων· ἦν γὰρ ἐναντίος ὁ ἄνεμος. 25 Τετάρτη δὲ φυλακῆ τῆς νυκτὸς ἀπῆλθε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης. 26 Καὶ ἰδόντες αὐτὸν οἱ μαθηταὶ ἐπὶ τὴν θάλασσαν περιπατοῦντα ἐταράχθησαν λέγοντες ὅτι φάντασμα ἐστὶ, καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου ἔκραξαν. 27 Εὐθέως δὲ ἐλάλησεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων· Θαρσεῖτε! Ἐγὼ εἰμι· μὴ φοβεῖσθε.

Ὁ Ἰησοῦς σπλαγχνίζεται τὸ λαὸν καὶ θεραπεύει τοὺς ἀσθενεῖς

13 Ὅταν δὲ τὸ ἄκουσε ὁ Ἰησοῦς, ἀναχώρησε ἀπ' ἐκεῖ μὲν πλοῖο γιὰ ἔρημο τόπο μόνος. Ἀλλ' ὅταν τὸ ἄκουσαν τὰ πλήθη τοῦ λαοῦ, τὸν ἀκολούθησαν πεζοπορώντας ἀπὸ τῆς πόλεως. 14 Βγήκε δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶδε πολὺ λαό, καὶ τοὺς σπλαγχνίσθηκε, καὶ θεράπευσε τοὺς ἀρρώστους τῶν.

Τὸ θαῦμα τοῦ χορτασμοῦ τῶν πεντακισχιλίων ἀνδρῶν

15 Ὅταν δὲ πλησίαζε νὰ βραδυάσῃ, προσῆλθον σ' αὐτὸν οἱ μαθηταὶ του καὶ εἶπαν· «Ὁ τόπος εἶναι ἔρημος καὶ ἡ ὥρα ἤδη περασμένη. Δώσε διαταγὴ νὰ φύγουν τὰ πλήθη, γιὰ νὰ πᾶνε στὰ χωριά καὶ ν' ἀγοράσουν τροφίμα νὰ φᾶνε». 16 Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε· «Δὲν χρειάζεται νὰ φύγουν. Δώστε τοὺς ἐσεῖς νὰ φᾶνε». 17 Ἀλλ' αὐτοὶ τοῦ λέγουν· «Δὲν ἔχουμε ἐδῶ παρὰ πέντε ψωμιὰ καὶ δύο φάρια». 18 Αὐτὸς δὲ εἶπε· «Φέρετέ μου αὐτὰ ἐδῶ». 19 Καὶ ἀφοῦ διέταξε τὰ πλήθη νὰ ξαπλώσουν στὰ χορτάρια, πῆρε τὰ πέντε ψωμιὰ καὶ τὰ δύο φάρια, ὕψωσε τὰ μάτια του στὸν οὐρανὸ καὶ εὐλόγησε, καὶ ἔκοψε καὶ ἔδωσε στοὺς μαθητὰς τὰ ψωμιὰ, καὶ οἱ μαθηταὶ στὰ πλήθη. 20 Καὶ ἔφαγαν ὅλοι καὶ χορτάσσαν, καὶ σήκωσαν τὸ περισσεύμα ἀπὸ τὰ κομμάτια δώδεκα κοφίνια πλήρη. 21 Ἐκεῖνοι δέ, ποὺ ἔφαγαν, ἦταν περίπου πέντε χιλιάδες ἄνδρες, ἐκτὸς ἀπὸ τῆς γυναικῆς καὶ τὰ παιδιὰ.

Ὁ Ἰησοῦς περιπατεῖ πάνω στὴ λίμνη

22 Ἀμέσως δὲ ὁ Ἰησοῦς ἀνάγκασε τοὺς μαθητὰς του νὰ μποῦν στὸ πλοῖο καὶ νὰ πᾶνε πρωτύτερα ἀπ' αὐτὸν στὸ ἀπέναντι μέρος, γιὰ νὰ διαλύσῃ ἐν τῷ μεταξύ τὰ πλήθη. 23 Καὶ ἀφοῦ διέλυσε τὰ πλήθη, ἀνέβηκε στὸ ὄρος γιὰ νὰ προσευχηθῆ μόνος. Καὶ ὅταν βράδυασε, ἦταν ἐκεῖ μόνος. 24 Τὸ δὲ πλοῖο ἤδη βρισκόταν στὸ μέσο τῆς λίμνης καὶ πάλευε μὲ τὰ κύματα, διότι ὁ ἄνεμος ἦταν ἀντίθετος. 25 Κατὰ τὴν τετάρτη δὲ βάρδια τῆς νύχτας (ὥρα 3-6) πῆγε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς περιπατῶντας πάνω στὴ λίμνη. 26 Καὶ ὅταν οἱ μαθηταὶ τὸν εἶδαν νὰ περιπατῆ πάνω στὴ λίμνη, ταραχθῆκαν νομίζοντας ὅτι εἶναι φάντασμα, καὶ ἀπὸ τὸ φόβο τοὺς ἔβγαλαν κραυγὴ. 27 Ἀμέσως δὲ ὁ Ἰησοῦς τοὺς μίλησε λέγοντας· «Ἐχετε θάρρος! Ἐγὼ εἰμαι. Μὴ φοβεῖσθε».

28 Ἀποκριθεὶς δὲ αὐτῷ ὁ Πέτρος εἶπε· Κύριε, εἰ σὺ εἶ, κέλευσόν με πρὸς σε ἔλθειν ἐπὶ τὰ ὕδατα. 29 Ὁ δὲ εἶπεν, Ἐλθέ. Καὶ καταβὰς ἀπὸ τοῦ πλοίου ὁ Πέτρος περιεπάτησεν ἐπὶ τὰ ὕδατα ἔλθειν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. 30 Βλέπων δὲ τὸν ἄνεμον ἰσχυρὸν ἐφοβήθη, καὶ ἀρξάμενος καταποντίζεσθαι ἔκραξε λέγων· Κύριε, σῶσόν με! 31 Εὐθέως δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἐπέλαβετο αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτῷ· Ὀλιγόπιστε! Εἰς τί ἐδίστασας; 32 Καὶ ἐμβάντων αὐτῶν εἰς τὸ πλοῖον ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος. 33 Οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ ἐλθόντες προσεκύνησαν αὐτῷ λέγοντες· Ἀληθῶς Θεοῦ Υἱὸς εἶ.

34 Καὶ διαπεράσαντες ἦλθον εἰς τὴν γῆν Γεννησαρέτ. 35 Καὶ ἐπιγνόντες αὐτὸν οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου ἐκείνου ἀπέστειλαν εἰς ὅλην τὴν περίχωρον ἐκείνην, καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας, 36 καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα κἄν μόνον ἄψωνται τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· καὶ ὅσοι ἤψαντο διεσώθησαν.

15 Τότε προσέρχονται τῷ Ἰησοῦ οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι λέγοντες· 2 Διατί οἱ μαθηταί σου παραβαίνουσι τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων; Οὐ γὰρ νίπτονται τὰς χεῖρας αὐτῶν ὅταν ἄρτον ἐσθίωσιν. 3 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Διατί καὶ ὑμεῖς παραβαίνετε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν; 4 Ὁ γὰρ Θεὸς ἐνετείλατο λέγων· Τίμα τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα· καὶ Ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα θανάτῳ τελευτάτω. 5 Ὑμεῖς δὲ λέγετε· Ὅς ἂν εἴπη τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρὶ, δῶρον ὃ ἐστὶν ἐξ ἐμοῦ ὡφελήθησιν, καὶ οὐ μὴ τιμῆσιν τὸν πατέρα αὐτοῦ ἢ τὴν μητέρα αὐτοῦ· 6 καὶ ἠκυρώσατε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν. 7 Ὑποκριταί! Καλῶς προεφήτευσεν περὶ ὑμῶν Ἡσαΐας λέγων· 8 Ἐγγίξει μοι ὁ λαὸς οὗτος τῷ στόματι αὐτῶν καὶ τοῖς χεῖλεσί με τιμᾶ, ἡ δὲ καρδιά αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ· 9 μάτην δὲ σέβονται με, διδάσκοντες διδασκαλίας ἐντάλματα ἀνθρώπων.

Ἡ ὀλιγοπιστία τοῦ Πέτρου

28 Τότε ὁ Πέτρος τοῦ μίλησε καὶ εἶπε· «Κύριε, ἐὰν εἶσαι σὺ, διάταξέ με νὰ ἔλθω σὲ σένα (περιπατώντας) πάνω στὰ νερά». 29 Αὐτὸς δὲ εἶπε· «Ἔλα». Τότε ὁ Πέτρος κατέβηκε ἀπὸ τὸ πλοῖο καὶ περιπάτησε πάνω στὰ νερά, γιὰ νὰ πάη στὸν Ἰησοῦ. 30 Ἀλλὰ βλέποντας τὸν ἄνεμο ἰσχυρὸ φοβήθηκε, καὶ ἀρχίζοντας νὰ βυθίζεται φώναξε δυνατὰ καὶ εἶπε· «Κύριε, σῶσε με!». 31 Ἀμέσως δὲ ὁ Ἰησοῦς ἄπλωσε τὸ χέρι, τὸν ἔπιασε καὶ τοῦ λέγει· «Ὀλιγόπιστε! Γιατί φοβήθηκες;». 32 Καὶ ὅταν μπῆκαν στὸ πλοῖο, κόπασε ὁ ἄνεμος. 33 Καὶ ὅσοι ἦταν στὸ πλοῖο ἦλθαν καὶ τὸν προσκύνησαν λέγοντας· «Ἀληθινὰ εἶσαι Υἱὸς τοῦ Θεοῦ».

Θεραπεῖες στὴ Γεννησαρέτ

34 Ἔτσι, ἀφοῦ διαπεραιώθηκαν, ἦλθαν στὴν περιοχὴ τῆς Γεννησαρέτ. 35 Καὶ ὅταν οἱ ἄνθρωποι τοῦ τόπου ἐκείνου τὸν ἀντιλήφθηκαν, ἔστειλαν μήνυμα σ' ὅλη τὴν περιοχὴ ἐκείνη, καὶ ἔφεραν σ' αὐτὸν ὅλους τοὺς ἀρρώστους, 36 καὶ τὸν παρακαλοῦσαν νὰ ἀγγίξουν ἔστω τὴν ἄκρη μόνο ἀπὸ τὸ ἔνδυμά του. Καὶ ὅσοι ἄγγιξαν, θεραπεύθηκαν τελείως.

Παραδόσεις ἀνθρώπων εἰς βᾶρος ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ

15 Τότε πλησιάζουν τὸν Ἰησοῦ οἱ γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ λέγουν· 2 «Γιατί οἱ μαθηταί σου παραβαίνουν τὴν παράδοσι τῶν παλαιότερων; Διότι δὲν νίπτουν τὰ χέρια τους, ὅταν τρώγουν». 3 Αὐτὸς δὲ ἀποκρίθηκε καὶ εἶπε σ' αὐτούς· «Γιατί καὶ σεῖς παραβαίνετε τὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ χάριν τῆς παραδόσεώς σας; 4 Διότι ὁ Θεὸς ἔδωσε ἐντολὴ λέγοντας· Νὰ τιμᾶς τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, καί, Ὅποιος κακολογεῖ πατέρα ἢ μητέρα ἐξάπαντος νὰ θανατώνεται. 5 Ἀλλὰ σεῖς λέγετε· «Ἐὰν κανεὶς πῆ στὸν πατέρα ἢ στὴν μητέρα, “Αὐτό, ποῦ θὰ λάμβανες ὡς βοήθημα ἀπὸ μένα, τὸ ἀφιερώνω στὸ Θεό”, τότε ἀπαλλάσσεται ἀπὸ τὴν ὑποχρέωσι νὰ τιμῆσιν (μὲ προσφορὰ βοήθηματος) τὸν πατέρα του ἢ τὴν μητέρα του». 6 Ἔτσι ἀκυρώσατε τὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ χάριν τῆς παραδόσεώς σας. 7 Ὑποκριταί! Καλῶς προφήτευσεν γιὰ σᾶς ὁ Ἡσαΐας λέγοντας· 8 Αὐτὸς ὁ λαὸς μὲ πλησιάζει μὲ τὸ στόμα τους καὶ μὲ τιμᾶ μὲ τὰ χεῖλη, ἐνῶ ἡ καρδιά τους πολὺ ἀπέχει ἀπὸ μένα. 9 Naί, ψευδῶς μὲ σέβονται, ἀφοῦ ἀκολουθοῦν διδασκαλίαι, ποῦ εἶναι ἐντολὲς ἀνθρώπων.

10 Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον εἶπεν αὐτοῖς· Ἄκούετε καὶ συνιέτε· 11 οὐ τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὸ στόμα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ τὸ ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ στόματος τοῦτο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. 12 Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἶπον αὐτῷ· Οἶδας ὅτι οἱ Φαρισαῖοι ἐσκανδαλίσθησαν ἀκούσαντες τὸν λόγον; 13 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε· Πᾶσα φυτεία ἣν οὐκ ἐφύτευσεν ὁ Πατήρ μου ὁ οὐράνιος ἐκριζωθήσεται. 14 Ἄφετε αὐτούς· ὁδηγοὶ εἰσι τυφλοὶ τυφλῶν· τυφλὸς δὲ τυφλὸν ἐὰν ὀδηγῇ, ἀμφότεροι εἰς βόθυνον πεσοῦνται. 15 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ· Φράσον ἡμῖν τὴν παραβολὴν ταύτην. 16 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἀκμὴν καὶ ὑμεῖς ἀσύνητοί ἐστε; 17 Οὐπω νοεῖτε ὅτι πᾶν τὸ εἰσπορευόμενον εἰς τὸ στόμα εἰς τὴν κοιλίαν χωρεῖ καὶ εἰς ἀφεδρῶνα ἐκβάλλεται; 18 Τὰ δὲ ἐκπορευόμενα ἐκ τοῦ στόματος ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρχεται, κάκεῖνα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. 19 Ἐκ γὰρ τῆς καρδίας ἐξέρχονται διαλογισμοὶ πονηροί, φόνοι, μοιχεῖαι, πορνεῖαι, κλοπαί, ψευδομαρτυρίαι, βλασφημίαι. 20 Ταῦτά ἐστι τὰ κοινοῦντα τὸν ἄνθρωπον· τὸ δὲ ἀνίπτους χερσὶ φαγεῖν οὐ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.

21 Καὶ ἐξελθὼν ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη Τύρου καὶ Σιδῶνος. 22 Καὶ ἰδοὺ γυνὴ Χαναναία ἀπὸ τῶν ὀρίων ἐκείνων ἐξελθοῦσα ἐκραύγαζεν αὐτῷ λέγουσα· Ἐλέησόν με, Κύριε, Υἱὲ Δαυὶδ· ἡ θυγάτηρ μου κακῶς δαιμονίζεται. 23 Ὁ δὲ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῇ λόγον. Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἠρώτων αὐτὸν λέγοντες· Ἀπόλυσον αὐτήν, ὅτι κράζει ὀπισθεν ἡμῶν. 24 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Οὐκ ἀπεστάλην εἰ μὴ εἰς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραὴλ. 25 Ἡ δὲ ἐλθοῦσα προσεκύνησεν αὐτῷ λέγουσα· Κύριε, βοήθει μοι. 26 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Οὐκ ἔστι καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων καὶ βαλεῖν τοῖς κυναρίοις. 27 Ἡ δὲ εἶπε· Ναί, Κύριε· καὶ γὰρ τὰ κυνάρια ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τῶν κυρίων αὐτῶν. 28 Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ· Ὡ γύναι, μεγάλη σου ἡ πίστις! Γενηθήτω σοι ὡς θέλεις. Καὶ ἰάθη ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

Τί μολύνει ἠθικῶς τὸν ἄνθρωπο

10 Τότε προσκάλεσε τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ καὶ τοὺς εἶπε· «Προσέχετε καὶ καταλάβετε (αὐτὸ πού θὰ εἰπῶ). 11 Δὲν μολύνει τὸν ἄνθρωπο αὐτὸ πού μπαίνει στὸ στόμα, ἀλλ' αὐτὸ πού βγαίνει ἀπὸ τὸ στόμα, αὐτὸ μολύνει τὸν ἄνθρωπο». 12 Τότε πλησίασαν οἱ μαθηταὶ του καὶ τοῦ εἶπαν· «Ἐέρεις, ὅτι οἱ Φαρισαῖοι σκανδαλίσθησαν, ὅταν ἄκουσαν τί εἶπες;». 13 Αὐτὸς δὲ ἀποκρίθηκε καὶ εἶπε· «Κάθε φυτεία, πού δὲν φύτευσε ὁ Πατέρας μου ὁ οὐράνιος, θὰ ξερριζωθῇ. 14 Ἀφῆστε τους. Εἶναι τυφλοὶ ὀδηγοὶ τυφλῶν. Ἐὰν δὲ τυφλὸς ὀδηγῇ τυφλό, καὶ οἱ δύο θὰ πέσουν σὲ λάκκο». 15 Ὁ δὲ Πέτρος πῆρε τὸ λόγο καὶ τοῦ εἶπε· «Ἐξήγησέ μας τὸν αἰνιγματικὸ αὐτὸ λόγο». 16 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε· «Ἀκόμη καὶ σεῖς δὲν καταλαβαίνετε; 17 Ἀκόμη δὲν ἐννοεῖτε, ὅτι κάθε τι, πού μπαίνει στὸ στόμα, προχωρεῖ στὴν κοιλιά καὶ ἀποβάλλεται στὸ ἀποχωρητήριο; 18 Ἐνῶ ἐκεῖνα, πού βγαίνουν ἀπὸ τὸ στόμα, βγαίνουν ἀπὸ τὴν ψυχὴ, καὶ ἐκεῖνα μολύνουν τὸν ἄνθρωπο. 19 Διότι ἀπὸ τὴν ψυχὴ βγαίνουν πονηρὲς σκέψεις, φόνοι, μοιχεῖες, πορνεῖες, κλοπές, ψευδομαρτυρίες, βλασφημίες. 20 Αὐτὰ εἶναι ἐκεῖνα πού μολύνουν τὸν ἄνθρωπο. Τὸ δὲ νὰ φάγη κανεὶς μὲ ἄπλυτα χέρια, αὐτὸ δὲν μολύνει τὸν ἄνθρωπο».

Ἡ πίστι τῆς Χαναναίας καὶ ἡ θεραπεία τῆς θυγατέρας της

21 Ἀφοῦ δὲ ὁ Ἰησοῦς βγῆκε ἀπ' ἐκεῖ, ἀναχώρησε γιὰ τὰ μέρη τῆς Τύρου καὶ τῆς Σιδῶνος. 22 Καὶ ἰδοὺ μία γυναῖκα Χαναναία βγῆκε ἀπὸ τὴν περιοχὴ ἐκείνη καὶ τοῦ φώναξε δυνατὰ λέγοντας· «Ἐλέησέ με (λυπήσου με καὶ βοήθησέ με), Κύριε, Υἱὲ Δαβίδ. Ἡ θυγάτηρ μου δαιμονίζεται καὶ βασανίζεται φρικτὰ». 23 Ἄλλ' αὐτὸς δὲν τῆς ἀποκρίθηκε λέξι. Τότε πλησίασαν οἱ μαθηταὶ του καὶ τὸν παρακαλοῦσαν λέγοντας· «Κάνε τὸ αἶτημά της γιὰ νὰ φύγῃ, διότι μᾶς ἀκολουθεῖ φωνάζοντας». 24 Ἄλλ' αὐτὸς ἀποκρίθηκε καὶ εἶπε· «Δὲν στάλθηκα, παρὰ στὰ πρόβατα τὰ χαμένα τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ ἔθνους». 25 Αὐτὴ δὲ ἤλθε καὶ τὸν προσκύνησε λέγοντας· «Κύριε, βοήθησέ με». 26 Ἄλλ' αὐτὸς ἀποκρίθηκε καὶ εἶπε· «Δὲν εἶναι σωστὸ νὰ πάρω τὸ ψωμί τῶν παιδιῶν καὶ νὰ τὸ ρίξω στὰ σκυλάκια». 27 Αὐτὴ δὲ εἶπε· «Ναί, Κύριε. Ἀλλὰ καὶ τὰ σκυλάκια τρῶνε ἀπὸ τὰ ψίχουλα, πού πέφτουν ἀπὸ τὴν τραπέζι τῶν κυρίων τους». 28 Τότε ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε σ' αὐτή· «Ὡ γυναῖκα, εἶναι μεγάλη ἡ πίστι σου! Ἄς γίνῃ σὲ σένα ὅπως θέλεις». Καὶ θεραπεύτηκε ἡ θυγατέρα της ἀπὸ τὴν ὥρα ἐκείνη.

29 Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς ἦλθε παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἀναβὰς εἰς τὸ ὄρος ἐκάθητο ἐκεῖ. 30 Καὶ προσῆλθον αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ ἔχοντες μεθ' ἑαυτῶν χωλούς, τυφλούς, κωφούς, κυλλοὺς καὶ ἑτέροους πολλούς, καὶ ἔρριψαν αὐτοὺς παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἑθεράπευσεν αὐτούς, 31 ὥστε τοὺς ὄχλους θαυμάσαι βλέποντας κωφοὺς ἀκούοντας, ἀλάλους λαλοῦντας, κυλλοὺς ὑγιεῖς, χωλοὺς περιπατοῦντας καὶ τυφλοὺς βλέποντας· καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεὸν Ἰσραήλ.

32 Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπε· Σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι ἤδη ἡμέραι τρεῖς προσμένουσί μοι καὶ οὐκ ἔχουσι τί φάγωσι· καὶ ἀπολυθῆναι αὐτοὺς νήστευσι οὐ θέλω, μήποτε ἐκλυθῶσιν ἐν τῇ ὁδῷ. 33 Καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Πόθεν ἡμῖν ἐν ἐρημίᾳ ἄρτοι τοσοῦτοι ὥστε χορτάσαι ὄχλον τοσοῦτον; 34 Καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Πόσους ἄρτους ἔχετε; Οἱ δὲ εἶπον· Ἑπτὰ, καὶ ὀλίγα ἰχθύδια. 35 Καὶ ἐκέλευσε τοῖς ὄχλοις ἀναπεσεῖν ἐπὶ τὴν γῆν. 36 Καὶ λαβὼν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους καὶ τοὺς ἰχθύας, εὐχαριστήσας ἔκλασε καὶ ἔδωκε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις. 37 Καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν, καὶ ἦσαν τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων ἑπτὰ σπυρίδας πλήρεις. 38 Οἱ δὲ ἐσθίοντες ἦσαν τετρακισχίλιοι ἄνδρες χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων. 39 Καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους ἐνέβη εἰς τὸ πλοῖον καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὄρια Μαγδαλά.

16 Καὶ προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι καὶ Σαδδουκαῖοι πειράζοντες ἐπηρώτησαν αὐτὸν σημεῖον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπιδείξαι αὐτοῖς. 2 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Ὁψίας γενομένης λέγετε· Εὐδία· πυρράζει γὰρ ὁ οὐρανός· 3 καὶ πρωί· Σήμερον χειμών· πυρράζει γὰρ στυγνάζων ὁ οὐρανός. Ὑποκριταί! Τὸ μὲν πρόσωπον τοῦ οὐρανοῦ γινώσκετε διακρίνειν, τὰ δὲ σημεῖα τῶν καιρῶν οὐ δύνασθε γινῶναι; 4 Γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ἐπιζητεῖ, καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου. Καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς ἀπῆλθεν.

Θεραπεῖες διαφόρων ἀσθενῶν

29 Ἀφοῦ δὲ ἔφυγεν ἀπ' ἐκεῖ ὁ Ἰησοῦς, ἦλθε κοντὰ στὴ λίμνη τῆς Γαλιλαίας. Καὶ ἀφοῦ ἀνέβηκε στὸ ὄρος, καθόταν ἐκεῖ. 30 Καὶ ἦλθαν πρὸς αὐτὸν πλήθη πολλὰ ἔχοντας μαζί τους κουτσούς, τυφλοὺς, κωφάλλους, κουλοὺς καὶ ἄλλους πολλούς, καὶ τοὺς ἔρριξαν στὰ πόδια τοῦ Ἰησοῦ, καὶ τοὺς θεράπευσε, 31 ὥστε νὰ κυριευθοῦν τὰ πλήθη ἀπὸ θαυμασμὸ βλέποντας κωφοὺς νὰ ἀκούουν, ἀλάλους νὰ μιλοῦν, κουλοὺς νὰ γίνωνται ὑγιεῖς, κουτσούς νὰ περιπατοῦν καὶ τυφλοὺς νὰ βλέπουν. Καὶ δόξασαν τὸ Θεὸ τοῦ Ἰσραήλ.

Τὸ θαῦμα τοῦ χορτασμοῦ τῶν τετρακισχιλίων ἀνδρῶν

32 Ὁ δὲ Ἰησοῦς κάλεσε κοντὰ τοὺς μαθητὰς του καὶ εἶπε· «Σπλαγχνίζομαι τὸ λαό, διότι τρεῖς ἡμέρες τώρα παραμένουν κοντὰ μου καὶ δὲν ἔχουν τί νὰ φᾶνε. Καὶ νὰ τοὺς ἀφήσω νὰ φύγουν νηστικοὶ δὲν θέλω, μήπως στὸ δρόμο παραλύσουν». 33 Τοῦ λέγουν δὲ οἱ μαθηταὶ του· «Ἀπὸ ποῦ νὰ βροῦμε ἐδῶ στὴν ἐρημίᾳ τόσα ψωμιά, ὥστε νὰ χορτάσωμε τόσο λαό;». 34 Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοὺς λέγει· «Πόσα ψωμιά ἔχετε;». Αὐτοὶ δὲ τοῦ εἶπαν· «Ἑπτὰ, καὶ λίγα φαράκια». 35 Τότε διέταξε τὰ πλήθη νὰ ξαπλώσουν στὸ ἔδαφος. 36 Καὶ ἀφοῦ πῆρε τὰ ἑπτὰ ψωμιά καὶ τὰ ψάρια, ἔκανε εὐχαριστήρια προσευχή, καὶ ἔκοψε καὶ ἔδωσε στοὺς μαθητὰς του, οἱ δὲ μαθηταὶ στὰ πλήθη. 37 Καὶ ἔφαγαν ὅλοι καὶ χορτάσαν, καὶ σήκωσαν τὸ περισσεῦμα ἀπὸ τὰ κομμάτια ἑπτὰ καλάθια πλήρη. 38 Αὐτοὶ δέ, ποῦ ἔφαγαν, ἦταν τέσσερες χιλιάδες ἄνδρες, ἐκτὸς γυναικῶν καὶ παιδιῶν. 39 Ἀφοῦ δὲ διέλυσε τὰ πλήθη, μπῆκε στὸ πλοῖο καὶ ἦλθε στὴν περιοχή Μαγδαλά.

Οἱ Ἰουδαῖοι προκαλοῦν τὸν Ἰησοῦ νὰ δείξῃ σημεῖο

16 Ἦλθαν δὲ οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ Σαδδουκαῖοι, καὶ προκαλώντας τοῦ ζήτησαν νὰ τοὺς δείξῃ ἓνα σημεῖο (θαῦμα) ἀπὸ τὸν οὐρανό. 2 Αὐτὸς δὲ ἀποκρίθηκε καὶ τοὺς εἶπε· «Ὅταν βραδυάσῃ, λέγετε· “Καλοκαιρία αὔριο, διότι κοκκινίζει ὁ οὐρανός”. 3 Καὶ τὸ πρωί (λέγετε)· “Σήμερα θὰ εἶναι κακοκαιρία, διότι ὁ οὐρανὸς κοκκινίζει καὶ εἶναι συννεφιασμένος”. Ὑποκριταί! Τὴν μὲν ὄψι τοῦ οὐρανοῦ γνωρίζετε νὰ ἐρμηνεύετε, τὰ δὲ σημεῖα τῶν καιρῶν (ποῦ ἀποδεικνύουν, ὅτι ὁ Μεσσίας ἦλθε) δὲν δύνασθε νὰ καταλάβετε; 4 Γενεὰ πονηρὴ καὶ μοιχαλίδα (ποῦ δὲν εἶναι πιστὴ στὸν οὐράνιο Νυμφίο) ἐπιμόνως ζητεῖ σημεῖο, ἀλλὰ σημεῖο δὲν θὰ τῆς δοθῇ, παρὰ τὸ σημεῖο τοῦ Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου». Καὶ τοὺς ἄφησε καὶ ἔφυγε.

5 Καὶ ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸ πέραν ἐπελάθοντο ἄρτους λαβεῖν. 6 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Ὁρᾶτε καὶ προσέχετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων. 7 Οἱ δὲ διελογίζοντο ἐν ἑαυτοῖς λέγοντες ὅτι ἄρτους οὐκ ἐλάβομεν. 8 Γνούς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Τί διαλογίζεσθε ἐν ἑαυτοῖς, ὀλιγόπιστοι, ὅτι ἄρτους οὐκ ἐλάβετε; 9 Οὐπω νοεῖτε, οὐδὲ μνημονεύετε τοὺς πέντε ἄρτους τῶν πεντακισχιλίων καὶ πόσους κοφίνους ἐλάβετε; 10 Οὐδὲ τοὺς ἑπτὰ ἄρτους τῶν τετρακισχιλίων καὶ πόσας σπυρίδας ἐλάβετε; 11 Πῶς οὐ νοεῖτε ὅτι οὐ περὶ ἄρτου εἶπον ὑμῖν προσέχειν ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων; 12 Τότε συνῆκαν ὅτι οὐκ εἶπε προσέχειν ἀπὸ τῆς ζύμης τοῦ ἄρτου, ἀλλ' ἀπὸ τῆς διδαχῆς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων.

13 Ἐλθὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Καισαρείας τῆς Φιλίππου ἠρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων· Τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; 14 Οἱ δὲ εἶπον· Οἱ μὲν Ἰωάννην τὸν Βαπτιστὴν, ἄλλοι δὲ Ἡλίαν, ἕτεροι δὲ Ἰερεμίαν ἢ ἓνα τῶν προφητῶν. 15 Λέγει αὐτοῖς· Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; 16 Ἀποκριθεὶς δὲ Σίμων Πέτρος εἶπε· Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος. 17 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Μακάριος εἶ, Σίμων Βαριωνᾶ, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα οὐκ ἀπεκάλυψέ σοι, ἀλλ' ὁ Πατήρ μου ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. 18 Καὶ γὰρ ἐγὼ δέ σοι λέγω ὅτι σὺ εἶ Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ πύλαι ἄδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς. 19 Καὶ δώσω σοι τὰς κλεῖς τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, καὶ ὃ ἐὰν δήσης ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδεμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς, καὶ ὃ ἐὰν λύσης ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. 20 Τότε διεστείλατο τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα μηδενὶ εἴπωσιν ὅτι αὐτὸς ἐστὶν Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς.

Προσέχετε ἀπὸ τὴν κακὴν ζύμη

5 Ὅταν δὲ οἱ μαθηταὶ πῆγαν στὸ ἀπέναντι τῆς λίμνης μέρος, λησιμόνησαν νὰ πάρουν (μαζί τους) ψωμιά. 6 Τότε ὁ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε· «Νὰ ἀνοίγετε τὰ μάτια σας καὶ νὰ προσέχετε ἀπὸ τὸ προζύμι τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν Σαδδουκαίων». 7 Ἀλλ' αὐτοὶ συζητοῦσαν μεταξύ τους καὶ ἔλεγαν· «Δὲν πήραμε ψωμιά». 8 Ἀντιληφθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε· «Γιατί συζητεῖτε μεταξύ σας, ὀλιγόπιστοι, ὅτι δὲν πήρατε ψωμιά; 9 Ἀκόμη δὲν ἐννοεῖτε, οὔτε ἐνθυμεῖσθε τοὺς πέντε ἄρτους, ποὺ ἔφαγαν οἱ πέντε χιλιάδες ἄνδρες, καὶ πόσα κοφίνια περίσσευμα πήρατε; 10 Οὔτε τοὺς ἑπτὰ ἄρτους, ποὺ ἔφαγαν οἱ τέσσερες χιλιάδες ἄνδρες, καὶ πόσα καλάθια πήρατε; 11 Πῶς δὲν καταλαβαίνετε, ὅτι δὲν ἐννοοῦσα ἄρτο, ὅταν σᾶς εἶπα νὰ προσέχετε ἀπὸ τὸ προζύμι τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν Σαδδουκαίων;» 12 Τότε κατάλαβαν, ὅτι δὲν ἐννοοῦσε νὰ προσέχουν ἀπὸ τὸ προζύμι τοῦ ἄρτου, ἀλλ' ἀπὸ τὴν διδασκαλίαν τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν Σαδδουκαίων.

Ἡ ὁμολογία τοῦ Πέτρου καὶ τὸ ἀκατάλυτο τῆς Ἐκκλησίας

13 Ὅταν δὲ ἦλθε ὁ Ἰησοῦς στὰ μέρη τῆς Καισαρείας τοῦ Φιλίππου, ρωτοῦσε τοὺς μαθητὰς του λέγοντας· «Ποιὸς λέγουν οἱ ἄνθρωποι, ὅτι εἶμαι ἐγὼ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου;» 14 Αὐτοὶ δὲ εἶπαν· «Ἄλλοι μὲν λέγουν, ὅτι εἶσαι ὁ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστῆς, ἄλλοι δὲ ὁ Ἡλίας, καὶ ἄλλοι ὁ Ἰερεμίας ἢ ἓνας (ἄλλος) ἀπὸ τοὺς προφῆτες». 15 Λέγει σ' αὐτούς· «Καὶ σεῖς ποιὸς λέγετε, ὅτι εἶμαι;» 16 Ἀποκρίθηκε τότε ὁ Σίμων Πέτρος καὶ εἶπε· «Σὺ εἶσαι ὁ Χριστὸς (ὁ Μεσσίας), ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος (τοῦ ἀληθινοῦ)». 17 Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε τότε· «Μακάριος εἶσαι, Σίμων, υἱὲ τοῦ Ἰωνᾶ, διότι δὲν σοῦ ἔκανε ἀποκάλυψι ἄνθρωπος, ἀλλ' ὁ Πατέρας μου ὁ οὐράνιος. 18 Καὶ ἐγὼ δὲ λέγω σὲ σένα, ὅτι σὺ εἶσαι ὁ Πέτρος, καὶ πάνω σ' αὐτὴ τὴν πέτρα (τὸ βράχο τῆς πίστεως ποὺ ὠμολόγησες) θὰ οἰκοδομήσω τὴν Ἐκκλησίαν μου, καὶ ὃ ἅδης δὲν θὰ ὑπερισχύσῃ αὐτῆς. 19 Καὶ θὰ σοῦ δώσω τὰ κλειδιά τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, καὶ ὃ,τι θὰ δέσης πάνω στὴ γῆ, θὰ εἶναι δεμένο στοὺς οὐρανοὺς, καὶ ὃ,τι θὰ λύσης πάνω στὴ γῆ, θὰ εἶναι λυμένο στοὺς οὐρανοὺς». 20 Τότε διέταξε τοὺς μαθητὰς του νὰ μὴν ποῦν σὲ κανένα, ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς (ὁ Μεσσίας)¹.

1. Ἡ, ὅτι ὁ Ἰησοῦς αὐτὸς εἶναι ὁ Χριστὸς (ὁ Μεσσίας).

21 Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς δεικνύειν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι δεῖ αὐτὸν ἀπελθεῖν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ πολλὰ παθεῖν ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων καὶ ἀποκτανθῆναι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι. 22 Καὶ προσλαβόμενος αὐτὸν ὁ Πέτρος ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ λέγων· Ἰλεῶς σοι, Κύριε! Οὐ μὴ ἔσται σοι τοῦτο. 23 Ὁ δὲ στραφεὶς εἶπε τῷ Πέτρῳ· Ὑπαγε ὀπίσω μου, σατανᾶ! Σκάνδαλόν μου εἶ· ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων.

24 Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἔλθειν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθείτω μοι. 25 Ὃς γὰρ ἂν θέλη τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ, εὐρήσει αὐτήν. 26 Τί γὰρ ὠφελεῖται ἄνθρωπος ἂν τὸν κόσμον ὅλον κερδήσῃ, τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ζημιωθῇ; ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; 27 Μέλλει γὰρ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεσθαι ἐν τῇ δόξῃ τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ, καὶ τότε ἀποδώσει ἐκάστῳ κατὰ τὴν πρᾶξιν αὐτοῦ. 28 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, εἰσὶ τινες τῶν ὧδε ἐστηκότων, οἵτινες οὐ μὴ γεύσονται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσι τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

17 Καὶ μεθ' ἡμέρας ἕξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν. 2 Καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν, καὶ ἔλαμψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, τὰ δὲ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο λευκὰ ὡς τὸ φῶς. 3 Καὶ ἰδοὺ ὤφθησαν αὐτοῖς Μωσῆς καὶ Ἡλίας μετ' αὐτοῦ συλλαλοῦντες. 4 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπε τῷ Ἰησοῦ· Κύριε, καλὸν ἐστὶν ἡμᾶς ὧδε εἶναι· εἰ θέλεις, ποιήσωμεν ὧδε τρεῖς σκηνάς, σοὶ μίαν καὶ Μωσεῖ μίαν καὶ μίαν Ἡλία. 5 Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος

Ὁ Ἰησοῦς προλέγει τὸ πάθος καὶ τὴν ἀνάστασί του

21 Ἀπὸ τότε ἄρχισε ὁ Ἰησοῦς νὰ λέγῃ σαφῶς στοὺς μαθητάς του, ὅτι πρόκειται νὰ πάῃ στὰ Ἱεροσόλυμα καὶ νὰ πάθῃ πολλὰ ἀπὸ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς γραμματεῖς, καὶ νὰ θανατωθῇ, καὶ τὴν τρίτῃ ἡμέρᾳ νὰ ἀναστηθῇ. 22 Τότε ὁ Πέτρος τὸν πῆρε ἰδιαιτέρως καὶ ἄρχισε νὰ τὸν ἐπιπλήττῃ λέγοντας· «Μὴ γένοιτο, Κύριε! Νὰ μὴ σοῦ συμβῇ αὐτό». 23 Αὐτὸς δὲ γύρισε καὶ εἶπε στὸν Πέτρο· «Φύγε ἀπὸ μπροστά μου, ἀντιρρησία! Εἶσαι ἐμπόδιό μου, διότι δὲν φρονεῖς τὰ ἀρεστὰ στὸ Θεό, ἀλλὰ τὰ ἀρεστὰ στοὺς ἀνθρώπους».

Οἱ ἀκόλουθοι τοῦ Ἰησοῦ σηκώνουν σταυρό

24 Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε στοὺς μαθητάς του· «Ὅποιος θέλει νὰ με ἀκολουθήσῃ, ἄς ἀπαρνηθῇ τὸν ἑαυτό του, καὶ ἄς σηκώσῃ τὸ σταυρὸ του, καὶ ἔτσι ἄς με ἀκολουθῇ. 25 Διότι, ὅποιος θὰ ἐπιδιώκῃ νὰ σώσῃ τὸν ἑαυτό του (ἀποφεύγοντας τὸ μαρτύριο), θὰ τὸν χάσῃ. Ἐνῶ ἐκεῖνος, ποῦ θὰ θυσιάσῃ τὸν ἑαυτό του γιὰ χάρι μου, θὰ τὸν σώσῃ. 26 Τί δὲ ὠφελεῖται ὁ ἄνθρωπος, ἂν κερδίσῃ ὅλο τὸν κόσμον, ἀλλὰ χάσῃ τὸν ἑαυτό του; ἢ τί δύναται νὰ δώσῃ ὁ ἄνθρωπος ὡς ἀντίτιμο γιὰ τὸν ἑαυτό του; 27 Διότι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει νὰ ἔλθῃ μετὰ τῆς δόξας τοῦ Πατέρα του μαζί με τοὺς ἀγγέλους του, καὶ τότε θ' ἀποδώσῃ στὸν καθένα σύμφωνα με ὅ,τι ἔπραξε. 28 Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὑπάρχουν μερικοὶ ἀπ' αὐτούς, ποῦ εἶναι ἐδῶ, οἱ ὅποιοι δὲν θὰ γευθοῦν θάνατο, ἕως ὅτου δοῦν τὸν Υἱὸ τοῦ ἀνθρώπου νὰ ἔρχεται μετὰ τῆς βασιλικῆς του δύναμις (συντρίβοντας τὸν Ἰουδαϊσμὸ κατὰ τὴν ἄλωσι τῆς Ἱερουσαλήμ τὸ 70 μ.Χ. καὶ ἐπιβάλλοντας τὸ κράτος του μετὰ τὴν κατῆσχυσι τῆς Ἐκκλησίας)».

Ἡ μεταμόρφωσι τοῦ Ἰησοῦ

17 Μετὰ ἕξι δὲ ἡμέρες ὁ Ἰησοῦς παραλαμβάνει τὸν Πέτρο καὶ τὸν Ἰάκωβο καὶ τὸν Ἰωάννη τὸν ἀδελφὸ του, καὶ τοὺς ἀνεβάζει σ' ἓνα ὑψηλὸ ὄρος ἰδιαιτέρως. 2 Καὶ μετεμορφώθη μπροστά τους, καὶ τὸ πρόσωπό του ἔλαμψε ὅπως ὁ ἥλιος, καὶ τὰ ἐνδύματά του ἔγιναν λευκὰ ὅπως τὸ φῶς. 3 Καὶ ἰδοὺ ἐφανίσθησαν σ' αὐτοὺς ὁ Μωυσῆς καὶ ὁ Ἡλίας, καὶ συνωμιλοῦσαν μαζί του. 4 Ὁ δὲ Πέτρος ἔλαβε τὸ λόγο καὶ εἶπε στὸν Ἰησοῦ· «Κύριε, εἶναι καλὸ νὰ μείνωμε ἐδῶ. Ἄν θέλῃς, νὰ κάνωμε ἐδῶ τρεῖς σκηνές, μία γιὰ σένα, μία γιὰ τὸ Μωυσῆ, καὶ μία γιὰ τὸν Ἡλία». 5 Ἐνῶ ἀκόμη αὐτὸς μιλοῦσε, ἰδοὺ ἓνα φωτεινὸ σύννε-

ιδου νεφέλη φωτεινή έπεσκίασεν αυτούς, και ιδου φωνή εκ τής νεφέλης λέγουσα· Ο υτός εστιν ο Υιός μου ο αγαπητός, εν ω̄ ευδόκησα· αυτοῡ ακούετε. **6** Και ακούσαντες οι μαθηται έπεσον επί πρόσωπον αυτών και έφοβήθησαν σφόδρα. **7** Και προσελθών ο Ίησοῦς ήψατο αυτών και ειπεν· Έγέρθητε και μη φοβείσθε. **8** Επάραντες δε τους όφθαλμούς αυτών ουδένα ειδον ει μη τον Ίησοῦν μόνον. **9** Και καταβαινόντων αυτών από του όρους ενετείλατο αυτοίς ο Ίησοῦς λέγων· Μηδενι ειπητε το όραμα έως οῡ ο Υιός του ανθρώπου εκ νεκρών αναστη̄.

10 Και επηρώτησαν αυτον οι μαθηται αυτοῡ λέγοντες· Τι ουν οι γραμματεῖς λέγουσιν ότι Ηλίαν δεῖ έλθειν πρώτον; **11** Ο δε Ίησοῦς αποκριθείς ειπεν αυτοίς· Ηλίας μὲν ερχεται πρώτον και αποκαταστήσει πάντα· **12** λέγω δε υμῖν ότι Ηλίας η̄δη η̄λθε, και ουκ επέγνωσαν αυτον, αλλ̄ έποίησαν εν αυτω̄ όσα η̄θέλησαν. Ουτω και ο Υιός του ανθρώπου μέλλει πάσχειν υπ̄ αυτών. **13** Τότε συνήκαν οι μαθηται ότι περι Ιωάννου του Βαπτιστοῡ ειπεν αυτοίς.

14 Και έλθόντων αυτών προς τον όχλον προσήλθεν αυτω̄ άνθρωπος γονυπετών αυτον **15** και λέγων· Κύριε, έλέησόν μου τον υιον, ότι σεληνιάζεται και κακως πάσχει· πολλάκις γαρ πίπτει εις το πυρ και πολλάκις εις το ῡδωρ. **16** Και προσήνευκα αυτον τοῖς μαθηταῖς σου, και ουκ η̄δυνήθησαν αυτον θεραπεῦσαι. **17** Αποκριθείς δε ο Ίησοῦς ειπεν· Ω̄ γενεᾱ άπιστος και διεστραμμένη! Έως ποτε εσομαι μεθ̄ υμων; Έως ποτε ανέξομαι υμων; Φέρετέ μοι αυτον ω̄δε. **18** Και επετίμησεν αυτω̄ ο Ίησοῦς, και εξήλθεν απ̄ αυτοῡ το δαιμόνιον και έθερα-

φο τους σκέπασε, και ιδου μία φωνή από το σύννεφο, η̄ όποια έλεγε· Αυτός εῑναι ο Υιός μου ο αγαπητός, τον οποῖον εξέλεξα¹ (και κατέστησα Μεσσία, Χριστό)· σ' αυτον να υπακούετε. **6** Όταν δε ακουσαν οι μαθηται, έπεσαν με το πρόσωπό τους στη̄ γη, διότι φοβήθηκαν πάρα πολύ. **7** Τότε ο Ίησοῦς τους πλησίασε, τους άγγιξε, και ειπε· «Σηκωθη̄τε και μη φοβείσθε». **8** Σήκωσαν τότε τα μάτια τους και δὲν ειδαν κανένα, παρα τον Ίησοῦ μόνον. **9** Και όταν κατέβαιναν από το όρος, ο Ίησοῦς τους ε̄δωσε εντολή λέγοντας· «Να μη̄ πη̄τε σε κανένα αῡτο̄ ποῡ είδατε, έως̄ ότου ο Υιός του ανθρώπου αναστη̄θῃ εκ νεκρών».

Ερώτησι των μαθητων̄ για τον Ηλία και απάντησι του Ίησοῦ

10 Οι δε μαθηται του του υπέβαλαν το εξής ερώτημα· «Γιατί άραγε οι γραμματεῖς λέγουν, ότι πρόκειται νᾱ ε̄λθη̄ πρώτα ο Ηλίας;». **11** Ο δε Ίησοῦς απαντώντας τους ειπε· «Ο Ηλίας βεβαίως ερχεται πρώτα και θᾱ τᾱ τακτοποιήση̄ όλα (Αλλ̄̄ αφού ο Ηλίας τᾱ τακτοποιεῖ̄ όλα, δὲν ακολουθεῖ̄ πάθος τοῡ Μεσσία. Συνεπώς ο Ηλίας ερχεται πρώτα κατὰ τῆ̄ δευτέρα παρουσία, όχι κατὰ τῆ̄ν πρώτη, κατὰ τῆ̄ν όποια ο̄ Μεσσίας ῡφίσταται πάθος). **12** Αλλὰ̄ σὰς λέγω, ότι ο Ηλίας η̄δη η̄λθε και δὲν τον αναγνώρισαν, αλλὰ τοῡ̄ εκαναν̄ όσα θέλησαν. Έτσι και ο Υιός του ανθρώπου μέλλει νᾱ πάθη̄ απ̄̄ αυτούς». **13** Τότε κατάλαβαν οι μαθηται, ότι τους μίλησε για τον Ιωάννη το Βαπτιστη̄ (Καίτοι οι Ιουδαῖοι μιλοῦσαν με̄ θαυμασμό για τον Ηλία και τον άνεμεναν, όταν η̄λθε̄ ένας άλλος Ηλίας, ο Ιωάννης ο Βαπτιστής, τον κακοποίησαν, όπως κατόπιν και αυτον τον Μεσσία).

Θεραπεία σεληνιαζομένου παιδιοῦ

14 Και όταν ε̄φθασαν στο̄ πληθος τοῡ λαοῡ, η̄λθε σ' αυτον̄ κάποιος άνθρωπος, ποῡ γονάτισε̄ μπροστά τοῡ **15** καῑ έλεγε· «Κύριε, έλέησε (λυπήσου καῑ σωσε) τον υιο̄ μου, διότι σεληνιάζεται καῑ υποφέρει φοβερὰ. Πολλές δε̄ φορές πέφτει στη̄ φωτιᾱ καῑ πολλές στο̄ νερό. **16** Και τον̄ ε̄φερα στους μαθητάς σου, αλλὰ δὲν μπόρεσαν νᾱ τον̄ θεραπεύσουν». **17** Ο δε Ίησοῦς ειπε τότε· «Ω̄ γενεᾱ άπιστη καῑ διεστραμμένη! Έως ποτε θᾱ εῑμαι μαζί σας; Έως ποτε θᾱ σὰς ανέχωμαι; Φέρετε μοι αυτον̄ ε̄δω̄». **18** Καῑ στρεφόμενος προς̄ αυτον̄ ε̄δωσεν̄ αυστηρο̄ παράγγελμα ο̄

1. Βλέπε το̄ Ησ. μβ' 1̄ όπως παρατιθεταῑ στο̄ Ματθ. ιβ' 18.

πεύθη ὁ παῖς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. **19** Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ κατ' ἰδίαν εἶπον· Διατί ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό; **20** Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Διὰ τὴν ἀπιστίαν ὑμῶν. Ἄμην γὰρ λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἐρεῖτε τῷ ὄρει τούτῳ, μετάβηθι ἐντεῦθεν ἐκεῖ, καὶ μεταβήσεται, καὶ οὐδὲν ἀδυνατήσῃ ὑμῖν. **21** Τοῦτο δὲ τὸ γένος οὐκ ἐκπορεύεται εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστεία.

22 Ἀναστρεφομένων δὲ αὐτῶν εἰς τὴν Γαλιλαίαν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Μέλλει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων **23** καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθήσεται. Καὶ ἐλυπήθησαν σφόδρα.

24 Ἐλθόντων δὲ αὐτῶν εἰς Καπερναοῦμ προσῆλθον οἱ τὰ δίδραχμα λαμβάνοντες τῷ Πέτρῳ καὶ εἶπον· Ὁ διδάσκαλος ὑμῶν οὐ τελεῖ τὰ δίδραχμα; **25** Λέγει, ναί. Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, προέφθασεν αὐτόν ὁ Ἰησοῦς λέγων· Τί σοι δοκεῖ, Σίμων; Οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς ἀπὸ τίνων λαμβάνουσι τέλη ἢ κῆνσον; Ἀπὸ τῶν υἱῶν αὐτῶν ἢ ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων; **26** Λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος· Ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων. Ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἄραγε ἐλεύθεροί εἰσιν οἱ υἱοί. **27** Ἴνα δὲ μὴ σκανδαλίσωμεν αὐτούς, πορευθεὶς εἰς τὴν θάλασσαν βάλε ἄγκιστρον καὶ τὸν ἀναβάντα πρῶτον ἰχθὺν ἄρον, καὶ ἀνοιξας τὸ στόμα αὐτοῦ εὐρήσεις στατήρα· Ἐκεῖνον λαβὼν δὸς αὐτοῖς ἀντὶ ἐμοῦ καὶ σοῦ.

18 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ λέγοντες· Τίς ἄρα μείζων ἐστὶν ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν; **2** Καὶ προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς παιδίον ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν **3** καὶ εἶπεν· Ἄμην λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ στραφῆτε καὶ γένησθε ὡς τὰ παιδιά, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. **4** Ὅστις οὖν ταπεινώσει ἑαυτὸν ὡς τὸ παιδίον τοῦτο, οὗτός ἐστιν ὁ μείζων ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. **5** Καὶ ὅς ἐὰν δέξηται παιδίον τοιοῦτον ἐν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται.

Ἰησοῦς καὶ βγήκε ἀπ' αὐτόν τὸ δαιμόνιο καὶ θεραπεύτηκε τὸ παιδί ἀπὸ τῆς στιγμῆ ἐκείνῃ. **19** Τότε πῆγαν οἱ μαθηταὶ στὸν Ἰησοῦ ἰδιαίτερος καὶ τοῦ εἶπαν· «Γιατί ἐμεῖς δὲν μπορέσαμε νὰ τὸ βγάλωμε (τὸ δαιμόνιο);». **20** Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε· «Λόγω τῆς ἀπιστίας σας. Ἀληθινὰ δὲ σᾶς λέγω, ἂν ἔχετε πίστι (θερμὴ καὶ δυνατὴ) σὰν τὸ σπόρο τοῦ σιναπιοῦ, θὰ εἰπῆτε σ' αὐτὸ τὸ ὄρος· “Μετατοπίσου ἀπὸ ἐδῶ ἐκεῖ”, καὶ θὰ μετατοπισθῇ. Καὶ τίποτε δὲν θὰ εἶναι ἀδύνατο σὲ σᾶς. **21** Αὐτοῦ δὲ τοῦ εἶδους τὰ δαιμόνια δὲν βγαίνουν, παρὰ μὲ προσευχῇ καὶ μὲ νηστεία».

Δεύτερη πρόρρησι τοῦ πάθους καὶ τῆς ἀναστάσεως

22 Ἐνῶ δὲ περιώδευαν στὴ Γαλιλαία, τοὺς εἶπε ὁ Ἰησοῦς· «Μέλλει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου νὰ παραδοθῇ σὲ χεῖρια ἀνθρώπων. **23** Καὶ θὰ τὸν θανατώσουν, καὶ τὴν τρίτῃ ἡμέρᾳ θὰ ἀναστηθῇ». Καὶ λυπήθησαν πάρα πολὺ.

Ὁ Ἰησοῦς πληρώνει φόρο

24 Ὅταν δὲ ἦλθαν στὴν Καπερναοῦμ, πῆγαν στὸν Πέτρο οἱ εἰσπράκτορες τοῦ φόρου τῶν διδράχμων (γιὰ τὸ ναό), καὶ εἶπαν· «Ὁ διδάσκαλός σας δὲν πληρώνει τὸ φόρο τῶν διδράχμων;». **25** Λέγει (ὁ Πέτρος)· «Ναί (πληρώνει)». Καὶ ὅταν μπῆκε στὸ σπίτι, τὸν πρόλαβε ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε· «Τί νομίζεις, Σίμων; Οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς ἀπὸ ποίους εἰσπράττουν δασμοὺς ἢ φόρο; Ἀπὸ τὰ παιδιά τους ἢ ἀπὸ τοὺς ξένους;». **26** Τοῦ λέγει ὁ Πέτρος· «Ἀπὸ τοὺς ξένους». Τοῦ εἶπε (τότε) ὁ Ἰησοῦς· «Συνεπῶς τὰ παιδιά ἐξαιροῦνται. **27** Ἀλλὰ γιὰ νὰ μὴ τοὺς σκανδαλίσωμε, πῆγαινε στὴ λίμνη καὶ ρίξε ἀγκίστρι καὶ πάρε τὸ πρῶτο ψάρι, ποὺ θὰ βγάλῃς, καὶ ἀνοιξε τὸ στόμα του, καὶ θὰ βρῆς μέσα του ἕνα τετράδραχμο. Πάρ' το καὶ δῶσ' το σ' αὐτούς γιὰ μένα καὶ γιὰ σένα».

Ποιὸς εἶναι ἀνώτερος στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν

18 Ἐκείνη τὴν ὥρα πλησίασαν οἱ μαθηταὶ τὸν Ἰησοῦ καὶ τοῦ εἶπαν· «Ποιὸς ἄραγε εἶναι μεγαλύτερος στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν;». **2** Τότε προσκάλεσε ὁ Ἰησοῦς ἕνα παιδί καὶ τὸ ἔστησε μπροστά τους **3** καὶ εἶπε· «Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ἐὰν δὲν γυρίσετε πίσω καὶ δὲν γίνετε σὰν τὰ παιδιά, δὲν θὰ μπῆτε στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. **4** Ὅποιος λοιπὸν θὰ γίνῃ ταπεινὸς σὰν αὐτὸ τὸ παιδί, αὐτὸς εἶναι ὁ μεγαλύτερος στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. **5** Καὶ ὅποιος θὰ τιμήσῃ ἕνα τέτοιο παιδί γιὰ τ' ὄνομά μου, ἐμένα τιμᾷ».

6 Ὃς δ' ἂν σκανδαλίση ἓνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν πιστευόντων εἰς ἐμέ, συμφέρει αὐτῷ ἵνα κρεμασθῆ μύλος οὐκίος εἰς τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ καταποντισθῆ ἐν τῷ πελάγει τῆς θαλάσσης. 7 Οὐαὶ τῷ κόσμῳ ἀπὸ τῶν σκανδάλων· ἀνάγκη γάρ ἐστιν ἔλθειν τὰ σκάνδαλα· πλήν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ τὸ σκάνδαλον ἔρχεται. 8 Εἰ δὲ ἡ χεὶρ σου ἢ ὁ πούς σου σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον αὐτὰ καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· καλὸν σοὶ ἐστὶν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν χωλὸν ἢ κυλλόν, ἢ δύο χεῖρας ἢ δύο πόδας ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον. 9 Καὶ εἰ ὁ ὀφθαλμός σου σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· καλὸν σοὶ ἐστὶ μονόφθαλμον εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν, ἢ δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός.

10 Ὅρατε μὴ καταφρονήσητε ἐνὸς τῶν μικρῶν τούτων· λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οἱ ἄγγελοι αὐτῶν ἐν οὐρανοῖς διὰ παντός βλέπουσι τὸ πρόσωπον τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.

11 Ἦλθε γὰρ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου σῶσαι τὸ ἀπολωλός. 12 Τί ὑμῖν δοκεῖ; Ἐὰν γένηται τινὶ ἀνθρώπῳ ἑκατὸν πρόβατα καὶ πλανηθῆ ἓν ἐξ αὐτῶν, οὐχὶ ἀφείς τὰ ἐνενήκοντα ἐννέα ἐπὶ τὰ ὄρη, πορευθεὶς ζητεῖ τὸ πλανώμενον; 13 Καὶ ἐὰν γένηται εὐρεῖν αὐτό, ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι χαίρει ἐπ' αὐτῷ μᾶλλον ἢ ἐπὶ τοῖς ἐνενήκοντα ἐννέα τοῖς μὴ πεπλανημένοις. 14 Οὕτως οὐκ ἔστι θέλημα ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς ἵνα ἀπόληται εἷς τῶν μικρῶν τούτων.

15 Ἐὰν δὲ ἁμαρτήση εἰς σὲ ὁ ἀδελφός σου, ὕπαγε καὶ ἔλεγξον αὐτὸν μετὰ σοῦ καὶ αὐτοῦ μόνου. Ἐὰν σου ἀκούσῃ, ἐκέρδησας τὸν ἀδελφόν σου. 16 Ἐὰν δὲ μὴ ἀκούσῃ, παράλαβε μετὰ σοῦ ἔτι ἓνα ἢ δύο, ἵνα ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων ἢ

Περὶ σκανδάλων, σκανδαλοποιῶν καὶ σκανδαλιζομένων

6 «Καὶ ὅποιος θὰ σκανδαλίση ἓνα ἀπ' αὐτοὺς τοὺς μικροὺς, ποὺ πιστεύουν σ' ἐμένα, συμφέρει σ' αὐτὸν νὰ κρεμασθῆ στὸν τράχηλό του μολόπετρα, ποὺ τὴν γυρίζει ὁ ὄνος, καὶ νὰ καταποντισθῆ στὸ βάθος τῆς θαλάσσης. 7 Ἀλλοίμονο στὸν κόσμο ἀπὸ τὰ σκάνδαλα. Εἶναι βεβαίως ἐπόμενο νὰ ἔρχωνται τὰ σκάνδαλα. Ἄλλ' ἀλλοίμονο στὸν ἄνθρωπο ἐκεῖνο, ἀπὸ τὸν ὁποῖο ἔρχεται τὸ σκάνδαλο. 8 Ἐὰν δὲ τὸ χέρι σου ἢ τὸ πόδι σου σὲ σκανδαλίζῃ, ἀπόκοψέ τα καὶ πέταξέ τα. Σὲ συμφέρει νὰ εἰσελθῆς στὴ ζωὴ (τὴν αἰώνια ζωὴ) κουτσὸς ἢ κουλός, παρὰ ἔχοντας δύο χεῖρια ἢ δύο πόδια νὰ ριχτῆς στὴν αἰώνια φωτιά (στὴν Κόλασι). 9 Καὶ ἐὰν ὁ ὀφθαλμός σου σὲ σκανδαλίζῃ, βγάλ' τον καὶ πέταξέ τον. Σὲ συμφέρει νὰ μπῆς στὴ ζωὴ μονόφθαλμος, παρὰ ἔχοντας δύο ὀφθαλμοὺς νὰ ριχτῆς στὴν πύρινη γέεννα (στὴν Κόλασι). (Μὲ πρόσωπα δηλαδὴ, ποὺ μᾶς σκανδαλίζουν, ὅσο χρήσιμα καὶ προσφιλῆ καὶ ἂν εἶναι, συμφέρει νὰ διακόπτωμε σχέσεις γιὰ νὰ μὴ κολασθοῦμε)».

«Μὴ καταφρονήσητε ἐνὸς τῶν μικρῶν»

10 «Προσέχετε νὰ μὴ καταφρονήσητε κανένα ἀπὸ τοὺς μικροὺς αὐτούς. Διότι σᾶς βεβαιώνω, ὅτι οἱ ἄγγελοί τους στοὺς οὐρανοὺς συνεχῶς βλέπουν τὸ πρόσωπο τοῦ Πατέρα μου τοῦ οὐρανοῦ».

Ἡ παραβολὴ τοῦ χαμένου προβάτου

11 «Ὁ δὲ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἦλθε γιὰ νὰ σώσῃ τὸ χαμένο. 12 Τί νομίζετε; Ἐὰν ἓνας ἄνθρωπος ἔχῃ ἑκατὸ πρόβατα καὶ χαθῆ ἓνα ἀπ' αὐτά, δὲν θ' ἀφήσῃ τὰ ἐνενήκοντα ἐννιά πάνω στὰ βουνὰ καὶ δὲν θὰ πάῃ νὰ ἀναζητήσῃ τὸ χαμένο; 13 Καὶ ἂν συμβῆ νὰ τὸ βρῆ, ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅτι χαίρει γι' αὐτὸ περισσότερο, παρὰ γιὰ τὰ ἐνενήκοντα ἐννιά, ποὺ δὲν χάθηκαν. 14 Ἔτσι δὲν θέλει ὁ πατέρα σας ὁ οὐράνιος νὰ χαθῆ ἓνας ἀπὸ τοὺς μικροὺς τούτους».

«Ἐὰν ἁμαρτήση εἰς σὲ ὁ ἀδελφός σου... ἔλεγξον...»

15 «Ἐὰν δὲ ἁμαρτήση σὲ σένα ὁ ἀδελφός σου, πήγαινε καὶ ἔλεγξέ τον ἰδιαίτερως. Ἄν σὲ ἀκούσῃ, κέρδισες τὸν ἀδελφό σου. 16 Ἄλλ' ἐὰν δὲν σὲ ἀκούσῃ, παράλαβε μαζί σου ἓνα ἢ δύο ἀκόμη, γιὰ νὰ βεβαιωθῆ κάθε πρᾶγμα (τῆς κοινομένης ὑποθέσεως) ἀπὸ τὸ στόμα δύο μαρτύρων

τριῶν σταθῆ πᾶν ῥῆμα. **17** Ἐὰν δὲ παρακούσῃ αὐτῶν, εἰπέ τῇ ἐκκλησίᾳ. Ἐὰν δὲ καὶ τῆς ἐκκλησίας παρακούσῃ, ἔστω σοι ὡσπερ ὁ ἔθνικὸς καὶ ὁ τελώνης.

18 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅσα ἐὰν δῆσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδεμένα ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ὅσα ἐὰν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένα ἐν τῷ οὐρανῷ.

19 Πάλιν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν δύο ὑμῶν συμφωνήσωσιν ἐπὶ τῆς γῆς περὶ παντὸς πράγματος οὗ ἐὰν αἰτήσωνται, γενήσεται αὐτοῖς παρὰ τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.

20 Οὗ γάρ εἰσι δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἕμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἶμι ἐν μέσῳ αὐτῶν.

21 Τότε προσελθὼν αὐτῷ ὁ Πέτρος εἶπε· Κύριε, ποσάκις ἁμαρτήσῃ εἰς ἐμέ ὁ ἀδελφός μου καὶ ἀφήσω αὐτῷ; Ἔως ἐπτάκις; **22** Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Οὐ λέγω σοι ἕως ἐπτάκις, ἀλλ' ἕως ἑβδομηκοντάκις ἑπτὰ.

23 Διὰ τοῦτο ὁμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὃς ἠθέλησε συναῖρειν λόγον μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ. **24** Ἀρξαμένου δὲ αὐτοῦ συναίρειν προσηνέχθη αὐτῷ εἷς ὀφειλέτης μυρίων ταλάντων. **25** Μὴ ἔχοντος δὲ αὐτοῦ ἀποδοῦναι ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ πραθῆναι καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ τὰ τέκνα καὶ πάντα ὅσα εἶχε, καὶ ἀποδοθῆναι. **26** Πεσὼν οὖν ὁ δούλος προσεκύνη αὐτῷ λέγων· Κύριε, μακροθύμησον ἐπ' ἐμοὶ καὶ πάντα σοι ἀποδώσω. **27** Σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκέλευσεν αὐτὸν καὶ τὸ δάνειον ἀφήκεν αὐτῷ. **28** Ἐξελθὼν δὲ ὁ δούλος ἐκεῖνος εὔρεν ἕνα τῶν συνδούλων αὐτοῦ, ὃς ὤφειλεν αὐτῷ ἑκατὸν δηνάρια, καὶ κρατήσας αὐτὸν ἔπνιγε λέγων· Ἀπόδος μοι εἴ τι ὀφείλεις. **29** Πεσὼν οὖν ὁ σύνδουλος αὐτοῦ εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ παρε-

ἢ τριῶν. **17** Ἄλλ' ἐὰν δὲν τοὺς ἀκούσῃ, ἀνάφερε τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὴν ἐκκλησίαν (στὴ θρησκευτικὴ σύναξι). Καὶ ἐὰν δὲν ἀκούσῃ καὶ τὴν ἐκκλησίαν, νὰ τὸν θεωρῆς ὡς τὸν εἰδωλολάτρη καὶ τὸν τελώνη».

Ἡ ἐξουσία τοῦ δεσμεῖν καὶ λύειν ἁμαρτίας

18 «Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅσα θὰ δέσετε εἰς τὴν γῆν, θὰ εἶναι δεμένα (καὶ) εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ὅσα θὰ λύσετε εἰς τὴν γῆν, θὰ εἶναι λυμένα (καὶ) εἰς τὸν οὐρανόν».

Ἡ δύναμις δύο ἢ τριῶν πιστῶν μαζί

19 «Ἀληθινὰ σᾶς λέγω πάλι, ὅτι, ἐὰν δύο ἀπὸ σᾶς συμφωνήσωσιν πᾶν ἄνθρωπος εἰς τὴν γῆν γιὰ ὅποιονδήποτε πρᾶγμα, ποὺ θὰ ζητήσωσιν, θὰ γίνῃ σ' αὐτοὺς ἀπὸ τὸν Πατέρα μου τὸν οὐράνιο.

20 Ὅπου δὲ εἶναι δύο ἢ τρεῖς συγκεντρωμένοι εἰς τὸ ὄνομά μου, ἐκεῖ εἶμι ἐν μέσῳ αὐτῶν».

Συγχώρησις τοῦ ἀδελφοῦ ἀπεριορίστως

21 Τότε ὁ Πέτρος τὸν πλησίασε καὶ εἶπε· «Κύριε, πόσες φορές θὰ ἁμαρτήσῃ εἰς ἐμένα ὁ ἀδελφός μου καὶ θὰ τὸν συγχωρήσω; Ἔως ἐπτά φορές;». **22** Τοῦ λέγει ὁ Ἰησοῦς· «Δὲν σοὺ λέγω ἕως ἐπτά φορές, ἀλλ' ἕως ἑβδομήντα φορές ἐπτά (ἀπεριορίστως δηλαδή)».

Ἡ παραβολὴ τοῦ κακοῦ δούλου

23 «Γι' αὐτὸ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἔγινε ὁμοία μὲ ἕνα ἄνθρωπο βασιλέα, ποὺ θέλησε νὰ κάνῃ λογαριασμὸ μὲ τοὺς δούλους του. **24** Καὶ ὅταν ἄρχισε νὰ κάνῃ λογαριασμὸ, τοῦ ἔφεραν ἕνα ὀφειλέτη δέκα χιλιάδων ταλάντων (ποσοῦ ἀστρονομικοῦ). **25** Καὶ ἐπειδὴ δὲν μποροῦσε νὰ ἐξοφλήσῃ, διέταξε ὁ κύριός του νὰ πωληθῇ αὐτὸς καὶ ἡ γυναῖκα του καὶ τὰ παιδιὰ καὶ ὅλα ὅσα εἶχε, καὶ νὰ ἐξοφληθῇ τὸ χρέος. **26** Τότε ἔπεσε ὁ δούλος καὶ τὸν προσκυνοῦσε λέγοντας· «Κύριε, κάνε ὑπομονὴ γιὰ μένα, καὶ ὅλα θὰ σοὺ τὰ ἐξοφλήσω». **27** Ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκεῖνου αἰσθάνθηκε τότε εὐσπλαγχνία καὶ τὸν ἄφησε ἐλεύθερο, ἀλλὰ καὶ τοῦ χάρισε τὸ δάνειο. **28** Ἄλλ' ὅταν βγῆκε ἔξω ὁ δούλος ἐκεῖνος, βρῆκε ἕνα ἀπὸ τοὺς συνδούλους του, ὁ ὁποῖος τοῦ ὤφειλε ἑκατὸ δηνάρια (μικρὸ συγκριτικὰ ποσό). Καὶ τὸν ἔπνιγε λέγοντας· «Ἐξόφλησέ μου ὅ,τι ὀφείλεις». **29** Ἐπεσε τότε ὁ σύνδουλος του εἰς τοὺς πόδας του

κάλει αὐτὸν λέγων· Μακροθύμησον ἐπ' ἐμοὶ καὶ ἀποδώσω σοι. **30** Ὁ δὲ οὐκ ἠθέλει, ἀλλὰ ἀπελθὼν ἔβαλεν αὐτὸν εἰς φυλακὴν ἕως οὗ ἀποδῶ τὸ ὀφειλόμενον. **31** Ἴδόντες δὲ οἱ σύνδουλοι αὐτοῦ τὰ γενόμενα ἐλυπήθησαν σφόδρα, καὶ ἐλθόντες διεσάφησαν τῷ κυρίῳ ἐαυτῶν πάντα τὰ γενόμενα. **32** Τότε προσκαλεσάμενος αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ λέγει αὐτῷ· Δοῦλε πονηρέ, πᾶσαν τὴν ὀφειλὴν ἐκείνην ἀφήκᾳ σοι, ἐπεὶ παρεκάλεσάς με. **33** Οὐκ ἔδει καὶ σὲ ἐλεῆσαι τὸν σύνδουλόν σου, ὡς καὶ ἐγὼ σε ἠλέησα; **34** Καὶ ὀργισθεὶς ὁ κύριος αὐτοῦ παρέδωκεν αὐτὸν τοῖς βασανισταῖς ἕως οὗ ἀποδῶ πᾶν τὸ ὀφειλόμενον αὐτῷ. **35** Οὕτω καὶ ὁ Πατήρ μου ὁ ἐπουράνιος ποιήσει ὑμῖν, ἐὰν μὴ ἀφήτε ἕκαστος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ἀπὸ τῶν καρδιῶν ὑμῶν τὰ παραπτώματα αὐτῶν.

19 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους μετῆρεν ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὄρια τῆς Ἰουδαίας πέραν τοῦ Ἰορδάνου. **2** Καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς ἐκεῖ.

3 Καὶ προσῆλθον αὐτῷ οἱ Φαρισαῖοι πειράζοντες αὐτὸν καὶ λέγοντες αὐτῷ· Εἰ ἔξεστιν ἀνθρώπῳ ἀπολῦσαι τὴν γυναῖκα αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν αἰτίαν; **4** Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐκ ἀνέγνωτε ὅτι ὁ ποιήσας ἀπ' ἀρχῆς ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτοὺς **5** καὶ εἶπεν, Ἔνεκεν τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα καὶ κολληθήσεται τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν; **6** Ὡστε οὐκέτι εἰσὶ δύο, ἀλλὰ σὰρξ μία. Ὁ οὖν ὁ Θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω. **7** Λέγουσιν αὐτῷ· Τί οὖν Μωσῆς ἐνετείλατο δοῦναι βιβλίον ἀποστασίου καὶ ἀπολῦσαι αὐτήν; **8** Λέγει αὐτοῖς· Ὅτι Μωσῆς πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἐπέτρεψεν ὑμῖν ἀπολῦσαι τὰς γυναῖκας ὑμῶν ἀπ' ἀρχῆς δὲ οὐ γέγονεν οὕτω. **9** Λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι ὅς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ μὴ ἐπὶ πορνείᾳ καὶ γαμήσῃ ἄλλην, μοιχᾶται· καὶ ὁ ἀπολελυμένην ναμήσας μοιχᾶται. **10** Λένουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ·

καὶ τὸν παρακαλοῦσε λέγοντας· «Κάνε ὑπομονὴ γιὰ μένα, καὶ θὰ σ' ἐξοφλήσω». **30** Αὐτὸς ὅμως δὲν ἠθέλει, ἀλλὰ πῆγε καὶ τὸν ἔρριξε στὴ φυλακὴν, ἕως ὅτου ἐξοφλήσῃ τὸ χρέος. **31** Ὅταν δὲ οἱ σύνδουλοί του εἶδαν τὰ συμβάντα, ἀγανάκτησαν πάρα πολύ, καὶ πῆγαν καὶ ἀνέφεραν στὸν κύριό τους ὅλα ὅσα συνέβησαν. **32** Τότε τὸν κάλεσε ὁ κύριός του καὶ τοῦ λέγει· «Δοῦλε κακέ, ὄλο ἐκεῖνο τὸ χρέος σοῦ χάρισα, ἐπειδὴ με παρακάλεσες. **33** Δὲν ἔπρεπε καὶ σὺ νὰ λυπηθῆς καὶ νὰ κάνῃς ἔλεος στὸ σύνδουλό σου, ὅπως καὶ ἐγὼ λυπήθηκα καὶ ἔκανα ἔλεος σὲ σένα;». **34** Ὁργίσθηκε δὲ ὁ κύριός του καὶ τὸν παρέδωσε στοὺς δεσμοφύλακες, ἕως ὅτου τοῦ ἐξοφλήσῃ ὄλο τὸ χρέος. **35** Ἔτσι καὶ ὁ Πατέρας μου ὁ ἐπουράνιος θὰ κάνῃ σὲ σᾶς, ἐὰν δὲν συγχωρήσετε καθέννας στὸν ἀδελφὸ του ἀπὸ τὶς καρδιές σας τὰ παραπτώματά τους».

Μετάβασι στὴν Ἰουδαία καὶ θεραπεία ἀσθενῶν

19 Ὅταν δὲ τελείωσε ὁ Ἰησοῦς αὐτοὺς τοὺς λόγους, ἀναχώρησε ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἦλθε στὴν περιοχὴ τῆς Ἰουδαίας πέρα ἀπὸ τὸν Ἰορδάνη. **2** Καὶ τὸν ἀκολούθησαν πλήθη πολλὰ, καὶ τοὺς θεράπευσε ἐκεῖ.

Περὶ γάμου, διαζυγίου καὶ ἀγαμίας

3 Καὶ ἦλθαν σ' αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι, γιὰ νὰ τὸν δοκιμάσουν μὲ σκοπὸ δόλιο, καὶ τοῦ εἶπαν· «Ἄραγε ἐπιτρέπεται στὸν ἄνθρωπο νὰ χωρίσῃ τὴν γυναῖκα του γιὰ ὅποιαδήποτε αἰτία;». **4** Αὐτὸς δὲ τοὺς ἀπάντησε· «Δὲν διαβάσατε, ὅτι ὁ Δημιουργὸς ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τοὺς ἔκανε ἀρσενικὸ καὶ θηλυκὸ **5** καὶ εἶπε (διὰ τοῦ Ἀδάμ), «Γι' αὐτὸ θ' ἀφήσῃ ὁ ἄνθρωπος τὸν πατέρα του καὶ τὴν μητέρα καὶ θὰ προσκολληθῇ στὴ γυναῖκα του, καὶ θὰ γίνουν οἱ δύο μίαν σάρκα (ἓνα σῶμα)»; **6** Ὡστε δὲν εἶναι πλέον δύο, ἀλλὰ μία σάρκα (ἓνα σῶμα). Ἐκεῖνο λοιπόν, ποῦ ὁ Θεὸς ἔζευξε μὲ τὸ ἄλλο, ἄνθρωπος νὰ μὴ χωρίζῃ». **7** Τοῦ λέγουν· «Ἀλλὰ γιατί ὁ Μωσῆς ἔδωσε ἐντολὴ νὰ δίνῃ ὁ ἄνδρας ἔγγραφο διαζυγίου καὶ νὰ τὴν χωρίσῃ;» **8** Τοὺς λέγει· «Ὁ Μωσῆς βεβαίως σᾶς ἐπέτρεψε νὰ χωρίζετε τὶς γυναῖκες σας λόγῳ τῆς σκληροκαρδίας σας, ἐνῶ ἀπὸ τὴν ἀρχὴν δὲν ἦταν ἔτσι. **9** Σᾶς βεβαιώνω δέ, ὅτι ὅποιος θὰ χωρίσῃ τὴν γυναῖκα του ὄχι γιὰ ἀνηθικότητα, καὶ θὰ νυμφευθῇ ἄλλη, διαπράττει μοιχεῖα. Ἄλλὰ καὶ ἐκεῖνος, ποῦ θὰ νυμφευθῇ χωρισμένη, διαπράττει μοιχεῖα». **10** Τοῦ λέγουν οἱ μαθηταὶ του· «Ἐὰν ἔτσι ἔχη τὸ πρᾶγμα τῆς σχέσεως τοῦ ἀνδρὸς μὲ τὴν γυναῖκα, δὲν συμφέρει νὰ ἔρχε-

Εἰ οὕτως ἐστὶν ἡ αἰτία τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τῆς γυναικός, οὐ συμφέρει γαμῆσαι. **11** Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Οὐ πάντες χωροῦσι τὸν λόγον τοῦτον, ἀλλ' οἷς δέδοται. **12** Εἰσὶ γὰρ εὐνοῦχοι οἵτινες ἐκ κοιλίας μητρὸς ἐγεννήθησαν οὕτω. Καὶ εἰσὶν εὐνοῦχοι οἵτινες εὐνουχίσθησαν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. Καὶ εἰσὶν εὐνοῦχοι οἵτινες εὐνούχισαν ἑαυτοὺς διὰ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Ὁ δυνάμενος χωρεῖν χωρεῖτω.

13 Τότε προσηνέχθη αὐτῷ παιδιὰ, ἵνα ἐπιθῆ αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ προσεύξηται· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς. **14** Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἄφετε τὰ παιδιὰ καὶ μὴ κωλύετε αὐτὰ ἔλθειν πρὸς με· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. **15** Καὶ ἐπιθείς τὰς χεῖρας αὐτοῖς ἐπορεύθη ἐκεῖθεν.

16 Καὶ ἰδοὺ εἰς προσελθὼν εἶπεν αὐτῷ· Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ἀγαθὸν ποιήσω ἵνα ἔχω ζωὴν αἰώνιον; **17** Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Τί με λέγεις ἀγαθόν; Οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἷς ὁ Θεός. Εἰ δὲ θέλεις εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν, τήρησον τὰς ἐντολάς. **18** Λέγει αὐτῷ· Ποίας; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε· Τὸ οὐ φονεύσεις, οὐ μοιχεύσεις, οὐ κλέψεις, οὐ ψευδομαρτυρήσεις, **19** τίμα τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, καὶ ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. **20** Λέγει αὐτῷ ὁ νεανίσκος· Πάντα ταῦτα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου. Τί ἔτι ὑστερῶ; **21** Ἐφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Εἰ θέλεις τέλειος εἶναι, ὑπάγε πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ δὸς πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ, καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι. **22** Ἀκούσας δὲ ὁ νεανίσκος τὸν λόγον ἀπῆλθε λυπούμενος· ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά.

23 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι δυσκόλως πλούσιος εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. **24** Πάλιν δὲ λέγω ὑμῖν, εὐκοπώτερόν ἐστι κάμηλον διὰ τρυπήματος ῥαφίδος διελθεῖν ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλεί-

ται κανεῖς σὲ γάμο». **11** Ἐκεῖνος δὲ τοὺς εἶπε· «Δὲν εἶναι ὅλοι σὲ θέσι νὰ δεχθοῦν αὐτὸ τὸ λόγο (γιὰ τὴν ἀγαμία), ἀλλ' ἐκεῖνοι, στοὺς ὁποίους ἔχει δοθῆ. **12** Ὑπάρχουν δὲ εὐνοῦχοι (ἀνίκανοι γιὰ γάμο), ποὺ γεννήθηκαν ἔτσι ἀπὸ τὴν κοιλιά τῆς μάνας. Καὶ ὑπάρχουν εὐνοῦχοι, ποὺ εὐνουχίσθησαν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους. Καὶ ὑπάρχουν εὐνοῦχοι, ποὺ οἱ ἴδιοι εὐνούχισαν τοὺς ἑαυτοὺς των (μὲ ἀυστηρὴ ἐγκράτεια καὶ ἀποχὴ ἀπὸ τὸ γάμο) γιὰ τὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Ὅποιος μπορεῖ νὰ τὸ δεχθῆ, ἄς τὸ δεχθῆ».

Ὁ Ἰησοῦς εὐλογεῖ τὰ παιδιὰ

13 Τότε ἔφεραν σ' αὐτὸν παιδιὰ, γιὰ νὰ τὰ εὐλογήσῃ θέτοντας ἐπάνω τους τὰ χέρια, καὶ νὰ προσευχηθῆ. Ἄλλ' οἱ μαθηταὶ τοὺς ἐπέπληξαν. **14** Ὁ Ἰησοῦς ὁμως εἶπε· «Ἀφήστε τὰ παιδιὰ καὶ μὴ τὰ ἐμποδίζετε νὰ ἔλθουν πρὸς ἐμένα. Διότι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν εἶναι γι' αὐτούς, ποὺ εἶναι σὰν αὐτὰ». **15** Καὶ ἀφοῦ τὰ εὐλόγησε θέτοντας ἐπάνω τους τὰ χέρια, ἀναχώρησε ἀπ' ἐκεῖ.

Πλούσιος νέος ἐρωτᾷ πῶς κληρονομεῖται ἡ αἰώνια ζωὴ

16 Καὶ ἰδοὺ κάποιος τὸν πλησίασε καὶ τοῦ εἶπε· «Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ἀγαθὸ νὰ κάνω γιὰ νὰ ἔχω ζωὴ αἰώνια;». **17** Αὐτὸς δὲ τοῦ εἶπε· «Γιατί με λέγεις ἀγαθό (ἀφοῦ με θεωρεῖς ἀπλῶς ἄνθρωπο); Κανεῖς δὲν εἶναι ἀγαθός, παρὰ ἓνας, ὁ Θεός. Ἄν θέλῃς δὲ νὰ μπῆς στὴν (αἰώνια) ζωὴ, τήρησε τίς ἐντολές». **18** Τοῦ λέγει· «Ποιές;». Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε· «Τὸ νὰ μὴ φονεύσῃς, νὰ μὴ μοιχεύσῃς, νὰ μὴ κλέψῃς, νὰ μὴ ψευδομαρτυρήσῃς, **19** νὰ τιμᾷς τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, καὶ ν' ἀγαπᾷς τὸν πλησίον σου σὰν τὸν ἑαυτό σου». **20** Τοῦ λέγει ὁ νέος· «Ὅλα αὐτὰ τὰ φύλαξα ἀπὸ τὴν παιδική μου ἡλικία. Σὲ τί ἀκόμη ὑστερῶ;». **21** Τοῦ εἶπε ὁ Ἰησοῦς· «Ἄν θέλῃς νὰ εἶσαι τέλειος, πῆγαινε πώλησε τὰ ὑπάρχοντά σου καὶ δῶσε σὲ πτωχοὺς, καὶ θὰ ἔχῃς θησαυρὸ στὸν οὐρανό, καὶ ἔλα νὰ με ἀκολουθήσῃς». **22** Ἄλλ' ὅταν ὁ νέος ἄκουσε αὐτὸ τὸ λόγο, ἔφυγε λυπημένος, διότι εἶχε μεγάλη περιουσία.

Δυσκόλως πλούσιος εἰσέρχεται στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν

23 Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε στοὺς μαθητάς του· «Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅτι δυσκόλως πλούσιος θὰ μπῆ στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. **24** Προχωρῶ δὲ καὶ σᾶς λέγω· Εἶναι εὐκολώτερο καμήλα νὰ περάσῃ ἀπὸ τρύπα βελόνας, παρὰ πλούσιος νὰ μπῆ στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ». **25** Στὸ ἄκουσμα δὲ τέτοιου λόγου οἱ μαθηταὶ του αἰσθάνθησαν πολὺ μεγάλη ἔκπληξι καὶ

αν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν. **25** Ἀκούσαντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐξεπλήσοντο σφόδρα λέγοντες· Τίς ἄρα δύναται σωθῆναι; **26** Ἐμβλέψας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Παρὰ ἀνθρώποις τοῦτο ἀδύνατόν ἐστι, παρὰ δὲ Θεῷ πάντα δυνατὰ ἐστί.

27 Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ· Ἴδου ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἠκολουθήσαμεν σοι· Τί ἄρα ἔσται ἡμῖν; **28** Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὑμεῖς οἱ ἀκολουθήσαντές μοι ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ, ὅταν καθίσῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ, καθίσεσθε καὶ ὑμεῖς ἐπὶ δώδεκα θρόνους κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ. **29** Καὶ πᾶς ὃς ἀφήκεν οἰκίας ἢ ἀδελφούς ἢ ἀδελφὰς ἢ πατέρα ἢ μητέρα ἢ γυναῖκα ἢ τέκνα ἢ ἀγρούς ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου, ἑκατονταπλασίονα λήψεται καὶ ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσει. **30** Πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι καὶ ἔσχατοι πρῶτοι.

20 Ὁμοία γάρ ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότη, ὅστις ἐξῆλθεν ἅμα πρῶτῳ μισθώσασθαι ἐργάτας εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. **2** Καὶ συμφωνήσας μετὰ τῶν ἐργατῶν ἐκ δηναρίου τὴν ἡμέραν ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. **3** Καὶ ἐξελθὼν περὶ τρίτην ὥραν εἶδεν ἄλλους ἐστῶτας ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀργούς, **4** καὶ ἐκείνοις εἶπεν· Ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα, καὶ ὃ ἐὰν ᾖ δίκαιον δώσω ὑμῖν. **5** Οἱ δὲ ἀπήλθον. Πάλιν ἐξελθὼν περὶ ἕκτην καὶ ἐνάτην ὥραν ἐποίησεν ὡσαύτως. **6** Περὶ δὲ τὴν ἐνδεκάτην ὥραν ἐξελθὼν εὗρεν ἄλλους ἐστῶτας ἀργούς, καὶ λέγει αὐτοῖς· Τί ὧδε ἐστήκατε ὅλην τὴν ἡμέραν ἀργοί; **7** Λέγουσιν αὐτῷ· Ὅτι οὐδεὶς ἡμᾶς ἐμισθώσατο. Λέγει αὐτοῖς· Ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα, καὶ ὃ ἐὰν ᾖ δίκαιον λήψεσθε. **8** Ὁψίας δὲ γενομένης λέγει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος τῷ ἐπιτρόπῳ αὐτοῦ· Κάλεσον τοὺς ἐργάτας καὶ ἀπόδος αὐτοῖς τὸν μισθόν, ἀρχάμενος ἀπὸ τῶν ἐσχάτων ἕως τῶν πρώτων. **9** Καὶ ἐλθόντες οἱ περὶ τὴν ἐνδεκάτην ὥραν ἔλαβον ἀνὰ δηνάριον. **10** Ἐλθόντες δὲ οἱ πρῶτοι ἐνόμισαν ὅτι πλείονα λήψονται, καὶ ἔλαβον καὶ αὐτοὶ

ἔλεγον· «Ποιὸς τότε δύναται νὰ σωθῆ;». **26** Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοὺς κοίταξε ἐκφραστικὰ καὶ τοὺς εἶπε· «Τοῦτο στοὺς ἀνθρώπους εἶναι ἀδύνατο, ἀλλὰ στὸ Θεὸ εἶναι ὅλα δυνατὰ».

Ὁ μισθὸς τῶν ἀκολουθῶν τοῦ Ἰησοῦ

27 Τότε ὁ Πέτρος πῆρε τὸ λόγο καὶ τοῦ εἶπε· «Ἴδου ἡμεῖς τὰ ἀφήσαμε ὅλα καὶ σὲ ἀκολουθήσαμε. Τί λοιπὸν θὰ συμβῆ σ' ἐμᾶς;». **28** Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε· «Ἀλήθεια σᾶς λέγω, ὅτι σεῖς, ποὺ με ἀκολουθήσατε, στὸν καινούργιο κόσμον, ὅταν καθῆσῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου πάνω στὸν ἔνδοξο θρόνο του, θὰ καθῆσετε καὶ σεῖς πάνω σὲ δώδεκα θρόνους, καὶ θὰ κρίνετε τίς δώδεκα φυλές τοῦ Ἰσραήλ. **29** Καὶ καθέννας, ποὺ ἄφησε σπίτια ἢ ἀδελφούς ἢ ἀδελφές ἢ πατέρα ἢ μητέρα ἢ γυναῖκα ἢ τέκνα ἢ ἀγρούς γιὰ τ' ὄνομά μου, θὰ λάβῃ ἑκατονταπλασία, καὶ θὰ κληρονομήσῃ ζωὴ αἰώνια. **30** Πολλοὶ δὲ πρῶτοι θὰ γίνουν τελευταῖοι, καὶ τελευταῖοι θὰ γίνουν πρῶτοι.»

Ἡ παραβολὴ τῶν ἐργατῶν τοῦ ἀμπελῶνος

20 «Διότι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μοιάζει μὲ νοικοκύρη, ποὺ μόλις ξημέρωσε βγῆκε νὰ προσλάβῃ μὲ μισθὸ ἐργάτες γιὰ τ' ἀμπέλι του. **2** Καὶ ἀφοῦ συμφώνησε μὲ τοὺς ἐργάτες νὰ τοὺς πληρώνη ἕνα δηνάριο ἡμερομίσθιο, τοὺς ἔστειλε στ' ἀμπέλι του. **3** Καὶ ὅταν βγῆκε γύρω στὶς ἔννιά τὸ πρῶτῳ, εἶδε ἄλλους νὰ εἶναι ἄνεργοι στὴν ἀγορά. **4** Καὶ σ' ἐκείνους εἶπε· «Πηγαίνετε καὶ σεῖς στὸ ἀμπέλι, καὶ ὅ,τι θὰ εἶναι δίκαιο, θὰ σᾶς δώσω». **5** Καὶ αὐτοὶ πῆγαν. Πάλι βγῆκε γύρω στὶς δώδεκα καὶ στὶς τρεῖς τὸ ἀπόγευμα καὶ ἔκανε τὸ ἴδιο. **6** Γύρω δὲ στὶς πέντε τὸ ἀπόγευμα βγῆκε καὶ βρῆκε ἄλλους νὰ εἶναι ἄνεργοι καὶ τοὺς λέγει· «Γιατί εἴσθε ἐδῶ ὅλη τὴν ἡμέρα ἄνεργοι;». **7** Τοῦ λέγουν· «Διότι κανεὶς δὲν μᾶς προσέλαβε γιὰ ἐργασία». Τοὺς λέγει· «Πηγαίνετε καὶ σεῖς στὸ ἀμπέλι, καὶ ὅ,τι θὰ εἶναι δίκαιο, θὰ λάβετε». **8** Ὅταν δὲ βράδυσσε, λέγει ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀμπελιοῦ στὸ διαχειριστή του· «Κάλεσε τοὺς ἐργάτες καὶ πλήρωσέ τους τὸ μισθό, ἀρχίζοντας ἀπὸ τοὺς τελευταίους μέχρι τοὺς πρώτους». **9** Ὅταν δὲ ἦλθαν ἐκεῖνοι, ποὺ ἔπιασαν ἐργασία γύρω στὶς πέντε τὸ ἀπόγευμα, ἔλαβαν ὁ καθέννας ἀπὸ ἕνα δηνάριο. **10** Καὶ ὅταν ἦλθαν οἱ πρῶτοι, νόμισαν, ὅτι θὰ πάρουν περισσότερα, ἀλλὰ ἔλαβαν καὶ αὐτοὶ ἀπὸ ἕνα δηνάριο. **11** Καὶ ὅταν τὸ ἔλαβαν, σχολίασαν τὸ νοικοκύρη **12** λέγοντας· «Αὐτοὶ οἱ τελευταῖοι ἐργάστηκαν μίαν ὥρα, καὶ ὅμως τοὺς ἐξίσωσες μὲ μᾶς, ποὺ βαστάξαμε τὸ

ἀνὰ δηνάριον. **11** Λαβόντες δὲ ἐγόγγυζον κατὰ τοῦ οἰκοδεσπότης **12** λέγοντες ὅτι οὗτοι οἱ ἔσχατοι μίαν ὥραν ἐποίησαν, καὶ ἴσους ἡμῖν αὐτοὺς ἐποίησας τοῖς βασιτάσασιν τὸ βάρος τῆς ἡμέρας καὶ τὸν καύσωνα. **13** Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν ἐνὶ αὐτῶν· Ἐταῖρε, οὐκ ἀδικῶ σε. Οὐχὶ δηναρίου συνεφώνησάς μοι; **14** Ἄρον τὸ σὸν καὶ ὑπάγε. Θέλω δὲ τούτῳ τῷ ἔσχατῳ δοῦναι ὡς καὶ σοί. **15** Ἡ οὐκ ἔξεστί μοι ποιῆσαι ὃ θέλω ἐν τοῖς ἐμοῖς, εἰ ὁ ὀφθαλμὸς σου πονηρὸς ἐστίν ὅτι ἐγὼ ἀγαθὸς εἰμι; **16** Οὕτως ἔσονται οἱ ἔσχατοι πρῶτοι καὶ οἱ πρῶτοι ἔσχατοι. Πολλοὶ γάρ εἰσι κλητοί, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί.

17 Καὶ ἀναβαίνων ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα παρέλαβε τοὺς δώδεκα μαθητὰς κατ' ἰδίαν ἐν τῇ ὁδῷ καὶ εἶπεν αὐτοῖς· **18** Ἴδου ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ γραμματεῦσι καὶ κατακρινούσιν αὐτὸν θανάτῳ, **19** καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν εἰς τὸ ἐμπαῖξαι καὶ μαστιγῶσαι καὶ σταυρῶσαι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται.

20 Τότε προσῆλθεν αὐτῷ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου μετὰ τῶν υἱῶν αὐτῆς προσκυνούσα καὶ αἰτουσά τι παρ' αὐτοῦ. **21** Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· Τί θέλεις; Λέγει αὐτῷ· Εἶπέ ἵνα καθίσωσιν οὗτοι οἱ δύο υἱοὶ μου εἰς ἐκ δεξιῶν σου καὶ εἰς ἐξ εὐωνύμων σου ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. **22** Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Οὐκ οἶδατε τί αἰτεῖσθε. Δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ μέλλω पिεῖν, ἢ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι; Λέγουσιν αὐτῷ· Δυνάμεθα. **23** Καὶ λέγει αὐτοῖς· Τὸ μὲν ποτήριόν μου πίεσθε, καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθήσεσθε· τὸ δὲ καθίσει ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ εὐωνύμων μου οὐκ ἐστίν ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ' οἷς ἠτοιμάσται ὑπὸ τοῦ Πατρὸς μου. **24** Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα ἠγανάκτησαν περὶ τῶν δύο ἀδελφῶν. **25** Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτοὺς εἶπεν· Οἶδατε ὅτι οἱ ἄρχον-

βάρος τῆς ἡμέρας καὶ τὸν καύσωνα». **13** Αὐτὸς δὲ ἀποκρίθη καὶ εἶπε σ' ἕνα ἀπ' αὐτούς· “Φίλε, δὲν σὲ ἀδικῶ. Ἐνα δηνάριο δὲν συμφώνησες μαζί μου; **14** Πάρε τὸ δικό σου καὶ φύγε. Θέλω δὲ σ' αὐτὸν τὸν τελευταῖο νὰ δώσω ὅπως καὶ σὲ σένα. **15** Ἡ δὲν ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ κάνω ὅ,τι θέλω μὲ τὰ δικά μου, ἐπειδὴ ὁ ὀφθαλμὸς σου εἶναι φθονερός, διότι ἐγὼ εἶμαι γενναϊόδωρος;”. **16** Ἔτσι θὰ γίνουν οἱ τελευταῖοι πρῶτοι, καὶ οἱ πρῶτοι τελευταῖοι. Πολλοὶ δὲ εἶναι καλεσμένοι, ἀλλ' ὀλίγοι ἐκλεκτοί».

Τρίτη πρόρρησι τοῦ πάθους καὶ τῆς ἀναστάσεως

17 Ἀνεβαίνοντας δὲ στὰ Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς παρέλαβε τοὺς δώδεκα μαθητὰς ἰδιαιτέρως στὸ δρόμο καὶ τοὺς εἶπε· **18** «Ἴδου ἀνεβαίνομε στὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θὰ παραδοθῆ στοὺς ἀρχιερεῖς καὶ στοὺς γραμματεῖς, καὶ θὰ τὸν καταδικάσουν σὲ θάνατο, **19** καὶ θὰ τὸν παραδώσουν στοὺς ἐθνικούς (εἰδωλολάτρεις), γιὰ νὰ τὸν ἐμπαῖξουν καὶ νὰ τὸν μαστιγώσουν καὶ νὰ τὸν σταυρώσουν, καὶ τὴν τρίτῃ ἡμέρᾳ θὰ ἀναστηθῆ».

Αἴτημα γιὰ πρωτοκαθεδρίες

20 Τότε προσῆλθε σ' αὐτὸν ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν τοῦ Ζεβεδαίου μαζί μὲ τοὺς υἱοὺς τῆς, καὶ προσκύνησε καὶ ζήτησε νὰ τῆς κάνῃ κάποια χάρι. **21** Αὐτὸς δὲ τῆς εἶπε· «Τί θέλεις;». Τοῦ λέγει· «Δώσε διαταγή, ὅταν θ' ἀναλάβῃς τὴ βασιλεία σου, νὰ καθήσουν οἱ δύο αὐτοὶ υἱοὶ μου ἕνας ἀπ' τὰ δεξιὰ σου, καὶ ἕνας ἀπ' τὰ ἀριστερά σου». **22** Ἀποκρίθη καὶ εἶπε· «Δὲν ξέρετε τί ζητεῖτε. Δύνασθε νὰ πιῆτε τὸ ποτήρι, τὸ ὁποῖο θὰ πιῶ ἐγὼ, ἢ νὰ βαπτισθῆτε μὲ τὸ βάπτισμα, μὲ τὸ ὁποῖο θὰ βαπτισθῶ ἐγώ;». Τοῦ λέγουν· «Δυνάμεθα». **23** Τότε τοὺς λέγει· «Τὸ μὲν ποτήρι μου θὰ πιῆτε, καὶ μὲ τὸ βάπτισμα, μὲ τὸ ὁποῖο ἐγὼ θὰ βαπτισθῶ, θὰ βαπτισθῆτε. Τίς θέσεις ὅμως ἀπ' τὰ δεξιὰ μου καὶ ἀπ' τὰ ἀριστερά μου δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ μένα νὰ τίς δώσω, ἀλλὰ θὰ δοθοῦν σ' αὐτούς, γιὰ τοὺς ὁποίους ἔχουν ὀρισθῆ ἀπὸ τὸν Πατέρα μου. **24** Ὅταν δὲ ἄκουσαν οἱ δέκα (ἄλλοι μαθηταὶ) ἀγανάκτησαν ἐξ αἰτίας τῶν δύο ἀδελφῶν. **25** Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοὺς κάλεσε κοντά του καὶ εἶπε· «Ξέρετε, ὅτι οἱ ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν ἀσκοῦν ἀπόλυτη κυριαρχία ἐπάνω σ' αὐτά, καὶ οἱ μεγάλοι καταδυναστεύουν αὐτά. **26** Δὲν πρέπει ἔτσι νὰ συμβῆ σὲ σᾶς. Ἄλλ' ὅποιος μεταξύ σας θέλει νὰ γίνῃ μέγας, πρέπει νὰ εἶναι ὑπηρέτης σας, **27** καὶ ὅποιος μεταξύ σας θέλει νὰ εἶναι

τες τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν. **26** Οὐχ οὕτως ἔσται ἐν ὑμῖν, ἀλλ' ὅς ἐάν θέλη ἐν ὑμῖν μέγας γενέσθαι, ἔσται ὑμῶν διάκονος, **27** καὶ ὅς ἐάν θέλη ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος, ἔσται ὑμῶν δοῦλος, **28** ὡσπερ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.

29 Καὶ ἐκπορευομένων αὐτῶν ἀπὸ Ἰεριχῶ ἠκολούθησεν αὐτῷ ὄχλος πολὺς. **30** Καὶ ἰδοὺ δύο τυφλοὶ καθήμενοι παρὰ τὴν ὁδόν, ἀκούσαντες ὅτι Ἰησοῦς παράγει, ἔκραξαν λέγοντες· Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, Υἱὸς Δαυῖδ. **31** Ὁ δὲ ὄχλος ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα σιωπήσωσιν· οἱ δὲ μείζον ἔκραζον λέγοντες· Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, Υἱὸς Δαυῖδ. **32** Καὶ στὰς ὁ Ἰησοῦς ἐφώνησεν αὐτοὺς καὶ εἶπε· Τί θέλετε ποιήσω ὑμῖν; **33** Λέγουσιν αὐτῷ· Κύριε, ἵνα ἀνοιχθῶσιν ἡμῶν οἱ ὀφθαλμοί. **34** Σπλαγχνισθεῖς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἤψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, καὶ εὐθέως ἀνέβλεψαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί, καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ.

21 Καὶ ὅτε ἤγγισαν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ἦλθον εἰς Βηθσφαγῆ πρὸς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, τότε ὁ Ἰησοῦς ἀπέστειλε δύο μαθητὰς **2** λέγων αὐτοῖς· Πορεύθητε εἰς τὴν κώμην τὴν ἀπέναντι ὑμῶν, καὶ εὐθέως εὐρήσετε ὄνον δεδεμένην καὶ πῶλον μετ' αὐτῆς· λύσαντες ἀγάγετέ μοι. **3** Καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπη τι, ἐρεῖτε ὅτι ὁ Κύριος αὐτῶν χρειαν ἔχει· εὐθέως δὲ ἀποστέλλει αὐτούς. **4** Τοῦτο δὲ ὄλον γέγονεν ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος· **5** Εἶπατε τῇ θυγατρὶ Σιών, Ἰδοὺ ὁ Βασιλεὺς σου ἔρχεται σοι πραῦς καὶ ἐπιβεβηκῶς ἐπὶ ὄνον καὶ πῶλον υἱὸν ὑπόζυγιου. **6** Πορευθέντες δὲ οἱ μαθηταὶ καὶ ποιήσαντες καθὼς προσέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, **7** ἤγαγον τὴν ὄνον καὶ τὸν πῶλον, καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω αὐτῶν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐπεκάθισεν ἐπάνω αὐτῶν.

πρῶτος, πρέπει νὰ εἶναι δοῦλος σας, **28** ὅπως ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἦλθε γιὰ νὰ ὑπηρετηθῇ, ἀλλὰ γιὰ νὰ ὑπηρετήσῃ, καὶ νὰ δώσῃ τὴ ζωὴ του σὰν λύτρο γιὰ πολλοὺς (γιὰ ὅλους δηλαδὴ)».

Θεραπεία δύο τυφλῶν στὴν Ἰεριχῶ

29 Ἐνῶ δὲ ἔβγαιναν ἀπ' τὴν Ἰεριχῶ, τὸν ἀκολούθησε λαὸς πολὺς. **30** Καὶ ἰδοὺ δύο τυφλοὶ, ποὺ κάθονταν στὸ δρόμο, ὅταν ἄκουσαν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς περνάει, φώναξαν δυνατὰ λέγοντας· «Λυπήσου μας καὶ κάνε ἔλεος, Κύριε, Υἱὸ Δαβίδ». **31** Τὸ δὲ πλῆθος τοὺς ἐπέπληξε γιὰ νὰ σιωπήσουν. Ἄλλ' αὐτοὶ φώναζαν περισσότερο καὶ ἔλεγαν· «Λυπήσου μας καὶ κάνε ἔλεος, Κύριε, Υἱὸ Δαβίδ». **32** Τότε σταμάτησε ὁ Ἰησοῦς, τοὺς φώναξε καὶ εἶπε· «Τί θέλετε νὰ σᾶς κάνω;». **33** Τοῦ λέγουν· «Κύριε, ν' ἀνοιχθοῦν τὰ μάτια μας». **34** Σπλαγχνίσθηκε δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ ἄγγιξε τὰ μάτια τους, καὶ ἀμέσως τὰ μάτια τους εἶδαν τὸ φῶς, καὶ τὸν ἀκολούθησαν.

Ὁ βασιλεὺς Χριστὸς ἐπὶ πῶλου ὄνου!

21 Καὶ ὅταν πλησίασαν στὰ Ἱεροσόλυμα καὶ ἦλθαν στὴ Βηθσφαγῆ, κοντὰ στὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, τότε ὁ Ἰησοῦς ἀπέστειλε δύο μαθητὰς **2** λέγοντας σ' αὐτούς· «Πηγαίνετε στὸ ἀπέναντί σας χωρὶς καὶ ἀμέσως θὰ βρῆτε μία ὄνο δεμένη καὶ ἓνα πουλᾶρι μαζί της. Λύσετε, καὶ φέρετε σὲ μένα. **3** Καὶ ἂν κανεὶς σᾶς πῇ τίποτε, θὰ τοῦ πῆτε, “Ὁ Κύριος τὰ χρειάζεται, καὶ θὰ τὰ ἐπιστρέψῃ ἀμέσως”». **4** Μὲ ὄλο δὲ αὐτό, ποὺ ἔγινε, ἐκπληρώθηκε ὁ λόγος, ποὺ ἐλέχθη διὰ μέσου τοῦ προφήτου· **5** Νὰ εἰπῆτε στὴ θυγατέρα Σιών (Ἱερουσαλήμ), Ἰδοὺ ὁ Βασιλεὺς σου ἔρχεται σὲ σένα ταπεινὸς καὶ καθισμένος πάνω σ' ἓνα ὄνο, μάλιστα πουλᾶρι, ἀρσενικὸ τέκνο ὄνου. **6** Πῆγαν δὲ οἱ μαθηταί, καὶ ἀφοῦ ἔκαναν ὅπως τοὺς διέταξε ὁ Ἰησοῦς, **7** ἔφεραν τὴν ὄνο καὶ τὸ πουλᾶρι, καὶ ἔθεσαν ἐπάνω τους τὰ ἐνδύματά τους, καὶ κάθησε ἐπάνω σ' αὐτά (δηλαδὴ στὰ ἐνδύματα).

8 Ὁ δὲ πλείστος ὄχλος ἔστρωσαν ἑαυτῶν τὰ ἱμάτια ἐν τῇ ὁδῷ, ἄλλοι δὲ ἔκοπτον κλάδους ἀπὸ τῶν δένδρων καὶ ἔστρώνον ἐν τῇ ὁδῷ. 9 Οἱ δὲ ὄχλοι οἱ προάγοντες καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον λέγοντες· Ὡσαννὰ τῷ Υἱῷ Δαυὶδ! **Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.** Ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις! 10 Καὶ εἰσελθόντος αὐτοῦ εἰς Ἱεροσόλυμα ἐσείσθη πᾶσα ἡ πόλις λέγουσα· Τίς ἐστὶν οὗτος; 11 Οἱ δὲ ὄχλοι ἔλεγον· Οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ προφήτης ὁ ἀπὸ Ναζαρέτ τῆς Γαλιλαίας.

12 Καὶ εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερόν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐξέβαλε πάντας τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν κατέστρεψε καὶ τὰς καθέδρας τῶν πωλούντων τὰς περιστεράς, 13 καὶ λέγει αὐτοῖς· Γέγραπται, Ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς κληθήσεται· ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ἐποιήσατε σπήλαιον ληστῶν. 14 Καὶ προσῆλθον αὐτῷ χωλοὶ καὶ τυφλοὶ ἐν τῷ ἱερῷ καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. 15 Ἰδόντες δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὰ θαυμάσια ἃ ἐποίησε καὶ τοὺς παῖδας κρίζοντας ἐν τῷ ἱερῷ καὶ λέγοντας, Ὡσαννὰ τῷ Υἱῷ Δαυὶδ, ἠγανάκτησαν 16 καὶ εἶπον αὐτῷ· Ἀκουεῖς τί οὗτοι λέγουσιν; Ὁ δὲ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· Ναὶ! Οὐδέποτε ἀνέγνωτε ὅτι ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον; 17 Καὶ καταλιπὼν αὐτούς ἐξῆλθεν ἔξω τῆς πόλεως εἰς Βηθανίαν καὶ ἠύλισθη ἐκεῖ.

18 Πρωίας δὲ ἐπανάγων εἰς τὴν πόλιν ἐπέινασε. 19 Καὶ ἰδὼν συκὴν μίαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἦλθεν ἐπ' αὐτήν, καὶ οὐδὲν εὗρεν ἐν αὐτῇ εἰ μὴ φύλλα μόνον, καὶ λέγει αὐτῇ· Μηκέτι ἐκ σοῦ καρπὸς γένηται εἰς τὸν αἰῶνα. Καὶ ἐξηράνθη παραχρῆμα ἡ συκὴ. 20 Καὶ ἰδόντες οἱ μαθηταὶ ἐθαύμασαν λέγοντες· Πῶς παραχρῆμα ἐξηράνθη ἡ συκὴ; 21 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν καὶ μὴ διακριθῆτε, οὐ μόνον τὸ τῆς συκῆς ποιήσετε, ἀλλὰ κἂν τῷ ὄρει τούτῳ εἴπητε, ἄρθητι καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν, γενήσεται. 22 Καὶ πάντα ὅσα ἐὰν αἰτήσητε ἐν τῇ προσευχῇ πιστεύοντες, λήψετε.

Ἡ θριαμβευτικὴ εἴσοδος τοῦ Χριστοῦ εἰς τὸ Ἱεροσόλυμα

8 Οἱ δὲ περισσότεροι ἀπὸ τὸ πλῆθος ἔστρωσαν τὰ ἐνδύματά τους στὸ δρόμο, ἄλλοι δὲ ἔκοβαν κλάδους ἀπὸ τὰ δένδρα καὶ ἔστρωναν στὸ δρόμο. 9 Τὰ δὲ πλῆθη, ποὺ προπορεύονταν καὶ ἀκολουθοῦσαν, φώναζαν δυνατὰ λέγοντας· Δόξα στὸν Υἱὸ Δαβὶδ! **Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐκ μέρους τοῦ Κυρίου.** Δόξα στὸν Ὑψίστο! 10 Καὶ ὅταν μπῆκε εἰς τὸ Ἱεροσόλυμα, σείσθη ὅλη ἡ πόλις καὶ ἔλεγε· «Ποιὸς εἶναι αὐτός;». 11 Τὰ δὲ πλῆθη ἔλεγον· «Αὐτός ἐστὶν ὁ Ἰησοῦς ὁ προφήτης ἀπὸ τῆς Ναζαρέτ τῆς Γαλιλαίας».

Ἡ ἐκδίωξις τῶν ἐμπόρων ἀπὸ τὸν περίβολο τοῦ ναοῦ

12 Μπῆκε δὲ ὁ Ἰησοῦς στὸν περίβολο τοῦ ναοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ ἔδιωξε ὅλους, ὅσοι πωλοῦσαν καὶ ὅσοι ἀγόραζαν σ' αὐτὸ τὸ χῶρο, καὶ τὰ τραπέζια τῶν ἀργυραμοιβῶν ἀνέτρεψε, καθὼς καὶ τὰ καθίσματα τῶν πωλητῶν τῶν περιστεριῶν. 13 Καὶ τοὺς εἶπε· «Εἶναι γραμμένο, Ὁ οἶκος μου θὰ εἶναι οἶκος προσευχῆς· ἀλλὰ σεῖς τὸν κάνατε σπήλαιο ληστῶν». 14 Ἦλθον δὲ σ' αὐτὸν κουτσοὶ καὶ τυφλοὶ στὸν περίβολο τοῦ ναοῦ καὶ τοὺς θεράπευσε. 15 Ὅταν δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς εἶδαν τὰ θαύματα ποὺ ἔκανε, καὶ τὰ παιδιὰ νὰ φωνάζουν δυνατὰ στὸν περίβολο τοῦ ναοῦ καὶ νὰ λέγουν, «Δόξα στὸν Υἱὸ Δαβὶδ», ἀγανάκτησαν 16 καὶ τοῦ εἶπαν· «Ἀκουῖς τί λένε αὐτοί;». Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοὺς λέγει· «Ναὶ! Δὲν διαβάσατε ποτέ, “Ἀπὸ τὸ στόμα παιδιῶν, ποὺ εἶναι νήπια καὶ θηλάζουν, ἔβγαλες τέλειον ὕμνο”;». 17 Καὶ τοὺς ἄφησε καὶ βγῆκε ἔξω ἀπὸ τὴν πόλι, εἰς Βηθανία, καὶ διανυκτέρευσε ἐκεῖ.

Ὁ Χριστὸς ξεραίνει τὴν ἀκαρπῆ συκιά. Ἡ δύναμις τῆς πίστεως

18 Καὶ τὸ πρωὶ ἐπιστρέφοντας εἰς τὴν πόλιν πεῖνασε. 19 Καὶ ὅταν εἶδε μίαν συκιά στὸ δρόμο, ἦλθε σ' αὐτή, ἀλλὰ δὲν βρῆκε τίποτε σ' αὐτή, παρὰ φύλλα μόνον, καὶ λέγει σ' αὐτή· «Νὰ μὴ γίνῃ πλέον ἀπὸ σένα καρπὸς ποτέ». Καὶ ξεράθηκε αὐτοστιγμὴ ἡ συκιά. 20 Καὶ ὅταν τὸ εἶδαν οἱ μαθηταί, θαύμασαν καὶ εἶπαν· «Πῶς αὐτοστιγμὴ ξεράθηκε ἡ συκιά;». 21 Ἀποκρίθηκε δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ τοὺς εἶπε· «Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ἂν ἔχετε πίστι καὶ δὲν ἀμφιβάλετε, ὄχι μόνον τὸ θαῦμα τῆς συκιάς θὰ κάνετε, ἀλλὰ, καὶ ἂν ἀκόμη πῆτε σ' αὐτὸ τὸ ὄρος, “Σῆκω καὶ πέσε εἰς τὴν θάλασσα”, θὰ γίνῃ. 22 Καὶ ὅλα, ὅσα θὰ ζητήσετε εἰς τὴν προσευχὴν μετὰ πίστεως, θὰ τὰ λάβετε».

23 Καὶ ἔλθοντι αὐτῷ εἰς τὸ ἱερόν προσῆλθον αὐτῷ διδάσκοντι οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ λέγοντες· Ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς, καὶ τίς σοι ἔδωκε τὴν ἐξουσίαν ταύτην; 24 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Ἐρωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ λόγον ἓνα, ὃν ἐὰν εἴπητέ μοι, κἀγὼ ὑμῖν ἐρῶ ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. 25 Τὸ βάπτισμα Ἰωάννου πόθεν ἦν, ἐξ οὐρανοῦ ἢ ἐξ ἀνθρώπων; Οἱ δὲ διελογίζοντο παρ' ἑαυτοῖς λέγοντες· Ἐὰν εἴπωμεν, ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ ἡμῖν, διατί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ; 26 Ἐὰν δὲ εἴπωμεν, ἐξ ἀνθρώπων, φοβούμεθα τὸν ὄχλον· πάντες γὰρ ἔχουσι τὸν Ἰωάννην ὡς προφήτην. 27 Καὶ ἀποκριθέντες τῷ Ἰησοῦ εἶπον· Οὐκ οἶδαμεν. Ἐφη αὐτοῖς καὶ αὐτός· Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.

28 Τί δὲ ὑμῖν δοκεῖ; Ἄνθρωπός τις εἶχε τέκνα δύο, καὶ προσελθὼν τῷ πρώτῳ εἶπε· Τέκνον, ὕπαγε σήμερον ἐργάζου ἐν τῷ ἀμπελῶνί μου. 29 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Οὐ θέλω. Ὑστερον δὲ μεταμεληθεὶς ἀπῆλθε. 30 Καὶ προσελθὼν τῷ δευτέρῳ εἶπεν ὡσαύτως. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Ἐγὼ, κύριε. Καὶ οὐκ ἀπῆλθε. 31 Τίς ἐκ τῶν δύο ἐποίησε τὸ θέλημα τοῦ πατρός; Λέγουσιν αὐτῷ· Ὁ πρῶτος. Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμήν λέγω ὑμῖν ὅτι οἱ τελῶναι καὶ αἱ πόρνοι προάγουσιν ὑμᾶς εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. 32 Ἦλθε γὰρ πρὸς ὑμᾶς Ἰωάννης ἐν ὁδῷ δικαιοσύνης, καὶ οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ· οἱ δὲ τελῶναι καὶ αἱ πόρνοι ἐπίστευσαν αὐτῷ· ὑμεῖς δὲ ἰδόντες οὐ μετεμελήθητε ὕστερον τοῦ πιστεῦσαι αὐτῷ.

33 Ἄλλην παραβολὴν ἀκούσατε. Ἄνθρωπός τις ἦν οἰκοδεσπότης, ὅστις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα καὶ φραγμὸν αὐτῷ περιέθηκε καὶ ὠρυξεν ἐν αὐτῷ ληνὸν καὶ ὠκοδόμησε πύργον, καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς καὶ ἀπεδήμησεν. 34 Ὅτε δὲ ἤγγισεν ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν, ἀπέστειλε τοὺς δούλους αὐτοῦ πρὸς τοὺς

Ἐρώτησι Ἰουδαίων γιὰ τὴν ἐξουσία τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἀντερώτησι τοῦ Ἰησοῦ

23 Καὶ ὅταν ἦλθε στὸν περίβολο τοῦ ναοῦ, τὸν πλησίασαν, καθ' ὃν χρόνον δίδασκε, οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ καὶ εἶπαν· «Μὲ ποιά ἐξουσία κάνεις αὐτά, καὶ ποιός σοῦ ἔδωσε αὐτὴ τὴν ἐξουσία;». 24 Ἀποκρίθηκε δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ τοὺς εἶπε· «Θὰ σᾶς ρωτήσω καὶ ἐγὼ γιὰ ἓνα πρᾶγμα, καὶ ἂν μοῦ ἀπαντήσετε γι' αὐτό, καὶ ἐγὼ θὰ σᾶς πῶ μὲ ποιά ἐξουσία κάνω αὐτά. 25 Τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰωάννου ἀπὸ ποῦ ἦταν, ἀπὸ τὸ Θεοῦ ἢ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους;». Αὐτοὶ δὲ συζητοῦσαν μεταξύ τους καὶ ἔλεγαν· «Ἐὰν ποῦμε, “Ἀπὸ τὸ Θεοῦ”, θὰ μᾶς πῆ, “Γιατί τότε δὲν πιστεύσατε σ' αὐτόν;”. 26 Ἐὰν δὲ ποῦμε, “Ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους”, φοβούμεθα τὸ λαό. Διότι ὅλοι θεωροῦν τὸν Ἰωάννην προφήτην». 27 Ἔτσι ἀποκρίθηκαν στὸν Ἰησοῦ καὶ εἶπαν· «Δὲν ξέρουμε». Τοὺς εἶπε καὶ αὐτός· «Οὔτε ἐγὼ σᾶς λέγω μὲ ποιά ἐξουσία κάνω αὐτά».

Ἡ παραβολὴ τῶν δύο υἱῶν

28 «Τί δὲ νομίζετε (γι' αὐτὸ ποῦ θὰ σᾶς πῶ); Κάποιος ἄνθρωπος εἶχε δύο υἱούς, καὶ πῆγε στὸν πρῶτο καὶ εἶπε· “Παιδί μου, πήγαινε σήμερα νὰ ἐργασθῆς στὸ ἀμπέλι μου”. 29 Αὐτὸς δὲ ἀποκρίθηκε καὶ εἶπε· “Δὲν θέλω”. Ἄλλ' ὕστερα μετανόησε καὶ πῆγε. 30 Ἐπίσης (ὁ πατέρας) πῆγε στὸν δεύτερο καὶ εἶπε τὸ ἴδιο. Αὐτὸς δὲ ἀποκρίθηκε καὶ εἶπε· “Μάλιστα, κύριε”, ἀλλὰ δὲν πῆγε. 31 Ποιός ἀπὸ τοὺς δύο ἔκανε τὸ θέλημα τοῦ πατέρα;». Τοῦ λέγουν· «Ὁ πρῶτος». Τοὺς λέγει ὁ Ἰησοῦς· «Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅτι οἱ τελῶνες καὶ οἱ πόρνες προπορεύονται ἀπὸ σᾶς γιὰ τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. 32 Διότι ἦλθε ὁ Ἰωάννης πρὸς ἐσᾶς βαδίζοντας δρόμο ἀγιωσύνης, καὶ ὅμως δὲν πιστεύσατε σ' αὐτόν, ἐνῶ οἱ τελῶνες καὶ οἱ πόρνες πίστευσαν σ' αὐτόν. Σεῖς ἐπίσης, ἂν καὶ εἶδατε (τὸ παράδειγμα τῶν τελωνῶν καὶ τῶν πορνῶν), οὔτε ὕστερα μετανοήσατε γιὰ νὰ πιστεύσετε σ' αὐτόν».

Ἡ παραβολὴ τῶν κακῶν γεωργῶν τοῦ ἀμπελῶνος

33 «Ἄλλη παραβολὴ ἀκούσατε· Ἦταν κάποιος ἄνθρωπος νοικοκύρης, ὁ ὁποῖος φύτευσε ἀμπέλι, καὶ τὸ περίφραξε, καὶ ἔσκαψε καὶ ἔκανε σ' αὐτὸ πατητήρι, καὶ ἔκτισε πύργο, καὶ τὸ νοίκιασε σὲ γεωργούς, καὶ ἔφυγε σὲ ἄλλο τόπο. 34 Ὅταν δὲ πλησίασε ὁ καιρὸς τῆς ἐσοδείας, ἀπέστειλε τοὺς δούλους του πρὸς τοὺς γεωρούς, γιὰ νὰ πάρουν τὸ μερίδιό

γεωργούς λαβεῖν τοὺς καρπούς αὐτοῦ. **35** Καὶ λαβόντες οἱ γεωργοὶ τοὺς δούλους αὐτοῦ ὃν μὲν ἔδειραν, ὃν δὲ ἀπέκτειναν, ὃν δὲ ἐλιθοβόλησαν. **36** Πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους πλείονας τῶν πρώτων, καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς ὡσαύτως. **37** Ὑστερον δὲ ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς τὸν υἱὸν αὐτοῦ λέγων· Ἐντραπήσονται τὸν υἱόν μου. **38** Οἱ δὲ γεωργοὶ ἰδόντες τὸν υἱὸν εἶπον ἐν ἑαυτοῖς· Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτὸν καὶ κατὰσχωμεν τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ. **39** Καὶ λαβόντες αὐτὸν ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος καὶ ἀπέκτειναν. **40** Ὅταν οὖν ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, τί ποιήσει τοῖς γεωργοῖς ἐκεῖνοις; **41** Λέγουσιν αὐτῷ· Κακοὺς κακῶς ἀπολέσει αὐτούς, καὶ τὸν ἀμπελῶνα ἐκδώσεται ἄλλοις γεωργοῖς, οἵτινες ἀποδώσουσιν αὐτῷ τοὺς καρπούς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν. **42** Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Οὐδέποτε ἀνέγνωτε ἐν ταῖς γραφαῖς, **Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας· παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ ἔστι θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν;** **43** Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν ὅτι ἀρθήσεται ἀφ' ὑμῶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ καὶ δοθήσεται ἔθνει ποιοῦντι τοὺς καρπούς αὐτῆς· **44** καὶ ὁ πεσὼν ἐπὶ τὸν λίθον τοῦτον συνθλαστήσεται· ἐφ' ὃν δ' ἂν πέσῃ, λικμήσει αὐτόν. **45** Καὶ ἀκούσαντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι τὰς παραβολὰς αὐτοῦ ἔγνωσαν ὅτι περὶ αὐτῶν λέγει. **46** Καὶ ζητοῦντες αὐτὸν κρατῆσαι ἐφοβήθησαν τοὺς ὄχλους, ἐπειδὴ ὡς προφήτην αὐτὸν εἶχον.

22 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς πάλιν εἶπεν αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς λέγων· **2** Ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὅστις ἐποίησε γάμους τῷ υἱῷ αὐτοῦ. **3** Καὶ ἀπέστειλε τοὺς δούλους αὐτοῦ καλέσαι τοὺς κεκλημένους εἰς τοὺς γάμους, καὶ οὐκ ἤθελον ἐλθεῖν. **4** Πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους λέγων· Εἶπατε τοῖς κεκλημένοις· Ἴδου τὸ ἄριστόν μου ἡτοίμασα, οἱ ταῦροί μου καὶ τὰ σιτιστὰ τεθυμένα, καὶ πάντα ἔτοιμα· δεῦτε εἰς τοὺς γάμους. **5** Οἱ δὲ ἀμελήσαντες ἀπῆλθον, ὁ μὲν εἰς τὸν ἴδιον ἀγρόν, ὁ δὲ εἰς τὴν ἐμπορίαν αὐτοῦ· **6** οἱ δὲ λοιποὶ κρατήσαντες τοὺς δούλους αὐτοῦ ὕβρισαν καὶ ἀπέκτειναν. **7** Ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς ἐκεῖνος ὠργίσθη, καὶ πέμψας τὰ στρατεύματα αὐτοῦ ἀπόλεσε τοὺς φονεῖς ἐκεί-

του ἀπὸ τοὺς καρπούς. **35** Ἄλλ' οἱ γεωργοὶ ἔπιασαν τοὺς δούλους του, καὶ ἄλλον μὲν κτύπησαν, ἄλλον δὲ φόνευσαν, καὶ ἄλλον λιθοβόλησαν. **36** Πάλι ἀπέστειλε ἄλλους δούλους, περισσοτέρους ἀπὸ τοὺς πρώτους, ἀλλ' ἔκαναν σ' αὐτούς τὰ ἴδια. **37** Ὑστερα δὲ ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς τὸν υἱὸν λέγοντας· “Θὰ σεβασθοῦν τὸν υἱὸν μου”. **38** Ἄλλ' οἱ γεωργοὶ, ὅταν εἶδαν τὸν υἱόν, εἶπαν μεταξύ τους· “Αὐτὸς εἶναι ὁ κληρονόμος. Ἐμπρὸς νὰ τὸν σκοτώσωμε, καὶ νὰ ἀρπάξωμε τὴν κληρονομία του”. **39** Καὶ τὸν ἔπιασαν, καὶ τὸν ἔβγαλαν ἔξω ἀπὸ τὸ ἀμπέλι, καὶ τὸν σκότωσαν. **40** Ὅταν λοιπὸν ἔλθῃ ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀμπελιοῦ, τί θὰ κάνῃ στοὺς γεωργούς ἐκεῖνους;». **41** Τοῦ λέγουν· «Σὰν κακοὺς μὲ κακὸ τρόπο θὰ τοὺς ἐξοντώσῃ, καὶ τὸ ἀμπέλι θὰ ἐνοικιάσῃ σὲ ἄλλους γεωργούς, οἱ ὅποιοι θὰ τοῦ δώσουν τοὺς ὀφειλομένους καρπούς στὸν καιρὸ τους». **42** Τοὺς λέγει ὁ Ἰησοῦς· «Δὲν διαβάσατε ποτὲ στὶς Γραφές, “Ὁ λίθος, τὸν ὅποῖον ἀπέρριψαν οἱ οἰκοδόμοι, αὐτὸς ἔγινε ἀκρογωνιαῖος λίθος· ἀπὸ τὸν Κύριο ἔγινε αὐτό, καὶ εἶναι θαυμαστὸ στὰ μάτια μας”; **43** Γι' αὐτὸ σὰς λέγω, ὅτι θ' ἀφαιρεθῇ ἀπὸ σὰς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, καὶ θὰ δοθῇ σὲ ἔθνος, ποὺ κάνει τοὺς καρπούς της. **44** Ὅποιος δὲ πέσῃ ἐπάνω σ' αὐτὸ τὸ λίθο, θὰ συντριβῇ· καὶ σ' ὅποιον θὰ πέσῃ ἐπάνω (αὐτὸς ὁ λίθος), θὰ τὸν κάνῃ σκόνῃ». **45** Ὅταν δὲ ἄκουσαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι τὴν παραβολὴν του, κατάλαβαν, ὅτι τὴν εἶπε γι' αὐτούς. **46** Καὶ ἐνῶ ἤθελαν νὰ τὸν συλλάβουν, φοβήθησαν τὰ πλήθη τοῦ λαοῦ, ἐπειδὴ τὸν θεωροῦσαν προφήτην.

Ἡ παραβολὴ τῶν γάμων τοῦ υἱοῦ τοῦ βασιλέως

22 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔλαβε τὸ λόγο καὶ τοὺς μίλησε πάλι μὲ παραβολὰς λέγοντας· **2** «Ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἔγινε ὁμοία μὲ ἀνθρωποβασιλεία, ποὺ ἔκανε τὸ γάμο τοῦ υἱοῦ του. **3** Καὶ ἔστειλε τοὺς δούλους του, γιὰ νὰ εἰδοποιήσουν τοὺς προσκεκλημένους νὰ ἔλθουν στὸ γάμο, ἀλλὰ δὲν ἤθελαν νὰ ἔλθουν. **4** Πάλι ἔστειλε ἄλλους δούλους λέγοντας· “Νὰ εἰπῆτε στοὺς προσκεκλημένους· Ἴδου ἐτοίμασα τὸ συμπόσιόν μου, ἔχουν σφαγῆ οἱ ταῦροί μου καὶ τὰ θρεφτάρια, καὶ εἶναι ὅλα ἔτοιμα. Ἐλᾶτε στὸ γάμο”. **5** Ἄλλ' αὐτοὶ ἀδιαφόρησαν καὶ πῆγαν, ἄλλος μὲν στὸν ἀγρὸ του, ἄλλος δὲ στὴν ἐμπορικὴ του ἐπιχείρησι. **6** Οἱ δὲ ὑπόλοιποι ἔπιασαν τοὺς δούλους του, καὶ τοὺς κακοποίησαν, καὶ τοὺς σκότωσαν. **7** Ὅταν δὲ πληροφορήθηκε ὁ βασιλεὺς ἐκεῖνος, ὠργίσθηκε, καὶ ἔστειλε τὸ στρατό του καὶ ἐξωλόθρευσε ἐκεῖνους τοὺς φονεῖς, καὶ τὴν πόλιν τοὺς πυρπόλησε. **8** Τότε λέγει στοὺς δούλους του· “Τὸ μὲν τραπέζι τοῦ γάμου εἶναι ἔτοιμο, οἱ δὲ προσκεκλημένοι δὲν ἦταν ἄξιοι. **9**

νους και την πόλιν αὐτῶν ἐνέπρησε. **8** Τότε λέγει τοῖς δούλοις αὐτοῦ· Ὁ μὲν γάμος ἕτοιμός ἐστιν, οἱ δὲ κεκλημένοι οὐκ ἦσαν ἄξιοι. **9** Πορεύεσθε οὖν ἐπὶ τὰς διεξόδους τῶν ὁδῶν, καὶ ὅσους ἐὰν εὕρητε καλέσατε εἰς τοὺς γάμους. **10** Καὶ ἐξελθόντες οἱ δούλοι ἐκεῖνοι εἰς τὰς ὁδοὺς συνήγαγον πάντας ὅσους εὗρον, πονηροὺς τε καὶ ἀγαθοὺς, καὶ ἐπλήσθη ὁ γάμος ἀνακειμένων. **11** Εἰσελθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς θεάσασθαι τοὺς ἀνακειμένους εἶδεν ἐκεῖ ἄνθρωπον οὐκ ἐνδεδυμένον ἔνδυμα γάμου, **12** καὶ λέγει αὐτῷ· Ἐταῖρε, πῶς εἰσήλθες ὧδε μὴ ἔχων ἔνδυμα γάμου; Ὁ δὲ ἐφίμωθη. **13** Τότε εἶπεν ὁ βασιλεὺς τοῖς διακόνουσι· Δῆσαντες αὐτοῦ πόδας καὶ χεῖρας ἄρατε αὐτὸν καὶ ἐκβάλετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. **14** Πολλοὶ γάρ εἰσι κλητοί, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί.

15 Τότε πορευθέντες οἱ Φαρισαῖοι συμβούλιον ἔλαβον ὅπως αὐτὸν παγιδεύσωσιν ἐν λόγῳ. **16** Καὶ ἀποστέλλουσιν αὐτῷ τοὺς μαθητὰς αὐτῶν μετὰ τῶν Ἡρωδιανῶν λέγοντες· Διδάσκαλε, οἴδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ διδάσκεις, καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός· οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων. **17** Εἶπέ οὖν ἡμῖν, τί σοι δοκεῖ; Ἐξεστὶ δοῦναι κῆνσον Καίσαρι ἢ οὐ; **18** Γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πονηρίαν αὐτῶν εἶπε· Τί με πειράζετε, ὑποκριταί; **19** Ἐπιδείξατέ μοι τὸ νόμισμα τοῦ κῆνσου. Οἱ δὲ προσήνεγκαν αὐτῷ δηνάριον. **20** Καὶ λέγει αὐτοῖς· Τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή; **21** Λέγουσιν αὐτῷ· Καίσαρος. Τότε λέγει αὐτοῖς· Ἀπόδοτε οὖν τὰ Καίσαρος Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ. **22** Καὶ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν, καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθον.

23 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ προσῆλθον αὐτῷ Σαδδουκαῖοι, οἱ λέγοντες μὴ εἶναι ἀνάστασις, καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν **24** λέγοντες· Διδάσκαλε, Μωσῆς εἶπεν, Ἐάν τις ἀποθάνῃ μὴ ἔχων τέκνα, ἐπιγαμβρεύσει ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ ἀναστήσει σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. **25** Ἦσαν δὲ παρ' ἡμῖν ἑπτὰ ἀδελφοί. Καὶ ὁ πρῶτος γαμήσας ἐτελεύτησε, καὶ μὴ ἔχων σπέρμα ἀφῆκε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. **26** Ὁμοίως

Πηγαίνετε λοιπὸν κατὰ μῆκος τῶν ὁδῶν, καὶ ὅσους θὰ βρῆτε, καλέσετε στὸ γάμο». **10** Τότε οἱ δούλοι ἐκεῖνοι βγήκαν στοὺς δρόμους, καὶ συγκέντρωσαν ὅλους, ὅσους βρῆκαν, καὶ δυστυχεῖς καὶ εὐτυχεῖς. Καὶ γέμισε ἡ αἴθουσα τοῦ γάμου ἀπὸ συνδαιτυμόνες. **11** Ὅταν δὲ μπῆκε ὁ βασιλεὺς γιὰ νὰ ἰδῇ τοὺς συνδαιτυμόνες, εἶδε ἐκεῖ ἕνα ἄνθρωπο, ποὺ δὲν ἦταν ντυμένος μὲ ἔνδυμα γάμου, **12** καὶ τοῦ λέγει· «Φίλε, πῶς μπῆκες ἐδῶ μὴ ἔχοντας ἔνδυμα γάμου;». Αὐτὸς δὲ ἔμεινεν ἀναυδός. **13** Τότε ὁ βασιλεὺς εἶπε στὰ πρόσωπα, ποὺ διακονοῦσαν (στὸ γάμο): «Δέστε τοὺς πόδια καὶ χέρια, καὶ σηκῶστε τον καὶ πετάξτε τον ἔξω στὸ βαθύτερο σκοτάδι». Ἐκεῖ θὰ κλαίῃ καὶ θὰ τρίβῃ τὰ δόντια (ἀπὸ τὸν πόνο). **14** Πολλοὶ δὲ εἶναι καλεσμένοι, ἀλλ' ὀλίγοι εἶναι ἐκλεκτοί».

«Τὰ Καίσαρος Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ»

15 Τότε οἱ Φαρισαῖοι πῆγαν καὶ ἔκαναν σύσκεψιν καὶ ἀποφάσισαν νὰ τὸν παγιδεύσωσιν μὲ λόγῳ (σὲ συζήτησι). **16** Καὶ τοῦ στέλνουν τοὺς μαθητὰς τους μαζὶ μὲ τοὺς Ἡρωδιανούς λέγοντας· «Διδάσκαλε, γνωρίζουμε, ὅτι λέγεις τὴν ἀλήθεια, καὶ διδάσκεις ἀληθινὰ τὸ δρόμο τοῦ Θεοῦ, καὶ δὲν φοβᾶσαι κανένα, διότι δὲν λαμβάνεις ὑπ' ὄψιν πρόσωπο ἀνθρώπων. **17** Πές μας λοιπὸν, ποιὰ γνώμη ἔχεις; Ἐπιτρέπεται νὰ δίνουμε φόρο στὸν Καίσαρα ἢ ὄχι;». **18** Κατάλαβε δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πονηρίαν τους καὶ εἶπε· «Γιατί με πειράζετε, ὑποκριταί; **19** Δεῖξτε μοι τὸ νόμισμα τοῦ φόρου». Τότε αὐτοὶ τοῦ ἔφεραν ἕνα δηνάριο. **20** Καὶ τοὺς λέγει· «Τίνος εἶναι αὕτη ἡ εἰκὼν καὶ ἡ ἐπιγραφή;». **21** Τοῦ λέγουν· «Τοῦ Καίσαρος». Τότε τοὺς λέγει· «Δώστε λοιπὸν στὸν Καίσαρα ὅσα ὀφείλονται στὸν Καίσαρα, καὶ στὸ Θεὸ ὅσα ὀφείλονται στὸ Θεό». **22** Καὶ ὅταν ἄκουσαν, θαύμασαν, καὶ τὸν ἄφησαν καὶ ἔφυγαν.

Ὁ Ἰησοῦς ἀποστομώνει τοὺς ἀρνητὰς τῆς ἀναστάσεως

23 Ἐκείνη τὴν ἡμέρα ἦλθαν σ' αὐτὸν Σαδδουκαῖοι, οἱ ὁποῖοι ἰσχυρίζονται, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀνάστασις, καὶ τὸν ρώτησαν **24** λέγοντας· «Διδάσκαλε, ὁ Μωσῆς εἶπε· Ἐὰν κάποιος πεθάνῃ ἄτεκνος, νὰ νυμφευθῇ ὁ ἀδελφὸς του τὴν γυναῖκα του καὶ νὰ δημιουργήσῃ παιδὶ γιὰ τὸν ἀδελφὸ του. **25** Ἦταν δὲ σ' ἐμᾶς ἑπτὰ ἀδελφοί. Καὶ ὁ πρῶτος, ἀφοῦ ἦλθε σὲ γάμο, πέθανε, καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχε τεκνοποιήσει, ἄφησε τὴν γυναῖκα του στὸν ἀδελφὸ του. **26** Ὁμοίως καὶ ὁ δεύτε-

ως και ὁ δεύτερος και ὁ τρίτος, ἕως τῶν ἑπτὰ. **27** Ὑστερον δὲ πάντων ἀπέθανε και ἡ γυνή. **28** Ἐν τῇ οὖν ἀναστάσει τίνος τῶν ἑπτὰ ἔσται γυνή; Πάντες γὰρ ἔσχον αὐτήν. **29** Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Πλανᾶσθε μὴ εἰδότες τὰς Γραφὰς μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ. **30** Ἐν γὰρ τῇ ἀναστάσει οὔτε γαμοῦσιν οὔτε ἐκγαμίζονται, ἀλλ' ὡς ἄγγελοι Θεοῦ ἐν οὐρανῶ εἰσι. **31** Περὶ δὲ τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν οὐκ ἀνέγνωτε τὸ ῥηθὲν ὑμῖν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ λέγοντος, **32** Ἐγὼ εἶμι ὁ Θεὸς Ἀβραὰμ και ὁ Θεὸς Ἰσαὰκ και ὁ Θεὸς Ἰακώβ; Οὐκ ἔστιν ὁ Θεὸς Θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων. **33** Καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ.

34 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες ὅτι ἐφίμωσε τοὺς Σαδδουκαίους, συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτό, **35** και ἐπηρώτησεν εἰς ἑξ αὐτῶν, νομικός, πειράζων αὐτὸν και λέγων· **36** Διδάσκαλε, ποία ἐντολή μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ; **37** Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔφη αὐτῶ· Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ σου και ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου και ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου. **38** Αὕτη ἐστὶ πρώτη και μεγάλη ἐντολή. **39** Δευτέρα δὲ ὁμοία αὐτῇ· Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. **40** Ἐν ταύταις ταῖς δυσὶν ἐντολαῖς ὅλος ὁ νόμος και οἱ προφῆται κρέμανται.

41 Συνηγμένων δὲ τῶν Φαρισαίων ἐπηρώτησεν αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς **42** λέγων· Τί ὑμῖν δοκεῖ περὶ τοῦ Χριστοῦ; Τίνος υἱὸς ἐστι; Λέγουσιν αὐτῶ· Τοῦ Δαυὶδ. **43** Λέγει αὐτοῖς· Πῶς οὖν Δαυὶδ ἐν Πνεύματι Κύριον αὐτὸν καλεῖ λέγων, **44** Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου, κάθου ἐκ δεξιῶν μου ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου; **45** Εἰ οὖν Δαυὶδ καλεῖ αὐτὸν Κύριον, πῶς υἱὸς αὐτοῦ ἐστι; **46** Καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο αὐτῶ ἀποκριθῆναι λόγον, οὐδὲ ἐτόλμησέ τις ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἐπερωτῆσαι αὐτὸν οὐκέτι.

ρος και ὁ τρίτος, ἕως τοῦ ἑβδόμου. **27** Ὑστερα δὲ ἀπ' ὅλους πέθανε και ἡ γυναῖκα. **28** Κατὰ τὴν ἀνάστασι, λοιπόν, τίνος ἀπὸ τοὺς ἑπτὰ θὰ εἶναι γυναῖκα; Διότι ὅλοι τὴν εἶχαν». **29** Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκρίθηκε και τοὺς εἶπε· «Πλανᾶσθε, διότι δὲν γνωρίζετε τὶς Γραφές και τὴ δύναμι τοῦ Θεοῦ. **30** Κατὰ τὴν ἀνάστασι βεβαίως οὔτε οἱ ἄνδρες ἔρχονται σὲ γάμο, οὔτε οἱ γυναῖκες δίνονται σὲ γάμο, ἀλλ' εἶναι σὰν ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ στὸν οὐρανό. **31** Ὅσο δὲ γιὰ τὴν ἀνάστασι τῶν νεκρῶν, δὲν διαβάσατε τί σᾶς εἶπε ὁ Θεὸς μ' αὐτὸ τὸ λόγο του, **32** “Ἐγὼ εἶμι ὁ Θεὸς τοῦ Ἀβραὰμ και ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσαὰκ και ὁ Θεὸς τοῦ Ἰακώβ”; Ὁ Θεὸς δὲν εἶναι Θεὸς νεκρῶν (ἐκμηδενισμένων, ἀνυπάρχτων), ἀλλὰ ζώντων (ὑπαρκτῶν και συνειδητῶν ὄντων)». **33** Ὅταν δὲ ἄκουσαν τὰ πλήθη τοῦ λαοῦ, ἐκπλήσσονταν γιὰ τὴ διδασκαλία του.

Οἱ δύο μεγαλύτερες ἐντολές

34 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι, ὅταν ἄκουσαν, ὅτι ἀποστόμωσε τοὺς Σαδδουκαίους, μαζεύτηκαν μαζί, **35** και ἕνας ἀπ' αὐτούς, νομοδιδάσκαλος, ρώτησε δοκιμάζοντας αὐτὸν και λέγοντας· **36** «Διδάσκαλε, ποία εἶναι ἡ μεγαλύτερη ἐντολή στὸ νόμο;». **37** Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε· «Ν' ἀγαπᾶς τὸν Κύριο τὸ Θεό σου μ' ὅλη τὴν καρδιά σου και μ' ὅλη τὴν ψυχὴ σου και μ' ὅλο τὸ νοῦ σου. **38** Αὕτη εἶναι ἡ πρώτη και μεγαλύτερη ἐντολή. **39** Δευτέρη δὲ, ὁμοία μὲ αὐτῇ, εἶναι· Ν' ἀγαπᾶς τὸν πλησίον σου σὰν τὸν ἑαυτό σου. **40** Σ' αὐτὲς τὶς δύο ἐντολές στηρίζονται ὅλος ὁ νόμος και οἱ προφῆτες (ἡ διδασκαλία τῶν προφητῶν)».

Ὁ Μεσσίας ἀπόγονος, ἀλλὰ και Κύριος τοῦ Δαβίδ!

41 Ὅταν δὲ οἱ Φαρισαῖοι ἦταν συγκεντρωμένοι, ὁ Ἰησοῦς τοὺς ρώτησε **42** λέγοντας· «Τί νομίζετε γιὰ τὸ Μεσσία; Τίνος εἶναι ἀπόγονος;». Τοῦ λέγουν· «Τοῦ Δαβίδ». **43** Τοὺς λέγει· «Ἀλλὰ πῶς ὁ Δαβίδ μὲ τὴν ἔμπνευσι τοῦ Πνεύματος τὸν ὀνομάζει Κύριο, ὅταν λέγη, **44** “Εἶπεν ὁ Κύριος στὸν Κύριό μου, κάθησε στὰ δεξιὰ μου ἕως ὅτου κάνω τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιο τῶν ποδιῶν σου”; **45** Ἀφοῦ λοιπόν ὁ Δαβίδ τὸν ὀνομάζει Κύριο, πῶς εἶναι ἀπόγονός του;». **46** Καὶ κανεὶς δὲν μποροῦσε νὰ τοῦ ἀπαντήσῃ λέξι, οὔτε τόλμησε κανεὶς ἀπ' ἐκείνη τὴν ἡμέρα νὰ τοῦ ὑποβάλῃ πλέον ἐρώτησι.

23 Τότε ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησε τοῖς ὄχλοις καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ 2 λέγων· Ἐπὶ τῆς Μωσέως καθέδρας ἐκάθισαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι. **3** Πάντα οὖν ὅσα ἐὰν εἴπωσιν ὑμῖν τηρεῖν, τηρεῖτε καὶ ποιεῖτε, κατὰ δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν μὴ ποιεῖτε· λέγουσι γάρ, καὶ οὐ ποιοῦσι. **4** Δεσμεύουσι γὰρ φορτία βαρέα καὶ δυσβάστακτα καὶ ἐπιτιθέασιν ἐπὶ τοὺς ὤμους τῶν ἀνθρώπων, τῷ δὲ δακτύλῳ αὐτῶν οὐ θέλουσι κινήσαι αὐτά.

5 Πάντα δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν ποιοῦσι πρὸς τὸ θεαθῆναι τοῖς ἀνθρώποις. Πλατύνουσι γὰρ τὰ φυλακτήρια αὐτῶν καὶ μεγαλύνουσι τὰ κράσπεδα τῶν ἱματίων αὐτῶν, **6** φιλοῦσι δὲ τὴν πρωτοκλισίαν ἐν τοῖς δείπνοις καὶ τὰς πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς **7** καὶ τοὺς ἀσπασμούς ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ καλεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ῥα β β ί, ῥα β β ί. **8** Ὑμεῖς δὲ μὴ κληθῆτε ῥα β β ί· εἷς γὰρ ἐστὶν ὑμῶν ὁ διδάσκαλος, ὁ Χριστός· πάντες δὲ ὑμεῖς ἀδελφοί ἐστε. **9** Καὶ πατέρα μὴ καλέσητε ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς· εἷς γὰρ ἐστὶν ὁ πατὴρ ὑμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. **10** Μηδὲ κληθῆτε καθηγηταί· εἷς γὰρ ὑμῶν ἐστὶν ὁ καθηγητής, ὁ Χριστός. **11** Ὁ δὲ μείζων ὑμῶν ἔσται ὑμῶν διάκονος. **12** Ὅστις δὲ ὑψώσει ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, καὶ ὅστις ταπεινώσει ἑαυτὸν ὑψωθήσεται.

13 Οὐαὶ δὲ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι κατεσθίετε τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν καὶ προφάσει μακρὰ προσευχόμενοι· διὰ τοῦτο λήψεσθε περισσώτερον κρίμα.

14 Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι κλείετε τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων· ὑμεῖς γὰρ οὐκ εἰσέρχεσθε, οὐδὲ τοὺς εἰσερχομένους ἀφίετε εἰσελθεῖν.

15 Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι περιάγετε τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηρὰν ποιῆσαι ἓνα προσήλυτον, καὶ ὅταν γένηται, ποιεῖτε αὐτὸν υἱὸν γεέννης διπλότερον ὑμῶν.

16 Οὐαὶ ὑμῖν, ὀδηγοὶ τυφλοί, οἱ λέγοντες· Ὅς ἂν ὁμόση ἐν τῷ ναῶ, οὐδὲν ἐστὶν, ὅς δ' ἂν ὁμόση ἐν τῷ χρυσῷ τοῦ ναοῦ.

Οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι παραδείγματα πρὸς ἀποφυγὴν

23 Τότε ὁ Ἰησοῦς μίλησε στὰ πλήθη τοῦ λαοῦ καὶ στοὺς μαθητάς του **2** λέγοντας· «Πάνω στὴ διδασκαλικὴ ἔδρα τοῦ Μωυσῆ κάθισαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι. **3** Ὅλα δέ, ὅσα θὰ σᾶς ποῦν νὰ τηρῆτε, νὰ τηρῆτε καὶ νὰ πράττετε, ἀλλὰ κατὰ τὰ ἔργα τους νὰ μὴ πράττετε. Διότι λέγουν καὶ δὲν πράττουν. **4** Διότι δένουν βαρεῖα καὶ δυσβάστακτα φορτία καὶ τὰ φορτώνουν στοὺς ὤμους τῶν ἀνθρώπων, ἀλλ' οἱ ἴδιοι δὲν θέλουν οὔτε μὲ τὸ δάκτυλό τους νὰ τὰ κινήσουν.

5 Ὅλα δὲ τὰ ἔργα τους κάνουν γιὰ νὰ τοὺς δοῦν οἱ ἄνθρωποι. Κάνουν δὲ πλατεῖα τὰ φυλακτὰ τους, καὶ μεγάλα τὰ ἄκρα τῶν ἐνδυμάτων τους, **6** καὶ ἀγαποῦν τὴν πρώτη θέσι στὰ γεύματα, καὶ τὰ πρῶτα καθίσματα στὶς συναγωγές, **7** καὶ τοὺς εὐλαβεῖς χαιρετισμούς στὶς ἀγορές, καὶ νὰ προσφωνοῦνται ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους δι δ ἀ σ κ α λ ε, δι δ ἀ σ κ α λ ε. **8** Ἀλλὰ σεῖς νὰ μὴ δεχθῆτε τὴν προσφώνησι δι δ ἀ σ κ α λ ε. Διότι ἓνας εἶναι ὁ διδάσκαλός σας, ὁ Χριστός. Ὅλοι δὲ σεῖς εἰσθε ἀδελφοί. **9** Καὶ πατέρα σας νὰ μὴν ὀνομάσετε στὴ γῆ. Διότι ἓνας εἶναι ὁ πατέρας σας, αὐτὸς ποὺ εἶναι στοὺς οὐρανοὺς. **10** Οὔτε ἡγήτορες νὰ ὀνομασθῆτε. Διότι ἓνας εἶναι ὁ ἰδικός σας ἡγῆτωρ, ὁ Χριστός. **11** Ὁ δὲ ἀνώτερος ἀπὸ σᾶς νὰ εἶναι ὑπηρέτης σας. **12** Ἐκεῖνος δέ, ποὺ θὰ ὑψώσῃ τὸν ἑαυτό του, θὰ ταπεινωθῆ, καὶ ἐκεῖνος, ποὺ θὰ ταπεινώσῃ τὸν ἑαυτό του, θὰ ὑψωθῆ».

Ταλανισμὸς τῶν γραμματέων καὶ τῶν Φαρισαίων

13 «Ἀλλοίμονο δὲ σὲ σᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, διότι κατατρώγετε τίς περιουσίες τῶν χηρῶν, καὶ ὑποκριτικὰ κάνετε μεγάλες προσευχές. Γι' αὐτὸ θὰ τιμωρηθῆτε περισσότερο.

14 Ἀλλοίμονο σὲ σᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, διότι κλείετε τὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μπροστὰ στοὺς ἀνθρώπους. Σεῖς βεβαίως δὲν μπαίνετε, ἀλλ' οὔτε ἐκείνους, ποὺ θέλουν νὰ μποῦν, ἀφήνετε νὰ μποῦν.

15 Ἀλλοίμονο σὲ σᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, διότι περιέρχεσθε τὴ θάλασσα καὶ τὴν ξηρὰ, γιὰ νὰ κάνετε ἓνα προσήλυτο, καὶ ὅταν γίνη, τὸν κάνετε παιδί τῆς γεέννης (τῆς Κολάσεως), δύο φορές χειρότερο ἀπὸ σᾶς.

16 Ἀλλοίμονο σὲ σᾶς, ὀδηγοὶ τυφλοί, οἱ ὅποιοι λέγετε: “Ἐὰν κανεὶς ὀρκισθῆ στὸ ναό, αὐτὸ δὲν εἶναι τίποτε· ἀλλ' ἐὰν ὀρκισθῆ στὸ χρυσάφι τοῦ ναοῦ, αὐτὸς ὀφείλει (νὰ τηρήσῃ τὸν ὄρκο του)”. **17** Μωροὶ καὶ τυφλοὶ! Τί εἶναι βεβαίως ἀνώτερο, τὸ χρυσάφι ἢ ὁ ναός, ποὺ ἀγιά-

ὀφείλει. **17** Μωροὶ καὶ τυφλοὶ! Τίς γὰρ μείζων ἐστίν, ὁ χρυσὸς ἢ ὁ ναὸς ὁ ἀγιάζων τὸν χρυσόν; **18** Καὶ ὡς ἂν ὁμόση ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, οὐδέν ἐστιν, ὡς δ' ἂν ὁμόση ἐν τῷ δώρῳ τῷ ἐπάνω αὐτοῦ, ὀφείλει. **19** Μωροὶ καὶ τυφλοὶ! Τί γὰρ μείζον, τὸ δῶρον ἢ τὸ θυσιαστήριον τὸ ἀγιάζον τὸ δῶρον; **20** Ὁ οὖν ὁμόσας ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ ὁμνύει ἐν αὐτῷ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἐπάνω αὐτοῦ. **21** Καὶ ὁ ὁμόσας ἐν τῷ ναῷ ὁμνύει ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τῷ κατοικήσαντι αὐτόν. **22** Καὶ ὁ ὁμόσας ἐν τῷ οὐρανῷ ὁμνύει ἐν τῷ θρόνῳ τοῦ Θεοῦ καὶ ἐν τῷ καθημένῳ ἐπάνω αὐτοῦ.

23 Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ ἄνηθον καὶ τὸ κύμινον, καὶ ἀφήκατε τὰ βαρύτερα τοῦ νόμου, τὴν κρίσιν καὶ τὸν ἔλεον καὶ τὴν πίστιν· ταῦτα δὲ ἔδει ποιῆσαι κάκεινα μὴ ἀφιέναι. **24** Ὁδηγοὶ τυφλοὶ, οἱ διυλίζοντες τὸν κώνωπα, τὴν δὲ κάμηλον καταπίνοντες!

25 Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι καθαρίζετε τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τῆς παροψίδος, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ἐξ ἀρπαγῆς καὶ ἀδικίας. **26** Φαρισαῖε τυφλέ! Καθάρισον πρῶτον τὸ ἐντὸς τοῦ ποτηρίου καὶ τῆς παροψίδος, ἵνα γένηται καὶ τὸ ἐκτὸς αὐτῶν καθαρόν.

27 Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι παρομοιάζετε τάφοις κεκοιναμένοις, οἵτινες ἔξωθεν μὲν φαίνονται ὠραῖοι, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ὀστέων νεκρῶν καὶ πάσης ἀκαθαρσίας. **28** Οὕτω καὶ ὑμεῖς ἔξωθεν μὲν φαίνεσθε τοῖς ἀνθρώποις δίκαιοι, ἔσωθεν δὲ μεστοὶ ἐστε ὑποκρίσεως καὶ ἀνομίας.

29 Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι οἰκοδομεῖτε τοὺς τάφους τῶν προφητῶν καὶ κοσμεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν δικαίων, **30** καὶ λέγετε· Εἰ ἡμεν ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν πατέρων ἡμῶν, οὐκ ἂν ἡμεν κοινωνοὶ αὐτῶν ἐν τῷ αἵματι τῶν προφητῶν. **31** Ὡστε μαρτυρεῖτε ἑαυτοῖς ὅτι υἱοὶ ἐστε τῶν φονευσάντων τοὺς προφήτας. **32** Καὶ ὑμεῖς πληρώσατε τὸ μέτρον τῶν πατέρων ὑμῶν.

ζει τὸ χρυσάφι; **18** Ἐπίσης λέγετε: “Ἐὰν κανεῖς ὀρκισθῆ στὸ θυσιαστήριο, αὐτὸ δὲν εἶναι τίποτε· ἀλλ’ ἐὰν κανεῖς ὀρκισθῆ στὸ δῶρο, ποῦ εἶναι πάνω σ’ αὐτό, αὐτὸς ὀφείλει (νὰ τηρήσῃ τὸν ὄρκον του)”. **19** Μωροὶ καὶ τυφλοὶ! Τί εἶναι βεβαίως ἀνώτερο, τὸ δῶρο ἢ τὸ θυσιαστήριο, ποῦ ἀγιάζει τὸ δῶρο; **20** Ἐκεῖνος δέ, ποῦ θὰ ὀρκισθῆ στὸ θυσιαστήριο, ὀρκίζεται σ’ αὐτό, ἀλλὰ καὶ σὲ ὅλα, ὅσα βρῖσκονται πάνω σ’ αὐτό. **21** Ἐπίσης ἐκεῖνος, ποῦ θὰ ὀρκισθῆ στὸ ναό, ὀρκίζεται σ’ αὐτόν, ἀλλὰ καὶ σ’ ἐκεῖνον (τὸ Θεό), ποῦ κατώκησε σ’ αὐτόν. **22** Καὶ ἐκεῖνος, ποῦ θὰ ὀρκισθῆ στὸν οὐρανό, ὀρκίζεται στὸ θρόνον τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ σ’ ἐκεῖνον (τὸ Θεό), ποῦ κάθεται πάνω σ’ αὐτόν.

23 Ἀλλοίμονο σὲ σᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, διότι δίνετε (στὸ ναὸ) τὸ ἓνα δέκατο ἀπὸ τὸν δυόσμο καὶ τὸ ἄνηθο καὶ τὸ κύμινο, ἀλλ’ ἀφήσατε τὰ σπουδαιότερα τοῦ νόμου, τὴν εὐσπλαγχνία καὶ τὸ ἔλεος καὶ τὴν φιλανθρωπία. Καὶ αὐτὰ ἔπρεπε νὰ κάνετε, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνα νὰ μὴν ἀφήνετε. **24** Ὁδηγοὶ τυφλοὶ, ποῦ στραγγίζετε τὸ κουνούπι (ἀπὸ τὸ κρασί), ἀλλὰ καταπίνετε τὴν καμήλα!

25 Ἀλλοίμονο σὲ σᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, διότι καθαρίζετε τὸ ποτήρι καὶ τὸ πιάτο ὡς περιέχον, πρᾶγμα ἐξωτερικό, ἐνῶ ἐσωτερικά, ὡς περιεχόμενο, εἶναι γεμᾶτα ἀπὸ ἀρπαγῆ καὶ κακὸ (τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ ποτηριοῦ καὶ τοῦ πιάτου σημαίνει τὴν ψυχὴ τῶν ὑποκριτῶν, ποῦ ἦταν γεμάτη ἀπὸ ἀρπακτικὴ διάθεσι καὶ κακὸ γενικῶς). **26** Φαρισαῖε τυφλέ! Καθάρισε πρῶτα τὸ ποτήρι καὶ τὸ πιάτο ἐσωτερικά, ὡς περιεχόμενο, γιὰ νὰ γίνουν καὶ ἐξωτερικά, ὡς περιέχον, καθαρὰ.

27 Ἀλλοίμονο σὲ σᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, διότι ὁμοιάζετε μὲ ἀσβεστωμένους τάφους, οἱ ὅποιοι ἐξωτερικὰ μὲν φαίνονται ὠραῖοι, ἀλλ’ ἐσωτερικὰ εἶναι γεμᾶτοι ἀπὸ κόκκαλα νεκρῶν καὶ κάθε ἀκαθαρσία. **28** Ἔτσι καὶ σεῖς ἐξωτερικὰ μὲν φαίνεσθε στοὺς ἀνθρώπους εὐσεβεῖς, ἀλλ’ ἐσωτερικὰ εἶσθε γεμᾶτοι ἀπὸ ὑποκρισία καὶ ἀνομία.

29 Ἀλλοίμονο σὲ σᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, διότι κτίζετε τοὺς τάφους τῶν προφητῶν, καὶ κοσμεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν ἀγίων, **30** καὶ λέγετε: “Ἐὰν ζούσαμε στὶς ἡμέρες τῶν πατέρων μας, δὲν θὰ ἡμεθα συνεργοὶ τους στὸ φόνο τῶν προφητῶν”. **31** Ὡστε οἱ ἴδιοι μαρτυρεῖτε, ὅτι εἶσθε παιδιὰ ἐκείνων, οἱ ὅποιοι σκότωσαν τοὺς προφήτες. **32** Λοιπόν, σεῖς συμπληρῶστε τὸ μέτρο (τῆς ἐγκληματικότητος) τῶν πατέρων σας.

33 Ὁφεις, γεννήματα ἐχιδνῶν! Πῶς φύγητε ἀπὸ τῆς κρίσεως τῆς γεέννης; **34** Διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω πρὸς ὑμᾶς προφήτας καὶ σοφοὺς καὶ γραμματεῖς, καὶ ἐξ αὐτῶν ἀποκτενεῖτε καὶ σταυρώσετε, καὶ ἐξ αὐτῶν μαστιγώσετε ἐν ταῖς συναγωγαῖς ὑμῶν καὶ διώξετε ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν, **35** ὅπως ἔλθῃ ἐφ' ὑμᾶς πᾶν αἷμα δίκαιον ἐκχυνόμενον ἐπὶ τῆς γῆς ἀπὸ τοῦ αἵματος Ἄβελ τοῦ δικαίου ἕως τοῦ αἵματος Ζαχαρίου υἱοῦ Βαραχίου, ὃν ἐφονεύσατε μεταξὺ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ θυσιαστηρίου. **36** Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἤξει ταῦτα πάντα ἐπὶ τὴν γενεὰν ταύτην.

37 Ἱερουσαλήμ, Ἱερουσαλήμ, ἡ ἀποκτεννοῦσα τοὺς προφήτας καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν! Ποσάκις ἠθέλησα ἐπισυναγαγεῖν τὰ τέκνα σου ὃν τρόπον ἐπισυνάγει ὄρνις τὰ νοσσία ἐαυτῆς ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ ἠθέλησατε. **38** Ἴδοὺ ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν ἔρημος. **39** Λέγω γὰρ ὑμῖν, οὐ μὴ με ἴδητε ἀπ' ἄρτι ἕως ἂν εἴπητε, **Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.**

24 Καὶ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἐπορεύετο ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ καὶ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπιδειξάσαι αὐτῷ τὰς οἰκοδομὰς τοῦ ἱεροῦ. **2** Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐ βλέπετε ταῦτα πάντα; Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀφεθῇ ὧδε λίθος ἐπὶ λίθον, ὃς οὐ καταλυθήσεται.

3 Καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ὄρους τῶν Ἐλαιῶν προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ κατ' ἰδίαν λέγοντες· Εἶπέ ἡμῖν πότε ταῦτα ἔσται, καὶ τί τὸ σημεῖον τῆς σῆς παρουσίας καὶ τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος; **4** Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Βλέπετε μὴ τις ὑμᾶς πλανήσῃ. **5** Πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες, Ἐγὼ εἰμι ὁ Χριστός, καὶ πολλοὺς πλανήσουσι. **6** Μελλήσετε δὲ ἀκούειν πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων· ὁρᾶτε μὴ θροεῖσθε· δεῖ γὰρ πάντα γενέσθαι.

33 Φίδια, τέκνα γεννημένα ἀπὸ ὄχιές! Πῶς θ' ἀποφύγετε τὴν τιμωρία τῆς γεέννης (τῆς Κολάσεως); **34** Γι' αὐτό, ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω σ' ἐσᾶς προφήτες καὶ σοφοὺς καὶ γραμματεῖς (τοὺς ἀποστόλους καὶ λοιποὺς ἀπεσταλμένους), ἀλλ' ἀπ' αὐτοὺς ἄλλους θὰ φονεύσετε καὶ θὰ σταυρώσετε, ἐπίσης ἀπ' αὐτοὺς ἄλλους θὰ μαστιγώσετε στὶς συναγωγές σας καὶ θὰ καταδιώξετε ἀπὸ πόλι σὲ πόλι, **35** γιὰ νὰ πέσουν ἐπάνω σας οἱ τιμωρίες γιὰ κάθε αἷμα ἄθῳ, πὺ χύνεται στὴ γῆ, ἀπὸ τὸ αἷμα τοῦ εὐσεβοῦς Ἄβελ μέχρι τὸ αἷμα τοῦ Ζαχαρίου τοῦ υἱοῦ τοῦ Βαραχίου, πὺ φονεύσατε μεταξὺ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ θυσιαστηρίου. **36** Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅτι θὰ ἔλθουν σ' αὐτὸ τὸ γένος (τὸ Ἑβραϊκὸ) οἱ τιμωρίες γιὰ ὅλα αὐτὰ τὰ ἐγκλήματα».

Περιπαθῆς ἀποστροφή τοῦ Ἰησοῦ πρὸς τὴν Ἱερουσαλήμ

37 «Ἱερουσαλήμ, Ἱερουσαλήμ, πὺ φονεύεις τοὺς προφήτες καὶ λιθοβολεῖς τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς ἐσένα! Πόσες φορές θέλησα νὰ μαζέψω τὰ παιδιὰ σου, ὅπως ἡ ὄρνιθα μαζεύει τὰ πουλιά της κάτω ἀπὸ τὶς φτεροῦγες, ἀλλὰ δὲν θελήσατε. **38** Ἴδού, γιὰ λύπη σας ἀφήνεται τὸ ἔθνος σας ἔρημο (ἀπροστάτευτο). **39** Καὶ σᾶς βεβαιώνω, δὲν θὰ με ἴδητε (στὴν πρόνοιά μου) ἀπὸ τώρα ἕως ὅτου (μετανοήσετε καὶ) εἰπῆτε, **Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐκ μέρους τοῦ Κυρίου.**»

Πρόρρησι τῆς καταστροφῆς τοῦ ναοῦ

24 Ἐεκίνησε δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔφυγε ἀπὸ τὸ ναό. Τότε πλησίασαν οἱ μαθηταὶ του γιὰ νὰ τοῦ δείξουν τὰ κτίρια τοῦ ναοῦ. **2** Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε: «Δὲν βλέπετε ὅλα αὐτά; Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, δὲν θὰ μείνῃ ἐδῶ λιθάρι πάνω σὲ λιθάρι, ἀλλὰ θὰ γκρεμισθῇ».

Πρόρρησι γεγονότων πρὸ τοῦ τέλους τοῦ κόσμου

3 Καὶ ὅταν αὐτὸς καθόταν στὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, τὸν πλησίασαν οἱ μαθηταὶ ἰδιαίτερος καὶ εἶπαν: «Πές μας, πότε θὰ συμβοῦν αὐτά, καὶ ποιό θὰ εἶναι τὸ σημεῖο τῆς παρουσίας σου καὶ τοῦ τέλους τοῦ κόσμου;». **4** Ἀποκρίθηκε δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ τοὺς εἶπε: «Προσέχετε νὰ μὴ σᾶς πλανήσῃ κανεὶς. **5** Διότι πολλοὶ θὰ ἔλθουν διεκδικώντας τὴν ιδιότητά μου (ὡς Μεσσία) καὶ θὰ λέγουν, “Ἐγὼ εἰμι ὁ Χριστός (ὁ Μεσσίας)”, καὶ πολλοὺς θὰ πλανήσουν. **6** Μέλλετε δὲ ν' ἀκούετε πολέμους καὶ φῆμες γιὰ πολέμους. Προσέχετε νὰ μὴ ταράσσεσθε, διότι πρόκει-

ἀλλ' οὐπω ἐστὶ τὸ τέλος. **7** Ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν, καὶ ἔσονται λιμοὶ καὶ λοιμοὶ καὶ σεισμοὶ κατὰ τόπους. **8** Πάντα δὲ ταῦτα ἀρχὴ ὠδίνων.

9 Τότε παραδώσουσιν ὑμᾶς εἰς θλίψιν καὶ ἀποκτενοῦσιν ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν διὰ τὸ ὄνομά μου. **10** Καὶ τότε σκανδαλισθήσονται πολλοὶ καὶ ἀλλήλους παραδώσουσι καὶ μισήσουσιν ἀλλήλους. **11** Καὶ πολλοὶ ψευδοπροφήται ἐγερθήσονται καὶ πλανήσουσι πολλούς. **12** Καὶ διὰ τὸ πληθυνθῆναι τὴν ἀνομίαν ψυγήσεται ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν. **13** Ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται. **14** Καὶ κηρυχθήσεται τοῦτο τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ εἰς μαρτύριον πᾶσι τοῖς ἔθνεσι, καὶ τότε ἦξει τὸ τέλος.

15 Ὅταν οὖν ἴδητε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως τὸ ρηθὲν διὰ Δανιὴλ τοῦ προφήτου ἐστῶς ἐν τόπῳ ἁγίῳ – ὁ ἀναγινώσκων νοεῖτω – **16** τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν ἐπὶ τὰ ὄρη, **17** ὁ ἐπὶ τοῦ δώματος μὴ καταβαινέτω ἄραι τὰ ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, **18** καὶ ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ μὴ ἐπιστρεψάτω ὀπίσω ἄραι τὰ ἱμάτια αὐτοῦ. **19** Οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. **20** Προσεύχεσθε δὲ ἵνα μὴ γένηται ἡ φυγὴ ὑμῶν χειμῶνος μηδὲ Σαββάτω. **21** Ἔσται γὰρ τότε θλίψις μεγάλη, οἷα οὐ γέγονεν ἀπ' ἀρχῆς κόσμου ἕως τοῦ νῦν οὐδ' οὐ μὴ γένηται. **22** Καὶ εἰ μὴ ἐκολοβώθησαν αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σὰρξ· διὰ δὲ τοὺς ἐκλεκτοὺς κολοβωθήσονται αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι.

23 Τότε ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ, ἰδοὺ ὧδε ὁ Χριστός, ἢ ὧδε, μὴ πιστεύσητε. **24** Ἐγερθήσονται γὰρ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφήται καὶ δώσουσι σημεῖα μεγάλα καὶ τέρατα, ὥστε πλανῆσαι, εἰ δυνατόν, καὶ τοὺς ἐκλεκτούς. **25** Ἴδου προεῖρηκα ὑμῖν. **26** Ἐάν οὖν εἴπωσιν ὑμῖν, ἰδοὺ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐστὶ, μὴ ἐξέλ-

ται ὅλα νὰ γίνουν, ἀλλὰ δὲν εἶναι ἀκόμη τὸ τέλος. **7** Θὰ ξεσηκωθῇ δὲ ἔθνος ἐναντίον ἔθνους καὶ βασίλειον ἐναντίον βασιλείου, καὶ θὰ ἔλθουν πεῖνες καὶ ἐπιδημίες καὶ σεισμοὶ σὲ διαφόρους τόπους. **8** Ὅλα δὲ αὐτὰ θὰ εἶναι ἀρχὴ δεινῶν καὶ πόνων.

9 Τότε θὰ σᾶς παραδώσουν γιὰ νὰ βασανισθῆτε, καὶ θὰ σᾶς θανατώσουν, καὶ θὰ μισήσθε ἀπ' ὅλα τὰ ἔθνη ἐξ αἰτίας μου. **10** Καὶ τότε θὰ κλονισθοῦν καὶ θ' ἀποστατήσουν ἀπὸ τὴν πίστι πολλοί, καὶ θὰ καταδώσουν ὁ ἓνας τὸν ἄλλο, καὶ θὰ μισήσουν ὁ ἓνας τὸν ἄλλο. **11** Καὶ πολλοὶ ψευδοπροφῆτες (ψευδοδιδάσκαλοι) θὰ ἐμφανισθοῦν, καὶ πολλοὺς θὰ πλανήσουν. **12** Καὶ ἐπειδὴ θὰ πληθυνθῇ ἡ ἀνομία, θὰ ψυχρανθῇ ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν. **13** Ὅποιος δὲ ὑπομείνῃ μέχρι τέλος, αὐτὸς θὰ σωθῇ. **14** Καὶ θὰ κηρυχθῇ αὐτὸ τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας (τοῦ Θεοῦ) σ' ὅλη τὴν οἰκουμένη, γιὰ νὰ εἶναι μαρτυρία γιὰ ὅλα τὰ ἔθνη, καὶ τότε θὰ ἔλθῃ τὸ τέλος».

Πρόρρησι τῆς καταστροφῆς τῆς Ἱερουσαλήμ

15 «Ὅταν δὲ ἴδητε τὸ σιχαμερὸ καὶ μισητὸ φαινόμενο, πὺ προκαλεῖ ἐρήμωσι, γιὰ τὸ ὅποιο μίλησε ὁ προφήτης Δανιὴλ, νὰ εἶναι σὲ τόπο ἅγιο, – ὅποιος διαβάξει ἄς ἐννοήσῃ –, **16** τότε, ὅσοι θὰ εἶναι στὴν Ἰουδαία, ἄς φεύγουν στὰ ὄρη, **17** ὅποιος θὰ εἶναι στὴν ταράτσα, ἄς μὴ κατεβῇ γιὰ νὰ πάρῃ τὰ πράγματα ἀπὸ τὸ σπίτι του, **18** καὶ ὅποιος θὰ εἶναι στὸν ἀγρό, ἄς μὴ γυρίσῃ πίσω γιὰ νὰ πάρῃ τὰ ἐνδύματά του. **19** Ἀλλοίμονο δὲ στίς γυναῖκες, πὺ θὰ ἐγκυμονοῦν καὶ θὰ θηλάζουν ἐκεῖνες τὶς ἡμέρες. **20** Γι' αὐτὸ νὰ προσεύχεσθε, νὰ μὴ συμβῇ ἡ δοκιμασία, πὺ θὰ σᾶς ἀναγκάσῃ σὲ φυγὴ, τὸ χειμῶνα ἢ Σάββατο. **21** Θὰ εἶναι δὲ τότε θλίψις μεγάλη, τέτοια πὺ δὲν ἔγινε ἀπ' τὴν ἀρχὴ τοῦ κόσμου ἕως τώρα, οὔτε θὰ γίνῃ. **22** Καὶ ἂν δὲν λιγόστευαν οἱ ἡμέρες ἐκεῖνες, δὲν θὰ σφζόταν κανεὶς ἄνθρωπος. Ἀλλὰ γιὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς θὰ λιγοστεύσουν οἱ ἡμέρες ἐκεῖνες».

Πρόρρησι γιὰ τὴν ἐμφάνισι ψευδοχρίστων καὶ ψευδοπροφητῶν

23 «Τότε, ἐὰν κανεὶς σᾶς πῇ, “Νά, ἐδῶ εἶναι ὁ Χριστὸς (ὁ Μεσσίας)” ἢ “ἐκεῖ”, νὰ μὴ πιστεύσετε. **24** Διότι θὰ ἐμφανισθοῦν ψευδόχριστοι (ψευδομεσσίες) καὶ ψευδοπροφῆτες (ψευδοδιδάσκαλοι), καὶ θὰ κάνουν μεγάλα καὶ καταπληκτικὰ θαύματα, ὥστε νὰ πλανήσουν, ἂν θὰ εἶναι δυνατό, καὶ αὐτοὺς τοὺς ἐκλεκτούς. **25** Ἴδου, σᾶς τὰ προεῖπα. **26** Ἐὰν λοιπὸν σᾶς ποῦν, “Νά, εἶναι στὴν ἔρημο (ὁ Μεσσίας)”, νὰ μὴ

θητε, ἰδοὺ ἐν τοῖς ταμείοις, μὴ πιστεύσητε. **27** Ὡσπερ γὰρ ἡ ἀστραπή ἐξέρχεται ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ φαίνεται ἕως δυσμῶν, οὕτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. **28** Ὅπου γὰρ ἂν ᾦ τὸ πτώμα, ἐκεῖ συναχθήσονται οἱ ἄετοί.

29 Εὐθέως δὲ μετὰ τὴν θλίψιν τῶν ἡμερῶν ἐκείνων ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς, καὶ οἱ ἀστέρες πεσοῦνται ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ καὶ αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται. **30** Καὶ τότε φανήσεται τὸ σημεῖον τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ τότε κόψονται πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς καὶ ὄψονται τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς. **31** Καὶ ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ μετὰ σάλπιγγος φωνῆς μεγάλης, καὶ ἐπισυνάξουσιν τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων, ἀπ' ἄκρων οὐρανῶν ἕως ἄκρων αὐτῶν.

32 Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν παραβολήν. Ὅταν ἤδη ὁ κλάδος αὐτῆς γένηται ἀπαλὸς καὶ τὰ φύλλα ἐκφύη, γινώσχετε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος. **33** Οὕτω καὶ ὑμεῖς ὅταν ἴδητε ταῦτα πάντα, γινώσχετε ὅτι ἐγγὺς ἐστίν, ἐπὶ θύραις. **34** Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη ἕως ἂν πάντα ταῦτα γένηται. **35** Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσι.

36 Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ ὥρας οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι τῶν οὐρανῶν, εἰ μὴ ὁ Πατήρ μου ὁ μόνος.

37 Ὡσπερ δὲ αἱ ἡμέραι τοῦ Νῶε, οὕτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. **38** Ὡσπερ γὰρ ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις ταῖς πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ τρώγοντες καὶ πίνοντες, γαμοῦντες καὶ ἐγκαμίζοντες, ἄχρι ἧς ἡμέρας εἰσηλθε Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν, **39** καὶ οὐκ ἔγνωσαν ἕως ἧλθεν ὁ κατακλυσμὸς καὶ ἦρεν ἅπαντας, οὕτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. **40** Τότε δύο ἔσονται ἐν τῷ ἀγρῷ. ὁ εἷς παραλαμβά-

βγῆτε (στὴν ἔρημο). “Νά, εἶναι στὰ ἰδιαίτερα δωμάτια”, νὰ μὴ πιστεύσετε. **27** Διότι, ὅπως ἡ ἀστραπή βγαίνει ἀπ' τὴν ἀνατολή καὶ φαίνεται ὡς τὴ δύσι, ἔτσι θὰ εἶναι καὶ ἡ παρουσία τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. **28** Ὅπου δὲ θὰ εἶναι τὸ πτώμα, ἐκεῖ θὰ μαζευθοῦν τὰ ὄρνεα».

Πρόρρησι περὶ συντελείας τοῦ κόσμου καὶ δευτέρας παρουσίας

29 «Μετὰ δὲ τὴ θλίψι τῶν ἡμερῶν ἐκείνων, ἀμέσως ὁ ἥλιος θὰ σκοτισθῇ καὶ ἡ σελήνη θὰ παύσῃ νὰ φέγγῃ, καὶ τὰ ἄστρα θὰ πέσουν ἀπ' τὸν οὐρανὸ καὶ τὰ συστήματα τῶν ἄστρων τοῦ οὐρανοῦ θὰ καταρρεύσουν. **30** Καὶ τότε θὰ φανῇ στὸν οὐρανὸ τὸ σημεῖο τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ τότε θὰ θρηνήσουν ὅλες οἱ φυλὲς τῆς γῆς, καὶ θὰ ἰδοῦν τὸν Υἱὸ τοῦ ἀνθρώπου νὰ ἔρχεται πάνω στὰ σύννεφα τοῦ οὐρανοῦ με δύνامي καὶ δόξα πολλή. **31** Καὶ θ' ἀποστείλῃ τοὺς ἀγγέλους του με σάλπιγγα, ποὺ θὰ σαλπίζῃ δυνατά, καὶ θὰ συνάξουν τοὺς ἐκλεκτοὺς του ἀπὸ τὰ τέσσερα σημεῖα τοῦ ὀρίζοντος, ἀπὸ τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης».

Τὸ παραβολικὸ μάθημα ἀπὸ τῆ συκιά

32 «Ἀπὸ δὲ τῆ συκιά διδαχθῆτε παραβολικά. Ὅταν πλέον ὁ κλάδος τῆς γίνῃ ἀπαλὸς καὶ βγάξῃ τὰ φύλλα, γνωρίζετε, ὅτι τὸ θέρος εἶναι πλησίον. **33** Ἔτσι ἐπίσης σεῖς, ὅταν δῆτε ὅλα αὐτά (τὰ σημεῖα), νὰ ξέρετε, ὅτι κοντὰ εἶναι (τὸ τέλος), στὴν πόρτα. **34** Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, δὲν θὰ παρέλθῃ αὐτὸ τὸ γένος (τὸ ἀνθρώπινο γένος), ἕως ὅτου γίνουν ὅλα αὐτά (ὅσα προεῖπα). **35** Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ θὰ παρέλθουν, ἀλλὰ οἱ λόγοι μου δὲν θὰ παρέλθουν (ὅπωςδῆποτε θὰ ἐκπληρωθοῦν)».

**Ἄγνωστος ὁ χρόνος τῆς δευτέρας παρουσίας
Αἰφνίδιος ὁ ἐρχομὸς τοῦ Κυρίου. Ἀνάγκη ἐγρηγόρσεως**

36 «Γιὰ τὴν ἡμέρα δὲ ἐκείνη καὶ ὥρα (συγκεκριμένως καὶ ἀκριβῶς) κανεὶς δὲν γνωρίζει, οὔτε οἱ ἄγγελοι τῶν οὐρανῶν, παρὰ ὁ Πατέρας μου ὁ μόνος.

37 Ὅπως δὲ ἦταν οἱ ἡμέρες τοῦ Νῶε, ἔτσι θὰ εἶναι καὶ ἡ παρουσία τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. **38** Ὅπως δηλαδὴ κατὰ τις ἡμέρες ἐκεῖνες, πρὶν ἀπὸ τὸν κατακλυσμό, ἔτρωγαν καὶ ἔπιναν, νυμφεύονταν καὶ νύμφευαν, μέχρι τὴν ἡμέρα, ποὺ μπῆκε ὁ Νῶε στὴν κιβωτό, **39** καὶ δὲν κατάλαβαν, ἕως ὅτου ἦλθε ὁ κατακλυσμὸς καὶ τοὺς σάρωσε ὄλους, ἔτσι θὰ γίνῃ καὶ ἡ παρουσία τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. **40** Τότε ἀπὸ τοὺς δύο

νεται και ὁ εἷς ἀφίεται· **41** δύο ἀλήθουσαι ἐν τῷ μυλῶνι, μία παραλαμβάνεται και μία ἀφίεται.

42 Γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἶδατε ποία ὥρα ὁ Κύριος ὑμῶν ἔρχεται. **43** Ἐκεῖνο δὲ γινώσκετε ὅτι εἰ ἦδει ὁ οἰκοδεσπότης ποία φυλακῆ ὁ κλέπτῃς ἔρχεται, ἐγρηγόρησεν ἂν και οὐκ ἂν εἶασε διορυγῆναι τὴν οἰκίαν αὐτοῦ. **44** Διὰ τοῦτο και ὑμεῖς γίνεσθε ἔτοιμοι, ὅτι ἡ ὥρα οὐ δοκεῖτε ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται.

45 Τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς δοῦλος και φρόνιμος, ὃν κατέστησεν ὁ κύριος αὐτοῦ ἐπὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ τοῦ διδόναι αὐτοῖς τὴν τροφήν ἐν καιρῷ; **46** Μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ὃν ἔλθῶν ὁ κύριος αὐτοῦ εὐρήσει ποιοῦντα οὕτως. **47** Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐπὶ πᾶσι τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσει αὐτόν.

48 Ἐὰν δὲ εἶπῃ ὁ κακὸς δοῦλος ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, χρονίζει ὁ κύριός μου ἐλθεῖν, **49** και ἄρξῃται τύπτειν τοὺς συνδούλους αὐτοῦ, ἐσθίῃ δὲ και πίνῃ μετὰ τῶν μεθύντων, **50** ἥξει ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἐν ἡμέρᾳ ἧ οὐ προσδοκᾷ και ἐν ὥρᾳ ἧ οὐ γινώσκει, **51** και διχοτομήσει αὐτόν, και τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ὑποκριτῶν θήσῃ· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς και ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

25 Τότε ὁμοιωθήσεται ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν δέκα παρθένοις, αἵτινες λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας αὐτῶν ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν τοῦ νυμφίου. **2** Πέντε δὲ ἦσαν ἐξ αὐτῶν φρόνιμοι και αἱ πέντε μωραῖ. **3** Αἵτινες μωραῖ λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας ἑαυτῶν οὐκ ἔλαβον μεθ' ἑαυτῶν ἔλαιον· **4** αἱ δὲ φρόνιμοι ἔλαβον ἔλαιον ἐν τοῖς ἀγγείοις αὐτῶν μετὰ τῶν λαμπάδων αὐτῶν. **5** Χρονίζοντος δὲ τοῦ νυμφίου ἐνύσταξαν πᾶσαι και ἐκάθειδον. **6** Μέσης δὲ νυκτὸς κραυγὴ γέγονεν· Ἴδου ὁ νυμφίος ἔρχεται. ἐξέροχεσθε εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ. **7** Τότε ἠνέροθησαν

ἄνδρες, ποὺ θὰ βρεθοῦν στὸν ἀγρό, ὁ ἕνας θὰ παραληφθῆ (γιατὸν Παράδεισο) και ὁ ἄλλος θὰ ἐγκαταλειφθῆ (γιατὴν Κόλασι). **41** Ἀπὸ δύο γυναῖκες, ποὺ θὰ ἀλέθουν στὸ μύλο, ἡ μία θὰ παραληφθῆ (γιατὸν Παράδεισο) και ἡ ἄλλη θὰ ἐγκαταλειφθῆ (γιατὴν Κόλασι).

42 Ἀγρυπνεῖτε λοιπόν, διότι δὲν ξέρετε ποία ὥρα θὰ ἔλθῃ ὁ Κύριός σας. **43** Ἐκεῖνο δὲ νὰ ξέρετε, ὅτι, ἐὰν γνώριζε ὁ νοικοκύρης ποία ὥρα τῆς νύκτας θὰ ἔλθῃ ὁ κλέπτῃς, θ' ἀγρυπνοῦσε και δὲν θ' ἄφηνε νὰ τοῦ διαρρήξῃ τὸ σπίτι του. **44** Γι' αὐτὸ και σεῖς (ποὺ γνωρίζετε, ὅτι ὁ Κύριος ὅπωςδῆποτε θὰ ἔλθῃ) νὰ ἐτοιμάζεσθε πάντοτε, διότι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θὰ ἔλθῃ τὴν ὥρα, ποὺ δὲν περιμένετε».

Ὁ πιστὸς και φρόνιμος δοῦλος

45 «Ποιὸς ἄραγε εἶναι ὁ ἔμπιστος και συνετὸς δοῦλος, τὸν ὅποῖον ὁ κύριός του ἔκανε προϊστάμενο τῶν ἄλλων δούλων του, γιατὸ νὰ τοὺς δίνῃ τὴν τροφή στὴν ὥρα τῆς; **46** Εὐτυχῆς ὁ δοῦλος ἐκεῖνος, τὸν ὅποῖο, ὅταν ἔλθῃ ὁ κύριός του, θὰ βρῆ νὰ ἐκτελῆ τὴν ἐντολή του. **47** Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅτι θὰ τὸν βάλῃ ὑπεύθυνο σ' ὅλα τὰ ὑπάρχοντά του».

Ὁ κακὸς δοῦλος

48 «Ἐὰν ἀντιθέτως ἐκεῖνος ὁ ὅποῖος εἶναι κακός, εἶπῃ μέσα του, “Θὰ ἀργήσῃ ὁ κύριός μου νὰ ἔλθῃ”, **49** και ἀρχίσῃ νὰ κτυπάῃ τοὺς συνδούλους του, νὰ τρώγῃ δὲ και νὰ πίνῃ μαζί με τοὺς μεθύσους, **50** θὰ ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου σὲ ἡμέρα, ποὺ δὲν περιμένει, και σὲ ὥρα, ποὺ δὲν γνωρίζει, **51** και θὰ τὸν σχίσῃ στὰ δύο, και θὰ τὸν ρίξῃ στὸν τόπο τῆς τιμωρίας τῶν ὑποκριτῶν. Ἐκεῖ θὰ κλαίῃ και θὰ τρίξῃ τὰ δόντια (ἀπὸ τὸν πόνο)».

Ἡ παραβολὴ τῶν δέκα παρθένων

25 «Τότε (κατὰ τὴ δευτέρα παρουσία δηλαδὴ) ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν θὰ ὁμοιάσῃ με δέκα κοπέλες, ποὺ πῆραν τὰ λυχνάρια τους και βγῆκαν νὰ προῦπαντήσουν τὸ νυμφίο. **2** Ἀπ' αὐτὲς δὲ οἱ πέντε ἦταν συνετὲς και οἱ πέντε ἀνόητες. **3** Οἱ ἀνόητες, ὅταν πῆραν τὰ λυχνάρια τους, δὲν πῆραν μαζί τους λάδι, **4** ἐνῶ οἱ συνετὲς μαζί με τὰ λυχνάρια τους πῆραν λάδι στὰ δοχεῖα τους. **5** Καὶ ἐπειδὴ ἀργοῦσε ὁ νυμφίος, νύσταξαν ὅλες και κοιμῶνταν. **6** Κατὰ δὲ τὰ μεσάνυκτα ἀκούσθηκε ἰσχυρὴ φωνή, “Ἴδου ὁ νυμφίος ἔρχεται, βγῆτε νὰ τὸν προῦπαντήσετε”. **7** Τότε σηκώθηκαν ὅλες οἱ κοπέλες ἐκεῖνες και ἐτοίμασαν

πᾶσαι αἱ παρθένοι ἐκεῖναι καὶ ἐκόσμησαν τὰς λαμπάδας αὐτῶν. **8** Αἱ δὲ μωραὶ ταῖς φρονίμοις εἶπον· Δότε ἡμῖν ἐκ τοῦ ἐλαίου ὑμῶν, ὅτι αἱ λαμπάδες ἡμῶν σβέννυνται. **9** Ἀπεκρίθησαν δὲ αἱ φρόνιμοι λέγουσαι· Μήποτε οὐκ ἀρκέσει ἡμῖν καὶ ὑμῖν, πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράσατε ἑαυταῖς. **10** Ἀπερχομένων δὲ αὐτῶν ἀγοράσαι ἤλθεν ὁ νυμφίος καὶ αἱ ἔτοιμοι εἰσῆλθον μετ' αὐτοῦ εἰς τοὺς γάμους, καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα. **11** Ὑστερον δὲ ἔρχονται καὶ αἱ λοιπαὶ παρθένοι λέγουσαι· Κύριε, κύριε, ἄνοιξόν ἡμῖν. **12** Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ οἶδα ὑμᾶς. **13** Γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἶδατε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν ἐν ἧ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται.

14 Ὡσπερ γὰρ ἄνθρωπος ἀποδημῶν ἐκάλεσε τοὺς ἰδίους δούλους καὶ παρέδωκεν αὐτοῖς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, **15** καὶ ᾧ μὲν ἔδωκε πέντε τάλαντα, ᾧ δὲ δύο, ᾧ δὲ ἓν, ἐκάστῳ κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν, καὶ ἀπεδήμησεν εὐθέως. **16** Πορευθεὶς δὲ ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν εἰργάσατο ἐν αὐτοῖς καὶ ἐποίησεν ἄλλα πέντε τάλαντα. **17** Ὡσαύτως καὶ ὁ τὰ δύο ἐκέρδησε καὶ αὐτὸς ἄλλα δύο. **18** Ὁ δὲ τὸ ἐν λαβὼν ἀπελθὼν ὠρυξεν ἐν τῇ γῆ καὶ ἀπέκρυψε τὸ ἀργύριον τοῦ κυρίου αὐτοῦ. **19** Μετὰ δὲ χρόνον πολὺν ἔρχεται ὁ κύριος τῶν δούλων ἐκείνων καὶ συναίρει μετ' αὐτῶν λόγον. **20** Καὶ προσελθὼν ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν προσήνεγκεν ἄλλα πέντε τάλαντα λέγων· Κύριε, πέντε τάλαντά μοι παρέδωκας· ἴδε ἄλλα πέντε τάλαντα ἐκέρδησα ἐπ' αὐτοῖς. **21** Ἔφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ· Εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ! Ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω· εἰσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. **22** Προσελθὼν δὲ καὶ ὁ τὰ δύο τάλαντα λαβὼν εἶπε· Κύριε, δύο τάλαντά μοι παρέδωκας· ἴδε ἄλλα δύο τάλαντα ἐκέρδησα ἐπ' αὐτοῖς. **23** Ἔφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ· Εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ! Ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω· εἰσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. **24** Προσελθὼν δὲ καὶ ὁ τὸ ἐν τάλαντον εἰληφὼς εἶπε· Κύριε, ἔγνωνα σε ὅτι σκληρὸς εἶ ἄνθρωπος, θερίζων ὅπου οὐκ ἔσπειρας καὶ συνάνων ὅθεν οὐ διεσκόπισας· **25** καὶ φοβηθεὶς ἀπελθὼν

τὰ λυχνάρια τους. **8** Οἱ δὲ ἀνόητες εἶπαν στὶς συνετές: “Δώστε μας ἀπὸ τὸ λάδι σας, διότι τὰ λυχνάρια μας σβήνουν”. **9** Ἄλλ’ οἱ συνετές κοπέλες ἀποκρίθηκαν λέγοντας: “Μήπως δὲν ἀρκέση σὲ μᾶς καὶ σὲ σᾶς, γι’ αὐτὸ πηγαίνετε καλλίτερα στοὺς πωλητὰς καὶ ἀγοράσετε γιὰ τοὺς ἑαυτούς σας”. **10** Ἄλλ’ ἐνῶ αὐτὲς πήγαιναν γιὰ ν’ ἀγοράσουν, ἤλθε ὁ νυμφίος, καὶ οἱ ἔτοιμες μπῆκαν μαζί του στὴν αἴθουσα τοῦ γάμου, καὶ ἐκλείσθη ἡ πόρτα. **11** Ὑστερα δὲ ἔρχονται καὶ οἱ ὑπόλοιπες κοπέλες καὶ λέγουν: “Κύριε, κύριε, ἄνοιξέ μας”. **12** Ἄλλ’ αὐτὸς ἀποκρίθηκε καὶ εἶπε: “Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, δὲν σᾶς γνωρίζω”. **13** Ν’ ἀγρυπνήτε λοιπόν, διότι δὲν ξέρετε τὴν ἡμέρα καὶ τὴν ὥρα, ποῦ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θὰ ἔλθῃ».

Ἡ παραβολὴ τῶν τάλαντων

14 «Ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ὁμοιάζει ἐπίσης μὲ τὸ ἐξῆς. Ἐνας ἄνθρωπος, προκειμένου νὰ φύγῃ γιὰ τὰ ξένα, κάλεσε τοὺς δούλους του καὶ τοὺς παρέδωσε τὰ ὑπάρχοντά του. **15** Καὶ σ’ ἄλλον μὲν ἔδωσε πέντε τάλαντα, σ’ ἄλλον δὲ δύο, καὶ σ’ ἄλλον ἓνα, ἀναλόγως μὲ τὴν ἰκανότητα τοῦ καθενός. Καὶ ἔφυγε γιὰ τὰ ξένα ἀμέσως (γιὰ νὰ δώσῃ ἀρκετὸ χρόνο νὰ ἐκμεταλλευθοῦν τὰ τάλαντα). **16** Ἐκεῖνος δέ, ποῦ πῆρε τὰ πέντε τάλαντα, πῆγε καὶ ἐργάσθηκε μ’ αὐτὰ καὶ κέρδισε ἄλλα πέντε τάλαντα. **17** Ὁμοίως καὶ ἐκεῖνος, ποῦ πῆρε τὰ δύο, κέρδισε καὶ αὐτὸς ἄλλα δύο. **18** Ἄλλ’ ἐκεῖνος, ποῦ πῆρε τὸ ἓνα, πῆγε καὶ ἔσκαψε στὴ γῆ καὶ ἔχωσε τὸ χρῆμα τοῦ κυρίου του. **19** Μετὰ δὲ ἀπὸ πολὺ χρόνον ἤλθε ὁ κύριος τῶν δούλων ἐκείνων καὶ ἔκανε μαζί τους λογαριασμό. **20** Καὶ προσῆλθε ἐκεῖνος, ποῦ ἔλαβε τὰ πέντε τάλαντα, καὶ τοῦ ἔφερε ἄλλα πέντε τάλαντα, καὶ εἶπε: “Κύριε, πέντε τάλαντα μοῦ παρέδωσες. Κοίταξε, ἄλλα πέντε τάλαντα κέρδισα μ’ αὐτά”. **21** Τοῦ εἶπε ὁ κύριός του: “Εὖγε, δοῦλε καλὲ καὶ φιλόπρονε! Σὲ ὀλίγα ὑπῆρξες φιλόπρονος, πολλὰ θὰ σοῦ ἐμπιστευθῶ. Πέρασε μέσα στὴ χαρὰ τοῦ κυρίου σου”. **22** Προσῆλθε δὲ καὶ ἐκεῖνος, ποῦ πῆρε τὰ δύο τάλαντα, καὶ εἶπε: “Κύριε, δύο τάλαντα μοῦ παρέδωσες. Κοίταξε, ἄλλα δύο τάλαντα κέρδισα μ’ αὐτά”. **23** Τοῦ εἶπε ὁ κύριός του: “Εὖγε, δοῦλε καλὲ καὶ φιλόπρονε! Σὲ ὀλίγα ὑπῆρξες φιλόπρονος, πολλὰ θὰ σοῦ ἐμπιστευθῶ. Πέρασε μέσα στὴ χαρὰ τοῦ κυρίου σου”. **24** Προσῆλθε δὲ καὶ ἐκεῖνος, ποῦ εἶχε πάρει τὸ ἓνα τάλαντο, καὶ εἶπε: “Κύριε, σὲ κατάλαβα ὅτι εἶσαι πλεονέκτης ἄνθρωπος, ποῦ θερίζεις ἐκεῖ ποῦ δὲν ἔσπειρες, καὶ μαζεύεις ἀπ’ ἐκεῖ ποῦ δὲν σκόρπισες σπόρο. **25** Γι’ αὐτὸ φοβήθηκα, καὶ πῆγα καὶ ἔκρυψα τὸ τάλαντό σου στὴ γῆ (γιὰ νὰ μὴ χαθῆ). Νά, ἔχεις τὸ χρῆμα σου”. **26** Τοῦ ἀποκρίθηκε δὲ ὁ κύριός του καὶ τοῦ εἶπε: “Κακὲ δοῦλε

ἐκρυψα τὸ τάλαντόν σου ἐν τῇ γῆ· ἴδε ἔχεις τὸ σόν. **26** Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ· Πονηρὲ δοῦλε καὶ ὀκνηρὲ! Ἦδεις ὅτι θερίζω ὅπου οὐκ ἔσπειρα καὶ συνάγω ὅθεν οὐ διεσκόρπισα. **27** Ἦδεις οὖν σε βαλεῖν τὸ ἀργύριόν μου τοῖς τραπεζίταις, καὶ ἐλθὼν ἐγὼ ἐκομισάμην ἂν τὸ ἐμὸν σὺν τόκῳ. **28** Ἄρατε οὖν ἀπ' αὐτοῦ τὸ τάλαντον καὶ δότε τῷ ἔχοντι τὰ δέκα τάλαντα. **29** Τῷ γὰρ ἔχοντι παντὶ δοθήσεται καὶ περισσευθήσεται, ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. **30** Καὶ τὸν ἀχρεῖον δοῦλον ἐκβάλετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

31 Ὄταν δὲ ἔλθῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ καὶ πάντες οἱ ἅγιοι ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ, τότε καθίσει ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ, **32** καὶ συναχθήσεται ἔμπροσθεν αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἀφοριεῖ αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων ὡσπερ ὁ ποιμὴν ἀφορίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ τῶν ἐρίφων, **33** καὶ στήσει τὰ μὲν πρόβατα ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, τὰ δὲ ἐρίφια ἐξ εὐωνύμων. **34** Τότε ἐρεῖ ὁ Βασιλεὺς τοῖς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ· Δεῦτε, οἱ εὐλογημένοι τοῦ Πατρὸς μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. **35** Ἐπεινάσα γάρ, καὶ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ἐδίψησα, καὶ ἐποτίσατέ με, ξένος ἦμην, καὶ συνηγάγετέ με, **36** γυμνός, καὶ περιεβάλετέ με, ἡσθένησα, καὶ ἐπεσκεψασθέ με, ἐν φυλακῇ ἦμην, καὶ ἤλθετε πρὸς με. **37** Τότε ἀποκριθήσονται αὐτῷ οἱ δίκαιοι λέγοντες· Κύριε, πότε σε εἶδομεν πεινῶντα καὶ ἐθρέψαμεν, ἢ διψῶντα καὶ ἐποτίσαμεν; **38** Πότε δὲ σε εἶδομεν ξένον καὶ συνηγάγομεν, ἢ γυμνὸν καὶ περιεβάλομεν; **39** Πότε δὲ σε εἶδομεν ἀσθενῆ ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ ἤλθομεν πρὸς σε; **40** Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Βασιλεὺς ἐρεῖ αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε. **41** Τότε ἐρεῖ καὶ τοῖς ἐξ εὐωνύμων· Πορεύεσθε ἀπ' ἐμοῦ, οἱ κατηραμένοι, εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον τὸ ἡτοιμασμένον τῷ Διαβόλῳ καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ. **42** Ἐπεινάσα γάρ, καὶ οὐκ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ἐδίψησα, καὶ οὐκ ἐποτίσατέ με, **43** ξένος ἦμην, καὶ οὐ συνηγάγετέ με, γυμνός, καὶ οὐ περιεβάλετέ με, ἀσθενής καὶ ἐν φυλακῇ, καὶ οὐκ ἐπεσκεψασθέ με. **44** Τότε ἀπο-

καὶ ὀκνηρὲ! Ἦξερες, ὅτι θερίζω ἐκεῖ ποὺ δὲν ἔσπειρα, καὶ συνάγω ἀπ' ἐκεῖ ποὺ δὲν σκόρπισα σπόρο. **27** Γι' αὐτὸ ἔπρεπε νὰ καταθέσης τὸ χρῆμα μου στοὺς τραπεζίτες, καὶ ὅταν ἐγὼ θὰ ἐπέστρεφα, θὰ ἔπαιρνα πίσω τὸ δικό μου μαζὶ μὲ τόκο. **28** Πάρτε λοιπὸν τὸ τάλαντο ἀπ' αὐτόν, καὶ δώστε το σ' αὐτόν, ποὺ ἔχει τὰ δέκα τάλαντα. **29** Naί, σὲ καθένα, ὁ ὁποῖος ἔχει, θὰ δοθῇ ἀκόμη, ὥστε νὰ ἔχη καὶ περισσευμα, ἐνῶ ἀπ' αὐτόν, ὁ ὁποῖος δὲν ἔχει, καὶ αὐτό (τὸ λίγο), ποὺ ἔχει, θὰ ἀφαιρεθῇ. **30** Τὸν ἀνάξιο δὲ δοῦλο πετάξετε ἔξω στὸ βαθύτερο σκοτάδι. Ἐκεῖ θὰ κλαίῃ καὶ θὰ τρίβῃ τὰ δόντια (ἀπὸ τὸν πόνο)».

Μία εἰκὼν τῆς τελικῆς κρίσεως Χωρισμὸς τῶν προβάτων ἀπὸ τὰ ἐρίφια

31 «Ὄταν δὲ ἔλθῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὴ δόξα του καὶ ὅλοι οἱ ἅγιοι ἄγγελοι μαζὶ του, τότε θὰ καθήσῃ στὸν ἔνδοξο θρόνο του, **32** καὶ θὰ συναχθοῦν μπροστά του ὅλα τὰ ἔθνη, καὶ θὰ χωρίσῃ τοὺς μὲν ἀπὸ τοὺς δέ, ὅπως ὁ βοσκὸς χωρίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ τὰ γίδια, **33** καὶ θὰ θέσῃ τὰ μὲν πρόβατα στὰ δεξιὰ του, τὰ δὲ γίδια στὰ ἀριστερά. **34** Τότε ὁ Βασιλεὺς θὰ εἰπῇ σ' αὐτοὺς στὰ δεξιὰ του: “Ἐλᾶτε σεῖς, οἱ εὐλογημένοι ἀπὸ τὸν Πατέρα μου, καὶ κληρονομήσατε τὴ βασιλεία, ποὺ ἔχει ἐτοιμασθῆ γιὰ σᾶς ἀπ' τὴν ἀρχὴ τοῦ κόσμου (τῆς δημιουργίας). **35** Διότι πείνασα καὶ μοῦ δώσατε νὰ φάγω, δίψασα καὶ μὲ ποτίσατε, ξένος ἦμουν καὶ μὲ πήρατε στὸ σπίτι σας, **36** γυμνός καὶ μὲ ντύσατε, ἀσθένησα καὶ μὲ ἐπισκεφθήκατε, ἦμουν στὴ φυλακῇ καὶ ἤλθατε νὰ μὲ ἰδῆτε”. **37** Τότε οἱ εὐσεβεῖς θὰ τοῦ ἀποκριθοῦν λέγοντας: “Κύριε, πότε σε εἶδαμε πεινασμένο καὶ σε θρέψαμε, ἢ διψασμένο καὶ σε ποτίσαμε; **38** Πότε ἐπίσης σε εἶδαμε ξένο καὶ σε πήραμε στὸ σπίτι μας, ἢ γυμνὸ καὶ σε ντύσαμε; **39** Πότε πάλι σε εἶδαμε ἀσθενῆ ἢ φυλακισμένο καὶ σε ἐπισκεφθήκαμε;”. **40** Ὁ δὲ Βασιλεὺς θ' ἀποκριθῇ καὶ θὰ τοὺς πῇ: “Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ἀφοῦ κάνατε αὐτὰ σὲ ἕνα ἀπ' αὐτοὺς τοὺς μικροὺς καὶ ἀσήμους ἀδελφούς μου, σὲ μένα τὰ κάνατε”. **41** Τότε θὰ εἰπῇ καὶ σ' ἐκείνους, ποὺ θὰ εἶναι στὰ ἀριστερά: “Φύγετε ἀπὸ μένα σεῖς, οἱ καταραμένοι, καὶ πηγαίνατε στὸ πῦρ τὸ αἰώνιο, ποὺ ἔχει ἐτοιμασθῆ γιὰ τὸ Διάβολο καὶ τοὺς ἀγγέλους του. **42** Διότι πείνασα καὶ δὲν μοῦ δώσατε νὰ φάγω, δίψασα καὶ δὲν μὲ ποτίσατε, **43** ἦμουν ξένος καὶ δὲν μὲ πήρατε στὸ σπίτι σας, γυμνός καὶ δὲν μὲ ντύσατε, ἀσθενής καὶ φυλακισμένος καὶ δὲν μ' ἐπισκεφθήκατε”. **44** Τότε θὰ τοῦ ἀποκριθοῦν καὶ αὐτοὶ λέγοντας: “Κύριε, πότε σε εἶδαμε πεινασμένο ἢ διψασμένο ἢ ξένο ἢ γυμνὸ ἢ ἀσθενῆ ἢ φυλακισμένο καὶ δὲν φροντίσαμε γιὰ σένα;”. **45** Θὰ ἀποκριθῇ δὲ σ' αὐτοὺς λέγοντας: “Ἀληθινὰ σᾶς

κριθήσονται αὐτῶ καὶ αὐτοὶ λέγοντες· Κύριε, πότε σε εἶδομεν πεινῶντα ἢ διψῶντα ἢ ξένον ἢ γυμνὸν ἢ ἀσθενῆ ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ οὐ διηκονήσαμεν σοι; **45** Τότε ἀποκριθήσεται αὐτοῖς λέγων· Ἄμην λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον οὐκ ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἐλαχίστων, οὐδὲ ἐμοὶ ἐποιήσατε. **46** Καὶ ἀπελεύσονται οὗτοι εἰς κόλασιν αἰώνιον, οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον.

26 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς πάντας τοὺς λόγους τούτους, εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· **2** Οἴδατε ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας τὸ Πάσχα γίνεται, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς τὸ σταυρωθῆναι. **3** Τότε συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως τοῦ λεγομένου Καϊάφα, **4** καὶ συνεβουλεύσαντο ἵνα τὸν Ἰησοῦν δόλω κρατήσωσι καὶ ἀποκτείνωσιν. **5** Ἔλεγον δέ· Μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, ἵνα μὴ θόρυβος γένηται ἐν τῷ λαῷ.

6 Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γενομένου ἐν Βηθανίᾳ ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, **7** προσῆλθεν αὐτῶ γυνὴ ἀλάβαστρον μύρου ἔχουσα βαρυτίμου, καὶ κατέχευεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀνακειμένου. **8** Ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἠγανάκτησαν λέγοντες· Εἰς τί ἢ ἀπώλεια αὕτη; **9** Ἡδύνατο γὰρ τοῦτο τὸ μύρον πραθῆναι πολλοῦ καὶ δοθῆναι τοῖς πτωχοῖς. **10** Γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Τί κόπους παρέχετε τῇ γυναικί; Ἔργον γὰρ καλὸν εἰργάσατο εἰς ἐμέ. **11** Τοὺς πτωχοὺς γὰρ πάντοτε ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, ἐμέ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. **12** Βαλοῦσα γὰρ αὕτη τὸ μύρον τοῦτο ἐπὶ τοῦ σώματός μου, πρὸς τὸ ἐνταφιάσαι με ἐποίησεν. **13** Ἄμην λέγω ὑμῖν, ὅπου ἐὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ, λαληθήσεται καὶ ὁ ἐποίησεν αὕτη εἰς μνημόσυνον αὐτῆς.

λέγω, ἀφοῦ δὲν κάνατε αὐτὰ σὲ ἓνα ἀπ' αὐτοὺς τοὺς μικροὺς καὶ ἀσήμους, οὔτε σὲ μένα τὰ κάνατε". **46** Καὶ θὰ πᾶνε αὐτοὶ σὲ κόλασι αἰώνια, οἱ δὲ εὐσεβεῖς σὲ ζωὴ αἰώνια».

Συνωμοσία κατὰ τοῦ Ἰησοῦ

26 Ὄταν δὲ ὁ Ἰησοῦς τελείωσε ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους, εἶπε στοὺς μαθητάς του: **2** «Ἐέρετε, ὅτι μετὰ δύο ἡμέρες ἔρχεται τὸ Πάσχα, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θὰ παραδοθῇ γιὰ νὰ σταυρωθῇ». **3** Τότε μαζεύτηκαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ στὸ μέγαρο τοῦ ἀρχιερέως, ὁ ὁποῖος ὠνομαζόταν Καϊάφας, **4** καὶ ἀποφάσισαν νὰ πιάσουν μὲ δόλο καὶ νὰ θανατώσουν τὸν Ἰησοῦ. **5** Ἔλεγαν ὁμως, «Ὅχι κατὰ τὴν ἑορτῇ, γιὰ νὰ μὴ ξεσηκωθῇ ὁ λαός».

Ἡ χρῆσι τοῦ Ἰησοῦ στὴ Βηθανία μὲ πολύτιμο μύρο

6 Ὄταν δὲ ὁ Ἰησοῦς ἦταν στὴ Βηθανία στὸ σπίτι τοῦ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, **7** προσῆλθε σ' αὐτὸν μία γυναῖκα κρατώντας ἀλάβαστρο (ἀλάβαστρον δοχεῖο) μὲ βαρύτιμο μύρο, καὶ τὸ ἔχυνε ἀφθόνως στὸ κεφάλι του, καθὼς καθόταν στὸ τραπέζι καὶ ἔτρωγε. **8** Ὄταν δὲ εἶδαν οἱ μαθηταὶ του, ἀγανάκτησαν καὶ εἶπαν: «Γιατί αὕτη ἡ σπατάλη; **9** Διότι μπορούσε αὐτὸ τὸ μύρο νὰ πωληθῇ ἀντὶ μεγάλης τιμῆς καὶ νὰ δοθῇ (ὡς χρηματικὴ ἀξία) στοὺς πτωχοὺς». **10** Ὁ Ἰησοῦς δὲ ἀντιλήφθηκε καὶ τοὺς εἶπε: «Γιατί ἐνοχλεῖτε τὴ γυναῖκα; (Δὲν πρέπει νὰ τὴν ἐνοχλήτε). Διότι ἔκανε καλὴ πρᾶξι σ' ἐμένα. **11** Τοὺς πτωχοὺς βεβαίως θὰ ἔχετε πάντοτε μαζί σας, ἀλλ' ἐμένα δὲν θὰ ἔχετε πάντοτε. **12** Μὲ τὸ νὰ χύση δὲ αὕτη στὸ σῶμα μου αὐτὸ τὸ μύρο, μὲ ἐτοίμασε ἔτσι γιὰ τὸν ἐνταφιασμό μου. **13** Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅπου θὰ κηρυχθῇ αὐτὸ τὸ εὐαγγέλιο σ' ὅλο τὸν κόσμος, θ' ἀναφέρεται καὶ αὐτό, ποὺ ἔκανε αὕτη, γιὰ νὰ διαιωρίζεται ἡ μνήμη της».

14 Τότε πορευθείς εἰς τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Ἰούδας Ἰσκαριώτης, πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς 15 εἶπε· Τί θέλετέ μοι δοῦναι, καὶ ἐγὼ ὑμῖν παραδώσω αὐτόν; Οἱ δὲ ἔστησαν αὐτῷ τριάκοντα ἀργύρια. 16 Καὶ ἀπὸ τότε ἐζήτει εὐκαιρίαν ἵνα αὐτὸν παραδῶ.

17 Τῇ δὲ πρώτῃ τῶν Ἀζύμων προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ λέγοντες αὐτῷ· Ποῦ θέλεις ἐτοιμάσωμέν σοι φαγεῖν τὸ πάσχα; 18 Ὁ δὲ εἶπεν· Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν πρὸς τὸν δεῖνα καὶ εἶπατε αὐτῷ· Ὁ διδάσκαλος λέγει, ὁ καιρὸς μου ἐγγύς ἐστι· πρὸς σέ ποιῶ τὸ Πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου. 19 Καὶ ἐποίησαν οἱ μαθηταὶ ὡς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἠτοίμασαν τὸ πάσχα. 20 Ὁψίας δὲ γενομένης ἀνέκειτο μετὰ τῶν δώδεκα. 21 Καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν εἶπεν· Ἀμήν λέγω ὑμῖν ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με. 22 Καὶ λυπούμενοι σφόδρα ἤρξαντο λέγειν αὐτῷ ἕκαστος αὐτῶν· Μήτι ἐγὼ εἰμι, Κύριε; 23 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Ὁ ἐμβάψας μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ τρυβλίῳ τὴν χεῖρα, οὗτός με παραδώσει. 24 Ὁ μὲν Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ· οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται· καλὸν ἦν αὐτῷ εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος. 25 Ἀποκριθεὶς δὲ Ἰούδας ὁ παραδιδούς αὐτὸν εἶπε· Μήτι ἐγὼ εἰμι, ῥαββί; Λέγει αὐτῷ· Σὺ εἶπας.

26 Ἐσθιόντων δὲ αὐτῶν λαβῶν ὁ Ἰησοῦς τὸν ἄρτον καὶ εὐχαριστήσας ἔκλασε καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς καὶ εἶπε· Λάβετε φάγετε· τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά μου. 27 Καὶ λαβῶν τὸ ποτήριον καὶ εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων· Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες· 28 τοῦτο γάρ ἐστι τὸ αἷμά μου τὸ τῆς καινῆς διαθήκης τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. 29 Λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ πῖω ἀπ' ἄρτι ἐκ τούτου τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὅταν αὐτὸ πίνω μεθ' ὑμῶν καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Πατρός μου.

Ἡ προδοσία τοῦ Ἰούδα γιὰ τριάντα ἀργύρια

14 Τότε ἓνας ἀπὸ τοὺς δώδεκα, ὁ ὀνομαζόμενος Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, πῆγε στοὺς ἀρχιερεῖς, 15 καὶ εἶπε· «Τί θέλετε νὰ μοῦ δώσετε καὶ ἐγὼ νὰ σᾶς τὸν παραδώσω;». 16 Αὐτοὶ δὲ τὸν πλήρωσαν τριάντα ἀργύρια. Καὶ ἀπὸ τότε ζητοῦσε εὐκαιρία νὰ τὸν παραδώσῃ.

Τελευταῖο Πάσχα. Πρόρρησι τῆς προδοσίας. Μυστικὸς Δεῖπνος

17 Κατὰ τὴν πρώτην δὲ ἡμέραν τῆς ἑορτῆς τῶν Ἀζύμων (τοῦ Πάσχα δηλαδή, ποὺ διαρκοῦσε ἑπτὰ ἡμέρες) προσῆλθον οἱ μαθηταὶ στὸν Ἰησοῦ καὶ τοῦ εἶπαν· «Ποῦ θέλεις νὰ σοῦ ἐτοιμάσωμε γιὰ τὸ πασχαλινὸ δεῖπνο;». 18 Αὐτὸς δὲ εἶπε· «Πηγαίνετε στὴν πόλιν στὸν τάδε, καὶ νὰ τοῦ εἰπῆτε· “Ὁ διδάσκαλος λέγει· Ὁ καιρὸς τοῦ πάθους μου εἶναι κοντά· στὸ σπίτι σου θὰ ἐορτάσω τὸ Πάσχα μαζί με τοὺς μαθητάς μου”». 19 Καὶ ἔκαναν οἱ μαθηταὶ ὅπως τοὺς διέταξε ὁ Ἰησοῦς καὶ ἐτοίμασαν τὸ πασχαλινὸ δεῖπνο. 20 Ὅταν δὲ βράδυνασε, καθόταν στὸ τραπέζι μαζί με τοὺς δώδεκα. 21 Καὶ ἐνῶ ἔτρωγαν, εἶπε· «Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅτι ἓνας ἀπὸ σᾶς θὰ με παραδώσῃ». 22 Λυπήθησαν δὲ βαθύτατα καὶ ἄρχισαν καθένας ἀπ' αὐτοὺς νὰ τοῦ λέγουν· «Μήπως εἶμαι ἐγώ, Κύριε;». 23 Ἐκεῖνος δὲ ἀποκρίθηκε καὶ εἶπε· «Αὐτός, ποὺ βούτηξε μαζί μου στὸ πιάτο τὸ χέρι, αὐτὸς θὰ με παραδώσῃ. 24 Ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου βαδίζει βεβαίως πρὸς τὸ θάνατο ὅπως εἶναι γραμμένο γι' αὐτόν. Ἄλλ' ἀλλοίμονο στὸν ἄνθρωπο ἐκεῖνο, ποὺ θὰ παραδώσῃ τὸν Υἱὸ τοῦ ἀνθρώπου. Συνέφερε σ' αὐτόν νὰ μὴν εἶχε γεννηθῆ». 25 Μίλησε τότε ὁ Ἰούδας, ποὺ θὰ τὸν παρέδιδε, καὶ εἶπε· «Μήπως εἶμαι ἐγώ, διδάσκαλε;». Τοῦ λέγει· «Τὸ εἶπες σύ».

26 Ἐνῶ δὲ ἔτρωγαν, ὁ Ἰησοῦς πῆρε τὸν ἄρτο, καὶ ἀφοῦ ἔκανε εὐχαριστήρια προσευχή, τὸν ἔκοψε καὶ τὸν μοίρασε στοὺς μαθητάς καὶ εἶπε· «Λάβετε φάγετε· αὐτὸ εἶναι τὸ σῶμα μου». 27 Ὑστερα πῆρε τὸ ποτήριον, καὶ ἀφοῦ ἔκανε εὐχαριστήρια προσευχή, τὸ ἔδωσε σ' αὐτοὺς λέγοντας· «Πίετε ἀπ' αὐτὸ ὅλοι, 28 διότι αὐτὸ εἶναι τὸ αἷμα μου, ποὺ ἐπικυρώνει τὴν νέα διαθήκη, ποὺ χύνεται γιὰ τοὺς πολλούς, γιὰ νὰ συγχωρηθοῦν οἱ ἁμαρτίες τους. 29 Σᾶς βεβαιώνω δέ, ὅτι δὲν θὰ πῖω πλέον ἀπ' αὐτὸ τὸ προῖον τοῦ κλήματος, ἕως τὴν ἡμέραν ἐκείνη (τὴν αἰώνια ἡμέρα), ποὺ θὰ τὸ πίνω μαζί σας καινούργιο στὴ βασιλείᾳ τοῦ Πατέρα μου».

30 Καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν. 31 Τότε λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Πάντες ὑμεῖς σκανδαλισθήσεσθε ἐν ἔμοι ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ· γέγραπται γάρ, **Πατάξω τὸν ποιμένα, καὶ διασκορπισθήσονται τὰ πρόβατα τῆς ποιμνῆς.** 32 Μετὰ δὲ τὸ ἐγερθῆναί με προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν. 33 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ· Εἰ πάντες σκανδαλισθήσονται ἐν σοί, ἐγὼ δὲ οὐδέποτε σκανδαλισθήσομαι. 34 Ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν λέγω σοι ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ νυκτὶ πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι τρίς ἀπαρνήσῃ με. 35 Λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος· Κἂν δέη με σὺν σοί ἀποθανεῖν, οὐ μὴ σε ἀπαρνήσομαι. Ὁμοίως δὲ καὶ πάντες οἱ μαθηταὶ εἶπον.

36 Τότε ἔρχεται μετ' αὐτῶν ὁ Ἰησοῦς εἰς χωρίον λεγόμενον Γεθσημανῆ, καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς· Καθίσατε αὐτοῦ ἕως οὗ ἀπελθῶν προσεύξωμαι ἐκεῖ. 37 Καὶ παραλαβὼν τὸν Πέτρον καὶ τοὺς δύο υἱοὺς Ζεβεδαίου ἤρξατο λυπεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν. 38 Τότε λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχὴ μου ἕως θανάτου· μείνατε ὧδε καὶ γρηγορεῖτε μετ' ἐμοῦ. 39 Καὶ προελθὼν μικρὸν ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ προσευχόμενος καὶ λέγων· Πάτερ μου, εἰ δυνατόν ἐστι, παρελθέτω ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο· πλὴν οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω, ἀλλ' ὡς σύ. 40 Καὶ ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητάς καὶ εὕρισκει αὐτοὺς καθεύδοντας, καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ· Οὕτως οὐκ ἰσχύσατε μίαν ὥραν γρηγορῆσαι μετ' ἐμοῦ; 41 Γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής. 42 Πάλιν ἐκ δευτέρου ἀπελθὼν προσηύξατο λέγων· Πάτερ μου, εἰ οὐ δύναται τοῦτο τὸ ποτήριον παρελθεῖν ἀπ' ἐμοῦ ἐὰν μὴ αὐτὸ πίω, γενηθήτω τὸ θέλημά σου. 43 Καὶ ἐλθὼν εὕρισκει αὐτοὺς πάλιν καθεύδοντας· ἦσαν γὰρ αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ βεβαρημένοι. 44 Καὶ ἀφείδους αὐτοὺς ἀπελθὼν πάλιν προσηύξατο ἐκ τρίτου τὸν αὐτὸν λόγον εἰπὼν. 45 Τότε ἔρχεται

Μεγαλοστομία Πέτρου, πρόρρησι τριπλῆς ἀρνήσεώς του

30 Ἀφοῦ δὲ ὑμνησαν, βγήκαν γιὰ νὰ πάνε στὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν. 31 Τότε τοὺς λέγει ὁ Ἰησοῦς: «Ὅλοι σεῖς θὰ κλονισθῆτε ἀπέναντί μου αὐτῇ τῇ νύκτα. Γι' αὐτὸ εἶναι γραμμένο: **Θὰ κτυπήσω τὸν ποιμένα, καὶ θὰ διασκορπισθοῦν τὰ πρόβατα τῆς ποιμνῆς.** 32 Ἀλλὰ μετὰ τὴν ἀνάστασί μου θὰ σᾶς περιμένω νὰ συναντηθοῦμε στὴ Γαλιλαία!». 33 Τότε ὁ Πέτρος πῆρε τὸ λόγο καὶ εἶπε: «Ἄν ὅλοι κλονισθοῦν ἀπέναντί σου, ἐγὼ ὅμως ποτὲ δὲν θὰ κλονισθῶ». 34 Τοῦ εἶπε ὁ Ἰησοῦς: «Ἀληθινὰ σοῦ λέγω, ὅτι αὐτῇ τῇ νύκτα, προτοῦ λαλήσῃ ὁ πετεινός, θὰ μὲ ἀπαρνηθῆς τρεῖς φορές». 35 Τοῦ λέγει ὁ Πέτρος: «Καὶ ἂν ἀκόμη χρειασθῆ νὰ πεθάνω μαζί σου, δὲν θὰ σε ἀπαρνηθῶ». Τὸ ἴδιο εἶπαν καὶ ὅλοι (οἱ ἄλλοι) μαθηταί.

Ἡ ὑπερτάτη ἀγωνία στὴ Γεθσημανῆ

36 Τότε ὁ Ἰησοῦς ἔρχεται μαζί τους σ' ἓνα τόπο, ποὺ ὀνομάζεται Γεθσημανῆ, καὶ λέγει στοὺς μαθητάς: «Καθήσετε αὐτοῦ, γιὰ νὰ πάω νὰ προσευχηθῶ ἐκεῖ». 37 Καὶ ἀφοῦ πῆρε μαζί του τὸν Πέτρο καὶ τοὺς δύο υἱοὺς τοῦ Ζεβεδαίου, ἄρχισε νὰ λυπῆται καὶ ν' ἀγωνιᾶ. 38 Τότε λέγει σ' αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς: «Τόσο λυπημένη εἶναι ἡ ψυχὴ μου, ποὺ κοντεύω ἀπὸ τὴ λύπη νὰ πεθάνω. Μείνετε ἔδῳ καὶ ἀγρυπνεῖτε μαζί μου». 39 Καὶ ἀφοῦ προχώρησε λίγο, ἔπεσε μὲ τὸ πρόσωπο στὴ γῆ καὶ προσευχόταν καὶ ἔλεγε: «Πατέρα μου, ἐὰν εἶναι δυνατό, ἄς φύγῃ ἀπὸ μπροστά μου τὸ ποτήρι αὐτό (τὸ πικρὸ ποτήρι τοῦ μαρτυρικοῦ θανάτου). Ἄλλ' (ἄς γίνῃ) ὄχι ὅπως θέλω ἐγὼ, ἀλλ' ὅπως θέλεις σύ». 40 Ἐρχεται κατόπιν πρὸς τοὺς μαθητάς του καὶ τοὺς βρίσκει νὰ κοιμῶνται, καὶ λέγει στὸν Πέτρο: «Οὔτε μίαν ὥρα δὲν μπορέσατε νὰ ἀγρυπνήσετε μαζί μου; 41 Ἀγρυπνεῖτε καὶ προσεύχεσθε, γιὰ νὰ μὴν ὑποκύψετε σὲ πειρασμό. Τὸ πνεῦμα βεβαίως εἶναι πρόθυμο, ἀλλ' ἡ σὰρκα εἶναι ἀδύνατη». 42 Πάλι γιὰ δευτέρη φορὰ πῆγε καὶ προσευχήθηκε λέγοντας: «Πατέρα μου, ἐὰν δὲν δύναται αὐτὸ τὸ ποτήρι νὰ φύγῃ ἀπὸ μπροστά μου χωρὶς νὰ τὸ πίω, ἄς γίνῃ τὸ θέλημά σου». 43 Κατόπιν πῆγε καὶ τοὺς βρῆκε πάλι νὰ κοιμῶνται, διότι τὰ μάτια τους ἦταν βαρεῖα ἀπὸ νυσταγμό. 44 Τοὺς ἄφησε δέ, καὶ πῆγε πάλι καὶ προσευχήθηκε γιὰ τρίτη φορὰ, καὶ εἶπε τὰ αὐτὰ λόγια. 45 Τότε ἔρχεται πρὸς

1. Πρόκειται γιὰ τὴ μικρὴ Γαλιλαία, ἓνα τόπο στὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, ὅπου συγκεντρώνονταν Γαλιλαῖοι, ποὺ πήγαιναν στὴν Ἱερουσαλήμ ὡς προσκυνηταί.

πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτοῖς· Καθεύδετε τὸ λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε! Ἴδου ἤγγικεν ἡ ὥρα καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἀμαρτωλῶν. **46** Ἐγείρεσθε ἄγωμεν· ἰδοὺ ἤγγικεν ὁ παραδιδούς με.

47 Καὶ ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἰδοὺ Ἰούδας εἰς τῶν δώδεκα ἦλθε, καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος πολὺς μετὰ μαχαίρων καὶ ξύλων ἀπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ. **48** Ὁ δὲ παραδιδούς αὐτὸν ἔδωκεν αὐτοῖς σημεῖον λέγων· Ὁν ἂν φιλήσω, αὐτός ἐστι· κρατήσατε αὐτόν. **49** Καὶ εὐθέως προσελθὼν τῷ Ἰησοῦ εἶπε· Χαῖρε, ῥαββί! Καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. **50** Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ἐταῖρε, ἐφ' ᾧ πάρει; Τότε προσελθόντες ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐπὶ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. **51** Καὶ ἰδοὺ εἰς τῶν μετὰ Ἰησοῦ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἀπέσπασε τὴν μάχαιραν αὐτοῦ, καὶ πατάξας τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως ἀφείλεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον. **52** Τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀπόστρεψόν σου τὴν μάχαιραν εἰς τὸν τόπον αὐτῆς· πάντες γὰρ οἱ λαβόντες μάχαιραν ἐν μαχαίρᾳ ἀποθάνουσι. **53** Ἡ δοκεῖς ὅτι οὐ δύναμαι ἄρτι παρακαλέσαι τὸν Πατέρα μου, καὶ παραστήσει μοι πλείους ἢ δώδεκα λεγεῶνας ἀγγέλων; **54** Πῶς οὖν πληρωθῶσιν αἱ γραφαὶ ὅτι οὕτω δεῖ γενέσθαι; **55** Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τοῖς ὄχλοις· Ὡς ἐπὶ ληστὴν ἐξήλθετε μετὰ μαχαίρων καὶ ξύλων συλλαβεῖν με. Καθ' ἡμέραν πρὸς ἡμᾶς ἐκαθεζόμεν διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με. **56** Τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαὶ τῶν προφητῶν. Τότε οἱ μαθηταὶ πάντες ἀφέντες αὐτὸν ἔφυγον.

57 Οἱ δὲ κρατήσαντες τὸν Ἰησοῦν ἀπήγαγον πρὸς Καϊάφην τὸν ἀρχιερέα, ὅπου οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι συνήχθησαν. **58** Ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει αὐτῷ ἀπὸ μακρόθεν ἕως τῆς αὐλῆς τοῦ ἀρχιερέως, καὶ εἰσελθὼν ἔσω ἐκάθητο μετὰ τῶν ὑπηρετῶν ἰδεῖν τὸ τέλος. **59** Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ τὸ συνέδριον ὅλον ἐζήτησαν ψευδομαρτυρίαν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ ὅπως θανατώσωσιν αὐτόν. **60** καὶ οὐκ εὔρον· καὶ πολλῶν

τοὺς μαθητάς του καὶ τοὺς λέγει· «Κοιμᾶσθε ἀκόμη καὶ ἀναπαύεσθε! Ἴδου πλησίασε ἡ ὥρα, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται σὲ χεῖρας ἀσεβῶν. **46** Σηκωθῆτε νὰ προχωρήσωμε. Ἴδου πλησίασε ὁ προδότης μου».

Ἡ σύλληψι τοῦ Ἰησοῦ

47 Καὶ ἐνῶ ἀκόμη μιλοῦσε, ἰδοὺ ὁ Ἰούδας, ἓνας ἀπὸ τοὺς δώδεκα, ἔφθασε, καὶ μαζί του ὄχλος πολὺς μὲ μαχαίρια καὶ ρόπαλα, ποὺ τὸν εἶχαν στείλει οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ. **48** Ἐδῶσε δὲ ὁ προδότης του σ' αὐτούς (ἀναγνωριστικὸ) σημεῖο λέγοντας· «Ὅποιον θὰ φιλήσω, αὐτὸς εἶναι. Συλλάβετέ τον». **49** Καὶ ἀμέσως πλησίασε τὸν Ἰησοῦ καὶ εἶπε· «Χαῖρε, διδάσκαλε!». Καὶ τὸν καταφίλησε. **50** Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε· «Φίλε, γιὰ ποιό σκοπὸ ἦλθες ἐδῶ;». Τότε πλησίασαν καὶ συνέλαβαν τὸν Ἰησοῦ καὶ τὸν ἔδεσαν. **51** Ἀλλ' ἰδοὺ ἓνας ἀπ' αὐτούς, ποὺ ἦταν μαζί μὲ τὸν Ἰησοῦ, ἄπλωσε τὸ χέρι καὶ τράβηξε τὸ μαχαίρι καὶ κτύπησε τὸ δοῦλο τοῦ ἀρχιερέως καὶ τοῦ ἀπέκοψε τὸ αὐτί. **52** Τοῦ λέγει τότε ὁ Ἰησοῦς· «Γύρισε τὸ μαχαίρι σου στὴ θέσι του. Διότι ὅλοι, ὅσοι παίρνουν μαχαίρι, μὲ μαχαίρι θὰ πεθάνουν (ὅσοι δηλαδὴ κάνουν κακό, θὰ πάθουν κακό). **53** Ἡ νομίζεις, ὅτι δὲν μπορῶ τώρα νὰ παρακαλέσω τὸν Πατέρα μου καὶ νὰ μοῦ παρατάξῃ περισσότερες ἀπὸ δώδεκα λεγεῶνες ἀγγέλων; **54** Ἀλλὰ πῶς θὰ ἐκπληρωθοῦν οἱ προφητεῖες τῆς Γραφῆς, ὅτι ἔτσι πρόκειται νὰ γίνῃ;». **55** Ἐκείνη τὴν ὥρα ὁ Ἰησοῦς εἶπε στοὺς ὄχλους· «Καθὼς ἐναντίον ληστοῦ βγήκατε μὲ μαχαίρια καὶ μὲ ρόπαλα νὰ μὲ συλλάβετε. Καθημερινῶς ἤμουν μαζί σας διδάσκοντας στὸ ναὸ καὶ δὲν μὲ συλλάβατε. **56** Ἀλλὰ μὲ ὅλο αὐτό, ποὺ ἔγινε, ἐκπληρώθηκαν οἱ προφητικὲς γραφές». Τότε ὅλοι οἱ μαθηταὶ τὸν ἐγκατέλειψαν καὶ ἔφυγαν.

Τὸ συνέδριο τῶν Ἰουδαίων καταδικάζει τὸν Ἰησοῦ σὲ θάνατο

57 Ἐκεῖνοι δέ, ποὺ συνέλαβαν τὸν Ἰησοῦ, τὸν ἔφεραν στὸν Καϊάφα τὸν ἀρχιερέα, ὅπου συγκεντρώθηκαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι. **58** Ὁ δὲ Πέτρος τὸν ἀκολουθοῦσε ἀπὸ μακριὰ μέχρι τὴν αὐλὴ τοῦ μεγάρου τοῦ ἀρχιερέως, καὶ μπῆκε μέσα καὶ καθόταν μαζί μὲ τοὺς ὑπηρέτες γιὰ νὰ ἰδῇ τὸ τέλος. **59** Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ ὅλο τὸ συνέδριο ζητοῦσαν ψευδομαρτυρία κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, γιὰ νὰ τὸν θανατώσουν, **60** ἀλλὰ δὲν βρῆκαν. Καὶ δὲν βρῆκαν, ἂν καὶ προσῆλθαν πολλοὶ ψευδομάρτυρες. Ὑστερα δὲ προσῆλθαν δύο ψευδομάρτυρες **61** καὶ εἶπαν· «Αὐτὸς εἶπε· Μπορῶ νὰ γκορεμίσω τὸ ναὸ τοῦ Θεοῦ καὶ

ψευδομαρτύρων προσελθόντων, οὐχ εὔρον. Ὑστερον δὲ προσελθόντες δύο ψευδομάρτυρες **61** εἶπον· Οὗτος ἔφη, δύναμαι καταλῦσαι τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν οἰκοδομησάμεν αὐτόν. **62** Καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιερεὺς εἶπεν αὐτῶ· Οὐδὲν ἀποκρίνη; Τί οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν; **63** Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐσιώπα. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἀρχιερεὺς εἶπεν αὐτῶ· Ἐξορκίζω σε κατὰ τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος ἵνα ἡμῖν εἴπῃς εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστός, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. **64** Λέγει αὐτῶ ὁ Ἰησοῦς· Σὺ εἶπας. Πλὴν λέγω ὑμῖν, ἀπ' ἄρτι ὄψεσθε τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς Δυνάμεως καὶ ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. **65** Τότε ὁ ἀρχιερεὺς διέρρηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ λέγων ὅτι ἐβλασφήμησε· τί ἔτι χρείαν ἔχομεν μαρτύρων; Ἴδε νῦν ἠκούσατε τὴν βλασφημίαν αὐτοῦ. **66** Τί ὑμῖν δοκεῖ; Οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπον· Ἐνοχος θανάτου ἐστί. **67** Τότε ἐνέπτυσαν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ ἐκολάφισαν αὐτόν, οἱ δὲ ἐράπισαν **68** λέγοντες· Προφήτευσον ἡμῖν, Χριστέ, τίς ἐστιν ὁ παῖσας σε;

69 Ὁ δὲ Πέτρος ἔξω ἐκάθητο ἐν τῇ αὐλῇ· καὶ προσῆλθεν αὐτῶ μία παιδίσκη λέγουσα· Καὶ σὺ ἦσθα μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Γαλιλαίου. **70** Ὁ δὲ ἠρνήσατο ἔμπροσθεν αὐτῶν πάντων λέγων· Οὐκ οἶδα τί λέγεις. **71** Ἐξελθόντα δὲ αὐτόν εἰς τὸν πυλῶνα εἶδεν αὐτόν ἄλλη καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἐκεῖ καὶ οὗτος ἦν μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου. **72** Καὶ πάλιν ἠρνήσατο μεθ' ὄρκου ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον. **73** Μετὰ μικρὸν δὲ προσελθόντες οἱ ἐστῶτες εἶπον τῷ Πέτρῳ· Ἀληθῶς καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ· καὶ γὰρ ἡ λαλιά σου δηλὸν σε ποιεῖ. **74** Τότε ἤρξατο καταναθεματίζεσθαι καὶ ὀμνύειν ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον. Καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ ἐφώνησε. **75** Καὶ ἐμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ ῥήματος Ἰησοῦ εἰρηκότος αὐτῶ ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι τρεῖς ἀπαρνήθη με· καὶ ἐξελθὼν ἔξω ἐκλαυσε πικρῶς.

σὲ τρεῖς ἡμέρες νὰ τὸν κτίσω». **62** Τότε σηκώθηκε ὁ ἀρχιερεὺς καὶ τοῦ εἶπε· «Δὲν ἔχεις τίποτε νὰ εἰπῆς; Τί εἶναι αὐτά, ποῦ σὲ κατηγοροῦν αὐτοί;». **63** Ἄλλ' ὁ Ἰησοῦς σιωποῦσε. Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς τοῦ εἶπε τότε· «Στὸ ὄνομα τοῦ ζωντανοῦ (τοῦ ἀληθινοῦ) Θεοῦ ζητῶ ἀπὸ σένα νὰ μᾶς πῆς, ἐὰν σὺ εἶσαι ὁ Χριστός (ὁ Μεσσίας), ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ». **64** Τοῦ λέγει ὁ Ἰησοῦς· «Τὸ εἶπες σὺ. Σᾶς λέγω δέ, ἀπὸ τώρα θὰ βλέπετε τὸν Υἱὸ τοῦ ἀνθρώπου νὰ κάθεται στὰ δεξιὰ τῆς Δυνάμεως (τοῦ Παντοδυνάμου) καὶ νὰ φέρεται πάνω στὰ σύννεφα τοῦ οὐρανοῦ (ἀπὸ τώρα δηλαδή, ποῦ με θανατώνετε, θὰ βλέπετε τὸν Υἱὸ τοῦ ἀνθρώπου νὰ δοξάζεται)». **65** Τότε ὁ ἀρχιερεὺς διέρρηξε τὰ ἱμάτιά του (βγῆκε ἀπὸ τὰ ροῦχα του, ἀγανάκτησε!) καὶ εἶπε· «Βλασφήμησε! Τί μᾶς χρειάζονται πλέον μάρτυρες; Ἴδου τώρα ἀκούσατε τὴ βλασφημία του. **66** Τί νομίζετε;». Αὐτοὶ ἀποκρίθηκαν καὶ εἶπαν· «Εἶναι ἄξιος θανάτου». **67** Τότε ἔφτυσαν στὸ πρόσωπό του καὶ τὸν γρονθοκόπησαν, ἄλλοι δὲ τὸν ῥάπισαν **68** λέγοντας· «Προφήτευσέ μας, Χριστέ, ποιὸς σὲ κτύπησε;».

Ἡ τριπλὴ ἄρνησι τοῦ Πέτρου καὶ ἡ μετάνοιά του

69 Ὁ δὲ Πέτρος καθόταν ἔξω στὴν αὐλή, καὶ τὸν πλησίασε μιὰ ὑπηρέτρια καὶ εἶπε· «Καὶ σὺ ἦσουν μαζί με τὸν Ἰησοῦ τὸ Γαλιλαῖο». **70** Ἄλλ' αὐτὸς ἀρνήθηκε μπροστὰ σὲ ὅλους αὐτοὺς λέγοντας· «Δὲν ξέρω τί λές». **71** Ὅταν δὲ πήγαινε πρὸς τὴν αὐλόπορτα, τὸν εἶδε ἄλλη ὑπηρέτρια καὶ λέγει σ' αὐτούς· «Ἐκεῖ ἦταν καὶ αὐτὸς μαζί με τὸν Ἰησοῦ τὸ Ναζωραῖο». **72** Καὶ πάλι ἀρνήθηκε μεθ' ὄρκου λέγοντας· «Δὲν ξέρω τὸν ἄνθρωπο». **73** Μετὰ δὲ ἀπὸ λίγο πλησίασαν οἱ παρευρισκόμενοι καὶ εἶπαν στὸν Πέτρο· «Πράγματι καὶ σὺ ἀπ' αὐτοὺς εἶσαι, διότι καὶ ἡ προφορά σου σὲ φανερώνει». **74** Τότε ἄρχισε νὰ ὀρκίζεται καὶ νὰ ὀμνύει ἐπανειλημμένως λέγοντας· «Δὲν ξέρω τὸν ἄνθρωπο». Καὶ ἀμέσως ὁ πετεινὸς λάλησε. **75** Καὶ θυμήθηκε ὁ Πέτρος τὸ λόγο τοῦ Ἰησοῦ, ποῦ τοῦ εἶχε εἰπεῖ· «Προτοῦ ὁ πετεινὸς λαλήσῃ, θὰ με ἀπαρνήθῃς τρεῖς φορές». Καὶ βγῆκε ἔξω καὶ ἐκλαυσε πικρῶς.

27 Πρωίας δὲ γενομένης συμβούλιον ἔλαβον πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ κατὰ τοῦ Ἰησοῦ ὥστε θανατῶσαι αὐτόν. **2** Καὶ δῆσαντες αὐτόν ἀπήγαγον καὶ παρέδωκαν αὐτόν Ποντίῳ Πιλάτῳ τῷ ἡγεμόνι.

3 Τότε ἰδὼν ὁ Ἰούδας ὁ παραδιδούς αὐτόν ὅτι κατεκρίθη, μεταμεληθεὶς ἀπέστρεψε τὰ τριάκοντα ἀργύρια τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς πρεσβυτέροις **4** λέγων· Ἥμαρτον παραδούς αἷμα ἀθῶον. Οἱ δὲ εἶπον· Τί πρὸς ἡμᾶς; Σὺ ὄψει. **5** Καὶ ρίψας τὰ ἀργύρια ἐν τῷ ναῷ ἀνεχώρησε, καὶ ἀπελθὼν ἀπήγγατο.

6 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς λαβόντες τὰ ἀργύρια εἶπον· Οὐκ ἔξεστι βαλεῖν αὐτὰ εἰς τὸν κορβανᾶν, ἐπεὶ τιμὴ αἱματός ἐστι. **7** Συμβούλιον δὲ λαβόντες ἠγόρασαν ἐξ αὐτῶν τὸν ἀγρὸν τοῦ κεραμέως εἰς ταφὴν τοῖς ξένοις· **8** διὸ ἐκλήθη ὁ ἀγρὸς ἐκεῖνος ἀ γ ρ ὸ ς α ἰ ῖ μ α τ ο ς ἕως τῆς σήμερον. **9** Τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν διὰ Ἰερεμίου τοῦ προφήτου λέγοντος· Καὶ ἔλαβον τὰ τριάκοντα ἀργύρια, τὴν τιμὴν τοῦ τετιμημένου δν ἐτιμήσαντο ἀπὸ υἰῶν Ἰσραήλ, **10** καὶ ἔδωκαν αὐτὰ εἰς τὸν ἀγρὸν τοῦ κεραμέως, καθὰ συνέταξέ μοι Κύριος.

11 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔστη ἔμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνος· καὶ ἐπηρώτησεν αὐτόν ὁ ἡγεμὼν λέγων· Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔφη αὐτῷ· Σὺ λέγεις. **12** Καὶ ἐν τῷ κατηγορεῖσθαι αὐτόν ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων οὐδὲν ἀπεκρίνατο. **13** Τότε λέγει αὐτῷ ὁ Πιλάτος· Οὐκ ἀκούεις πόσα σου καταμαρτυροῦσι; **14** Καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ πρὸς οὐδὲ ἐν ῥῆμα, ὥστε θαυμάζειν τὸν ἡγεμόνα λίαν.

Τὸ συνέδριον τῶν Ἰουδαίων παραδίδει τὸν Ἰησοῦ στὸν Πιλάτο

27 Ὅταν δὲ ξημέρωσε, ὅλοι οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ συνεδρίασαν καὶ ἔλαβαν ἀπόφασι κατὰ τοῦ Ἰησοῦ γιὰ νὰ τὸν θανατώσουν. **2** Καὶ ἀφοῦ τὸν ἔδεσαν, τὸν ἔφεραν καὶ τὸν παρέδωσαν στὸν Πόντιο Πιλάτο τὸν ἡγεμόνα.

Ὁ Ἰούδας μεταμελεῖται καὶ αὐτοκτονεῖ

3 Τότε ὁ Ἰούδας, ποὺ τὸν εἶχε παραδώσει, ὅταν εἶδε, ὅτι καταδικάσθηκε, μεταμελήθηκε καὶ ἐπέστρεψε τὰ τριάντα ἀργύρια στοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς πρεσβυτέρους **4** λέγοντας· «Ἀμάρτησα, διότι παρέδωσα αἷμα ἀθῶο». Ἄλλ' αὐτοὶ εἶπαν· «Τί μᾶς ἐνδιαφέρει; Δικό σου πρόβλημα». **5** Ἐρριξε τότε τὰ ἀργύρια στὸ ναό, καὶ ἀναχώρησε καὶ πῆγε καὶ ἀπαγχονίσθηκε.

Ὁ ἀγρὸς τοῦ κεραμέως ἀγρὸς αἵματος

6 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς πῆραν τὰ ἀργύρια καὶ εἶπαν· «Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ τὰ βάλουμε στὸ ἱερὸ ταμεῖο, ἐπειδὴ εἶναι ἀντίτιμο αἵματος». **7** Ἀφοῦ δὲ συσκέφθηκαν καὶ ἀποφάσισαν, ἀγόρασαν μ' αὐτὰ τὸν ἀγρὸ τοῦ κεραμέως, γιὰ νὰ θάπτωνται οἱ ξένοι. **8** Γι' αὐτὸ ὁ ἀγρὸς ἐκεῖνος ὀνομάζεται μέχρι σήμερον ἀ γ ρ ὸ ς α ἰ ῖ μ α τ ο ς. **9** Τότε ἐκπληρώθηκε τὸ λεχθὲν διὰ τοῦ Ἰερεμίου τοῦ προφήτου, ὁ ὁποῖος εἶπε· Καὶ πῆραν τὰ τριάντα ἀργύρια, τὸ τίμημα τοῦ ἀνεκτιμηήτου, τὸν ὁποῖον ἐκτίμησαν ἔτσι μερικοὶ ἀπὸ τοὺς Ἰσραηλιῖτες, **10** καὶ τὰ ἔδωσαν γιὰ τὸν ἀγρὸ τοῦ κεραμέως, καθὼς μοῦ εἶπε ὁ Κύριος.

Ἡ θαυμαστὴ σιωπὴ τοῦ Ἰησοῦ

11 Ὁ δὲ Ἰησοῦς στάθηκε μπροστὰ στὸν ἡγεμόνα, καὶ τὸν ρώτησε ὁ ἡγεμὼν λέγοντας· «Σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων;». Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε· «Τὸ λέγεις σύ» (Ὁ Ἰησοῦς παραδέχθηκε, ὅτι εἶναι βασιλεὺς, ἀλλὰ μὲ πνευματικὴ βασιλεία). **12** Καὶ ἐνῶ τὸν κατηγοροῦσαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι, δὲν ἀπάντησε τίποτε. **13** Τότε τοῦ λέγει ὁ Πιλάτος· «Δὲν ἀκούεις πόσα σὲ κατηγοροῦν;». **14** Ἀλλὰ δὲν τοῦ ἀποκρίθηκε οὔτε σ' ἓνα λόγο, ὥστε νὰ καταπλήσεται ὁ ἡγεμὼν.

15 Κατὰ δὲ ἑορτὴν εἰώθει ὁ ἡγεμὼν ἀπολύειν ἓνα τῶ ὄχλω δέσμιον, ὃν ἤθελον. 16 Εἶχον δὲ τότε δέσμιον ἐπίσημον λεγόμενον Βαραββᾶν. 17 Συνηγμένων οὖν αὐτῶν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· Τίνα θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν; Βαραββᾶν ἢ Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον Χριστόν; 18 Ἦδει γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παρέδωκαν αὐτόν. 19 Καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ βήματος ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ αὐτοῦ λέγουσα· Μηδὲν σοι καὶ τῶ δικαίῳ ἐκείνῳ· πολλὰ γὰρ ἔπαθον σήμερον κατ' ὄναρ δι' αὐτόν. 20 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπεισαν τοὺς ὄχλους ἵνα αἰτήσωνται τὸν Βαραββᾶν, τὸν δὲ Ἰησοῦν ἀπολέσωσιν. 21 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἡγεμὼν εἶπεν αὐτοῖς· Τίνα θέλετε ἀπὸ τῶν δύο ἀπολύσω ὑμῖν; Οἱ δὲ εἶπον· Βαραββᾶν.

22 Λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· Τί οὖν ποιήσω Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον Χριστόν; Λέγουσιν αὐτῷ πάντες· Σταυρωθήτω! 23 Ὁ δὲ ἡγεμὼν ἔφη· Τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν; Οἱ δὲ περισσῶς ἔκραζον λέγοντες· Σταυρωθήτω!

24 Ἰδὼν δὲ ὁ Πιλάτος ὅτι οὐδὲν ὠφελεῖ, ἀλλὰ μᾶλλον θόρυβος γίνεται, λαβὼν ὕδωρ ἀπενίψατο τὰς χεῖρας ἀπέναντι τοῦ ὄχλου λέγων· Ἀθῶς εἰμι ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ δικαίου τούτου ὑμεῖς ὄψεσθε. 25 Καὶ ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαὸς εἶπε· Τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν. 26 Τότε ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν, τὸν δὲ Ἰησοῦν φραγγελλώσας παρέδωκεν ἵνα σταυρωθῆ.

27 Τότε οἱ στρατιῶται τοῦ ἡγεμόνος παραλαβόντες τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸ πραιτώριον συνήγαγον ἐπ' αὐτόν ὄλην τὴν σπεῖραν· 28 καὶ ἐκδύσαντες αὐτόν περιέθηκαν αὐτῷ χλαμύδα κοκκίνην. 29 καὶ πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν ἐπέθηκαν

Οἱ Ἰουδαῖοι ἀντὶ τοῦ Ἰησοῦ ζητοῦν νὰ ἐλευθερωθῆ ὁ Βαραββᾶς

15 Κατὰ τὴν ἑορτὴν δὲ (τοῦ Πάσχα) συνήθιζε ὁ ἡγεμὼν νὰ ἐλευθερώνη ἓνα φυλακισμένο πρὸς χάριν τοῦ λαοῦ, ὅποιον ἤθελαν. 16 Εἶχαν δὲ τότε ἓνα σεσημασμένο φυλακισμένο, ποῦ ὠνομαζόταν Βαραββᾶς. 17 Καθὼς λοιπὸν ἦταν συγκεντρωμένοι, τοὺς εἶπε ὁ Πιλάτος· «Ποῖόν θέλετε νὰ σᾶς ἐλευθερώσω; Τὸ Βαραββᾶ ἢ τὸν Ἰησοῦ τὸ λεγόμενο Χριστό (Μεσσία);». 18 Διότι ἤξερε, ὅτι ἀπὸ φθόνου τὸν παρέδωσαν (σ' αὐτόν). 19 Ἐνῶ δὲ καθόταν στὴ δικαστικὴ ἔδρα, ἡ γυναῖκα του τοῦ ἔστειλε αὐτὸ τὸ μήνυμα· «Νὰ μὴ κἀνης κανένα κακὸ στὸν ἀθῶο ἐκεῖνο, διότι ἐξ αἰτίας του πολὺ ὑπέφερα σήμερα σὲ ὄνειρο». 20 Ἄλλ' οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπεισαν τοὺς ὄχλους νὰ ζητήσουν τὸ Βαραββᾶ, τοῦ δὲ Ἰησοῦ νὰ ζητήσουν τὴ θανάτωσι. 21 Μίλησε πάλι ὁ ἡγεμὼν καὶ τοὺς εἶπε· «Ποῖόν ἀπὸ τοὺς δύο θέλετε νὰ σᾶς ἐλευθερώσω;». Αὐτοὶ δὲ εἶπαν· «Τὸ Βαραββᾶ».

Οἱ Ἰουδαῖοι ζητοῦν νὰ σταυρωθῆ ὁ Ἰησοῦς

22 Τοὺς λέγει ὁ Πιλάτος· «Τότε τί νὰ κάνω τὸν Ἰησοῦ τὸ λεγόμενο Χριστό (Μεσσία);». Τοῦ λέγουν ὅλοι· «Νὰ σταυρωθῆ!». 23 Ὁ δὲ ἡγεμὼν εἶπε· «Ἀλλὰ τί κακὸ ἔκανε;». Αὐτοὶ δὲ περισσότερο κραύγαζαν λέγοντας· «Νὰ σταυρωθῆ!».

Ὁ Πιλάτος ἀπὸ δειλία ἐνδίδει στὴν ἀπαίτησι τῶν Ἰουδαίων

24 Ἀφοῦ δὲ εἶδε ὁ Πιλάτος, ὅτι δὲν κατορθώνει τίποτε, ἀλλὰ γίνεται μεγαλύτερος θόρυβος, πῆρε νερὸ καὶ ἔνιψε καλὰ τὰ χεῖρια ἐνώπιον τοῦ ὄχλου λέγοντας· «Εἶμαι ἀνεύθυνος γιὰ τὸ θάνατο αὐτοῦ τοῦ ἀθῶου· σεῖς θὰ ἔχετε τὴν εὐθύνη». 25 Ἀποκρίθηκε δὲ ὅλος ὁ λαὸς καὶ εἶπε· «Τὸ αἷμα του ἐπάνω μας καὶ ἐπάνω στὰ παιδιά μας». 26 Τότε ἀπελευθέρωσε γιὰ χάρι τοὺς τὸ Βαραββᾶ, ἐνῶ τὸν Ἰησοῦ, ἀφοῦ μαστίγωσε, παρέδωσε νὰ σταυρωθῆ.

Οἱ στρατιῶτες περιπαίζουσι τὸν Ἰησοῦ ὡς βασιλέα τῶν Ἰουδαίων

27 Τότε οἱ στρατιῶτες τοῦ ἡγεμόνος, ἀφοῦ πῆραν καὶ ὠδήγησαν τὸν Ἰησοῦ στὸ πραιτώριο (στὸ παλάτι τοῦ ἡγεμόνος, συγκεκριμένως στὴν ἐσωτερικὴ αὐλὴ τοῦ παλατιοῦ), μάζεψαν γύρω του ὄλη τὴ φρουρά. 28 Καὶ ἀφοῦ τὸν ἔγδυσαν, τὸν ἔντυσαν μὲ κόκκινο μανδύα (ὡς βασιλικὴ δῆθεν πορφύρα), 29 καὶ ἀφοῦ ἔπλεξαν στεφάνι ἀπὸ ἀγκάθια, τὸ ἔβαλαν πάνω στὸ κεφάλι του (ὡς βασιλικὸ δῆθεν στέμμα), καὶ στὸ δε-

ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ κάλαμον ἐπὶ τὴν δεξιὰν αὐτοῦ, καὶ γονυπετήσαντες ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἐνέπαιζον αὐτῷ λέγοντες· Χαῖρε, ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων! **30** Καὶ ἐμπτύσαντες εἰς αὐτὸν ἔλαβον τὸν κάλαμον καὶ ἔτυπτον εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. **31** Καὶ ὅτε ἐνέπαιζαν αὐτῷ, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν χλαμύδα καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ σταυρῶσαι.

32 Ἐξερχόμενοι δὲ εὗρον ἄνθρωπον Κυρηναῖον ὀνόματι Σίμωνα· τοῦτον ἠγγάρευσαν ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ. **33** Καὶ ἐλθόντες εἰς τόπον λεγόμενον Γολγοθᾶ, ὃ ἐστὶ λεγόμενος Κρανίου τόπος, **34** ἔδωκαν αὐτῷ πιεῖν ὄξος μετὰ χολῆς μεμιγμένον· καὶ γευσάμενος οὐκ ἤθελε πιεῖν. **35** Σταυρώσαντες δὲ αὐτὸν διεμερίσαντο τὰ ἱμάτια αὐτοῦ βαλόντες κλῆρον, **36** καὶ καθήμενοι ἐτήρουν αὐτὸν ἐκεῖ. **37** Καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τὴν αἰτίαν αὐτοῦ γεγραμμένην· Οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. **38** Τότε σταυροῦνται σὺν αὐτῷ δύο λησται, εἷς ἐκ δεξιῶν καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων.

39 Οἱ δὲ παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτὸν κινουῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν **40** καὶ λέγοντες· Ὁ καταλύων τὸν ναὸν καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν! Σῶσον σεαυτὸν. Εἰ Υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, κατάβηθι ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. **41** Ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες μετὰ τῶν γραμματέων καὶ πρεσβυτέρων καὶ Φαρισαίων ἔλεγον· **42** Ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι. Εἰ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐστὶ, καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ καὶ πιστεύσομεν ἐπ' αὐτῷ. **43** Πέποιθεν ἐπὶ τὸν Θεόν, ῥυσάσθω νῦν αὐτόν, εἰ θέλει αὐτόν· εἶπε γὰρ ὅτι Θεοῦ εἰμι Υἱός. **44** Τὸ δ' αὐτὸ καὶ οἱ λησται οἱ συσταυρωθέντες αὐτῷ ὠνείδιζον αὐτόν.

ξί του χέρι ἔδωσαν ἓνα καλάμι (ὡς βασιλικὸ δῆθεν σκῆπτρο), καὶ γονάτισαν μπροστά του καὶ τὸν περιέπαιζαν λέγοντας· «Χαῖρε, βασιλεὺ τῶν Ἰουδαίων!». **30** Καὶ ἀφοῦ τὸν ἔφτυσαν, πῆραν τὸ καλάμι καὶ τὸν κτυποῦσαν στὸ κεφάλι του. **31** Καὶ ἀφοῦ τὸν περιέπαιζαν, τοῦ ἔβγαλαν τὸν μανδύα καὶ τὸν ἔντυσαν τὰ ροῦχα του, καὶ τὸν πῆραν γιὰ νὰ πᾶνε γιὰ νὰ τὸν σταυρώσουν.

Ὁ Ἰησοῦς ὁδηγεῖται στὸ Γολγοθᾶ
καὶ σταυρώνεται ἐν μέσῳ δύο ληστῶν

32 Ὄταν δὲ ἔβγαιναν (ἀπὸ τὴν πόλι), βρῆκαν ἓνα ἄνθρωπο ἀπὸ τὴν Κυρήνη, ποὺ ὠνομαζόταν Σίμων. Αὐτὸν ἀγγάρευσαν γιὰ νὰ μεταφέρει τὸ σταυρὸ του. **33** Καὶ ἀφοῦ ἔφτασαν σ' ἓνα τόπο ποὺ ὀνομάζεται Γολγοθᾶς, καὶ σὲ μετάφρασι σημαίνει, Κρανίου τόπος, **34** τοῦ ἔδωσαν νὰ πιῇ ξύδι ἀνάμικτο μὲ χολή, ἀλλὰ μὴ δόξιασε, δὲν θέλησε νὰ πιῇ. **35** Ὄταν δὲ τὸν σταύρωσαν, μοίρασαν μεταξύ τους μὲ κλῆρο τὰ ἐνδύματά του. **36** Καὶ κάθονταν ἐκεῖ καὶ τὸν φύλαγαν. **37** Πάνω δὲ ἀπὸ τὸ κεφάλι του τοποθέτησαν ἐπιγραφή, στὴν ὁποία ὡς αἰτία τῆς καταδίκης ἦταν γραμμένο, Αὐτὸς εἶναι ὁ Ἰησοῦς ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. **38** Τότε σταυρώνονται μαζί του δύο λησται, ὁ ἓνας ἀπ' τὰ δεξιὰ καὶ ὁ ἄλλος ἀπ' τὰ ἀριστερά.

Οἱ Ἰουδαῖοι ἐμπαίζουν τὸν Ἐσταυρωμένο

39 Οἱ δὲ περαστικοὶ τὸν ἔβριζαν κουνώντας τὰ κεφάλια τους εἰρωνικά **40** καὶ λέγοντας· «Σὺ ποὺ θὰ γκρέμιζες τὸ ναὸ καὶ σὲ τρεῖς ἡμέρες θὰ τὸν οἰκοδομοῦσες! Σῶσε τὸν ἑαυτό σου. Ἐὰν εἶσαι Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, κατέβη ἀπὸ τὸ σταυρὸ». **41** Ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, ἐμπαίζοντας μαζί μὲ τοὺς γραμματεῖς καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς Φαρισαίους, ἔλεγον· **42** «Ἄλλους ἔσωσε, τὸν ἑαυτό του δὲν δύναται νὰ σώσῃ. Ἐὰν εἶναι βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ, ἄς κατεβῆ τώρα ἀπὸ τὸ σταυρὸ, καὶ θὰ πιστεύσωμε σ' αὐτόν. **43** Ἐμπιστεύεται στὸ Θεό, ἄς τὸν σώσῃ τώρα, ἐὰν εὐαρεστῆται σ' αὐτόν· διότι εἶπε, “Εἶμαι Υἱὸς τοῦ Θεοῦ”». **44** Τὸ ἴδιο δὲ καὶ οἱ λησται, ποὺ σταυρώθηκαν μαζί του, τὸν ἔβριζαν (“Ὑστερα ὁ ἓνας ἀπὸ τοὺς δύο ληστας μετανόησε).

45 Ἀπὸ δὲ ἕκτης ὥρας σκότος ἐγένετο ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐνάτης. 46 Περὶ δὲ τὴν ἐνάτην ὥραν ἀνεβόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλη λέγων· Ἥλί, Ἥλί, λιμᾶ σαβαχθανί; Τοῦτ' ἔστι, Θεέ μου, Θεέ μου, ἵνατί με ἐγκατέλιπες; 47 Τινὲς δὲ τῶν ἐκεῖ ἐστῶτων ἀκούσαντες ἔλεγον ὅτι Ἥλιαν φωνεῖ οὗτος. 48 Καὶ εὐθέως δραμῶν εἰς ἕξ αὐτῶν καὶ λαβῶν σπόγγον πλήσας τε ὄξους καὶ περιθεις καλάμῳ ἐπότιζεν αὐτόν. 49 Οἱ δὲ λοιποὶ ἔλεγον· Ἄφες ἴδωμεν εἰ ἔρχεται Ἥλιος σώσων αὐτόν. 50 Ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν κράξας φωνῇ μεγάλη ἀφῆκε τὸ πνεῦμα.

51 Καὶ ἰδοὺ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω, καὶ ἡ γῆ ἐσεισθη καὶ αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν, 52 καὶ τὰ μνημεῖα ἀνεώχθησαν καὶ πολλὰ σώματα τῶν κεκοιμημένων ἀγίων ἠγέρθη, 53 καὶ, ἐξελθόντες ἐκ τῶν μνημείων, μετὰ τὴν ἔγερσιν αὐτοῦ εἰσηλθον εἰς τὴν ἀγίαν πόλιν καὶ ἐνεφανίσθησαν πολλοῖς. 54 Ὁ δὲ ἑκατόνταρχος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ τηροῦντες τὸν Ἰησοῦν, ἰδόντες τὸν σεισμόν καὶ τὰ γενόμενα ἐφοβήθησαν σφόδρα λέγοντες· Ἀληθῶς Θεοῦ Υἱὸς ἦν οὗτος.

55 Ἦσαν δὲ ἐκεῖ καὶ γυναῖκες πολλαὶ ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι, αἵτινες ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας διακονοῦσαι αὐτῷ· 56 ἐν αἷς ἦν Μαρία ἡ Μαγδαληνή, καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ Ἰωσῆ μητέρα, καὶ ἡ μητέρα τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου.

Ὁ θάνατος τοῦ Ἰησοῦ

45 Ἀπὸ ὥρα δὲ δώδεκα τὸ μεσημέρι ἕως ὥρα τρεῖς τὸ ἀπόγευμα ἔπεσε σκοτάδι σ' ὅλη τὴ γῆ. 46 Γύρω δὲ στὶς τρεῖς τὸ ἀπόγευμα ὁ Ἰησοῦς φώναξε μὲ φωνῇ μεγάλη καὶ εἶπε: Ἥλί, Ἥλί, λιμᾶ σαβαχθανί; Δηλαδή, Θεέ μου, Θεέ μου, γιατί μὲ ἐγκατέλειπες; 47 Μερικοὶ δὲ ἀπὸ τοὺς παρευρισκομένους ἐκεῖ, ὅταν τὸ ἄκουσαν, ἔλεγον: «Τὸν Ἥλία φωνάζει αὐτός». 48 Καὶ ἀμέσως ἕνας ἀπ' αὐτοὺς ἔτρεξε, καὶ πῆρε ἕνα σφουγγάρι, καὶ τὸ γέμισε μὲ ξύδι, καί, ἀφοῦ τὸ στερέωσε στὴν ἄκρη ἀπὸ ἕνα καλάμι, προσπαθοῦσε νὰ τὸν ποτίσῃ. 49 Ἄλλ' οἱ ἄλλοι ἔλεγον: «Ἄφησε νὰ δοῦμε, ἂν θὰ ἔλθῃ ὁ Ἥλιος νὰ τὸν σώσῃ». 50 Ὁ δὲ Ἰησοῦς, ἀφοῦ πάλι φώναξε μὲ φωνῇ μεγάλη, παρέδωσε τὸ πνεῦμα.

Σημεῖα ἀκολουθοῦν στὸ θάνατο τοῦ Ἰησοῦ καὶ ὁ ἑκατόνταρχος πιστεύει

51 Καὶ ἰδοὺ τὸ παραπέτασμα τοῦ ναοῦ σχίσθηκε στὰ δύο ἀπὸ πάνω ἕως κάτω, καὶ ἡ γῆ σεισθηκε, καὶ οἱ βράχοι σχίσθησαν, 52 καὶ τὰ μνημεῖα ἀνοιξαν καὶ πολλὰ σώματα τῶν ἀγίων, ποὺ εἶχαν κοιμηθῆ, ἀναστήθησαν, 53 καὶ, ἀφοῦ βγῆκαν ἀπὸ τὰ μνημεῖα, μετὰ τὴν ἀνάστασί του μπῆκαν στὴν ἀγία πόλι καὶ ἐφανίσθησαν σὲ πολλοὺς. 54 Ὁ δὲ ἑκατόνταρχος καὶ οἱ στρατιῶτες, ποὺ φύλαγαν μαζί του τὸν Ἰησοῦ, ὅταν εἶδαν τὸ σεισμό καὶ τὰ ἄλλα συμβάντα, φοβήθησαν πάρα πολύ, καὶ ἔλεγον: «Πραγματικῶς αὐτὸς ἦταν Υἱὸς τοῦ Θεοῦ».

Γυναῖκες παρακολουθοῦν τὸ δρᾶμα τοῦ Γολγοθᾶ

55 Ἦταν δὲ ἐκεῖ καὶ πολλὲς γυναῖκες, ποὺ παρακολουθοῦσαν ἀπὸ μακριά, καὶ εἶχαν ἀκολουθήσει τὸν Ἰησοῦ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ τὸν ὑπηρετοῦσαν. 56 Μεταξὺ αὐτῶν ἦταν ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνή, καὶ ἡ Μαρία ἡ μητέρα τοῦ Ἰακώβου καὶ τοῦ Ἰωσῆ, καὶ ἡ μητέρα τῶν υἱῶν τοῦ Ζεβεδαίου.

57 Ὁψίας δὲ γενομένης ἦλθεν ἄνθρωπος πλούσιος ἀπὸ Ἀριμαθαίας, τοῦνομα Ἰωσήφ, ὃς καὶ αὐτὸς ἐμαθήτευσε τῷ Ἰησοῦ. 58 Οὗτος προσελθὼν τῷ Πιλάτῳ ἠτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Τότε ὁ Πιλάτος ἐκέλευσεν ἀποδοθῆναι τὸ σῶμα. 59 Καὶ λαβὼν τὸ σῶμα ὁ Ἰωσήφ ἐνετύλιξεν αὐτὸ σινδόνι καθαρᾷ, 60 καὶ ἔθηκεν αὐτὸ ἐν τῷ καινῷ αὐτοῦ μνημείῳ ὃ ἐλατόμησεν ἐν τῇ πέτρᾳ, καὶ προσκυλίσας λίθον μέγαν τῇ θύρᾳ τοῦ μνημείου ἀπήλθεν. 61 Ἦν δὲ ἐκεῖ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Μαρία, καθήμεναι ἀπέναντι τοῦ τάφου.

62 Τῇ δὲ ἐπαύριον, ἣτις ἐστὶ μετὰ τὴν Παρασκευὴν, συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς Πιλάτον 63 λέγοντες· Κύριε, ἐμνήσθημεν ὅτι ἐκεῖνος ὁ πλάνος εἶπεν ἔτι ζῶν, μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐγείρομαι. 64 Κέλευσον οὖν ἀσφαλισθῆναι τὸν τάφον ἕως τῆς τρίτης ἡμέρας, μήποτε ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νεκρὸς κλέψωσιν αὐτὸν καὶ εἴπωσι τῷ λαῷ, ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν· καὶ ἔσται ἡ ἐσχάτη πλάνη χείρων τῆς πρώτης. 65 Ἐφη αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· Ἐχετε κουστωδίας· ὑπάγετε ἀσφαλίσασθε ὡς οἴδατε. 66 Οἱ δὲ πορευθέντες ἠσφάλισαντο τὸν τάφον σφραγίσαντες τὸν λίθον μετὰ τῆς κουστωδίας.

28 Ὁψὲ δὲ σαββάτων, τῇ ἐπιφωσκούσῃ εἰς μίαν σαββάτων, ἦλθε Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Μαρία θεωρησάσαι τὸν τάφον. 2 Καὶ ἰδοὺ σεισμὸς ἐγένετο μέγας· ἄγγελος γὰρ Κυρίου καταβὰς ἐξ οὐρανοῦ προσελθὼν ἀπεκύλισε τὸν λίθον ἀπὸ τῆς θύρας καὶ ἐκάθητο ἐπάνω αὐτοῦ. 3 Ἦν δὲ ἡ ἰδέα αὐτοῦ ὡς ἀστραπὴ καὶ τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ λευκὸν ὡσεὶ χιῶν. 4 Ἀπὸ δὲ τοῦ φόβου αὐτοῦ ἐσείσθησαν οἱ τηροῦντες καὶ ἐγένοντο ὡσεὶ νεκροί. 5 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἄγγελος εἶπε ταῖς γυναῖξιν· Μὴ φοβεῖσθε ὑμεῖς. Οἶδα γὰρ ὅτι Ἰησοῦν τὸν ἐσταυρωμένον ζητεῖτε. 6 Οὐκ ἔστιν ὧδε· ἠγέρθη γὰρ καθὼς εἶπε· δεῦτε ἴδετε τὸν τόπον ὅπου ἔκειτο ὁ Κύριος. 7 Καὶ ταχὺ πορευθεῖσαι

Ὁ Ἰωσήφ ὁ Ἀριμαθαῖος ἐνταφιάζει τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ

57 Ἀργὰ δὲ τὸ ἀπόγευμα παρουσιάσθηκε ἓνας ἄνθρωπος πλούσιος ἀπὸ τὴν Ἀριμαθαία, ὀνομαζόμενος Ἰωσήφ, ποὺ καὶ αὐτὸς ὑπῆρξε μαθητῆς τοῦ Ἰησοῦ. 58 Αὐτὸς πῆγε στὸν Πιλάτο καὶ ζήτησε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Τότε ὁ Πιλάτος διέταξε νὰ δοθῇ τὸ σῶμα. 59 Καὶ ἀφοῦ ὁ Ἰωσήφ ἔλαβε τὸ σῶμα, τὸ τύλιξε σ' ἓνα καθαρὸ (ἀμεταχειρίστο) σεντόνι, 60 καὶ τὸ ἔθεσε στὸ δικό του καινούργιο μνήμα, ποὺ εἶχε λαξεύσει στὸ βράχο. Καί, ἀφοῦ κύλισε ἓνα μεγάλο λίθο στὴν εἴσοδο τοῦ μνήματος (γιὰ νὰ τὴν κλείσει), ἔφυγε. 61 Ἦταν δὲ ἐκεῖ ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Μαρία, οἱ ὁποῖες κάθονταν ἀπέναντι ἀπὸ τὸν τάφο.

Ἡ σφράγισι καὶ ἡ φρούρησι τοῦ τάφου

62 Τὴν ἄλλη δὲ ἡμέρα, ἡ ὁποία εἶναι μετὰ τὴν Παρασκευὴ (δηλαδὴ τὸ Σάββατο), πῆγαν μαζὶ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι στὸν Πιλάτο 63 καὶ εἶπαν· «Κύριε, θυμηθῆκαμε, ὅτι ἐκεῖνος ὁ πλάνος εἶπε, ὅταν ἀκόμη ζοῦσε, “Μετὰ τρεῖς ἡμέρες θὰ ἀναστηθῶ”. 64 Δῶσε λοιπὸν διαταγὴ ν' ἀσφαλισθῇ ὁ τάφος ἕως τὴν τρίτη ἡμέρα, μήπως ἔλθουν οἱ μαθηταὶ τοῦ τῆ νύκτα καὶ τὸν κλέψουν καὶ εἰποῦν στὸ λαό, “Ἀναστήθηκε ἐκ νεκρῶν”, καὶ θὰ εἶναι ἡ τελευταία πλάνη χειρότερη ἀπὸ τὴν πρώτη». 65 Τοὺς εἶπε ὁ Πιλάτος· «Πάρετε φρουρά· πηγαίνετε καὶ ἀσφαλίσετε, ὅπως νομίζετε». 66 Καὶ αὐτοὶ πῆγαν καὶ διὰ τῆς φρουρᾶς ἀσφάλισαν τὸν τάφο, ἀφοῦ μάλιστα σφράγισαν (μὲ ταινία καὶ βουλοκέρι) τὸ λίθο.

Μυροφόρες ἐπισκέπτονται κενὸ τάφο καὶ ἄγγελος ἀγγέλλει τὴν ἀνάστασι τοῦ Ἰησοῦ

28 Μετὰ δὲ τὴν ἀργία τοῦ Σαββάτου, τὰ ξημερώματα τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος (τῆς Κυριακῆς), πῆγε ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Μαρία, γιὰ νὰ ἰδοῦν τὸν τάφο. 2 Καὶ ἰδοὺ ἔγινε σεισμὸς μέγας. Διότι ἄγγελος Κυρίου κατέβηκε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ καὶ πῆγε καὶ κύλισε τὸ λίθο ἀπὸ τὴν εἴσοδο τοῦ τάφου καὶ καθόταν ἐπάνω του. 3 Τὸ δὲ πρόσωπό του ἦταν σὰν ἀστραπὴ, καὶ τὸ ἔνδυμά του λευκὸ σὰν τὸ χιόνι. 4 Καὶ ἀπὸ τὸ φόβο, ποὺ προκάλεσε, συγκλονίσθησαν οἱ φύλακες καὶ ἔγιναν σὰν νεκροί. 5 Μίλησε δὲ ὁ ἄγγελος καὶ εἶπε στὶς γυναῖκες· «Μὴ φοβεῖσθε σεῖς. Διότι ξέρω, ὅτι ζητεῖτε τὸν Ἰησοῦ τὸν ἐσταυρωμένο. 6 Δὲν εἶναι ἐδῶ, ἀλλ' ἀναστήθηκε, καθὼς εἶπε. Ἐλᾶτε νὰ ἰδῆτε τὸν τόπο, ὅπου ἦταν ὁ Κύριος. 7 Καὶ πηγαίνετε γρήγορα νὰ εἰπῆτε στοὺς μαθητάς του. “Ἀναστήθηκε ἐκ νεκρῶν, καὶ ἰδοὺ πηγαίνει

εἶπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ ἰδοὺ προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε. Ἴδου εἶπον ὑμῖν.

8 Καὶ ἐξελθοῦσαι ταχὺ ἀπὸ τοῦ μνημείου μετὰ φόβου καὶ χαρᾶς μεγάλης ἔδραμον ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. **9** Ὡς δὲ ἐπορεύοντο ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ Ἰησοῦς ἀπήντησεν αὐταῖς λέγων· Χαίρετε! Αἱ δὲ προσελθοῦσαι ἐκράτησαν αὐτοῦ τοὺς πόδας καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ. **10** Τότε λέγει αὐταῖς ὁ Ἰησοῦς· Μὴ φοβεῖσθε! Ὑπάγετε ἀπαγγεῖλατε τοῖς ἀδελφοῖς μου ἵνα ἀπέλθωσιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, κάκεῖ με ὄψονται.

11 Πορευομένων δὲ αὐτῶν ἰδοὺ τινες τῆς κουστωδίας ἐλθόντες εἰς τὴν πόλιν ἀπήγγειλαν τοῖς ἀρχιερεῦσιν ἅπαντα τὰ γενομένα. **12** Καὶ συναχθέντες μετὰ τῶν πρεσβυτέρων συμβούλιόν τε λαβόντες ἀργύρια ἱκανὰ ἔδωκαν τοῖς στρατιώταις **13** λέγοντες· Εἶπατε ὅτι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς ἐλθόντες ἔκλεψαν αὐτὸν ἡμῶν κοιμωμένων. **14** Καὶ ἐὰν ἀκουσθῇ τοῦτο ἐπὶ τοῦ ἡγεμόνος, ἡμεῖς πείσομεν αὐτὸν καὶ ὑμᾶς ἀμερίμνους ποιήσομεν. **15** Οἱ δὲ λαβόντες τὰ ἀργύρια ἐποίησαν ὡς ἐδιδάχθησαν. Καὶ διεφημίσθη ὁ λόγος οὗτος παρὰ Ἰουδαίοις μέχρι τῆς σήμερον.

16 Οἱ δὲ ἑνδεκα μαθηταὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, εἰς τὸ ὄρος οὗ ἐτάξατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, **17** καὶ ἰδόντες αὐτὸν προσεκύνησαν αὐτῷ, οἱ δὲ ἐδίστασαν. **18** Καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησεν αὐτοῖς λέγων· Ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς. **19** Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, **20** διδάσκοντες αὐτοὺς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν. Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος. Ἀμήν.

πρὶν ἀπὸ σᾶς νὰ σᾶς περιμένῃ στὴ Γαλιλαία¹, ἐκεῖ θὰ τὸν ἰδῆτε”. Ἴδου σᾶς πληροφόρησα».

Ἐμφάνισι τοῦ ἀναστάντος Ἰησοῦ στὶς μυροφόρες

8 Ἐφυγαν δὲ γρήγορα ἀπὸ τὸ μνημα μὲ φόβο καὶ χαρὰ μεγάλη, καὶ ἔτρεξαν γιὰ νὰ φέρουν τὸ μήνυμα στοὺς μαθητὰς του. **9** Καθὼς δὲ πήγαιναν γιὰ ν' ἀναγγεῖλουν στοὺς μαθητὰς του, ἰδοὺ ὁ Ἰησοῦς τὶς συνάντησε καὶ εἶπε: «Χαίρετε!». Αὐτὲς δὲ τὸν πλησίασαν καὶ ἔπιασαν τὰ πόδια του καὶ τὸν προσκύνησαν. **10** Τότε λέγει σ' αὐτὲς ὁ Ἰησοῦς: «Μὴ φοβεῖσθε! Πηγαίνετε νὰ εἰδοποιήσετε τοὺς ἀδελφούς μου, γιὰ νὰ πάνε στὴ Γαλιλαία¹, καὶ ἐκεῖ θὰ με ἰδοῦν».

Οἱ Ἰουδαῖοι ἐξαγοράζουν τοὺς φρουροὺς τοῦ τάφου καὶ συκοφαντοῦν τὴν ἀνάστασι

11 Ἐνῶ δὲ αὐτὲς βρίσκονταν στὸ δρόμο, ἰδοὺ μερικοὶ ἀπ' τὴ φρουρὰ πῆγαν στὴν πόλι καὶ ἀνέφεραν στοὺς ἀρχιερεῖς ὅλα τὰ γεγονότα. **12** Καὶ ἀφοῦ (οἱ ἀρχιερεῖς) συνεδρίασαν μαζί μὲ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ ἔλαβαν ἀπόφασι, ἔδωσαν ἀρκετὰ ἀργύρια στοὺς στρατιῶτες **13** καὶ εἶπαν: «Νὰ εἰπῆτε, “Οἱ μαθηταὶ του ἤλθαν τὴ νύκτα καὶ τὸν ἔκλεψαν, ἐνῶ ἡμεῖς κοιμόμασταν”». **14** Καὶ ἂν φθάσῃ τοῦτο στὰ αὐτιά τοῦ ἡγεμόνος, ἡμεῖς θὰ τὸν καθησυχάσωμε καὶ θὰ σᾶς ἀπαλλάξωμε ἀπὸ κάθε εὐθύνης». **15** Αὐτοὶ δέ, ἀφοῦ πῆραν τὰ ἀργύρια, ἔκαναν ὅπως διδάχθησαν. Καὶ διαδόθηκε αὐτὴ ἡ φήμη στοὺς Ἰουδαίους μέχρι σήμερα.

Ὁ ἀναστὰς Κύριος δίνει στοὺς μαθητὰς παγκόσμια ἀποστολή

16 Οἱ δὲ ἑνδεκα μαθηταὶ πῆγαν στὴ Γαλιλαία¹, στὸ ὄρος δηλαδή, πού ὠρισε σ' αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς. **17** Καὶ ὅταν τὸν εἶδαν, τὸν προσκύνησαν, μερικοὶ δὲ φοβήθηκαν. **18** Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοὺς πλησίασε καὶ τοὺς μίλησε λέγοντας: «Μοῦ δόθηκε κάθε ἐξουσία στὸν οὐρανὸ καὶ στὴ γῆ. **19** Πηγαίνετε καὶ κάνετε μαθητὰς (χριστιανούς) ὅλα τὰ ἔθνη μὲ τὸ νὰ τοὺς βαπτίζετε στὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, **20** μὲ τὸ νὰ τοὺς διδάσκετε νὰ τηροῦν ὅλα ὅσα σᾶς εἶπα (ἀλήθειες πίστεως καὶ ἐντολὲς ζωῆς). Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ θὰ εἶμαι μαζί σας ὅλες τὶς ἡμέρες ὡς τὸ τέλος τοῦ κόσμου». Ἀμήν.

1. Πρόκειται γιὰ τὴ μικρὴ Γαλιλαία, ἓνα τόπο στὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, ὅπου συγκεντρῶνταν οἱ Γαλιλαῖοι, πού πήγαιναν στὴ Ἱερουσαλὴμ ὡς προσκυνηταί.